
ФУНКЦИОНАЛНА АНАЛИЗА РЕПУБЛИЧКИХ ИНСПЕКЦИЈА СА АНАЛИЗОМ КАПАЦИТЕТА

Балкански центар за регулаторну реформу / НАЛЕД

Београд, 30.11.2018

Садржај

УВОД⁴

МЕТОДОЛОГИЈА - АЛАТКА КОРИШЋЕНА ЗА ПОТРЕБЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ АНАЛИЗЕ	7
СУМАРНИ НАЛАЗИ ФУНКЦИОНАЛНЕ АНАЛИЗЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ИНСПЕКЦИЈА	14
1. ОДЕЉЕЊЕ САНИТАРНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	21
2. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ИНСПЕКЦИЈУ	28
3. ИНСПЕКЦИЈА ЗА ЛЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА, ПСИХОАКТИВНЕ КОНТРОЛИСАНЕ СУПСТАНЦЕ И ПРЕКУРСОРЕ	34
4. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ ИНСПЕКЦИЈУ	40
5. ОДЕЉЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ОПРЕМУ ПОД ПРИТИСКОМ	47
6. ГЕОЛОШКА И РУДАРСКА ИНСПЕКЦИЈА	54
7. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ ДРЖАВНИХ ПУТЕВА	60
8. ИНСПЕКЦИЈА ЗА ПОСЛОВЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ	66
9. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА	71
10. ОДСЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ ПЛОВИДБЕ	77
11. ОДЕЉЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	83
12. ОДСЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ У ОБЛАСТИ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	89
13. ОДЕЉЕЊЕ УРБАНИСТИЧКО-ГРАЂЕВИНСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ УРБАНИЗМА И КОНТРОЛУ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА	95
14. ГРУПА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ И ТРАНСПОРТ ОПАСНЕ РОБЕ	100
15. ВАЗДУХОПЛОВНА ИНСПЕКЦИЈА	107
16. СЕКТОР ЗА НАДЗОР И КОНТРОЛУ – ОДСЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР – ГЕОДЕТСКА ИНСПЕКЦИЈА 108	
17. ИНСПЕКТОРАТ ЗА РАД	112
18. ИНСПЕКЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	121
19. ТРЖИШНА ИНСПЕКЦИЈА	127
20. ОДЕЉЕЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	138
21. ГРУПА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА	146
22. ГРУПА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА	152
23. ОДСЕК ЗА ИНФОРМАЦИОНУ БЕЗБЕДНОСТ И ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ	157
24. ПОРЕСКА ИНСПЕКЦИЈА – ОДСЕК ЗА КОНТРОЛУ	162
25. ОДЕЉЕЊЕ ЗА БУЏЕТСКУ ИНСПЕКЦИЈУ	167
26. ИНСПЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	172
27. ПРОСВЕТНА ИНСПЕКЦИЈА	178
28. СПОРТСКА ИНСПЕКЦИЈА	189
29. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ И НАДЗОР – МЕТРОЛОШКА ИНСПЕКЦИЈА	193
30. ОДЕЉЕЊЕ УПРАВНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	199
31. ПОЉОПРИВРЕДНА ИНСПЕКЦИЈА	205

32. ОДЕЉЕЊЕ ФИТОСАНИТАРНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	213
33. ОДЕЉЕЊЕ ГРАНИЧНЕ ФИТОСАНИТАРНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	220
34. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ШУМАРСКУ И ЛОВНУ ИНСПЕКЦИЈУ	226
35. ОДЕЉЕЊЕ ВОДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	233
36. ОДЕЉЕЊЕ ВЕТЕРИНАРСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	241
37. ОДЕЉЕЊЕ ВЕТЕРИНАРСКЕ ГРАНИЧНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ	256
38. УПРАВА ЗА ПРЕВЕНТИВНУ ЗАШТИТУ	261
39. УПРАВА ЗА ЦИВИЛНУ ЗАШТИТУ – УПРАВА ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ	267
МЕЂУНАРОДНА ПОРЕЂЕЊА	275
МОДАЛИТЕТИ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ	282
ЗАЈЕДНИЧКЕ ПРЕПОРУКЕ	287

Министарство државне управе и локалне самоуправе је у марта 2018. године, расписало јавни позив за израду анализе под називом „**Функционална анализа републичких инспекција са анализом капацитета**“ (редни број јавне набавке О/1-2018). Како је и наведено у конкурсnoj документацији, доношењем и применом Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, број 36/15) започела је суштинска реформа начина планирања и вршења инспекцијског надзора у Републици Србији. Нови институти и решења садржани у овом закону су у складу са савременим међународним стандардима у овој области и доносе нови приступ инспекцијском надзору, а самим тим и нове потребе инспекција у смислу броја и оспособљености запослених у инспекцијама и материјалног опремања инспекција, као и питања организације инспекција. Почетком примене Закона, са радом је почела и Координациона комисија за инспекцијски надзор, током чијег рада је више пута у први план стављана информација о недовољном броју инспектора, недостатку административне и ИТ подршке, као и подаци о лошој и неуједначеној опремљености инспектора. Координациона комисија за инспекцијски надзор је у 2017. години усвојила препоруке за унапређење капацитета инспекција, којима се утврђује да је неопходно извршити функционалну анализу републичких инспекција, сразмерно обиму посла који инспектори обављају, областима инспекцијског надзора, прописима чију примену надзиру, ризицима којима управљају и броју надзираних субјеката.

Такође, када се говори о броју инспектора, у протеклих 15 година рационализације броја државних службеника довеле су до значајног смањења броја инспектора и административног особља у инспекцијама, тако да данас просечна старост инспектора у Републици Србији износи 55 година, а већина инспекцијских служби, поред недовољног броја инспектора, односно стручних службеника за вршење инспекцијског надзора, нема ни неопходну административну и ИТ подршку. С друге стране нови Закон је пред инспекцијске службе ставио нове обавезе, пре свега обавезу планирања надзора на бази континуиране анализе ризика, затим обавезе сталног извештавања као и обавезе превентивно–едукативног приступа надзираним субјектима.

У смислу спровођења ових обавеза, неопходно је унутар инспекцијских служби планирати одговарајући број и стручне квалификације инспектора, као и аналитичку, административну, комуникациону и ИТ подршку и функцију унутрашње контроле инспекције. Набавка опреме, у првом реду аутомобила и ИТ опреме, врши се по устаљеном моделу по ком се опремају и све друге службе у оквиру државних органа који опрему користе. С друге стране постојећи модел опремања државних органа не предвиђа могућност заједничке набавке аутомобила контрибуцијом државе и инспектора или друге иновативне начине који постоје у инспекцијским системима других држава, а који омогућавају не само боље већ и рационалније и ефикасније опремање инспекција. Постојеће стање опреме и возила у већини инспекција је веома лоше, застарело и пре свега недовољно.

У овом документу дајемо детаљну анализу регулаторног оквира у ком поступају републичке инспекције заснован на методологији коју приказујемо у следећем делу. На основу методологије процењен је неопходан, односно оптималан број инспектора по областима инспекцијског надзора, те број и оспособљеност службеника који обављају аналитичке, административне и ИТ

послове у инспекцијама, укључујући и послове процене ризика, планирања, правне послове и послове унутрашње контроле инспекције.

Приликом израде ове анализе узете су у обзир и **Препоруке за унапређење унутрашње организације послова и јавности рада инспекција, као и унапређење планирања инспекцијског надзора**, које је Координациона комисија за инспекцијски надзор усвојила Закључком бр 06-00-00023-2/2017-08 од 12.4.2017. године, пре свега у домену најповољнијег облика организовања дате инспекције, што значи да је кроз анализу капацитета постојећег обима инспекцијских области за сваку појединачну инспекцију дефинисати оптималан облик организовања као и неопходан број људи за рад у том облику инспекцијског организовања. С обзиром на велики број и различиту природу инспекцијског надзора, за сваку инспекцију анализа садржи стандардизовани сет информација и препорука.

Поре тога у анализи приказујемо организацију инспекција у Европској унији, Холандији (старој земљи чланици) и Литванији (новој земљи чланици). Наведени примери указују на додатне могућности реформе инспекцијских органа у Републици Србији и разматрање могућих обједињавања инспекција у инспекторате или друге одговарајуће облике организовања инспекцијских послова у државној управи, укључујући радне верзије измена и/или допуна закона и, по потреби, других прописа регулаторног оквира ради реализације овог обједињавања са одговарајућим образложењима.

У последњем делу Анализа приказује нацрт трогодишњег акционог плана за запошљавање инспектора и других службеника у републичким инспекцијама (аналитичари, правници, административно и ИТ особље), који, поред броја и квалификација запослених. Посебан део ове анализе представља и израда модела опремања и обнављања опреме инспекцијских служби, који такође, поред дефинисања самих модела даје и препоруке за евентуално потребне измене и/или допуне регулаторног оквира, како би модели постали примењиви у пракси. У овом делу анализа је релативно ограничена, јер постојећи оквир даје ограничени број могућности.

На основу свеобухватне анализе организационих, кадровских и материјалних капацитета републичких инспекција (анализа је иницијално обухватала све републичке инспекције 39 унутрашњих инспекција и 2 граничне инспекције, али је тај број нешто мањи јер неке инспекције нису још увек установљене, односно нису функционалне) и препорука за сваку појединачну инспекцију могуће је приступити изради детаљних акционих планова за запошљавање инспектора.

Како би се спровела анализа, у првој фази у сарадњи са јединицом за подршку Координационој комисији спроведено је прикупљање релевантних података и израда функционалне анализе републичких инспекција са анализом капацитета. Анализа обухвати све инспекције на републичком нивоу и даје квантитативни и квалитативни приказ укључујући:

- анализу регулаторног оквира у ком поступа инспекција и дефинисање назива области инспекцијског надзора;
- анализу броја запослених у инспекцији у односу на област инспекцијског надзора, прописе чију примену инспекција надзире, послове које обавља и које треба да обавља, ризике које процењује и којима управља, број надзираних субјеката и чињеницу да ли републичка инспекција врши координацију и надзор над радом органа којима су поверени послови инспекцијског надзора, као и у односу на функцију унутрашње контроле инспекције;

- упоредна анализа организације инспекцијске службе у односу на једну стару и једну нову земљу чланицу ЕУ;
- анализа материјалних капацитета са анализом поступака за опремање и обнављање опреме инспекција (аутомобили, ИТ опрема и канцеларијски материјал).

С обзиром да консултанти нису могли да утврде стварно потребно време за сваку појединачну активност, пошло се од претпоставке да су достављени подаци поуздани. Квалитет појединих анализа варира услед разлике у квалитету и поузданости података, односно зависи од квалитета процењених ризика, иноформација о броју надзираних субјеката, времену потребном да се спроведе надзор, итд. Подаци су прикупљани на основу упитника и на основу интервјуа са представницима инспекција. У зависности од квалитета прикупљених података, појединим инспекцијама упућен је поновни захтев за достављање информација за потребе функционалне анализе.

Ипак, с обзиром да је могуће да инспекције не сагледавају увек објективно потребно време у неким случајевима добијене процене могу бити прецењене у односу на стварне потребе.

Поред наведених анализа, студија такође садржи и препоруке за сваку инспекцију. Наведене препоруке су такође стандардизоване, како би се омогућила израда акционог плана. Препоруке се односе на потребу за реорганизацијом инспекција, односно односе се на

- могућности за обједињавање инспекција у инспекторате или друге одговарајуће облике организовања инспекцијских послова у државној управи;
- нацрт трогодишњег акционог плана за запошљавање инспектора и других службеника у републичким инспекцијама, по принципу приоритета;
- модела опремања инспекција са препорукама за измену регулаторног оквира, у случају да за тим постоји потреба, како би се обезбедило потребно опремање и обнављање опреме инспекција.

МЕТОДОЛОГИЈА - АЛАТКА КОРИШЋЕНА ЗА ПОТРЕБЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ АНАЛИЗЕ

У уводном делу, наведено је Координациона комисија за инспекцијски надзор је у 2017. години усвојила препоруке за унапређење капацитета инспекција, којима се утврђује да је неопходно извршити функционалну анализу републичких инспекција, сразмерно обиму посла који инспектори обављају, областима инспекцијског надзора, прописима чију примену надзиру, ризицима којима управљају и броју надзираних субјеката.

Полазећи од наведених захтева, за потребе функционалне анализе израђена је алатка на основу које се утврђује потребан број инспектора. Алатка у виду матрице дата је као прилог Функционалне анализе, и могуће је користити и за потребе планирања инспекцијског надзора. Алатка је формирана на основу Методолошког упутства за планирање надзора, односно Методолошког упутства за анализу потребног броја инспектора за обављање послова инспекцијског надзора и вршење службених саветодавних посета. Добијени број инспектора даје одговор о оптималном броју потребном да се на адекватан начин спроводи инспекцијски надзор одређене области. Тај број пореди се са броје предвиђеним систематизацијом, односно бројем стварно запослених како би се утврдиле потребе за променом броја систематизованих места, односно потреба за запошљавањем.

Подаци потребни за калкулације добијени су од инспекција, док је у случајевима у којима нису постојали расположиви подаци дата процена на основ доступних информација о броју субјекта, итд. Свим инспекцијама послат је упитник на основу којег је одређен степен ризика и расподела субјеката по степену ризика. Такође, прикупљене су и информације које се односе на потребно време инспекцијског надзора према утврђеним степенима ризика и расподелом субјеката према ризичности. На основу ових података установљен је потребан број инспектора. За поједине инспекције није било могуће применити алатуку, те је у тим случајевима коришћен други приступ у процени који је наведен у анализи посматране инспекције.

1. Одређивање броја субјеката/објеката инспекцијског надзора

Први корак у анализи (уједно и први део алатке) односи се на утврђивање укупног броја субјеката/објеката анализе и њихова подела према врстама. Већи, али не и све инспекције имају податке о укупном броју субјеката/објеката анализе. Пример класификације дат је на примеру Рударске-геолошке инспекције која има јасно утврђен број субјеката. Субјекти могу бити предмет различитих типова надзора. У случају да су карактеристике редовног и ванредног надзора у погледу потребног времена различите и ако постоје подаци потребно је разграничити број субјеката објеката и према типу надзора.

Један део инспекција и даље нема утврђен број субјеката, односно објеката надзора, у неким случајевима то је оправдано, али у неким инспекције касне или нису предузеле потребне активности ради утврђивања (барем оријентационог) броја субјеката/објеката надзора. У Анексу је дат преглед достављених података према инспекцијама

2. Одређивање степена ризика и расподела субјеката према ризичности

Други корак односи се на дистрибуцију ризика засновану на процени ризика. Од инспекција су тражени подаци о утврђеном степену ризика и разврставању посматраних субјеката у одговарајуће групацију по степенима ризика. Један део инспекција спровео је анализу ризика. У овом делу прикупили смо и све планове инспекцијског надзора. Нажалост, квалитет планова значајно осцилира, тако да је код појединих инспекција било потребно вршити процену. Ризик, према степену, може бити незнатан, низак, средњи, висок и критичан, како је прописано чланом 9. ставом 2 ЗоИН. Даље, у складу са ставом 3 истог члана, инспекција није дужна да врши инспекцијски надзор када је процењен ризик незнатан. У складу са овом одредбом, анализа се води претпоставком да инспекције не посећују субјекте код којих је процењен незнатан ниво ризика.

У алатки се уноси фреквенција субјеката према степену ризика. Табела приказује унос у случају Рударско-геолошке инспекције. Део инспекција је извршио адекватно разврставање надзираних субјеката по степенима ризичности, на основу профила ризика, и критеријуме на основу којих сврставамо надзиране субјекте у једну од група по степенима ризичности. Алатка користи класификацију у складу са чланом 9. ставом 7.

Илустрација 1 Одређивање типа, надзора, броја субјеката/објеката надзора и степена ризика

Редни број	ТИП НАДЗОРА	ВРСТА СУБЈЕКТА/ОБЈЕКТА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА	БРОЈ СУБЈЕКТА/ ОБЈЕКТА	КАТЕГОРИЈА ПРЕМА СТЕПЕНУ РИЗИКА				
				Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан
	N	A	B	C1	C2	C3	C4	C5
1	Редовни/Ванредни	Експлоатација енергетских сировина	37	0.0	0.0	0.0	26.0	11.0
2	Редовни/Ванредни	Експлоатација металних минералних сировина	31	0.0	0.0	0.0	15.0	16.0
3	Редовни/Ванредни	Експлоатација неметалних минералних сировина са употребом експ.	197	0.0	0.0	0.0	189.0	8.0
4	Редовни/Ванредни	Експлоатација неметалних минералних сировина без употреба експ.	58	0.0	0.0	58.0	0.0	0.0
5	Редовни/Ванредни	Примењена геолошка истраживања металних минералних сировина	111	0.0	0.0	106.0	0.0	5.0
6	Редовни/Ванредни	Примењена геолошка истраживања неметалних минералних сировина	32	0.0	32.0	0.0	0.0	0.0
7	Редовни/Ванредни	Примењена хидрогеолошка и инжењерска истраживања	110	0.0	0.0	110.0	0.0	0.0
8	Редовни/Ванредни	Извођачи радова	30	0.0	0.0	0.0	30.0	0.0
ПОДЗБИР 1			606	-	32	274	260	40
УКУПНО			606	-	32	274	260	40

Наведени кораци односе се на процену броја надзираних субјеката према степенима ризика на основу квалитативних података. Имајући у виду да су инспекције развиле контролне листе, као алат процене стварног стања ризика, отвара се могућност коришћења контролних листа као извора информација за тачније и свеобухватније разврставање надзираних субјеката по степену ризика. Контролне листе имају битну улогу и у ревидирању степена ризика, јер најбоље осликавају промене околности на основу којих се процена ризика коригује након усвајања првобитног плана инспекцијског надзора.

3. Одређивање учесталости инспекцијског надзора

Трећи корак односи се на учесталост инспекцијског надзора. Већина инспекција је донела Правилнике о посебним елементима процене ризика у којима се између осталог утврђује и учесталост надзора. Једно од ограничење анализе односи се на често нереално утврђену учесталост надзора. Прецењивање учесталости код неких инспекција довело је до потреба за корекцијом како би се објективно сагледао потребни број инспекцијских надзора. У случајевима када инспекција има значајан број, на пример контролних надзора, тада је потребно унети калкулацију и за такав тип надзора. У случају када се по својој суштини и потребном времену типови надзора битно не разликују, могуће је дати само збирни износ.

Пример утврђивања учесталости, кад је реч о рударско геолошкој инспекцији, је представљен у Алатки приказујемо у следећој табели Видимо да је рударско-геолошка инспекција прецизно утврдила учесталост у зависности од степена ризика и типа субјекта.

Илустрација 2 Одређивање учесталости и потребног броја планираних надзора на годишњем нивоу

КАТЕГОРИЈА ПРЕМА СТЕПЕНУ РИЗИКА					УЧЕСТАЛОСТ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА (ДИНАМИКА)					ПЛАНИРАНИ БРОЈ УКУПНИХ НАДЗОРА
Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан	Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан	
C1	C2	C3	C4	C5	D1	D2	D3	D4	D5	$\sum C_i \times D_i$
0.0	0.0	0.0	26.0	11.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	61
0.0	0.0	0.0	15.0	16.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	55
0.0	0.0	0.0	189.0	8.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	300
0.0	0.0	58.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	58
0.0	0.0	106.0	0.0	5.0	0.0	0.0	1.0	0.0	2.0	116
0.0	32.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	32
0.0	0.0	110.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	110
0.0	0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	45
-	32	274	260	40	0	32	274	390	80	776
-	32	274	260	40	-	32	274	390	80	776

Алатка израчунава на основу ових података потребан годишње број надзора. само да показује коначан резултат одређивања учесталости надзора, већ показује и различит број предвиђених теренских инспекцијских надзора и посета у оквиру истог степена ризика, а узимајући у обзир другачији тип надзираног објекта. Укупан број планираних надзора годишње добија се множењем броја инспекцијских надзора и посета на годишњем нивоу, са бројем привредних субјеката за сваки од степена ризика. У наведеном примеру Алатка даје резултат од 776 годишњих надзора. У зависности од инспекције могуће је разложити надзоре према типу или према подобластима надзора.

4. Утврђивање трајања инспекцијског надзора

Након утврђеног броја и учесталости планираних теренских инспекцијских надзора и посета, од инспекција је тражено да доставе процену трајања самих инспекцијског надзора. Инспекцијама је назначено да се потребно време односи на све активности у погледу надзора регулисаног субјекта. Инспекције су углавном наводиле сумарно време, док су неке дале и време потребно за обављање појединачних активности. Време трајања сваке од активности, а самим тим и укупног процеса инспекцијског надзора, разликује се у зависности од карактеристика надзираних субјеката, што последично значи да је уочљива разлика у трајању теренских инспекцијских посета између различитих инспекција. У случајевима када су инспекције давале распон за исти тип субјекта и одговарајући тип ризика, коришћено је просечно потребно време. Додатна појашњења добијена су у консултацијама са инспекцијама и стручњацима. Ипак, треба нагласити да постоји значајна информација, те да инспекције знатно боље могу да утврде потребно време. У овом случају јавља се јасан подстицај инспекција да прецене потребно време како би увећале потребан број инспектора. Након прве итерације, са инспекцијама је обављен интервју како би се одредиле што објективније дужине трајања надзора. У наставку алатке уносе се достављени подаци о очекиваном трајању надзора.

Илустрација 3 Одређивање очекиваног времена трајања надзора

УЧЕСТАЛОСТ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА (ДИНАМИКА)					ПЛАНИРАНИ БРОЈ УКУПНИХ НАДЗОРА	ОЧЕКИВАНО ТРАЈАЊЕ НАДЗОРА (УКЉУЧУЈУЋИ И ПРИПРЕМУ, ПУТОВАЊЕ)				
Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан		Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан
D1	D2	D3	D4	D5	$\sum C_i \times D_i$	E1	E2	E3	E4	5
0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	61	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	55	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	300	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	58	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0.0	0.0	1.0	0.0	2.0	116	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	32	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	110	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	45	1.0	1.0	2.0	2.5	4.0
0	32	274	390	80	776					
-	32	274	390	80	776					

У овом делу је било и највише проблема у повратним информацијама од инспекција. У појединим случајевима и након друге итерације, нису добијене прецизне информације. За поједине инспекције кориговани су првобитни износи. Такође, приликом добијања одговора, није узета у обзир претпоставка да би побољшање опремљености смањило потребан број, услед повећања ефикасности вршења инспекцијског надзора. То значи да би у случају повећања ефикасности

очекивано трајање потребно смањити, те да су добијени резултати пристрасни „на више“. У том случају могуће је кориговати добијени број потребних инспектора на ниже.

5. Утврђивање потребног броја инспектора

Стављањем у однос података о броју надзора и субјеката према степену ризичности, трајања инспекцијског надзора и броја расположивих радних дана за обављање послова инспекцијског надзора и саветодавних посета у години могуће је добити број инспектора потребних за вршење ових послова. На основу тако унетих података алатка рачуна укупан број инспектор дана. У случају Рударско-геолошке инспекције, добијен је износ од 1875 инспектор дана. Ради уједначавања калкулација пошли смо од претпоставке да је годишњи број радних дана 220; при чему смо претпоставили да 200 дана годишње буде издвојено на сам инспекцијски надзор (редовни, ванредни). На основу тога долазимо до резултата од 9,4 инспектора који су потребни рударској инспекцији да би могла да адекватно спроводи надзор. То нам такође омогућава да обрачунамо потребан број надзора о инспектору који износи 82 у случају рударско геолошке инспекције и да утврдимо одступање у односу на постојећи број надзора. Тај број за прошлу годину износи 44. Ипак, треба имати у виду да поред боље организације, нормално вршење надзора подразумева и адекватну опремљеност. У овом случају поред недостатка инспектора је проблем недовољне опремљености ове инспекције. Питање опремљености такође је разматрано за сваку инспекцију понаособ.

Илустрација 4 Алатка за одређивање потребног броја инспектора

Редни број	ТИП НАДЗОРА	ВРСТА СУБЈЕКТА/ОБЈЕКТА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА	БРОЈ СУБЈЕКТА/ ОБЈЕКТА	КАТЕГОРИЈА ПРЕМА СТЕПЕНУ РИЗИКА					УЧЕСТАЛОСТ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА (ДИНАМИКА)					ПЛАНИРАНИ БРОЈ УКУПНИХ НАДЗОРА	ОЧЕКИВАНО ТРАЈАЊЕ НАДЗОРА (УКЉУЧУЈУЋИ И ПРИПРЕМУ, ПУТОВАЊЕ)					УКУПАН БРОЈ ПОТРЕБНИХ ИНСПЕКТОР ДАНА
				Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан	Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан		Незнатан	Низак	Средњи	Висок	Критичан	
	N	A	B	C1	C2	C3	C4	C5	D1	D2	D3	D4	D5	$\sum C_i \times D_i$	E1	E2	E3	E4	5	$\sum C_i \times D_i \times E_i$
1	Редовни/Ванредни	Експлоатација енергетских сировина	37	0.0	0.0	0.0	26.0	11.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	61	1	1	2	2.5	4.0	185.5
2	Редовни/Ванредни	Експлоатација металних минералних сировина	31	0.0	0.0	0.0	15.0	16.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	55	1	1	2	2.5	4.0	184.3
3	Редовни/Ванредни	Експлоатација неметалних минералних сировина са употребом експ	197	0.0	0.0	0.0	189.0	8.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.0	300	1	1	2	2.5	4.0	772.8
4	Редовни/Ванредни	Експлоатација неметалних минералних сировина без употреба експ	58	0.0	0.0	58.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	58	1	1	2	2.5	4.0	116.0
5	Редовни/Ванредни	Примењена геолошка истраживања металних минералних сировина	111	0.0	0.0	106.0	0.0	5.0	0.0	0.0	1.0	0.0	2.0	116	1	1	2	2.5	4.0	252.0
6	Редовни/Ванредни	Примењена геолошка истраживања неметалних минералних сировина	32	0.0	32.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	32	1	1	2	2.5	4.0	32.0
7	Редовни/Ванредни	Примењена хидрогеолошка и инжењерска истраживања	110	0.0	0.0	110.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	110	1	1	2	2.5	4.0	220.0
8	Редовни/Ванредни	Извођачи радова	30	0.0	0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	45	1	1	2	2.5	4.0	112.5
ПОДЗБИР 1			606	-	32	274	260	40	0	32	274	390	80	776						1,875
УКУПНО			606	-	32	274	260	40	-	32	274	390	80	776						1,875
																				9.4

Потребно је напоменути да би за добијање поузданих износа просечног времена трајања процеса инспекцијског надзора (укључујући све активности које претходе и следе самој теренској посети) било потребно урадити анкетирање већег броја инспектора широм Србије. Пошто су инспектори и инспекцијске службе децентрализоване и налазе се широм Републике Србије, да би се добио репрезентативан податак о трајању овог процеса потребно је извршити узорковање које би у обзир узело географску распоређеност, оптерећеност појединих инспекција у појединим деловима државе, као и разлике у капацитетима инспекција, било кад је реч о техничкој опремљености или људским ресурсима.

Анализа у већини случајева показују да је тренутно у инспекцијама запослен знатно нижи број инспектора од потребног. То је у складу са очекивањима. Као додатна провера, добијени број поређен је са бројем инспектора пре десет година (ако су такви подаци расположиви) пре него што је у већини инспекција број запослених значајно смањен. Ипа, добијени број инспектора потребних за обављање инспекцијског надзора и пружање саветодавних посета потребно је даље анализирати. Пре свега, јасно је да велики број инспекција нема довољно запослених инспектора, што анализа већег броја појединачних инспекција и показује. Међутим, број добијен анализом представља само процену, јер се и сам број субјеката, односно објекта надзора мења, као и дистрибуција ризика.

СУМАРНИ НАЛАЗИ ФУНКЦИОНАЛНЕ АНАЛИЗЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ИНСПЕКЦИЈА

У овом делу приказујемо кључне критеријуме на основу којих је потребно припремити акциони план за идуће три године како би се разрешио проблем недостајућих ресурса и увећала ефикасност инспекцијског надзора. Табела приказује да ли и у којој мери постоје недостајући људски ресурси (инспектори), као и да ли постоји проблем са недостајућом опремом. За веће инспекције, потребно је додатно анализирати и одредити регионални распоред (када је то потребно) повећања.

Табела садржи податке о:

1. Броју систематизованих радних места
2. Броју тренутно попуњених радних места
3. Броју радних места добијених анализом – број радних места који треба предвидети у појединачној инспекцији
4. Број лица који је потребно запослити у наредном периоду
5. Однос потребног и постојећег броја запослених – индикатор ургентности (што је већи проценат то је потреба за додатним запошљавањем у краћем року већа)
6. Просечна старост инспектора
7. Број возила по инспектору
8. Старост возила
9. Број рачунара по инспектору
10. Старост рачунара

На основу ових података могуће је рангирати инспекције према ургентности у погледу људских ресурса и набавке кључне опреме.

У случају људских ресурса кључни критеријуми који треба узети у обзир је однос између процењеног броја недостајућих и броја запослених и просечна старост инспектора. Што је однос између недостајућег и тренутног броја запослених већа то значи да инспекција у мањој мери може нормално да обавља надзор. Из табеле видимо, да су мање инспекције релативно угроженије. Наиме, и поред тога што веће инспекције захтевају знатно више додатних инспектора, тај број је процентуално мањи у односу на мале инспекције. Другим речима, недостатак 2-3 инспектора у малим инспекцијама по правилу има веће последице за нормално обављање активности него исти или нешто већи недостатак инспектора у већим инспекцијама. Све инспекције где је процена потребног броја инспектора дупло већа од броја запослених означене су као критичне за потребе анализе.

Други критеријум који је потребно узети у обзир је и просек година инспектора. Стање у инспекцијама у којима је потреба за додатним запосленима дупло већа од постојећег броја

и где је просек година већи од 55 стање је критично.¹ Уколико инспекција има два црвена поља (и по основу броја и по основу старосне структуре), реч је о критичној зони, где је неопходно одмах да се реагује. У случају да је испуњен један од ова два фактора такође је неопходно запослити у што краћем року додатне инспекторе.

Према добијеним резултатима, **у првој години примене акционог плана потребно је фокус ставити пре свега на решавање проблема у мањим инспекцијама.** На пример, у случају инспекције за послове железнице (потребно је запослити још четири лица у односу на само једног инспектора који тренутно врши надзор), а слична је ситуација у случају инспекција која врши надзор транспорта опасне робе.

На сличан начин су приказани и критеријуми опремљености. Посматрали смо две кључне компоненте – возила и ИТ опрему. Овде су веома ретке инспекције које немају проблем са опремљеношћу. Иако већи број инспекција има довољан број возила, а скоро све и довољан број рачунара, опрема је застарела и онемогућава ефикасно вршење инспекцијског надзора.

Укупан број систематизованих места у 39 анализираних инспекција (неке нису формиране, а неке инспекције садрже више инспекција) износи 3043. Од тог броја је попуњено 2402. На основу анализе новим систематизацијама потребно је предвидети 3719 радних места, што је за око 22.2% више у односу на постојеће систематизације. С обзиром на високо учешће Пореске инспекције, приказаћемо резултате који не узимају у обзир значајну промену броја пореских инспектора теренске контроле. У том случају повећање систематизованих радних места је 19.8%. Попуњавање ових радних места значило би додатно запошљавање 792 инспектора и других запослених у 38 анализираних инспекција.

Графикон приказује однос два кључна индикатора на основу којих би био утврђен приоритет инспекција приликом израде Акционог плана. Што је инспекција удаљенија од координатног почетка, то је и приоритет приликом решавања проблема запослених већи.

¹ Критеријуми за класификацију зависе од конкретног индикатора. На пример, код санитарне просечна старост прелази 55. година, те је ова инспекција сврстана у критичну. С друге стране, то није случај са електроенергетском, где је просечна старост 50 година.

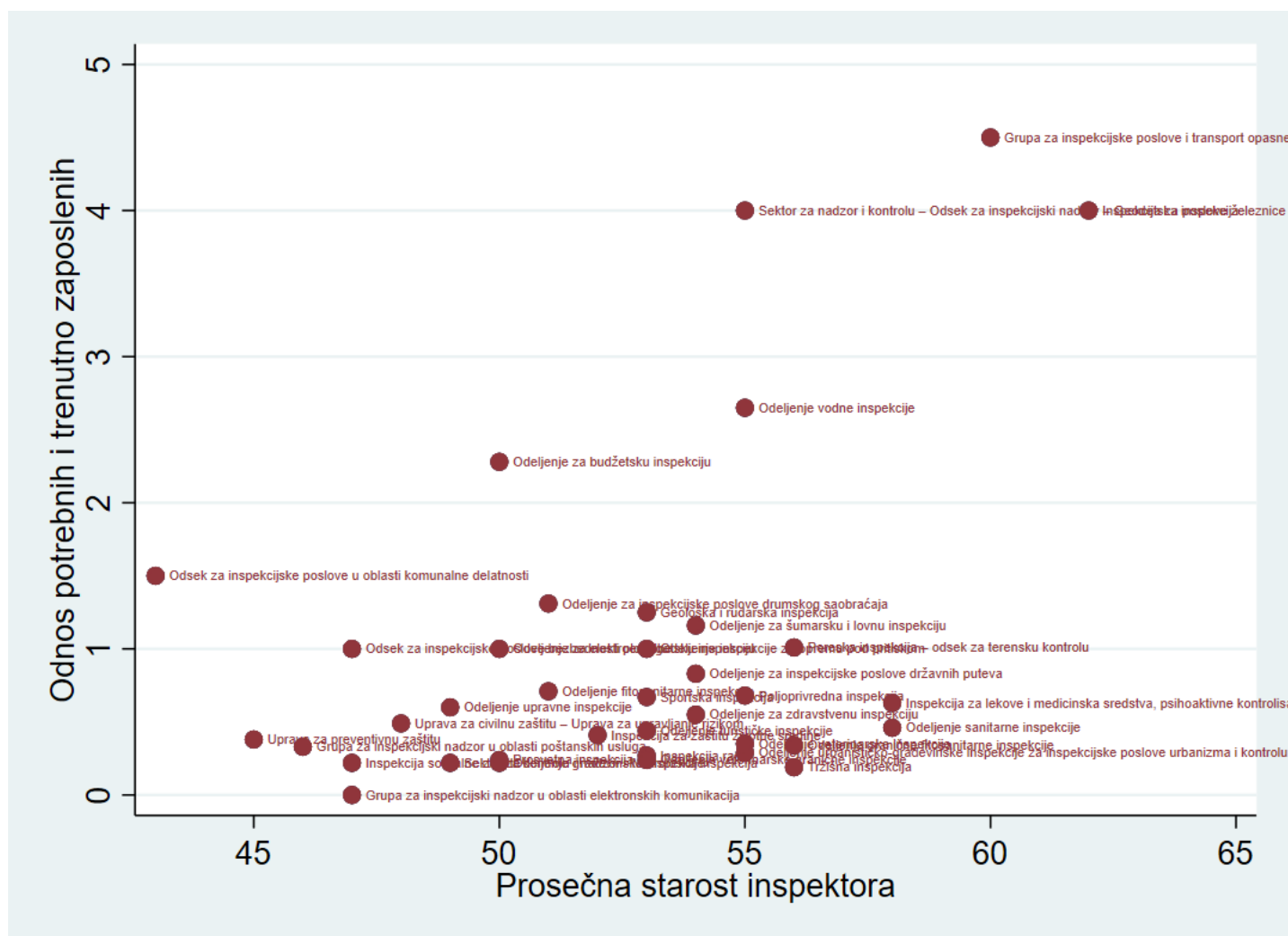
РБ	Министарство	Инспекција	Број систематизованих радних места	Број тренутно попуњених радних места	Број предвиђених радних места у систематизацији након анализе	Број лица које треба додатно запослити	Број лица који треба додатно запослити у односу на број лица која су тренутно запослена	Просечна старост	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунарар по инспектору	Старост рачунара
1	Министарство здравља	Одељење санитарне инспекције	147	133	194*	61	46%	58	0.66	9	0.9	>5
2		Одељење за здравствену инспекцију	41	33	51*	18	55%	54	0.69	>10	0.9	>5
3		Инспекција за лекове и медицинска средства, психоактивне контролисане супстанце и прекурсоре	11	8	13*	5	63%	58	0.37	11	1.0	>5
		Инспекције Управе за биомедицину										
4	Министарство рударства и енергетике	Одељење за електроенергетску инспекцију	8	4	8*	4	100%	50	0.25	9	2.00	>2
5		Одељење инспекције за опрему под притиском	8	6	12*	6	100%	53	0.16	3	1.00	око 5
6		Геолошка и рударска инспекција	14	4	9*	5	125%	53	0.75	9	1.67	>5
7	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	Одељење за инспекцијске послове државних путева	9	6	11*	5	83%	54	1.00	11.5	1.83	>5
8		Инспекција за послове железнице	3	1	5*	4	400%	62	1.00	3	1.00	>5
9		Одељење за инспекцијске послове друмског саобраћаја	20	13	30*	17	131%	51	1.00	11.2	1.00	>5
10		Одсек за инспекцијске послове безбедности пловидбе	7	5	10*	5	100%	47	0.60	13	0.80	>5
11		Одељење грађевинске инспекције	11	9	11*	2	22%	50	0.66	9.5	1.00	>5
12		Одсек за инспекцијске послове у области комуналне делатности	6	6	15*	9	150%	43	0.33	13	1.00	>5
13		Одељење урбанистичко-грађевинске инспекције за инспекцијске послове урбанизма и контролу поверених послова	7	7	9	2	29%	55*	0.50	10-15	1	>5
14		Група за инспекцијске послове и транспорт опасне робе	3	2	11*	9	450%	60	0.33	14	2.00	>5
15		Ваздухопловна инспекција	67	60	67	7	12%	**	-	-	-	-
16		Сектор за надзор и контролу – Одсек за инспекцијски надзор – Геодетска инспекција	5	1	5*	4	400%	55	-	-	-	-

17	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Инспекција рада	266	246	313*	67	27%	53	0.3	8.5	1.18	>5
18		Инспекција социјалне заштите	12	9	12	2	22%	47	0	-	2.00	<5
19	Министарство трговине, туризма и телекомуникација	Тржишна инспекција	406	372	444*	72	19%	56	0.50	>10	1.62	>5
20		Одељење туристичке инспекције	87	72	104*	32	44%	53	0.71	>10	1.67	/
21		Група за инспекцијски надзор у области електронских комуникација	3	3	3	0	0%	47	0	-	1.67	
22		Група за инспекцијски надзор у области поштанских услуга	3	3	4*	1	33%	46	0	-	1.00	>5
23		Одсек за информациону безбедност и електронско пословање		1		1	100%	-	-	-	-	-
24	Министарство финансија	Пореска инспекција – одсек за теренску контролу	783	501	1008	507	101%	56	1.1	>15	1.00	5
25		Одељење за буџетску инспекцију	23	7	23	16	228%	50	0	-	1.28	>5
26	Министарство за заштиту животне средине Сектор инспекције за заштиту животне средине:	Инспекција за заштиту животне средине	107	76	107*	31	41%	52	-	8	0.67	-
27	Министарство просвете, науке и технолошког развоја	Просветна инспекција	36	28	37	9	24%	50	0.3	7.5	1.20	>5
		Инспекција за нуклеарну сигурност и управљање радиоактивним отпадом										
28	Министарство омладине и спорта	Спортска инспекција	5	3	5	2	67%	53	-	-	1.00	5
29	Министарство привреде	Сектор за контролу и надзор - Метролошка инспекција	33	27	33	6	22%	49	2.70	8	1.00	Није позната
30	Министарство државне управе и локалне самоуправе	Одељење управне инспекције	28	20	32	12	60%	49	1.20	12	2.05	5
31	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Пољопривредна инспекција	95	84	141	57	68%	55	0.98	9.6	1.00	>10
32		Одељење фитосанитарне инспекције	62	41	80	29	71%	51	1.44	11.7		
33		Одељење граничне фитосанитарне инспекције	46	44	59	15	34%	56	0.70		1.80	
34		Одељење за шумарску и ловну инспекцију	34	32	69*	37	116%	54	0.94	11	1.00	
35		Одељење водне инспекције	20	17	65	45	265%	55	1.00	9.6	1.00	
36		Одељење ветеринарске инспекције	276	260	350	90	35%	55	0.69	>12		>5
37		Одељење ветеринарске граничне инспекције	27	29	36	7	24%	53	0.40	10	1.00	

38	Министарство унутрашњих послова	Управа за превентивну заштиту	180	130	180*	50	38%	45	0.40	>10	1.58	>5
39		Управа за цивилну заштиту – Управа за управљање ризиком	143	100	148*	48	49%	48	0.18	>10	0.77	>5
УКУПНО:			3043	2402	3719	1289						
УКУПНО (БЕЗ ПОРЕСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ)			2259	1902	2706	792						
ПОВЕЋАЊЕ БРОЈА СИСТЕМАТИЗОВАНИХ У ОДНОСУ НА ПОСТОЈЕЋУ СИСТЕМАТИЗАЦИЈУ					22.2%							
ПОВЕЋАЊЕ БРОЈА ЗАПОСЛЕНИХ У ОДНОСУ НА ПОСТОЈЕЋИ БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ						54%						
ПОВЕЋАЊЕ БРОЈА СИСТЕМАТИЗОВАНИХ У ОДНОСУ НА ПОСТОЈЕЋУ СИСТЕМАТИЗАЦИЈУ (БЕЗ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ)					19.8%							
						35%						

* У одређеним случајевима, неопходно је образовати Одсек или Групу за аналитичке послове односно Одсек или Групу за правне и административне послове. У одређеним случајевима, алтернативно, могуће је образовати јединице које би пружале аналитичку и правну подршку на нивоу целог Сектора за инспекцијски надзор министарства. Такође, у одређеним случајевима неопходно је запослити 1-2 службеника која ће се бавити аналитичким односно правним пословима, поред броја недостајућих инспектора. За препоруке у вези са запошљавањем наведених лица односно образовањем јединица или одсека, видети препоруке у оквиру анализе појединачних инспекција. *

** Подаци дати у распонима.

Однос просечне старости и % потребног додатног запошљавања у односу на тренутно запослене

ФУНКЦИОНАЛНА АНАЛИЗА ПОЈЕДИНАЧНИХ
ИНСПЕКЦИЈА

1. ОДЕЉЕЊЕ САНИТАРНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

1.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

1.1.1. Организација и надлежност инспекције

Санитарна инспекција налази се у Министарству здравља и то у оквиру Сектора за инспекцијске послове. Послови санитарне инспекције се обављају у оквиру Одељења за санитарну инспекцију. **У Одељењу за санитарну инспекцију** обављају се инспекцијски и са њима повезани стручни послови који обухватају: санитарни и здравствени надзор у области заштите становништва од заразних болести, безбедности хране, здравствене исправности предмета опште употребе у производњи и промету, јавног снабдевања становништва хигијенски исправном водом за пиће; контролу санитарно-хигијенског стања објеката под санитарним надзором и средстава јавног саобраћаја; санитарни надзор над лицима која су законом стављена под здравствен надзор, као и надзор над постројењима уређајима и опремом која се користи ради обављања делатности под санитарним надзором; начин организовања и спровођења програма за стицање основних знања о хигијени хране и личној хигијени; утврђивање санитарно-хигијенских и здравствених услова објеката под санитарним надзором у поступцима изградње или реконструкције и редовну контролу над тим објектима; решавање у управним стварима у првом степену, изрицање управних мера и подношење пријава надлежним правосудним органима; вођење централног регистра објеката под санитарним надзором; унутрашњи надзор над имаоцима јавних овлашћења у вођењу поверених послова државне управе; надзор над имаоцима јавних овлашћења у вођењу поверених послова државне управе у областима под санитарним надзором, израђују се записници са предлогом мера; израђују се записници о извршеном надзору над радом санитарних инспектора у Одељењу из области под санитарним надзором, периодично и годишње и по утврђеном стању предлаже се министру предузимање одговарајућих мера, учествује се у припреми стручних основа за израду нацрта закона и других прописа у области под санитарним надзором; надзор над радом санитарних инспектора унутар Одељења; послови инспекцијског надзора у областима под санитарним надзором на граници, односно на другим местима где се врши царинење, решавање у првостепеном управном поступку изрицање управних мера и подношење пријава надлежним правосудним органима; послови сачињавања упутстава за рад санитарних инспектора за примену прописа; припремањ стручних основа за израду стратегија, програма и планова у областима под санитарним надзором; послови планирања и сачињавања програма едукација и обука санитарних инспектора за гранична подручја; као и сарадње са инспекцијским, правосудним органима и институцијама.

1.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга инспекције се обављају у седишту инспекције у Београду али и у 20 подручних јединица. Сходно томе је на основу Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству здравља, у оквиру Одељења за санитарни надзор образовано 20 посебних Одсека или Група у оквиру овог одељења. У оквиру Одељења санитарне инспекције налази се и 9 санитарних инспектора за координацију послова у областима под

санитарним надзором и унутрашњи надзор над имаоцима јавних овлашћења поверених послова у областима под санитарним надзором и један административни радник.

У одсецима односно групама за санитарни надзор обављају се послови који обухватају: унутрашњи надзор над имаоцима јавних овлашћења поверених послова у области санитарног надзора, израђују се записници са предлогом мера; израђују се записници о извршеном надзору над радом санитарних инспектора у Одељењу из области под санитарним надзором, периодично и годишње и по утврђеном стању предлаже се министру предузимање одговарајућих мера, учествује се у припреми стручних основа за израду нацрта закона и других прописа у области под санитарним надзором; давање мишљења на планска документа, давање мишљења о санитарним условима у поступку издавања акта о урбанистичко-техничким условима у поступцима изградње објеката под санитарним надзором.

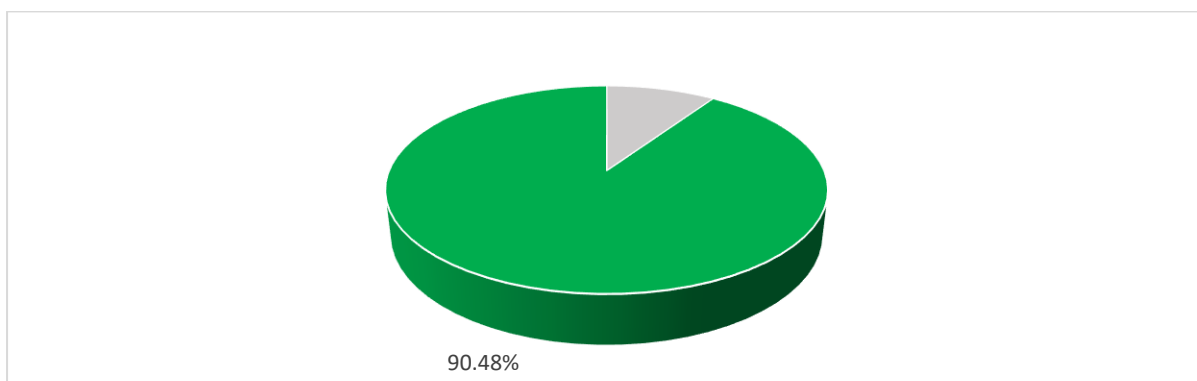
Одсек или група за санитарни надзор	Управни окрузи/подручне јединице	Број инспектора по систематизацији
Шабац	Мачвански управни округ	5
Пожаревац	Браничевски управни округ	6
Крагујевац	Шумадијски управни округ	6
Ужице	Златиборски управни округ	5
Краљево	Рашки управни округ	7
Крушевац	Расински и Поморавски управни округ	6
Ниш	Нишавски и Топлички управни округ	13
Зајечар	Зајечарски и Борски управни округ	3
Врање	Пчињски управни округ	5
Смедерево	Подунавски управни округ	3
Ваљево	Колубарски управни округ	5
Лесковац	Јабланички управни округ	5
Пирот	Пиротски управни округ	5
Чачак	Моравички управни округ	5
Приштина	Косовски и Коокруговско-Митровачки управни	4
Београд	Подручна јединица за Град Београд	26
Београд	Гранично подручје за град Београд	14
Шабац	Гранично подручје Шабац	3
Суботица	Гранично подручје Суботица	5
Димитровград	Гранично подручје Димитровград	7

1.1.3. Систематизација радних места²

У Одељењу за санитарну инспекцију **систематизовано је 147** радних места и то 109 за територије управних округа, 29 за гранична подручја и 9 у седишту Одељења. **Попуњено је 133** радна места и то 100 за територије управних округа, 29 за гранична подручја и 8 у седишту Одељења. У седишту одељења један запослени обавља административно техничке послове. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору.

² Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству здравља, <http://www.zdravlje.gov.rs/downloads/2016/April/April2016SistematizacijaMz.pdf>

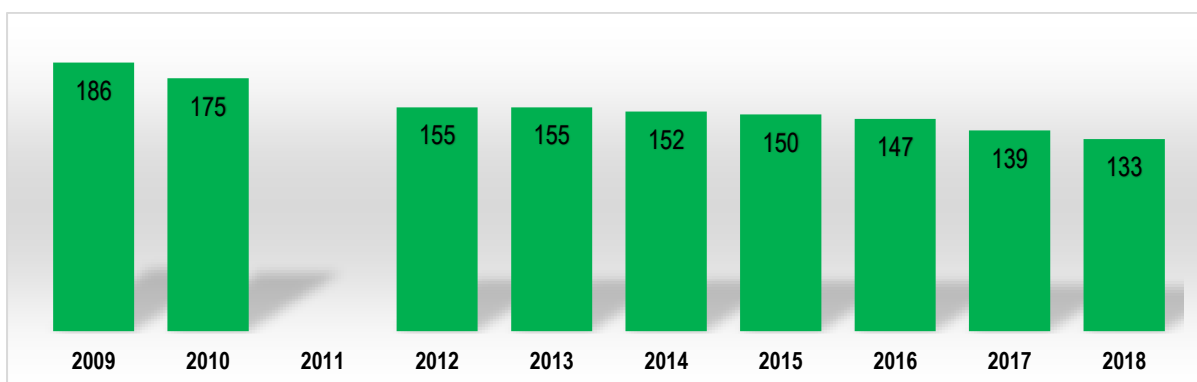
Графикон 1 Попуњеност у односу на систематизацију

Из систематизације се може закључити да је **већина инспектора у звању саветника (чак 118)**, а да су само шефови одсека или руководиоци групе у звању самосталних саветника, са само три инспектора у звању вишег саветника. Позиције млађих саветника нису предвиђене систематизацијом. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 58 година (то су углавном инспектори са дугим искуством и стажом) и да инспектор не може да напредује у више звање (за место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају више од 20 и 30 година радног искуства).

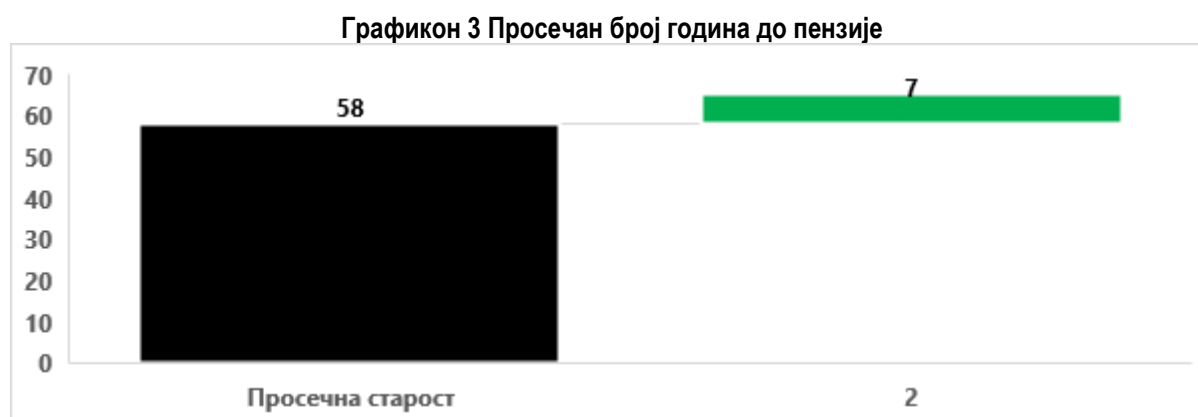
Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и у звању самосталног саветника 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору). Поред тога, имајући у виду и то да у самој систематизацији нема инспектора са звањем млађег саветника, наводи нас на закључак да у овој инспекцији неће бити запошљавања млађег кадра, које би старије искусне колеге требало да обуче. У периоду од 2009. године до данас, број санитарних инспектора је у константном опадању, тако да се број инспектора смањио за више од четвртине, односно број инспектора је мањи за више од 50.

Графикон 2 Кретање броја инспектора 2009-2018

1.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 58 година, при чему се очекује додатно смањење услед пензионисања у наредном периоду. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је значајан број искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Према подацима из 2015. године, сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, при чему је 73% чине доктори медицине. Такође, међу инспекторима су и два доктора наука, 4 магистра и 2 примаријуса. Поред њих, остали инспектори су инжењери заштите на раду, санитарно-еколошки инжењери, доктори ветеринарске медицине, инжењери пољопривреде, инжењери архитектуре, просторни планери, инжењери организационих наука, итд.

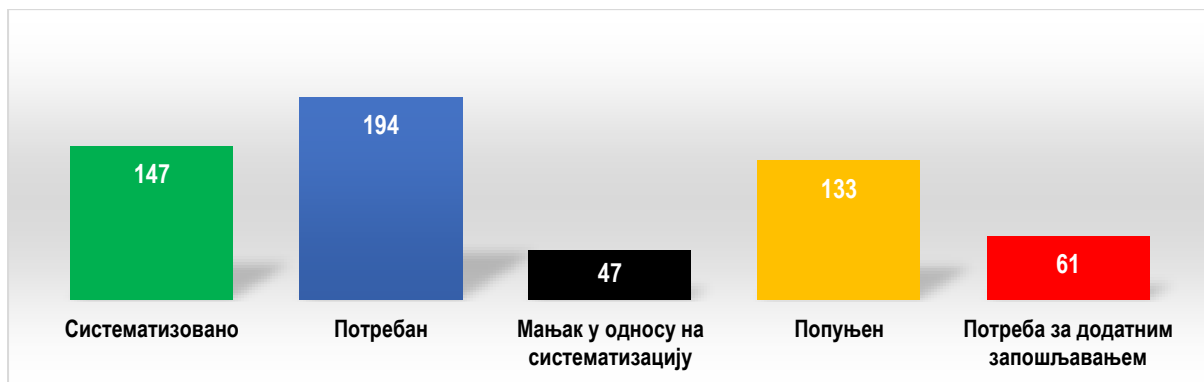
1.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Санитарна инспекција је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Категоризација објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену ризика, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Табела приказује обрачун потребних инспектор дана. Детаљна калкулација је дата у Анексу.

ВРСТА СУБЈЕКТА/ОБЈЕКТА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА	БРОЈ СУБЈЕКТА/ ОБЈЕКТА	ПЛАНИРАНИ БРОЈ УКУПНИХ НАДЗОРА	УКУПАН БРОЈ ПОТРЕБНИХ ИНСПЕКТОР ДАНА
А	В	$\sum C_i \times D_i$	$\sum C_i \times D_i \times E_i$
ОБЈ. ЗА ПРОИЗ. И ПРОМЕТ ХРАНЕ И ПОУ - ЗБИР	35,624	27,552	19,627
ОБЈЕКТИ ДЕЛАТН. ЈАВНОГ ВОДОСНАБД. - ЗБИР	2,504	2,355	1,859
КУХИЊЕ - ЗБИР	1,835	4,451	4,451
ОБЈЕКТИ ОБРАЗОВ.- ВАСПИТНЕ ДЕЛАТН. - ЗБИР	5,066	4,279	2,949
ОБЈ. ЗА СМЕШТ., СПОРТ. РЕКРЕАТ. И КУЛТУР. АКТ. -ЗБИР	1,893	622	325
ОСТАЛИ ОБЈЕКТИ - ЗБИР	5,782	4,058	2,953
ОБЈЕКТИ У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ - ЗБИР	1,313	6	869
ОБЈЕКТИ У ПРИВАТНОЈ СВОЈИНИ -ЗБИР	4,551	415	2,755
ОСТАЛИ ОБЈЕКТИ ЗДРАВ.ЗАШТ.- ЗБИР	217	629	2,920
	58,785	27,552	38,706

Према достављеним подацима време надзора се разликује у зависности од нивоа ризика. На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 38,706 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно додатно ангажовати још 61 инспектора. Реч је о значајној разлици, тако да је потребна додатна анализа и прецизније обрачунавање инспектор дана за специфичне врсте и субјекте/објекте надзора. Другим речима, број потребних инспектора је за 5 већи у односу на број који је постојао 2008. године.

Графикон 4 Процењен потребан број инспектора

1.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 88 службених возила, старости преко 15 година. Поред тога, инспекција располаже и са 120 стоних рачунара, старости између 5 и 15 година и једним лаптопом старости 5 година.

Инспекција користи и 20 скенера, 90 штампача, 46 факс апарата, и одређен број копира апарата, фрижидера, замрзивача, ручних фрижидера, дигиталних фотоапарата, хлор-компаратора и мобилних телефона. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, који су надлежни и за њено одржавање.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
88	0.66	9	0.91	>5

Пословни простор инспектора се налази у Београду и у седишту округа и општина.

1.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- Потребно је запослити још 61 инспектора. Такође, **потребно је изменити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места**, имајући у виду да је овако већина инспектора у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове. Такође, изменом Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији треба предвидети и места млађих инспектора, како би се запослили и млађи кадрови имајући у виду да је просечна старост ове инспекције 58 година.
- **Образовати Одсек или Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Одељења за санитарну инспекцију**, чији запослени би пружали подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. У случају повећања броја инспектора и повећања ефикасности инспекцијског надзора, део од предвиђеног повећања броја инспектора могуће је искористити за повећање броја запослених унутар новоформиране групе.
- **Образовати Одсек или Групу за правне и административне послове у области инспекцијских послова**, која пружа подршку свим инспекторима у оквиру одељења, у вези са правним пословима. И у овом случају, формирање Групе увећало би ефикасност инспекцијског надзора и омогућило би да се део повећања искористи за запослене који би обављали правне и административне послове.
- **Алтернатива за претходне две препоруке да се образују посебне унутрашње јединице у оквиру Одељења за санитарну инспекцију јесте да се ове две унутрашње јединице,**

које би пружале аналитичку и правну подршку инспекторима образују на нивоу целог Сектора за инспекцијске послове министарства, како би запослени у тим јединицама пружали подршку и санитарним и здравственим инспекторима и инспекторима за лекове и медицинска средства и психоактивне контролисане супстанце.

- Потребно је набавити нову ИТ опрему, пре свега обезбедити сваком инспектору рачунар, а како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила (1-2 возила по седишту инспекције како би инспектори могли заједнички да користе исто возиле у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

2. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ИНСПЕКЦИЈУ

2.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

2.1.1. Организација и надлежност инспекције

Здравствена инспекција налази се у Министарству здравља и то у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови здравствене инспекције се обављају у оквиру Одељења за здравствену инспекцију.

У Одељењу за здравствену инспекцију обављају се инспекцијски и са њима повезани стручни послови који обухватају: учествовање у припреми стручних основа за израду нацрта закона и других прописа из делокруга одељења; инспекцијски здравствени надзор у вези са радом здравствених установа, приватне праксе и других правних лица која обављају здравствену делатност; надзор над законитошћу рада и надзор над законитошћу аката; проверу квалитета стручног рада здравствене службе; решавање у управним стварима у првостепеном управном поступку, изрицање управних мера и подношење пријава надлежним правосудним органима; оснивање и престанак рада здравствених установа и приватне праксе; доношење решења о привременом престанку рада по захтеву приватне праксе; евидентирање и ажурирање централне базе података из делокруга Одељења; процена организовања, спровођења спољне провере квалитета стручног рада; контрола извршења наложених мера, праћење квалитета здравствене заштите анализом извештаја о спољној и унутрашњој провери квалитета стручног рада; као и сарадња са другим државним органима и институцијама.

2.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга инспекције се обављају у Београду али и у подручним јединицама ширим од подручја управног округа. Сходно томе је на основу Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству здравља, у оквиру Одељења за здравствену инспекцију образовано 5 посебних Одсека.

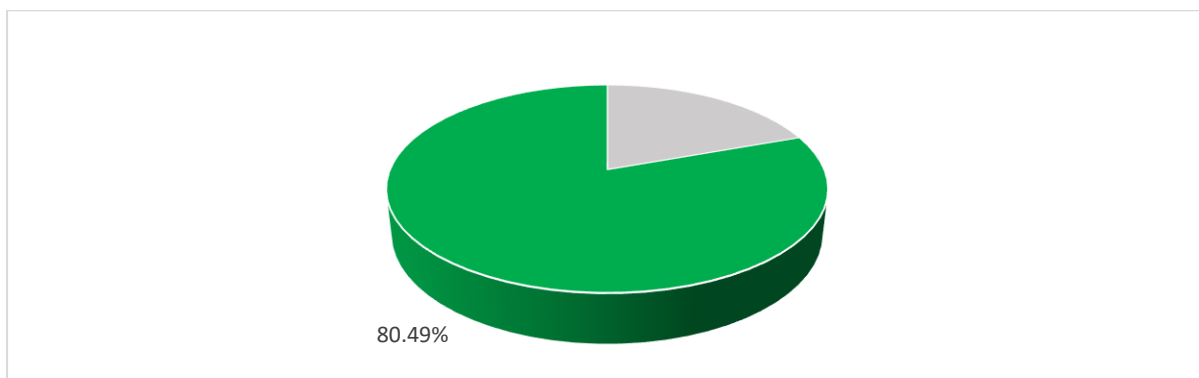
У одсецима за здравствену инспекцију обављају се послови који обухватају: надзор над законитошћу рада и надзор над законитошћу аката; решавање у управним стварима у првостепеном управном поступку, изрицање управних мера и подношење пријава надлежним правосудним органима; инспекцијски надзор непосредним увидом у пословање, документацију и поступање здравствених радника, здравствених сарадника и физичких лица у здравственим установама и приватној пракси и другим правним лицима која обављају здравствену делатност, на основу које се остварује здравствена заштита грађана; оснивање и престанак рада здравствених установа и приватне праксе; као и непосредан увид у спровођење мера наложених у поступку провере квалитета стручног рада у здравственој установи, односно приватној пракси.

Одсек за здравствену инспекцију	Подручне јединице шире од управног округа	Број инспектора по систематизацији
Београд	Град Београд	18
Нови Сад	Севернобачки, Средњебанатски, Севернобанатски, Јужнобанатски, Западнoбачки, Јужнобачки и Сремски управни округ	5
Ниш	Нишавски, Борски, Зајечарски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски управни округ,	8
Крагујевац	Шумадијски, Рашки, Расински, Косовско-митровачки, Косовски, Призренски, Пећи и Косовско-поморавски управни округ, Поморавски, Браничевски и Подунавски управни округ	5
Ужице	Златиборски, Мачвански, Колубарски и Моравички управни округ	5
УКУПНО		41

2.1.3. Систематизација радних места³

У инспекцији за санитарни надзор **систематизовано је 41 а попуњено 33 радних места**. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору.

Графикон 5 Попуњеност у односу на систематизацију

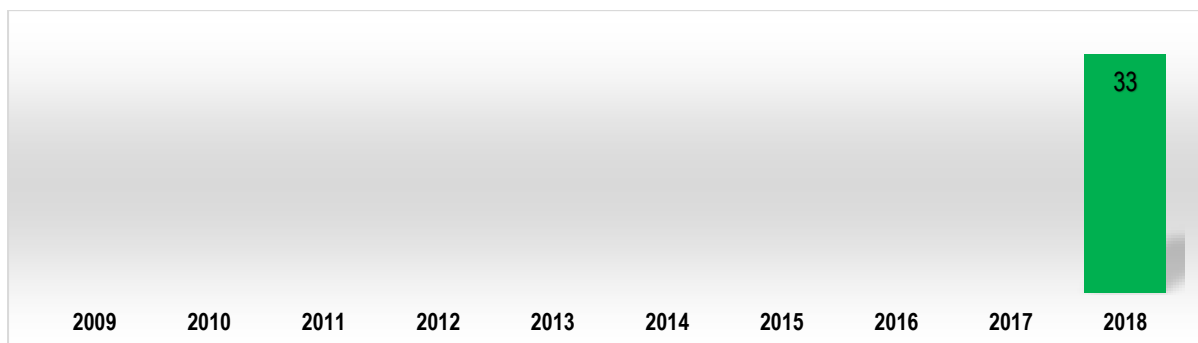

Из систематизације се може закључити да је већина инспектора у звању саветника (чак 31, односно 73%), а да су само шефови одсека и шест здравствених инспектора координатора (сви систематизовани у Београду) у звању самосталних саветника, док је само начелник Одељења у звању вишег саветника. Млађих саветника нема. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 54-55 година (то су углавном инспектори са другим искуством и стажом) и да инспектор не може да напредује у више звање (за место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају више од 20 и 30 година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.).Поред тога, имајући у виду и то да у самој систематизацији

³ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству здравља, <http://www.zdravlje.gov.rs/downloads/2016/April/April2016SistematizacijaMz.pdf>

нема инспектора са звањем млађег саветника, наводи нас на закључак да у овој инспекцији неће бити запошљавања млађег кадра, које би старије искусне колеге требало да обуче.

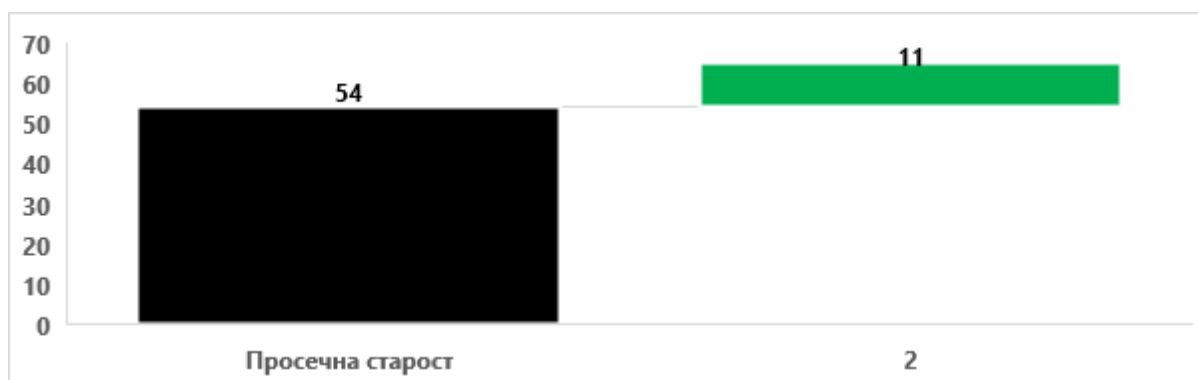
Графикон 6 Кретање броја инспектора 2009-2018

2.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 54-55 година, при чему се очекује додатно смањење услед пензионисања у наредном периоду. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је један број искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Графикон 7 Просечан број година до пензије

Према подацима из 2015. године, сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, при чему је чак више од пола инспектора доктори медицине. Такође, међу инспекторима су и три доктора стоматологије и 13 дипломираних правника. Инспекција нема друга запослена лица (аналитичаре, извршну службу, правнике који нису инспектори, ИТ стручњаке, нити запослене других помоћних профила).

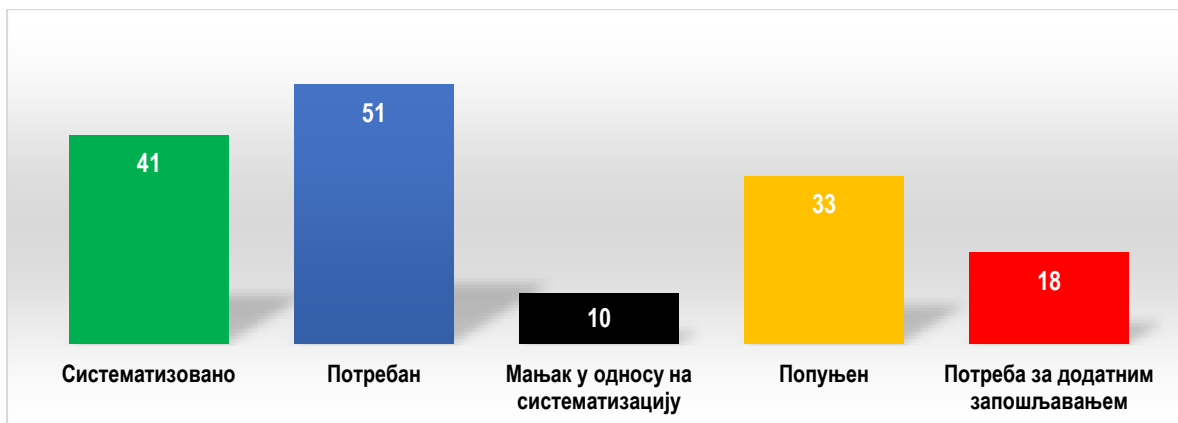
2.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Здравствена инспекција није доставила све тражене податке, имајући у виду да још увек није завршено разврставање субјеката према степену ризика на основу усвојеног Правилника о посебним елементима процене ризика, посебним критеријумима за процену ризика, посебним елементима плана инспекцијског надзора и учесталости вршења инспекцијског надзора здравствене инспекције (Сл. гласник РС, број 39/2018), који почиње да се примењује од 1. јануара 2019. године. Међутим, процена је дата према броју надзираних субјеката и броју извршених инспекцијских надзора у 2017. године, које податке је инспекција доставила. Такође, направљена је и пројекција разврставања субјеката надзора према степену ризика (на основу процене ризика субјеката надзора у осталим инспекцијама) те процене времена надзора за сваки субјект надзора (учесталост инспекцијског надзора) према степену ризика а на основу методологије представљене у Правилнику. Табела приказује обрачун потребних инспектор дана. Детаљна калкулација је дата у Анексу.

Р.бр.	Седиште инспекције према подручним јединицама и врста субјекта надзора	Број субјеката/објеката надзора по подручној јединици
1.	Београд	2028
2.	Нови Сад	1226
3.	Ниш	975
4.	Крагујевац	649
5.	Ужице	568
6.	Апотеке и установе социјалне заштите које обављају здравствену делатност	850
	УКУПНО	8500

Учесталост надзора је утврђен према наведеном Правилнику где се наводи да се код субјеката контроле где је степен ризика критичан надзор врши 5 пута (тј. одмах и још на свака 3 месеца), код субјеката где је степен ризика висок, надзор се врши најмање једном у годину дана, где је степен ризика средњи најмање једном у пет година и где је степен ризика низак најмање једном у 10 година. Имајући у виду значај овог надзора (без апотека и установа социјалне заштите које обављају здравствену делатност) процењено је да је 10% субјекта надзора у категорији критичног ризика. На основу извршене анализе, потребно је додатно ангажовати још 18 инспектора.

Графикон 8 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се **систематизација Одељења за инспекцију за лекове, медицинска средства и психоактивне контролисане супстанце и прекурсоре употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови**, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Такође, ефикаснији рад инспекција би се остварио и допуном систематизације са радним местом правника, који би од инспектора преузето послове који се не односе на сам инспекцијски надзор, већ је реч о пословима који захтевају познавање права (припрему у сарадњи са инспекторима аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима; сарадњу са другим државним органима; припрему извештаја, информација.

2.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 23 службених возила, старости преко 10 година. Поред тога, инспекција располаже и са 29 рачунара, 22 штампача, 4 скенер апарата и 4 фотокопир апарата. Поред тога инспекција не располаже другом опремом.

Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, који су надлежни и за њено одржавање.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
23	0.69	>10	0.87	>5

Пословни простор инспектора се налази у Београду и у седишту округа. Инспекција користи укупно 29 канцеларија, од чега 16 канцеларија користи самостално за своје потребе а 13 канцеларија дели са другим службама.

2.4. ПРЕПОРУКЕ

- Потребно је запослити још 18 инспектора, односно попунити систематизована а упражњена радна места и запослити додатних 10 инспектора у периоду од наредне три године.
- Потребно изменити и Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места. Такође, наведени Правилник потребно је изменити имајући у виду и да је овако већина инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши

надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове. Такође, изменом Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији треба предвидети и места млађих инспектора, како би се запослили и млађи кадрови имајући у виду да је просечна старост ове инспекције 54 година, те да је потребно младе кадрове и обучити за ефикасан и ефективан рад.

- Образовати Одсек или Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Одељења за здравствену инспекцију, чији запослени би пружали подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.
- Образовати Одсек или Групу за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим инспекторима у оквиру одељења, у вези са правним пословима.
- Алтернатива за претходне две препоруке да се образују посебне унутрашње јединице у оквиру Одељења за здравствену инспекцију јесте да се ове две унутрашње јединице, које би пружале аналитичку и правну подршку инспекторима образују на нивоу целог Сектора за инспекцијски надзор министарства, како би запослени у тим јединицама пружали подршку и санитарним и здравственим инспекторима и инспекторима за лекове и медицинска средства.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему, пре свега обезбедити сваком инспектору рачунар на којем би само он радио, а како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила (довољан број возила по седишту инспекције како би 2-3 инспектора могла заједнички да користе исто возило у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

3. ИНСПЕКЦИЈА ЗА ЛЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА, ПСИХОАКТИВНЕ КОНТРОЛИСАНЕ СУПСТАНЦЕ И ПРЕКУРСОРЕ

3.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

3.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за лекове и медицинска средства налази се у Министарству здравља и то у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови инспекције за лекове и медицинска средства се обављају у оквиру Одељења за инспекцију за лекове, медицинска средства и психоактивне контролисане супстанце и прекурсоре.

У Одељењу за инспекцију за лекове, медицинска средства и психоактивне контролисане супстанце и прекурсоре обављају се инспекцијски и са њима повезани послови који обухватају: учествовање у припреми и спровођењу међународних споразума и пројеката, као и спровођења међународне сарадње у области производње лекова, медицинских средстава и израде галенских лекова; израду елабората, анализа, студија и програма у области производње лекова, медицинских средстава и израде галенских лекова; припрему упутстава за инспекцију производње лекова, медицинских средстава и израду галенских лекова, инспекцијске послове и са њима повезане стручне послове области производње и испитивања лекова, медицинских средстава и израде галенских лекова и фармаковигиланце; издавање дозвола за производњу лекова, медицинских средстава и дозвола за израду галенских лекова; процену и анализу дефекта квалитета лекова и фалсификованих лекова и медицинских средстава; вођење Регистра о привредним субјектима производње и испитивања у области лекова и медицинских средстава и галенских лабораторија, Регистра издатих сертификата о примени смерница Добре произвођачке праксе, евиденцију издатих решења о укидању решења о издавању сертификата о примени смерница Добре произвођачке праксе, вођење Регистра лабораторије, Регистра издатих сертификата о примени смерница Добре лабораторијске праксе; примена ЕУ стандарда у циљу приступања чланству европској мрежи Конвенције фармацеутске инспекције (PIC/S); послове везане за примену смерница Добре произвођачке праксе и Добре лабораторијске праксе; решавање у управним стварима у првом степену у области лекова и медицинских средстава; учествовање у припреми и спровођењу међународних споразума и пројеката, као и спровођење међународне сарадње у области лекова, медицинских средстава и клиничких испитивања; израду елабората, анализа, студија и програма у области промета лекова и медицинских средстава и области клиничких испитивања лекова; припрему упутстава за рад за инспекцију промета лекова и медицинских средстава, инспекцијске послове и са њима послове стручне послове у области промета лекова и медицинских средстава и клиничких испитивања, фармаковигиланце, односно вигиланце медицинских средстава; издавање дозвола за промет лекова и медицинских средстава на велико, дозвола за промет медицинских средстава на мало, процену и анализу дефекта квалитета лекова и фалсификованих лекова и медицинских средстава; вођење Регистра о правним субјектима који врше промет у области лекова и медицинских средстава, Регистра издатих сертификата о примени смерница Добре дистрибутивне праксе, евиденцију издатих решења о укидању решења о издавању сертификата о примени смерница Добре дистрибутивне

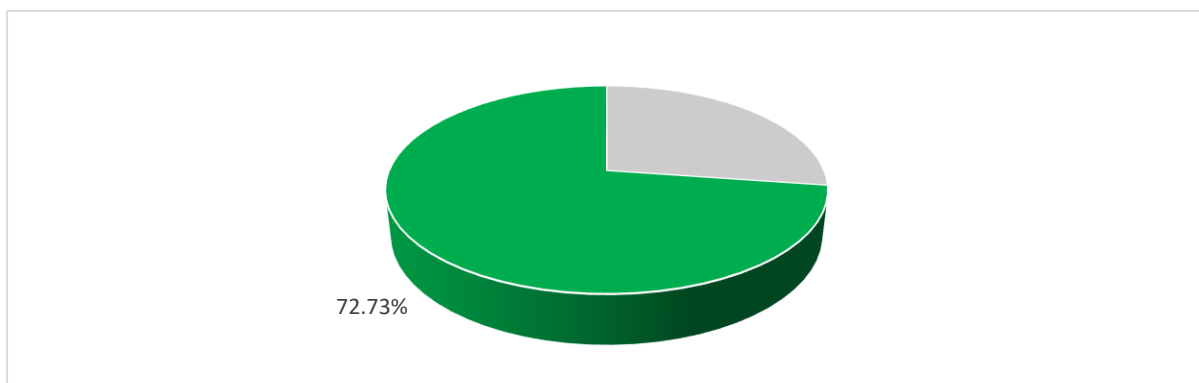
практике, примене ЕУ стандарда у циљу приступања чланству европској мрежи Конвенције фармацеутске инспекције 18 (PIC/S); послове везане за примену смерница Добре дистрибутивне праксе и смернице Добре клиничке праксе у клиничком испитивању, инспекцијски послови у области психоактивних контролисаних супстанци и прекурсора у складу са прописима о инспекцијским пословима у овим областима; утврђивање испуњености услова за производњу, односно промет психоактивних контролисаних супстанци и прекурсора; као и утврђивања испуњености услова за обављање послова овлашћене лабораторије.

Послови из делокруга инспекције се обављају у седишту инспекције у Београду.

3.1.2. Систематизација радних места⁴

У инспекцији за лекове и медицинска средства **систематизовано је 11 а попуњено 8**. Наиме у оквиру области лекова и медицинских средстава систематизовано је 7 радних места а попуњено 6, док је у области психоактивних контролисаних супстанци и прекурсора систематизовано 4 а попуњено само 2 радна места. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору.

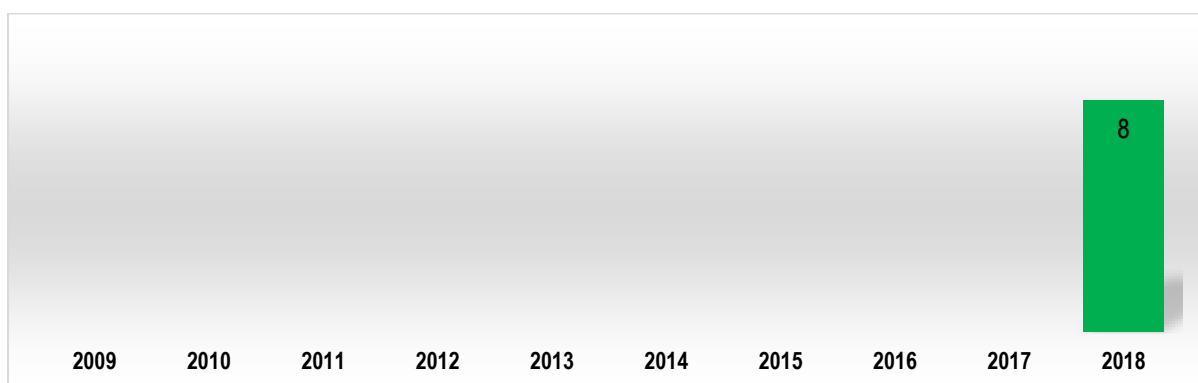
Графикон 9 Попуњеност у односу на систематизацију

Из систематизације се може закључити да је половина инспектора у звању саветника (6 инспектора), а да ни један инспектор није у звању млађег саветника. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 58 година, односно у оквиру области лека и медицинских средстава 59 година а у оквиру области психоактивних контролисаних супстанци и прекурсора 55 година (то су углавном инспектори са другим искуством и стажом) и да инспектор не може да напредује у више звање (систематизовано је само једно место самосталног саветника. За место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају више од 20 и 30 година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.). Поред тога, имајући у виду и то да у самој систематизацији нема инспектора са звањем млађег саветника, наводи нас на закључак да у овој инспекцији неће бити запошљавања млађег кадра, које би старије искусне колеге требало да обуче.

⁴ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству здравља, <http://www.zdravlje.gov.rs/downloads/2016/April/April2016SistematizacijaMz.pdf>

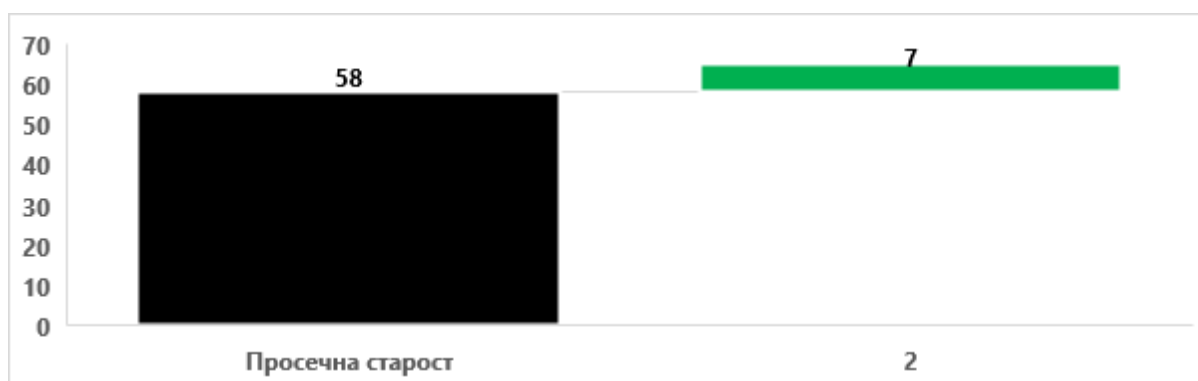
Графикон 10 Кретање броја инспектора 2009-2018

3.1.3. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 57 година, односно у оквиру области лека и медицинских средстава 59 година а у оквиру области психоактивних контролираних супстанци и прекурсора 55 година . Такође, очекује се додатно смањење услед пензионисања у наредном периоду. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је значајан број искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Графикон 11 Просечан број година до пензије

Према подацима добијеним од инспекције, сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, при чему су сви инспектори из области лекова и медицинских средстава дипломирани фармацеути а из области психоактивних контролираних супстанци и прекурсора су дипломирани хемичари.

3.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за лекове и медицинска средства је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Категоризација објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Табела приказује обрачун потребних инспектор дана. Детаљна калкулација је дата у Анексу.

Р.бр.	Врста објекта под надзором	Број субјеката/објеката надзора
7.	Произвођач лекова	28
8.	Произвођач активне супстанце	11
9.	Произвођач медицинских средстава	95
10.	Велепродаја	720
11.	Апотека	2500
12.	Специјализована продавница	850
13.	Носилац дозволе за лек/Носилац дозволе уписа у регистар	1150
14.	Лабораторија ДЛП	5
15.	Лабораторије за контролу квалитета	8
16.	Галенска лабораторија	8
	УКУПНО	5375

Према достављеним подацима, време надзора се разликује у зависности од субјекта контроле и процене ризика. На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 2608 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно додатно ангажовати још 5 инспектора (односно попунити слободна радна места предвиђена систематизацијом и запослити још два инспектора).

Графикон 12 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одељења за инспекцију за лекове, медицинска средства и психоактивне контролисане супстанце и прекурсоре употпуни

радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Такође, ефикаснији рад инспекција би се остварио и допуном систематизације са радним местом правника, који би од инспектора преузето послове који се не односе на сам инспекцијски надзор, већ је реч о пословима који захтевају познавање права (припрему у сарадњи са инспекторима аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима; сарадњу са другим државним органима; припрему извештаја, информација.

3.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже укупно са три службена возила од којих су два возила за потреба инспектора из области лекова и медицинских средстава а једно возило из области психоактивних контролисаних супстанци и прекурсора. Просечна старост возила је око 11 година. Поред тога, инспекција располаже са 8 рачунара, 4 штампача и једним скенером.

Поред овога, све канцеларије инспектора су смештене у Београду, укупно 7 канцеларија.

Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, који су надлежни и за њено одржавање.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
3	0.37	11	1	>5

3.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- Потребно је запослити још 5 инспектора. Такође, потребно је изменити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, имајући у виду да је овако већина инспектора у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове. Такође, изменом Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији треба предвидети и места млађих инспектора, како би се запослили и

млађи кадрови имајући у виду да је просечна старост ове инспекције 57 година, те да је потребно младе кадрове и обучити за ефикасан и ефективан рад.

- Запослити још два службеника у оквиру Одељења, један за аналитичке послове у области инспекцијских послова, који би пружао подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи и један правник (правни и административни послови) који би пружио подршку свим инспекторима у оквиру одељења, у вези са правним пословима.
- Алтернатива за претходне две препоруке јесте да се образују две унутрашње јединице, које би пружале аналитичку и правну подршку инспекторима образују на нивоу целог Сектора за инспекцијски надзор министарства, како би запослени у тим јединицама пружали подршку и санитарним и здравственим инспекторима и инспекторима за лекове и медицинска средства и психоактивне контролисане супстанце и прекурсоре.
- Потребно је набавити новију ИТ опрему, а како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и рачунаре
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила.

4. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ ИНСПЕКЦИЈУ

4.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

4.1.1. Организација и надлежност инспекције

Електроенергетска инспекција налази се у Министарству рударства и енергетике и то у оквиру сектора Електроенергетике, Одељење за електроенергетску ефикасност.

Делокруг рада Одељења за електроенергетску инспекцију је прописан Законом о енергетици (Сл. гласник РС број 145/14), члановима 22, 372, и 374.

У Одељењу за електроенергетску инспекцију обављају се послови који се односе на инспекцијски надзор према Закону о енергетици, Закону о ефикасном коришћењу енергије и другим законима и прописима из области електроенергетике; обављање непосредног надзора над извршењем инспекцијских послова поверених аутономној покрајини; израду извештаја о испуњености услова и захтева утврђених техничким прописима за обављање енергетске делатности по захтевима енергетских субјеката; израду извештаја о испуњености прописаних услова у погледу стручног кадра за обављање енергетске делатности по захтевима енергетских субјеката; припрему и извођење заједничких акција са инспекцијским органима других органа; као и сарадња са другим секторима у Министарству и другим службама и стручним организацијама у вез са контролом реализације превентивног одржавања електроенергетских објеката и обезбеђивања безбедне и континуиране испоруке електричне енергије.

Електроенергетски инспектор у складу са Законом о енергетици врши инспекцијски надзор над објектима за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и у другим објектима напона преко 1 kV, у складу са овлашћењима утврђеним законом. Инспектори проверавају да ли енергетски објекти и остали уређаји, инсталације или постројења неопходни за обављање енергетске делатности испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима и да ли подносилац захтева испуњава прописане услове у погледу стручног кадра за обављање послова техничког руковођења, руковања и одржавања енергетских објеката, односно услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица за обављање послова на одржавању енергетских објеката, као и послова руковаоца у тим објектима, а у циљу издавања лиценце за обављање одговарајуће енергетске делатности.

4.1.2. Територијална организација и организациона шема

У складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству, послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду и у подручним јединицама.

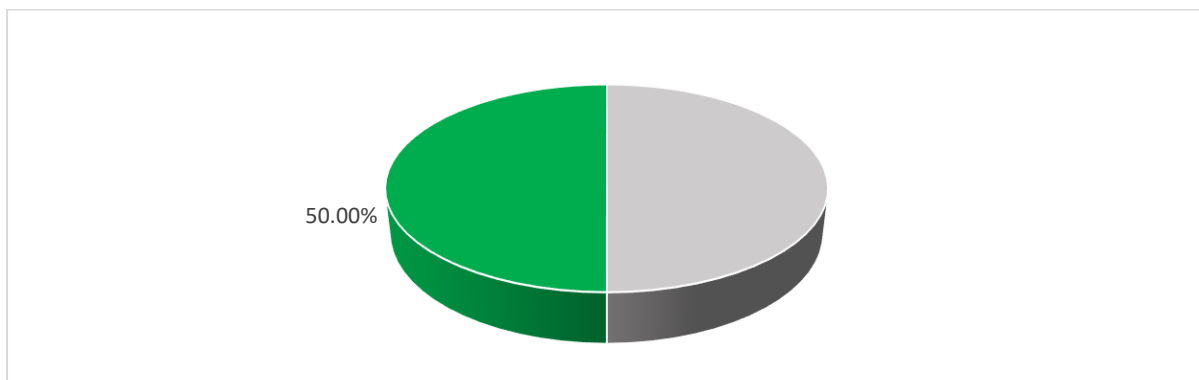
Подручне јединице	Инспектори
Града Београда, Мачвански, Колубарски, Златиборски, Моравички, Нишавски, Пиротски, Зајечарски, Борски, Браничевски и Поморавски управни округ, са седиштем у Београду;	4
Косовско-Митровачки, Шумадијски, Расински, Топлички, Јабланички и Пчињски управни округ са седиштем у Косовској Митровици	1
Мачвански, Колубарски, Златиборски, Моравички и Рашки управни округ, са седиштем у Краљеву	1
Подунавски, Браничевски, Поморавски, Зајечарски и Борски управни округ, са седиштем у Смедереву	1

4.1.3. Систематизација радних места⁵

У електроенергетској инспекцији систематизовано је 8 радних места, од чега 1 радно место на позицији начелника Одељења и 7 инспектора. Тренутно су **попуњена 4 радна места**, односно 50% систематизованих радних места. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

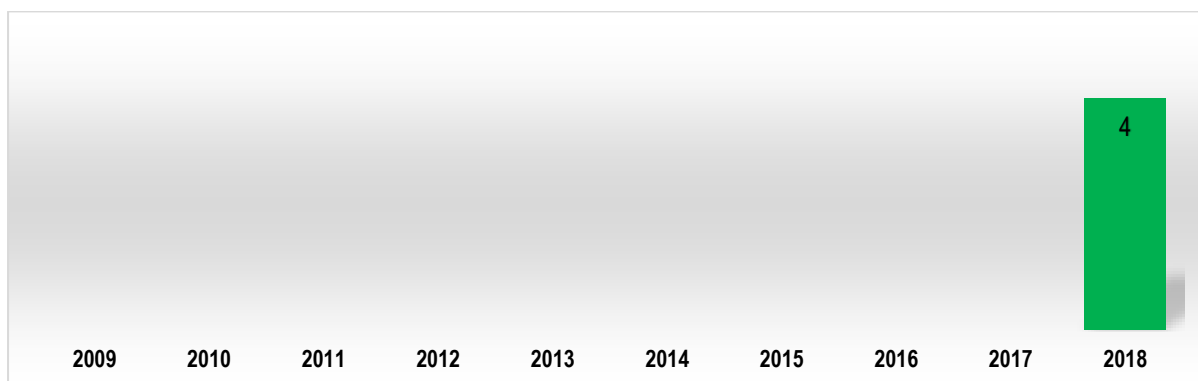
Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Начелник одељења	Виши саветник	1	1
Републички електроенергетски инспектор	Самостални саветник	3	1
Републички електроенергетски инспектор	Саветник	4	2

Графикон 13 Попуњеност у односу на систематизацију

⁵ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству рударства и енергетике, <http://www.mre.gov.rs/doc/Pravilnik%20o%20unutratnjem%20uredenju%20i%20sistemizaciji%20radnih%20mesta%20u%20Ministarstvu%20rudarstva%20i%20energetike.pdf>

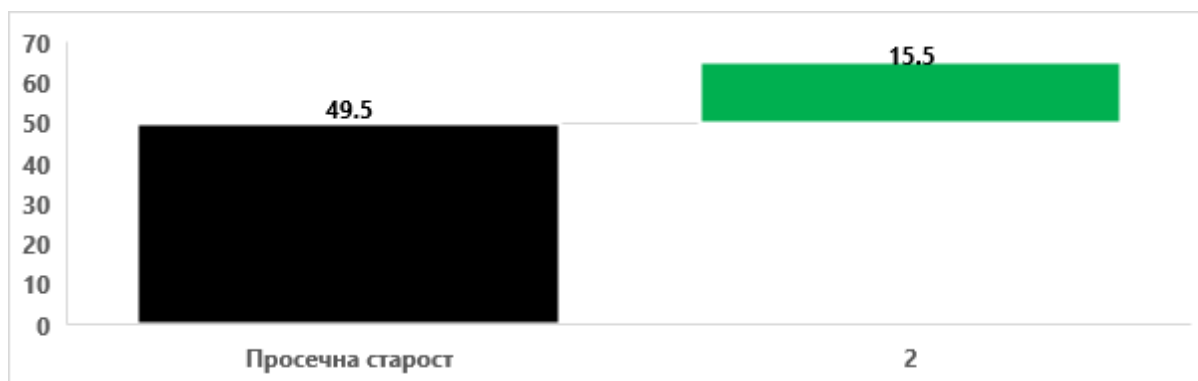
Графикон 14 Кретање броја инспектора 2009-2018

4.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 49.5 година, при чему се очекује додатно смањење услед пензионисања у наредном периоду, јер двоје инспектора имају по 59 година. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је значајан број искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Графикон 15 Просечан број година до пензије

Према достављеним подацима, сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, односно сви су са VII степеном стручне спреме, електротехнички инжењери.

4.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Електроенергетска инспекција је доставила већину тражених података. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила већину потребних података који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора.

Електроенергетски субјекти/ објекти који су предмет инспекцијског надзора у ЈП Електропривреда Србије и ЈП Електромрежа Србије су:

1. ЈП Електропривреда Србије

1.1 Производни капацитети : ТЕ Никола Тесла А (6 блокова, 1650 MW), ТЕ Никола Тесла Б (2 блока, 1240 MW), ТЕ Колубара (5 блокова, 271 MW), ТЕ Костолац А (2 блока, 310 MW), ТЕ Костолац Б (2 блока, 697 MW), ТЕ Морава (1 блок, 125 MW), ХЕ Ђердап 1 (6 агрегата, 1058 MW), ХЕ Ђердап 2 (10 агрегата, 270 MW), Власинске ХЕ (10 агрегата, 129 MW), Лимске ХЕ (7 агрегата, 166 MW), ХЕ Пирот (2 агрегата, 80 MW), ХЕ Бајина Башта (4 агрегата, 364 MW), РХЕ Бајина Башта (2 агрегата, 614 MW), ХЕ Зворник (4 агрегата, 96 MW), ХЕ Електроморава (13 MW)

1.2. Дистрибутивни објекти : ТС 110/x kV (188 објеката), ТС 35/x kV (580 објеката), ТС 20/x kV (11141 објеката), ТС 10/x kV (26749 објеката), ДВ и каблови 110 kV (430 km), ДВ и каблови 35 kV (6823 km), ДВ и каблови 20 kV (9387 km), ДВ и каблови 10 kV (32701 km), ДВ и каблови 0.4 kV (97076 km)

2. Електромрежа Србије АД:

2.1 Преносни објекти: ТС 400/x kV (7 објеката), ТС 220/x kV (12 објеката), ТС 110/x kV (2 објеката), ДВ 400 kV (1695 km), ДВ 220 kV (2180 km), ДВ 110 kV (6160 km)

Поред наведених електроенергетских објеката, предмет инспекцијског надзора су и други електроенергетски објекти називног напона преко 1 kV који обухватају производне капацитете (обновљиви извори енергије), објекте за трансформацију електричне енергије, надземне и подземне електроенергетски водове и са аспекта редовног инспекцијског надзора и са аспекта издавања извештаја неопходних за подношење захтева за издавање лиценци за обављање енергетских делатности.

Одељење за електроенергетску инспекцију поступа и по поднесцима физичких и правних лица који се углавном односе на: проблеме са техничком исправношћу кућних прикључака и МРО; проблеме са лошим напонским приликама; проблеме са лошим стањем електроенергетске мреже; проблеме са градњом енергетских објеката без валидне документације за изградњу објеката; захтеве за измештање енергетских објеката; приговоре постојећих купаца електричне енергије на прикључење нових купаца; захтеве станара нелегално изграђених објеката који су или нису поступку легализације за прикључење на нисконапонску електроенергетску мрежу; угрожавање електроенергетских објеката (у даљем тексту ЕЕО) извођењем радова у

њиховој непосредној близини без сагласности енергетског субјекта власника енергетског објекта (насипање земље, отпада, нелегална градња и сл.).

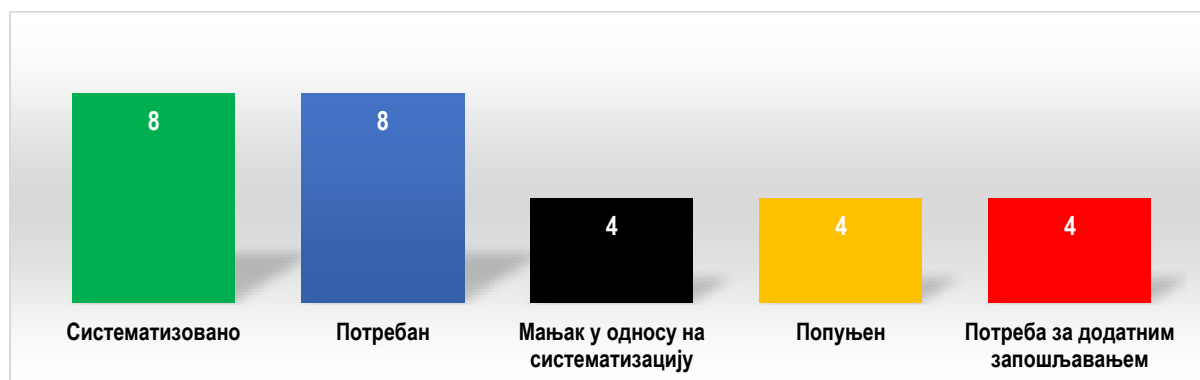
На објектима за производњу електричне енергије (хидроелектране, термоелектране) с обзиром на квалитет предузимања мера на одржавању и испитивању електроенергетске опреме) степен ризика се може оценити као незнатан, али с обзиром на значај електроенергетског објекта везано за безбедност, квалитет и непрекидност напајања електроенергетски објекти се сврставају у објекте са високим степеном ризика, па инспекција врши годишњи редовни инспекцијски надзори свих наведених објеката. Над објектима за пренос електричне енергије (ТС 400/х, ТС 220/х, далеководи 400кВ, 220кВ) учесталост надзора у складу са расподелом посматраних објеката по степену ризичности обавља се једном годишње над објектима оцењених као критичан или са високим ризиком, на две године над објектима оцењених са средњим ризиком, на три и више година над објектима оцењених са ниским и незнатним ризиком. Над објектима за дистрибуцију електричне енергије (ТС 110/х, ТС 35/х, ТС 10/х, далеководи 35кВ, 10кВ, мреже ниског напона) учесталост надзора у складу са расподелом посматраних објеката по степену ризичности обавља се једном годишње над објектима оцењених као критичан, на две године над објектима оцењених са високим и средњим ризиком, на три и више година над објектима оцењених са ниским и незнатним ризиком.

Категоризација објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Детаљна калкулација је дата у Анексу.

Према достављеним подацима време надзора се разликује у зависности од нивоа ризика. У случају хидроелектрана и термоелектрана потребно време за инспекцијски надзор који укључује и време проведено у путу износи 3 до 5 дана, док је за преносне објекте ТС 400/220/110 кВ потребно време за инспекцијски надзор који укључује и време проведено у путу 2 до 3 дана. Коначно, за дистрибутивне објекте ТС 110/35кВ, ТС 35/10 кВ потребно време за инспекцијски надзор који укључује и време проведено у путу износи 1 до 3 дана. У калкулацијама су коришћени просеци наведених података.

На основу података о дистрибуцији ризика у 2017. години извршена је процена потребног броја инспектора. И у овом случају потребно је прецизније утврдити потребно време за инспекцијски надзор према субјекту/објекту надзора. Калкулација је добијена на основу претпоставки и информација прибављених од инспекције.

Графикон 16 Процењен потребан број инспектора

4.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Одељење за електроенергетску инспекцију располаже са једним возилом старости 4 године добијено из донација. Електроенергетски инспектор са седиштем у Косовској Митровици нема возило. Тренутно је потребна набавка два возила. Након попуњавања радних места у Смедереву и Краљеву такође је потребно набавити још два возила. Сви инспектори имају стационарне рачунаре старе око 10 година, а за теренски рад поседују лап-топ рачунаре старости од 2 године. Електроенергетски инспектори имају мобилне телефоне, али недостаје друга опрема (штампачи и скенери). Одељење за електроенергетску инспекцију смештено је у просторијама у омладинских бригада 1, СИБ 3. У случају попуњавања два радна места у Београду, недостајала би једна канцеларија. Опрема је у власништву министарства рударства и енергетике. Опрему одржавају запослени групе за развој и одржавање информационог система министарства рударства и енергетике.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
1	0.25	9	2.00	>2

4.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- **Потребно је запослити још 4 инспектора**, односно попунити систематизована радна места. Нема потребе за већим бројем инспектора од броја како је предвиђено Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.
- **Образовати Одсек или Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова**, као организациону јединицу на нивоу целог Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру министарства (електроенергетској инспекцији, инспекцији опреме под притиском и рударско-геолошкој инспекцији) у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.
- Образовати Одсек или Групу за правне и административне послове у области инспекцијских послова, чији запослени би пружали подршку свим инспекторима у оквиру министарства, у вези са правним пословима.
- Потребно је набавити два возила, једно за инспектора у Косовској Митровици и друго за инспекторе у Београду.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему, пре свега штампаче и скенере, а како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лаптоп рачунаре.

- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила 1 возило по седишту инспекције како би инспектори могли заједнички да користе исто возиле у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

5. ОДЕЉЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ОПРЕМУ ПОД ПРИТИСКОМ

5.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

5.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција опреме под притиском налази се у Министарству рударства и енергетике и то у оквиру Сектора за нафту и гас. Послови инспекције за опрему под притиском се обављају у Одељењу за инспекцију опреме под притиском.

У Одељењу за инспекцију опреме под притиском обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор према Закону о енергетици, Закону о ефикасном коришћењу енергије, Закону о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника, Закону о тржишном надзору и као и другим законима и прописима из области опреме под притиском.

5.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду и у подручним јединицама ширим од подручја управног округа и то:

Управни окрузи	Седиште инспектора	Брцијомој инспектора предвиђен систематизацијом
Београдски	Београд	5
Нишавски, Пиротски, Јабланички и Пчињски управни округ	Ниш	1
Расински, Топлички, Рашки и Златиборски управни округ	Крушевац	1

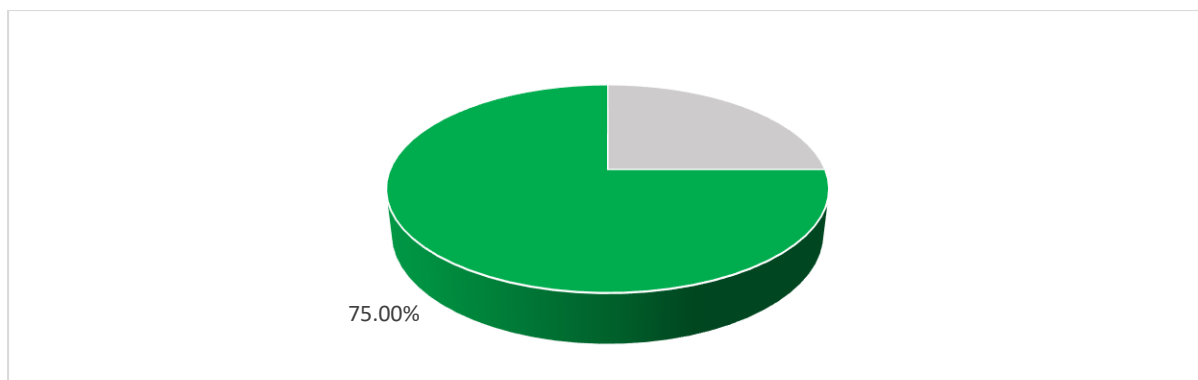
Инспекцијски надзор над опремом под притиском у Републици Србији спроводи инспекција опреме под притиском као инспекција на републичком нивоу, односно у области инспекцијског надзора над опремом под притиском не постоји надлежност локалних самоуправа, изузев што су Аутономној покрајини поверени послови вршења инспекцијског надзора на територији Аутономне покрајине. Тренутно у Војводини су запослена два покрајински инспектора опреме под притиском.

5.1.3. Систематизација радних места⁶

У инспекцији опреме под притиском систематизовано је **8 радних места**, и то начелник Одељења и 7 инспектора опреме под притиском. Тренутно је **попуњено 5 радних места** на позицији инспектора и то 4 инспектора у Београду и један у Нишу. Инспекција тренутно нема особе ангазоване на административно-техничким пословима. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору.

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Начелник одељења	Виши саветник	1	1
Републички инспектори опреме под притиском	Саветник	7	5
УКУПНО		8	6

Графикон 17 Попуњеност у односу на систематизацију

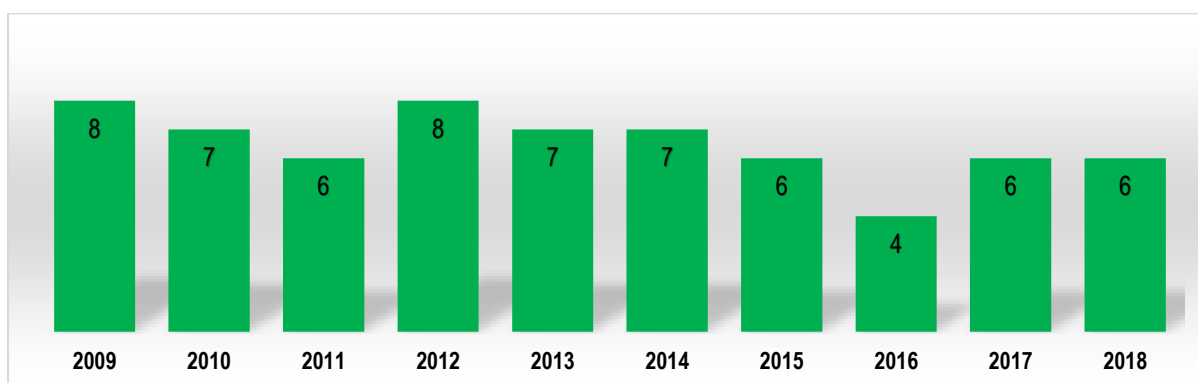

Међутим, Правилником о систематизацији радних места, предвиђено је да сви инспектори изузев начелника одељења буду у звању саветника. То значајно смањује мотивацију инспектора, с обзиром да не постоји могућност да се напредује у више звање (за место саветника потребно је радно искуство од само 3 године). Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, при чему су инспектори добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.

У периоду од 2009-2018 године, број инспектора је смањен за 4, са 12 инспектора колико их је било систематизовано 2009. године (распоређено 8), на 8 колико их је 2018. године (распоређено 6). Недовољан број инспектора не представља само последицу забране запошљавања и мера фискалне консолидације, имајући у виду да су исте на снази тек од 2014. године, а да Одељење инспекције опреме под притиском није успело да попуни сва систематизована радна места и пре тог периода (поготово имајући у виду да се на огласе о расписаним конкурсима за инспекторе, нико не јавља).

⁶ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству рударства и Енергетике <http://www.mre.gov.rs/doc/Pravilnik%20o%20unutratnjem%20uredenju%20i%20sistematzaciji%20radnih%20mesta%20u%20Ministarstvu%20rudarstva%20i%20energetike.pdf>

Графикон 18 Кретање броја инспектора 2009-2018

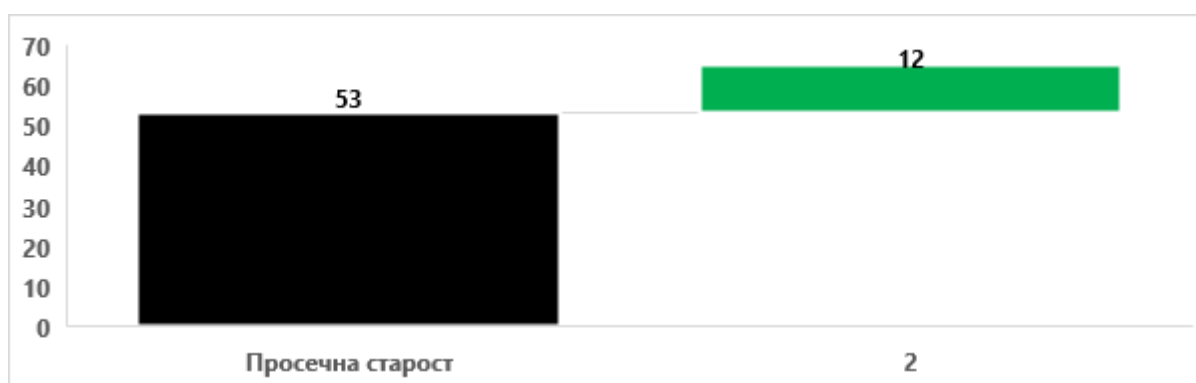

5.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 53 година, при чему се очекује додатно смањење услед пензионисања у периоду од једне до две године (један инспектор има 63.5 година а други 64). То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је трећина искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, односно сви су инжењери машинства смера: термоенергетика, термотехника или процесна техника

Графикон 19 Просечан број година до пензије

5.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција опреме под притиском је доставила доста података, али не могу да утврде колико им је дана неопходно за инспекцијски надзор, без обзира што су објекте контроле категорисали према процени ризика. Наиме, субјекти контроле су распоређени по читавој територији Србије (изузев АП Војводине, која врши ову контролу као поверени посао) док је већини инспектора у Београду а на располагању је само један службени ауто. Из тог разлога, инспектори користе међуградски јавни превоз како би дошли до објекта контроле, те је из тог разлога некада за објекте са нижим степеном ризика потребно више дана него за објекте са високим ризиком који су у Београду (редовни и ванредни инспекцијски надзори у области опреме под притиском се спроводе искључиво као теренски јер се мора извршити идентификација опреме и увид на лицу места).

Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. **Детаљна калкулација дата је у Анексу.**

Инспекција опреме под притиском спроводи надзор над око 3.000 субјеката и 50.000 објеката. У табели је приказа број потребних дана за вршење надзора у зависности од броја опреме под притиском и локације.

Врста објекта под надзором	Број потребних дана за вршење надзора у зависности од броја опреме под притиском и локације
Опрема под притиском у објектима за складиштење хлора	2 - 3
Опрема под притиском у објектима за складиштење амонијака	2 - 3
Опрема под притиском у објектима за складиштење течног нафтног гаса	2 - 3
Гасоводи за транспорт природног гаса	5 - 15
Гасоводи за дистрибуцију природног гаса	3 - 12
Опрема под притиском у расхладним постројењима са амонијаком (хладњаче)	1 - 3
Стабилне посуде под притиском са инсталацијом за сумпор-диоксид	1 - 3
Опрема под притиском у објектима за производњу електричне енергије- термоелектранама	3-10
Опрема под притиском у објектима за производњу и прераду деривата нафте (рафинерије и петрохемије)	3 - 10
Опрема под притиском на станицама за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом и компримованим природним гасом	1 - 3
Опрема под притиском у пунионицама за пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас	1 - 3
Посуде под притиском и инсталације за течни нафтни гас у постројењима за одређени технолошки процес или инсталацијама за грејање	1 - 3
Унутрашње гасне инсталације за природни гас са радним притиском већим од 0,5 bar	1 - 3
Нафтоводи и продуктоводи	3 - 12
Стабилне посуде изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 1	1 - 3
Стабилне посуде које нису изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 1	1 - 3
Опрема под притиском у објектима за производњу електричне енергије – хидроелектранама	3 - 5
Стабилне посуде изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 2	1 - 3
Стабилне посуде које нису изоловане вакуумом са инсталацијом за криогене гасове - флуиде из групе 2	1 - 3

Опрема под притиском у здравственим установама – аутоклави, стерилизатори и друга опрема	1 - 3
Опрема под притиском у објектима за производњу топлотне енергије – котларнице за прозводњу паре или вреле воде	2 - 6
Опрема под притиском у процесној индустрији – проточни и шаржни измењивачи топлоте и уређаји и апарати у одређеним технолошким процесима	2 - 6
Опрема под притиском у постројењима за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије	1 - 5
Посуде и инсталације за компримовани ваздух	1 - 3
Једноставне посуде под притиском	1 - 3
Посуде за спречавање хидрауличног удара у постројењима за снабдевање водом	1 - 3
Експанзионе посуде у инсталацијама за дистрибуцију топлотне енергије	1 - 3
Хидрофорске посуде у инсталацијама за снабдевање водом	1 - 3

На основу извршене анализе на основу методологије представљене у уводном делу, **неопходно запослити до 6 додатних инспектора** (попунити систематизована, а упражњена радна места и запослити још 4 инспектора). При томе треба имати у виду да је у овом случају прецизност калкулације значајно ограничена квалитетом података и великим распоном потенцијалног трајања инспекцијског надзора. У случају повећања ефикасности и отклањања других ограничења у погледу опремљености овај број може бити нешто нижи. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је графиконом.

Графикон 20 Процењен потребан број инспектора

Такође, имајући у виду број надзираних субјекта по управним окрузима, препорука јесте да се ових шест недостајућих инспектора запосле односно распореде по окрузима који имају релативно велики број надзираних субјеката тј. да један инспектор може да покрије више суседних округа.

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се **систематизација инспекције опреме под притиском употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови**, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Такође, ефикаснији рад инспекција би се остварио и допуном систематизације са радним местом правника, који би од инспектора преузето послове који се не односе на сам инспекцијски надзор, већ је реч о пословима који захтевају познавање права (припрему у сарадњи са инспекторима

аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима; сарадњу са другим државним органима; припрему извештаја, информација.

5.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже само са једним возилом, старости 3 године (мазда 3, донација Јапана), 8 рачунара, од чега је 6 лаптоп старости око 4 године и 2 десктоп рачунара старости преко 10 година. Поред тога инспекција располаже и са три штампача, старости 10 година и једним фото-апаратом старости 2 године.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
1	0.16	3	1	Око 5

Пословна опрема инспекције је власништво Министарства рударства и енергетике, које се стара о њеном одржавању.

Тренутно највећи проблем у раду инспекције јесте недостатак аутомобила и то директно утиче на ефикасно спровођење инспекцијског надзора. Наиме, у великом броју случајева објекти на којима се врши надзор се не налазе у самом граду већ су у питању објекти до којих није могуће доћи јавним међуградским саобраћајем, као што су: станице за снабдевање превозних средстава течним нафтним гасом и компримованим природним гасом, електране, хладњаче, гасоводи за транспорт природног гаса и мерно-регулационе станице, фабричка постројења, складишта течног нафтног гаса и амонијака, пунионице гасова и слично. **Међутим, до већине оваквих објеката не постоје аутобуске линије и једино се службеним аутомобилом може отићи у инспекцијски надзор.**

5.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- **Потребно је запослити до 6 инспектора и то тако што ће се поред Ниша (који већ постоји) за источну Србију формирати још две подручне јединице шире од подручја управног округа за надзор опреме под притиском и то у Зајечару и Смедереву (по два инспектора).** Такође, имајући у виду број надзираних објеката у околини Чачка и Ужица, предлог јесте да се седиште подручне јединице шире од подручја управног округа Крушевац, пребаци у Чачак или Ужице (знатно већи број гасовода и станица) и да се ту запосли још два инспектора.
- Потребно је изменити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, имајући у виду да су сви инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о

платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове. Такође, изменом Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији треба предвидети и места млађих инспектора, како би се запослили и млађи кадрови имајући у виду да је просечна старост ове инспекције 53 године, те да је потребно младе кадрове и обучити за ефикасан и ефективан рад.

- Запослити до два службеника у оквиру Одељења, један за аналитичке послове у области инспекцијских послова, који би пружао подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи и један правник (правни и административни послови) који би пружио подршку свим инспекторима у оквиру одељења, у вези са правним пословима.
- Што пре обезбедити потребан број возила, минимум 1 возило на два инспектора, имајући у виду да је због недостатка аутомобила ефикасност инспекцијског надзора знатно угрожена, Уколико то није могуће брзо спровести, дозволити коришћење приватног возила инспектора за вршење инспекцијског надзора, са јасном методологијом обрачуна трошкова и амортизације.
- Потребно је набавити новију ИТ опрему, а како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и рачунаре.

6. ГЕОЛОШКА И РУДАРСКА ИНСПЕКЦИЈА

6.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

6.1.1. Организација и надлежност инспекције

Геолошка и рударска инспекција налазе се у Министарству рударства и енергетике и то у оквиру Сектора за геологију и рударство. Послови геолошко рударске инспекције се обављају у Одељењу геолошке и рударске инспекције и то у Одсеку геолошке инспекције и Одсеку рударске инспекције.

- У **Одсеку геолошке инспекције** обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор над спровођењем закона и других прописа у овој области, и то у погледу испуњености услова за обављање геолошких истраживања минералних сировина, подземних вода и геотермалних ресурса; инспекцијски надзор над спровођењем закона и других прописа у овој области у погледу испуњености услова за обављање инжењерскогеолошких и геотехничких истраживања; инспекцијски надзор над извођењем геолошких истраживања; инспекцијски надзор над применом мера заштите безбедности и здравља на раду у вршењу геолошких истраживања; вршење увиђаја на лицу места ако се догоди смртни или групни несрећни случај; израду извештаја са мишљењем о узроцима несрећа и подношење истог надлежним органима; правилну примени прописа из делокруга рада инспекције; непосредан надзор над инспекцијским пословима повереним Аутономној Покрајини и др послове у складу са законом.

- У **Одсеку рударске инспекције** обављају се послови који се односе на редовне и ванредне инспекцијске прегледе ради провере спровођења закона и других прописа, стандарда и техничких норматива који се односе на рударске објекте у којима се обавља делатност експлоатације минералних сировина; инспекцијски надзор над спровођењем закона и других прописа у овој области у погледу испуњености услова за обављање послова на експлоатацији минералних сировина; надзор над применом мера заштите безбедности и здравља на раду у рударским објектима; увиђај на лицу места ако се догоди смртни или групни несрећни случај или хаварија опреме у рудницима; давање образложених извештаја са мишљењем о узроцима несреће и подношења истих надлежним органима; вршење непосредног надзора над инспекцијским пословима повереним Аутономној Покрајини и др. послове у складу са законом.

6.1.2. Територијална организација и организациона шема

Геолошка и рударска инспекција смештена је у Београду. Инспекција нема испоставе ван Београда.

6.1.3. Систематизација радних места⁷

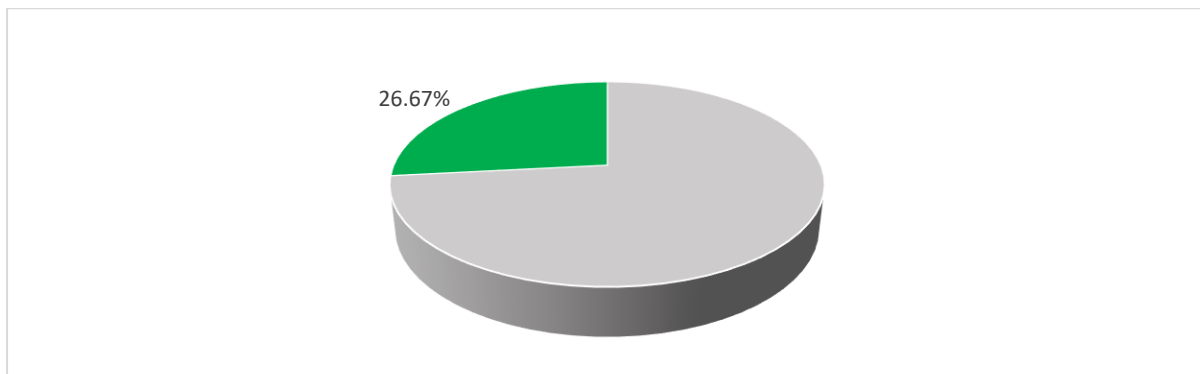
У Геолошкој и рударској инспекцији систематизовано је **15 радних места**, 14 радних места на позицијама инспектора и једно радно место административно-технички радник. Тренутно је

⁷ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству рударства и Енергетике, Београд, август 2014.

попуњено 4 радна места на позицији инспектора (у периоду од када је попуњен упитник од стране инспекције до тренутка одржавања интервјуа, број инспектора је смањен са 6 на 4, јер су у међувремену два инспектора дала отказ). Инспекција тренутно нема особе ангазоване на административно-техничким пословима. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору.

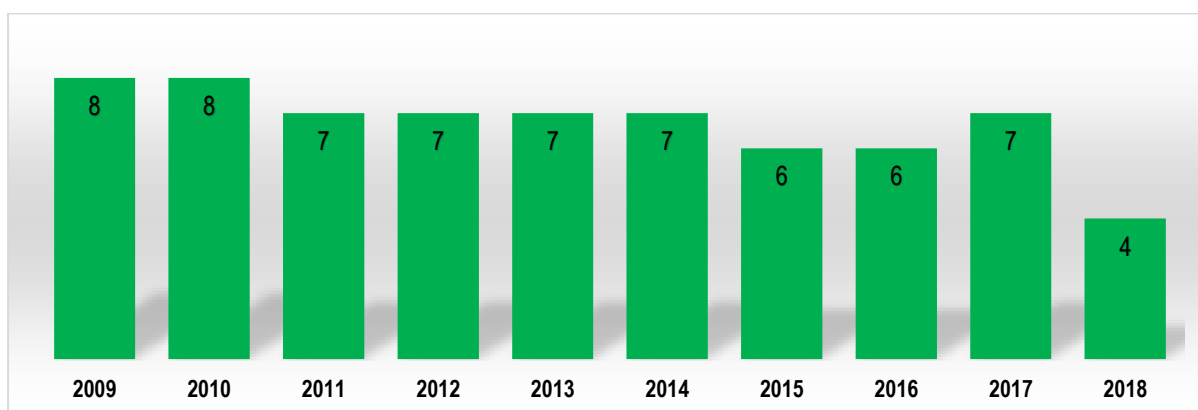
Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Начелник одељења	Виши саветник	1	1
Одсек геолошке инспекције			
Шеф Одсека	Самостални саветник	1	1
Републички геолошки инспектор	Самостални саветник	2	
Републички геолошки инспектор	Саветник	2	
Одсек рударске инспекције			
Шеф Одсека	Самостални саветник	1	
Републички рударски инспектор	Самостални саветник	2	1
Републички рударски инспектор за вршење надзора над електроенергетским постројењима	Самостални саветник	1	
Републички рударски инспектор	Саветник	3	1
Републички рударски инспектор за вршење надзора над електроенергетским постројењима	Саветник	1	
Радно место за административно-техничке послове	Намештеници	1	
		15	4

Графикон 21 Попуњеност у односу на систематизацију

У периоду од 2008-2018 године, број инспектора је смањен за 4, са 8 инспектора колико их је било распоређено 2008, на 4 колико их је 2018. године. Недовољан број инспектора не представља само последицу забране запошљавања и мера фискалне консолидације, имајући у виду да су исте на снази тек од 2014. године, а да Одељење геолошке и рударске инспекције није успело да попуни сва систематизована радна места и пре тог периода. Наиме, инспекција има расписане конкурсе за запошљавање нових инспектора, али ти конкурси пропадну јер се нико не јави на исте.

Графикон 22 Кретање броја инспектора 2009-2018

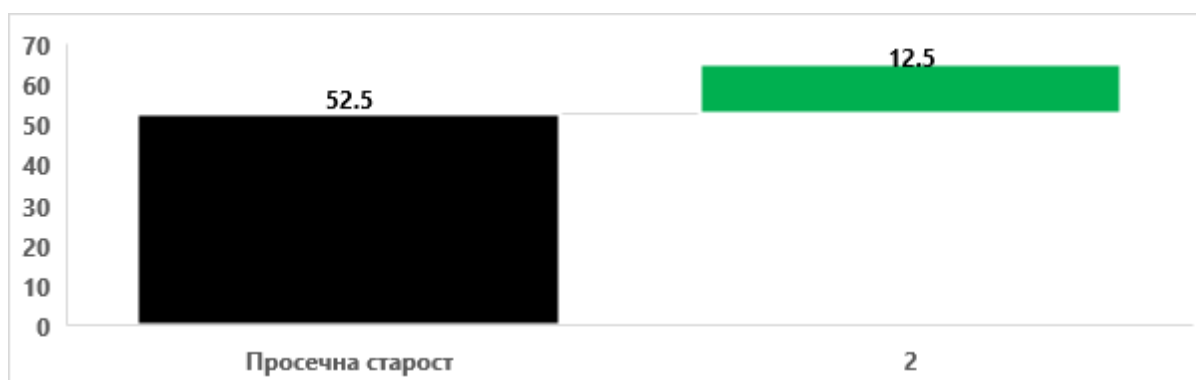

6.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 52,5 година, при чему се очекује додатно смањење услед пензионисања у периоду од пет година. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је трећина искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, при чему половина инспектора има звање магистра рударских наука.

Графикон 23 Просечан број година до пензије

6.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Геолошко-рударска инспекција је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора.

Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Категоризација

субјеката и објеката под надзором геолошке и рударске инспекције дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. **Детаљна калкулација дата је у Анексу.**

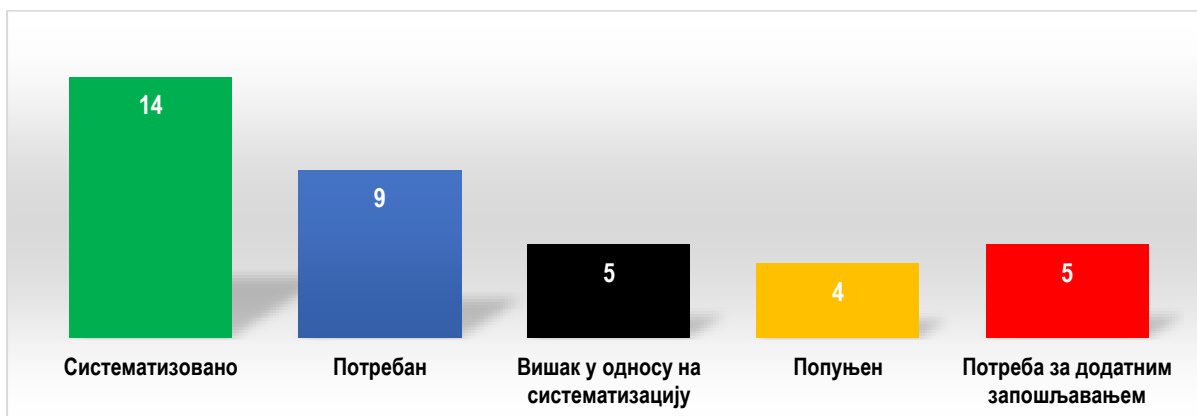
Геолошко-рударска инспекција спроводи надзор над 363 привредна друштва, односно 588 објеката.

	Број привредних друштава	Број рударских/геолошких објеката на којима се врши надзор
Привредна друштва која врше експлоатацију минералних сировина	200	330
Привредна друштва која врше примењена геолошка истраживања	63	138
Привредна друштва која врше примењена хидрогеолошка или инжињерска истраживања	110	120
Укупно	363	588

Због природе инспекције значајан број субјеката/објеката надзора је са високим или критичним ризиком. У случају високог и критичног ризика потребно је вршити више од једног надзора годишње (1,5 односно 2 надзора респективно). Према наводима инспекције за објекте којима је додељен критичан ризик одређено је трајање инспекцијског надзора од 4 дана због неопходности обиласка јамског објекта, односно јамских просторија и потребног времена за одласке до јамских објекта који су доста удаљени од седишта инспекције.

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 1875 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, **неопходно у што краћем року запослити још 5 инспектора**. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикану.

Графикон 24 Процењен потребан број инспектора

Такође, имајући у виду број надзираних субјекта по управним окрузима, препорука јесте да се ова три недостајућа инспектора запосле односно распореде по окрузима који имају релативно велики број надзираних субјеката тј. да један инспектор може да покрије више суседних округа.

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се **систематизација геолошко рударске инспекција употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови**, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Такође, ефикаснији рад инспекција би се остварио и прописивањем радног места за правне и административне послове у области инспекцијских послова, који запослени би пружао подршку свим инспекторима у оквиру ове инспекције, у вези са правним пословима.

Такође, посебно треба имати у виду и нове надлежности ове инспекције на основу Уредбе о условима и поступку издавања дозволе за управљање отпадом, као и критеријумима, карактеризацији, класификацији и извештавању о рударском отпаду („Сл. гласник РС“ бр. 53/17), које ће свакако утицати на обим посла инспектора, те и по овом основу треба у наредном периоду повећати број инспектор, имајући у виду да ова Уредба почиње са применом од 01.01.2020. године.

6.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 3 возила (два возила 2014 године и једно возило из 2003 године), 10 рачунара, од чега је 6 лаптоп и 4 десктоп рачунара, 4 штампача и једним скенером. Поред тога инспекција у свом раду користи и 2 ручна GPS уређаја и 4 фотоапарата. Просечна старост возила износи 9 година, а ИТ опрема је стара преко 5 година.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
3	0.75	9	1.67	>5

Пословна опрема инспекције је власништво Министарства рударства и енергетике, које се стара о њеном одржавању, док возила и хардверску опрему одржава приватни сектор.

6.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације, осим територијалне расподеле инспектора. Наиме, након одржаних интервјуа указано је на то да би поред Београда, требало имати још две испоставе тј. центра и то у: Нишу или Зајечару и Чачку или Краљеву, и у сваком од центра по укупно три инспектора (два рударска инспектора и један геолошки), с обзиром да се значајан број објеката над којима се врши надзор налази у близини ових градова.
- Потребно је у што краћем року запослити још пет инспектора (а до почетка примене Уредбе о условима и поступку издавања дозволе за управљање отпадом, као и критеријумима, карактеризацији, класификацији и извештавању о рударском отпаду, проценити колико ће нови послови утицати на оптерећење постојећих инспектора, па сходно томе запослити додатне инспекторе, као би се обезбедило ефикасан и ефективан инспекцијски надзор).

- Потребно је запослити лице које ће се бавити аналитичким пословима, поред броја недостајућих инспектора.
- Потребно је запослити лице које ће се бавити правним пословима, поред броја недостајућих инспектора.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и возила како број инспектора буде растао и обезбедити службене просторије за рад ових инспектора како се буду формирале испоставе у другим градовима.

7. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ ДРЖАВНИХ ПУТЕВА

7.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

7.1.2. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за државне путеве налази се у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови инспекције државних путева обављају се у Одељењу за инспекцијске послове државних путева.

У **Одељењу за инспекцијске послове државних путева** обављају се послови који се односе на инспекцијски надзор над извршавањем закона, других прописа и општих аката из области путева, саобраћајне сигнализације, као и пратеће опреме пута (стајалишта, станице и снабдевање горивом, паркинзи и др.); предузимање управних и других мера; подношење захтева за покретање прекршајног поступка; подношење пријава због привредног преступа односно кривичног дела; праћење стања и појава од значаја за остваривање законитости и предузимање иницијатива за одговарајуће измене и допуне закона и подзаконских аката; надзор над радом покрајинских органа управе у вршењу поверених послова из делокруга Одељења као и учешће у раду стручног савета.

7.1.3. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду и у 5 подручних јединица:

1. Подручној јединици за Шумадијски, Поморавски, Подунавски и Браничевски управни округ, са седиштем у Крагујевцу;
2. Подручној јединици за Борски и Зајечарски управни округ, са седиштем у Зајечару;
3. Подручној јединици за Пиротски, Нишавски, Топлички, Јабланички, Пчињски управни округ као и за Косовски, Пећки, Призренски, Косовско-митровачки и Косовско-поморавски управни округ, са седиштем у Нишу;
4. Подручној јединици за Златиборски и Моравички управни округ, са седиштем у Ужицу;
5. Подручној јединици за Рашки и Расински управни округ, са седиштем у Краљеву.

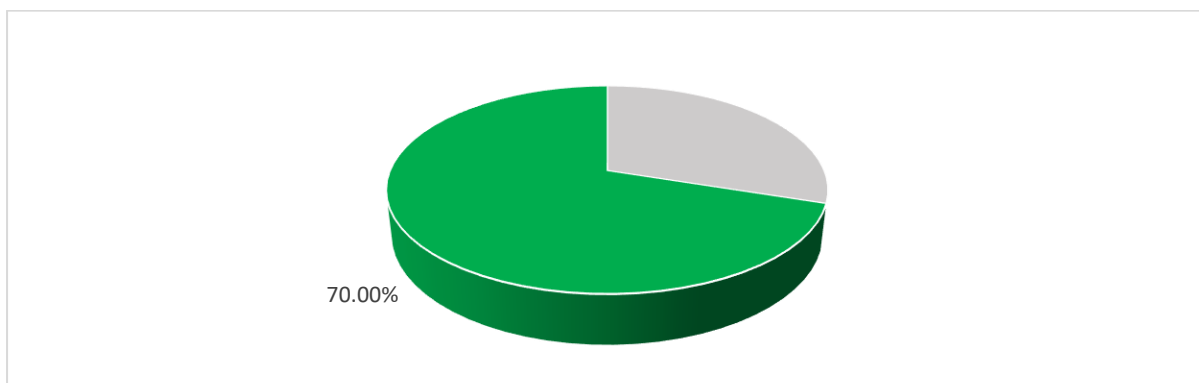
Управни окрузи	Инспектори
Град Београд	1
Браничевски	1
Подунавски	
Колубарски	1
Мачвански	
Поморавски	1
Расински	1
Зајечарски	0
Борски	
Нишавски	1
Пиротски	
Пчињски	0
Јабланички	
АП Војводина	0

7.1.4. Систематизација радних места⁸

У инспекцији за државне путеве **систематизовано је 10 радних места**, од чега једно радно место на позицији начелника Одељења, 8 инспектора (од чега 1 инспектора за државне путеве и безбедност саобраћаја, а 7 инспектора за државне путеве) као и једно радно место за оперативне послове. Тренутно је **попуњено 6 радних места** на позицији инспектора и једно радно место на позицији млађег саветника за оперативне послове. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Начелник одељења	Самостални саветник	1	1
Инспектор за државне путеве и безбедност саобраћаја	Самостални саветник	1	1
Инспектор за државне путеве	Саветник	7	5
Оперативни послови	Млађи саветник	1	

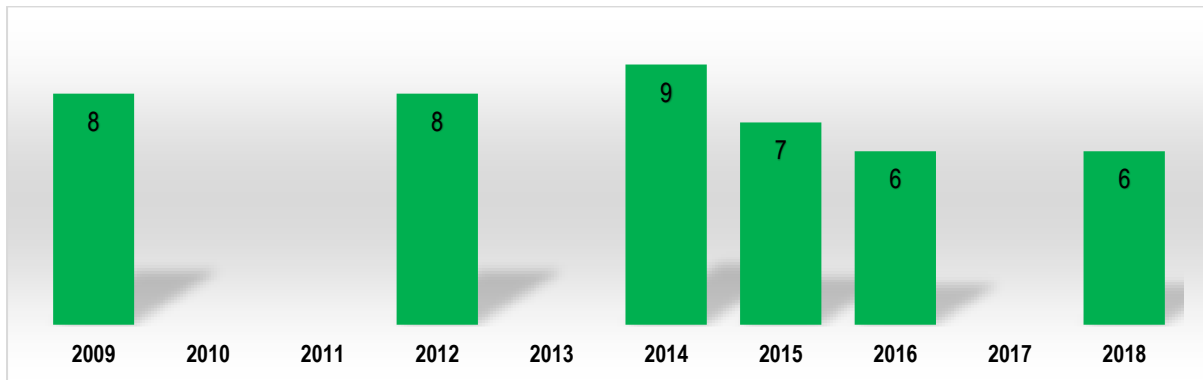
Графикон 25 Попуњеност у односу на систематизацију

У периоду од 2008-2018 године, број инспектора је смањен за 50%, односно са 12 инспектора колико их је било распоређено 2008, на 6 колико их је 2018. године. Недовољан број инспектора не представља само последицу забране запошљавања и мера фискалне консолидације, имајући у виду да су исте на снази тек од 2014. године, а да Одељење није успело да попуни сва систематизована радна места и пре тог периода. Такође, посебан ризик представља то што за поједине управне округе не постоје инспектори (Борски, Зајечарски, Пчињски, Јабланички и АП Војводина), те се може очекивати да у овим областима изостане инспекцијски надзор у дужем временском периоду или да други инспектори буду додатно оптерећени.

⁸ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrashnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>

Графикон 26 Кретање броја инспектора 2009-2018

Као и код других инспекција у надлежности Министарства, већина инспектора је у звању самосталног саветника. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 53,5 година и да он не може да напредује у више звање (за место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају више од 15-20 година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.

7.1.5. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 53,5 година, при чему се очекује додатно смањење услед пензионисања. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил и сви имају звање дипломирани грађевински инжењер.

7.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за државне путеве је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Категоризација објеката под надзором инспекције за државне путеве дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену.

Имајући у виду да се инспекцијски надзор врши над државним путевима и мостовским и тунелским конструкцијама не може се једноставно представити број субјеката тј. објеката надзора. Наиме,

укупна дужина државних путева над којима инспекција врши надзор износи 16.221,125 км, затим 2960 мостова и 85 тунела.

Укупан број објеката инспекцијског надзора инспекције за државне путеве према кључним типовима:

Тип објекта надзора	Дужина односно број
Државни путеви првог А реда	781.633 км
Државни путеви другог А реда	4.486.575 км
Државни путеви првог Б реда	7.783.439 км
Државни путеви другог А реда	3.169.478 км
Мостовске конструкције	2960 мостова
Тунелске конструкције	85 тунела

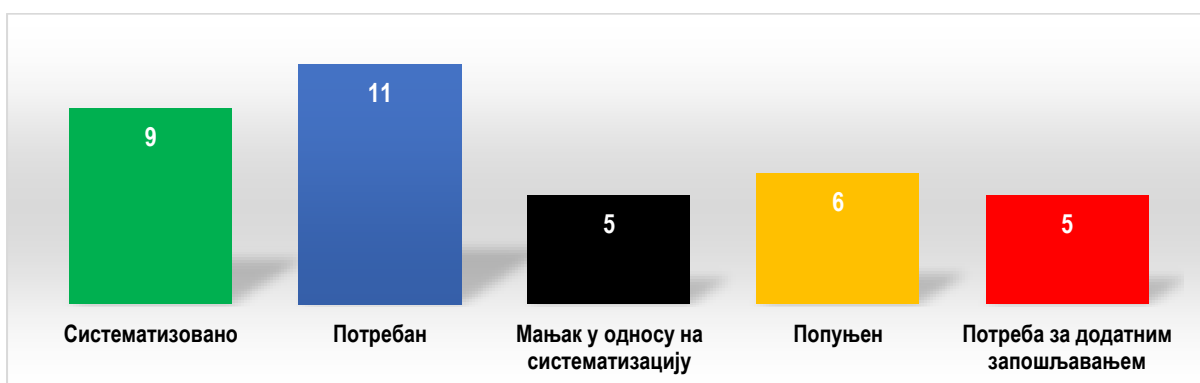
Поред поделе на тип објекта надзора, инспекција је спровела категоризацију објеката по врсти, као и степену ризика у оквиру сваке врсте објеката под надзором. Укупан број објекта под надзором према врсти објекта дат је у табели.

Врста објекта под надзором	Укупан број објеката
Коловоз, путно земљиште, систем за одводњавање, сигнализација	729
Радови на рехабилитацији	80
Мостовске конструкције	165
Тунелске конструкције	91
Недозвољене радње на коловозу и у путном појасу	600
Укупно објеката за инспекцијски надзор	1665

Због природе инспекције значајан број субјеката/објеката надзора је са високим ризиком, око 40%. У случају високог ризика потребно је вршити више од једног надзора годишње (тачније 2 надзора респективно).

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 2192 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 5 инспектора, с тим што је **неопходно у што краћем року запослити инспекторе у управним окрузима где тренутно не ради ни један инспектор за државне путеве**. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 27 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одељења за инспекцијске послове државних путева употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Алтернативно решење је формирање Групе за аналитичке послове као организационе јединице у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Та Група, односно њени запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

За ову препоруку се може пронаћи оправдање у постојећем сличном решењу. Наиме, у оквиру овог Сектора формирана је Група за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, итд).

7.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 5 возила чија је просечна старост 13 година, и једно возило старости четири године, са пређеном километражом око 70 хиљада км. Такође, инспекција поседује и 11 рачунара, од чега је 6 лаптоп и 5 десктоп рачунара. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, док се за одржавање опреме стара Министарство.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
6	1	11.5	1.83	>5

Инспектори Одељења за инспекцијске послове државних путева немају осталу кључну опрему од значаја за вршење инспекцијског надзора (бежичне штампаче и скенере, лаптопове са бежичним интернетом и приступом потребним базама података и сл.). Пословни простор инспектора се налази у Београду и по окрузима са седиштем у Ужицу, Краљеву, Крагујевцу, Ваљеву и Нишу.

7.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива овој препоруци јесте да се у оквиру Министарства формира Инспекторат за саобраћај у оквиру

којег би се нашле и Инспекција за транспорт опасне робе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове железнице и Инспекција безбедности пловидбе. Укрупљавањем се постиже и већа ефикасност рада инспекција а и аналитичка и правна, као и административна и техничка подршка би биле боље искоришћене и апсорбоване.

- Потребно је запослити још 5 инспектора, а у што краћем року за Борски и Зајечарски управни округ са седиштем у Зајечару, имајући у виду да је тај део потпуно непокривен инспекцијским надзором.
- Потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући у виду да су овако сви инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.
- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена одећа и обућу. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број возила (1-2 возила по седишту инспекције како би инспектори могли заједнички да користе исто возило у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

8. ИНСПЕКЦИЈА ЗА ПОСЛОВЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ

8.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

8.1.2. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за послове железнице налази се у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови инспекције за послове железнице обављају се у Групи за инспекцијске послове железнице..

У Групи за инспекцијске послове железнице обављају се послови који се односе на инспекцијски надзор над извршавањем закона, других прописа и општих аката из области железничког саобраћаја; предузимање управних и других мера; подношење захтева за покретање прекршајног поступка и пријава због привредног преступа односно кривичног дела; праћење стања и појава од значаја за остваривање законитости и предузимање иницијативе за одговарајуће измене и допуне закона и подзаконских аката, као и међународну сарадњу у област инспекцијског надзора железничког саобраћаја.

8.1.3. Територијална организација и организациона шема

Инспекција за послове железнице нема инспекторе по управним окрузима.

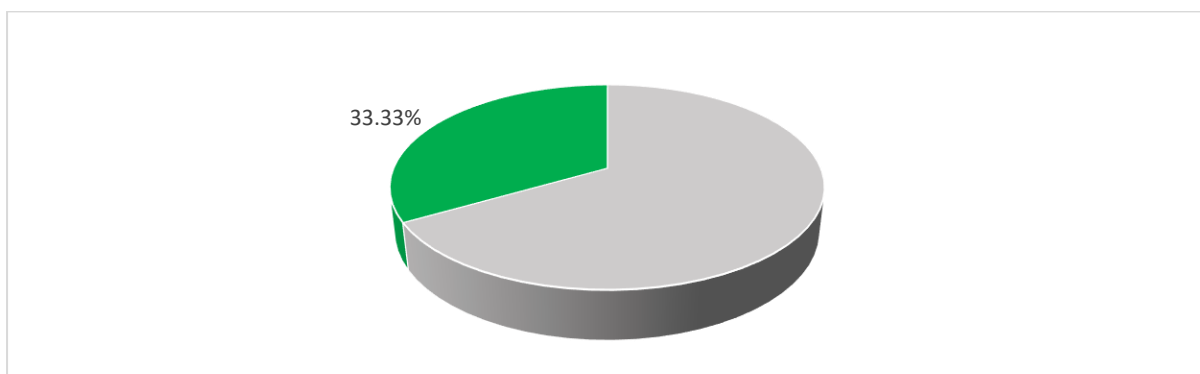
8.1.4. Систематизација радних места⁹

У инспекцији за послове железнице систематизовано је 3 радна места, од чега једно радно место на позицији руководиоца Групе и 2 инспектора (један инспектор железничког саобраћаја за саобраћајно-машинске послове у звању самостални саветник и један инспектор железничког саобраћаја за електро-техничке послове у звању саветника). Тренутно је попуњено 1 радно место и то место руководиоца Групе. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

Назив радног места и област надзора	Звање	Систематизација	Попуњеност
Руководилац групе	Виши саветник	1	1
инспектор железничког саобраћаја за саобраћајно-машинске послове	Самостални саветник	1	0
инспектор железничког саобраћаја за електро-техничке послове	Саветник	1	0

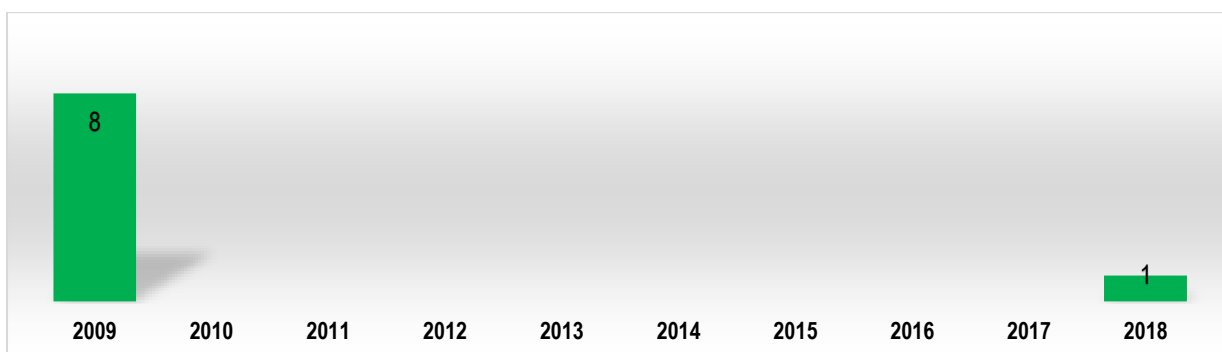
⁹ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrasnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>

Графикон 28 Попуњеност у односу на систематизацију

У периоду од 2008-2018 године, број инспектора је смањен за осам пута, односно са 8 инспектора колико их је било распоређено 2008, на само једног у 2018. године (где је 5 инспектора пензионисано).

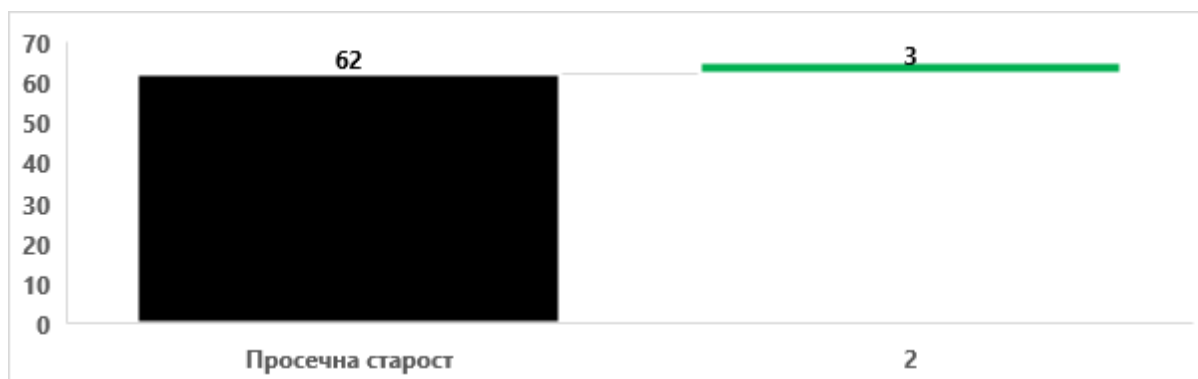
Графикон 29 Кретање броја инспектора 2008-2018

8.1.5. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 62 године, при чему се може очекивати додатно смањење услед пензионисања у периоду од три година, те да послови из надлежности инспекције остану без иједног инспектора. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је једини инспектор пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Графикон 30 Просечан број година до пензије

8.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за послове послове железнице је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзор, а који су представљени према укупном броју планираних инспекцијских посета. Од 2015. године овој инспекцији је додељена и контрола рада жичара за превоз људства (процена је да их има око 75 на територији Републике Србије).

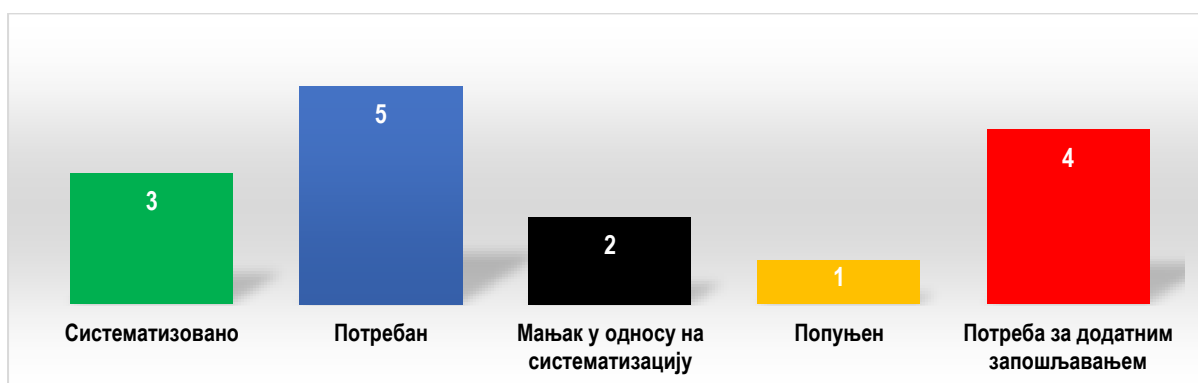
Укупан број објеката инспекцијског надзора инспекције за послове железнице

Тип тј врста објекта надзора	Број субјеката
Сви субјекти изузев ИЖС из области послова железнице	7
ИЖС – Инфраструктура железнице Србије ад	1
Жичаре за превоз људства	Око 75
УКУПНО	8 + жичаре за превоз људства

Због природе инспекције сви послови из области железнице (изузев Инфраструктура железнице Србије – ИЖС ад, са процењеним високим степеном ризика) имају процењен средњи ниво степена ризика, за које је према процени инспектора очекивано време трајања надзора, са претходном припремом седам дана.

На основу извршене анализе, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 4 инспектора, односно попунити упражњена систематизована радна места, и додатно запослити још два инспектора. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 3 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Групе за инспекцијске послове железнице употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Алтернативно решење је формирање Групе за аналитичке послове као организационе јединица у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Та Група, односно њени запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма, Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

За ову препоруку се може пронаћи оправдање у постојећем сличном решењу. Наиме, у оквиру овог Сектора формирана је Група за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, итд).

8.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 1 возилом, старости 3 године са пређеном километражом око 116 хиљада км, које је у добром стању према оцени инспектора. Такође, инспекција поседује и једним лаптоп рачунаром. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, док се за одржавање опреме стара Министарство.

Број возила	Ауто по инспектору	Просечна старост аута	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
1	1	3 год	1	>5

Група за инспекцијске послове железнице не располаже са осталом кључном опремом од значаја за вршење инспекцијског надзора (нема бежичне штампаче, скенере, приступ потребним базама, службена одела). Последња набавка службених униформи била је 2015. године, али како су набављене величине биле неодговарајуће, иста је враћена.

8.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива овој препоруци јесте да се у оквиру Министарства формира Инспекторат за саобраћај у оквиру којег би се нашле и Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за транспорт опасне робе и Инспекција безбедности пловидбе. Укрупљавањем се постиже и већа ефикасност рада инспекција а и аналитичка и правна, као и административна и техничка подршка би биле боље искоришћене и апсорбоване.
- Потребно је запослити још 4 инспектора, односно попунити упражњена радна места и још два инспектора преко тога.
- Потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, и повећати број инспектора за послове железнице за још два.
- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена одела и обућу. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број возила (1-2 возила како би инспектори могли заједнички да користе исто возило у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

9. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА

9.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

9.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за друмски саобраћај налази се у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови инспекције друмског саобраћаја обављају се у **Одељењу за инспекцијске послове друмског саобраћаја**.

У Одељењу за инспекцијске послове друмског саобраћаја обављају се послови који се односе на инспекцијски надзор над извршавањем закона, других прописа и општих аката из области унутрашњег и међународног друмског саобраћаја и транспорта; предузимање управних и других мера; подношење захтева за покретање прекршајног поступка и пријава због привредног преступа односно кривичног дела; праћење стања и појава од значаја за остваривање законитости и предузимање иницијатива за одговарајуће измене и допуне закона и подзаконских аката као и **надзор над радом покрајинских органа управе у вршењу поверених послова из делокруга Одељења**.

9.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду и 8 подручних јединица:

Управни окрузи	Инспектори
Град Београд	4
Браничевски	1
Подунавски	
Колубарски	1
Мачвански	
Поморавски	1
Расински	1
Зајечарски	1
Борски	
Нишавски	2
Пиротски	
Пчињски	1
Јабланички	1

9.1.3. Систематизација радних места¹⁰

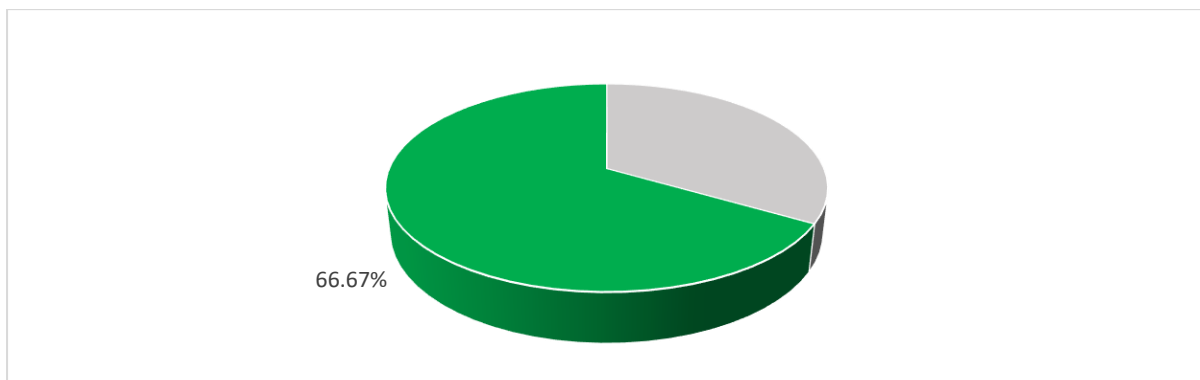
У инспекцији за друмски саобраћај систематизовано је 21 радно места, од чега 1 радно место на позицији начелника Одељења, 19 инспектора (од чега 2 инспектора за превоз и безбедност друмског саобраћаја, а 17 инспектора за државне путеве) као и 1 радно место за стручно-оперативне послове. Тренутно је поред места начелника одељења **попуњено 13 радних места** на позицији инспектора и 1 радно место на позицији за стручно-оперативне послове.

¹⁰ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrashnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>.

Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

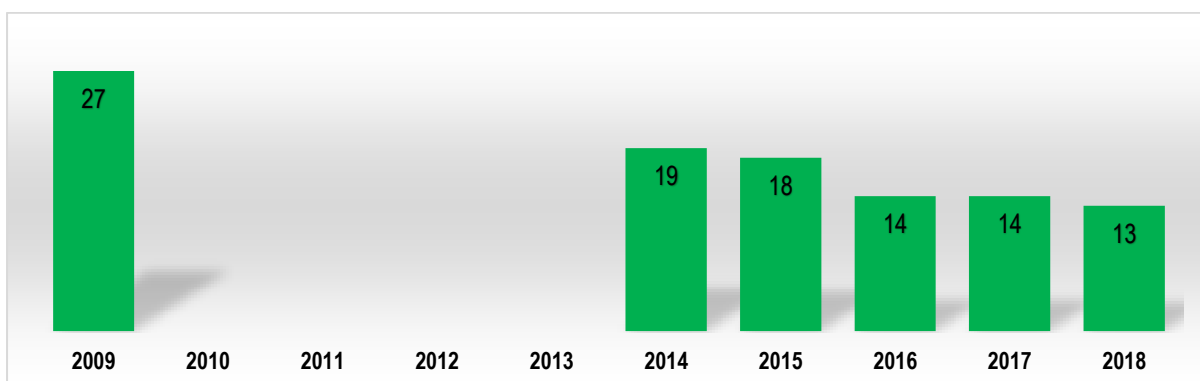
Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Начелник одељења	Виши саветник	1	1
Инспектор за превоз и безбедност друмског саобраћаја	Самостални саветник	2	/
Инспектор за државне путеве	Саветник	17	13
Стручно-оперативни послови	Саветник	1	1

Графикон 31 Попуњеност у односу на систематизацију

У периоду од 2008-2018 године, број инспектора је смањен за више од 50%, односно са 27 инспектора колико их је било распоређено 2008, на 13 колико их је 2018. године. У посматраном периоду чак је 11 инспектора пензионисано а 6 преминуло, док је само 4 инспектора запослено. Сигурно је на недовољан број инспектора последица и забране запошљавања и мера фискалне консолидације, али и других разлога имајући у виду да су ове мере на снази од 2014. године.

Графикон 32 Кретање броја инспектора 2009-2018

Оно што је за ову инспекцију посебно занимљиво јесте да су инспектору у звању саветника, са само два инспектора (за послове инспекцијског надзора за државне путеве и безбедност саобраћаја) у звању самосталног саветника. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 51,3 година (то су углавном инспектори са другим искуством и стажом) и да инспектор не може да напредује у више звање (за место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају више од 15-20

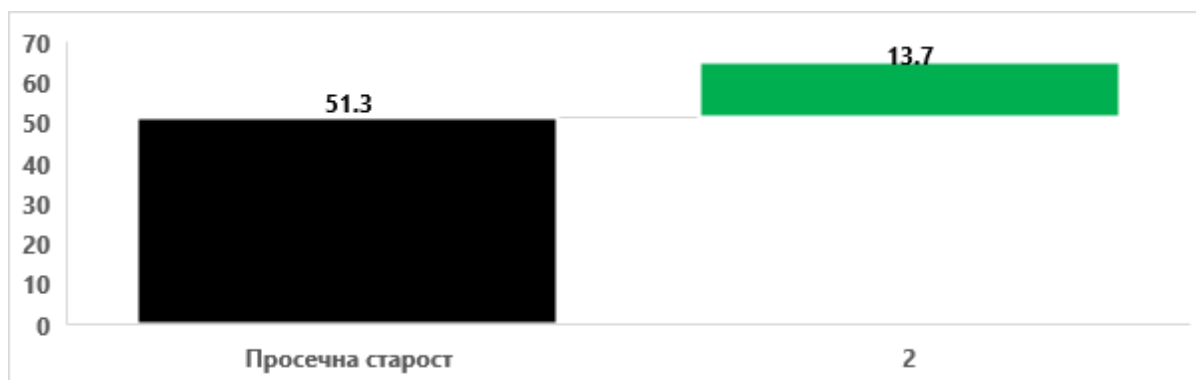
година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.).

9.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 51,3 година, при чему је могуће очекивати и додатно смањење услед пензионисања (у периоду од последњих 10 година, чак 11 инспектора је пензионисано). То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, од чега 10 инспектора је са звањем дипломирани саобраћајни инжењер, 2 инспектора са звањем дипломирани правник и један са звањем дипломирани економиста.

Графикон 33 Просечан број година до пензије

9.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за послове друмског саобраћаја је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора.

Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним субјектима/објектима надзора надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Категоризација субјеката и објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Детаљна калкулација дата је у Анексу.

Инспекција друмског саобраћаја спроводи надзор над 9144 субјеката и објеката контроле.

Р.бр.	Врста објекта под надзором	Број субјеката/објеката надзора
1.	Домаћи линијски превоз путника	169
2.	Домаћи ванлинијски/посебан линијски превоз путника	270
3.	Међународни линијски превоз путника	70
4.	Међународни ванлинијски/посебан линијски превоз путника	120
5.	Међународни превоз путника у транзиту	80
6.	Лимо сервис	46
7.	Домаћи превоз терета	6000
8.	Међународни превоз терета	500
9.	Међународни превоз терета у транзиту	1750
10.	Аутобуске станице	138
	УКУПНО	9144

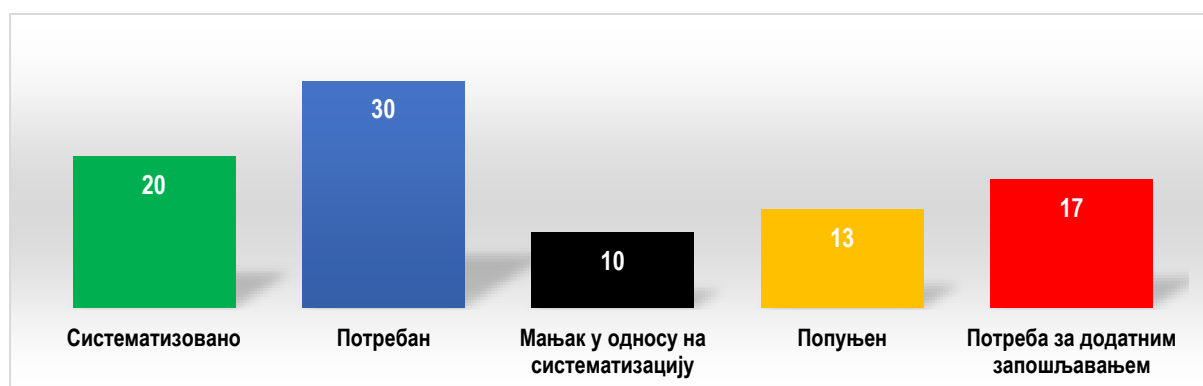
Субјекти/објекти надзора дисперзовани су по регионима.

Због природе инспекције значајан број субјеката/објеката надзора је у категорији низак и средњи ниво, док у категорији високог ризика има само 270 објеката а у категорији под критичним ризиком нема објеката надзора. са високим или критичним ризиком. Према наводима инспекције у вези са нерегистрованим субјектима, нема прецизних субјеката због динамичности њиховог рада, али у свих 137 извршених инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима, степен ризика је критичан.

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 5.996, те је на основу методологије представљене у уводном делу, **неопходно запослити још 17 инспектора.**

Имајући у виду да у оквиру ове инспекције недостаје значајан број инспектора потребно је у наредних неколико година запослити нове инспектора пре свега у подручним јединицама са највећим оптерећењем тј. планираним инспекцијским надзорима. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графikonу.

Графикон 34 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста

времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одељења за инспекцијске послове друмског саобраћаја употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Такође, алтернатива јесте да се формира Група као организациона јединица у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, која би се бавила аналитичким пословима у области инспекцијских послова, и чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

За ову препоруку се може пронаћи оправдање и повући паралела са Групом за правне и административне послове у области инспекцијских послова, у оквиру овог Сектора, која пружа стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима и тд).

9.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 13 возила просечне старости 11,2 године и пређене километраже преко 270 хиљада километара. Само једно возило је млађе од три године. Такође, инспекција поседује и 14 рачунара, од чега је 4 лаптопа и 10 десктопа. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, док се за одржавање опреме стара Министарство.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
13	1	11.2	1	>5

Пословни простор инспектора се налази у Београду и по окрузима са седиштем у Ваљево, Пожаревцу, Јагодини, Зајечару, Нишу, Лесковцу и Врању.

9.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива овој препоруци јесте да се у оквиру Министарства формира Инспекторат за саобраћај у оквиру којег би се нашле и Инспекција за транспорт опасне робе, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице и Инспекција безбедности пловидбе. Укрупљавањем се постиже и већа ефикасност рада инспекција а и аналитичка и правна, као и административна и техничка подршка би биле боље искоришћене и апсорбоване.
- Потребно је запослити још 17 инспектора, а у што краћем року где је оптерећеност инспектора највећа с обзиром на број надзираних субјеката по управним окрузима. Такође,

потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући у виду да су овако сви инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.

- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена одећа и обућу. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лап топ рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила (1-2 возила по седишту инспекције како би инспектори могли заједнички да користе исто возиле у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

10. ОДСЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ ПЛОВИДБЕ

10.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

10.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за послове безбедности пловидбе налази се у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови инспекције безбедности пловидбе обављају се у Одсеку за инспекцијске послове безбедности пловидбе.

У **Одсеку за инспекцијске послове безбедности пловидбе** обављају се инспекцијски послови којима се обезбеђује безбедност пловидбе на подручју њихове надлежности који се односе на инспекцијски надзор над спровођењем одредаба закона који се односе на безбедност пловидбе; улазно-излазне ревизије на речним граничним прелазима у сарадњи са другим надлежним органима; праћење кретања и задржавања пловила; учествовање у увиђајима када настане хаварија; праћење измена међународних и домаћих прописа из области унутрашње и поморске пловидбе; предузимање управних и других мера; давање мишљења, услова и сагласности за извођење радова на унутрашњим пловним путевима; сарадњу са предузећима, другим органима и организацијама из области водног саобраћаја; управљање бродским саобраћајем (VTS), припрему и обраду података, вођење уписника бродова и других пловила и евиденција о пловилима, посади, пловидби и стању пловног пута и објекта безбедности пловидбе, као и о поморским пловним објектима као и спровођење ратног режима пловидбе и предузимање мера у ванредним околностима (трагање и спасавање и сл).

10.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду и у 12 подручних јединица, односно на подручјима територијалне надлежности капетанија:

1. Лучка капетанија Прахово;
2. Лучка капетанија Кладово;
3. Лучка капетанија Велико Градиште;
4. Лучка капетанија Смедерево;
5. Лучка капетанија Београд;
6. Лучка капетанија Панчево;
7. Лучка капетанија Сремска Митровица;
8. Лучка капетанија Сента;
9. Лучка капетанија Нови Сад;
10. Лучка капетанија Тител;
11. Лучка капетанија Бездан;
12. Лучка капетанија Апатин.

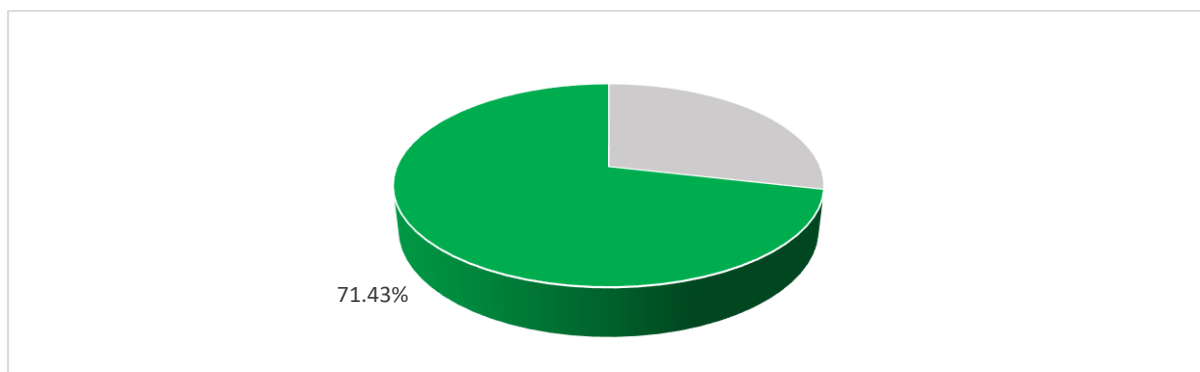
Међутим, према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места¹¹ послове републичког инспектора безбедности пловидбе обавља 6 државних службеника, и то у Београду, Великом Градишту, Сремској Митровици, Новом Саду, Апатину и Прахову.

10.1.3. Систематизација радних места

У инспекцији за безбедности пловидбе **систематизовано је 7 радних места**, од чега једно радно место на позицији шефа Одсека и 6 инспектора безбедности пловидбе. Тренутно је **попуњено 5 радних места** на позицији инспектора. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

Назив радног места и област надзора	Звање	Систематизација	Попуњеност
Шеф одсека	Виши саветник	1	1
Инспектор безбедности пловидбе за реку Дунав	Саветник	4	4
Инспектор безбедности пловидбе за реку Саву	Саветник	1	1
Инспектор безбедности пловидбе за реку Тиса	Саветник	1	0
Инспектор безбедности пловидбе за остале површине	Саветник	1	0

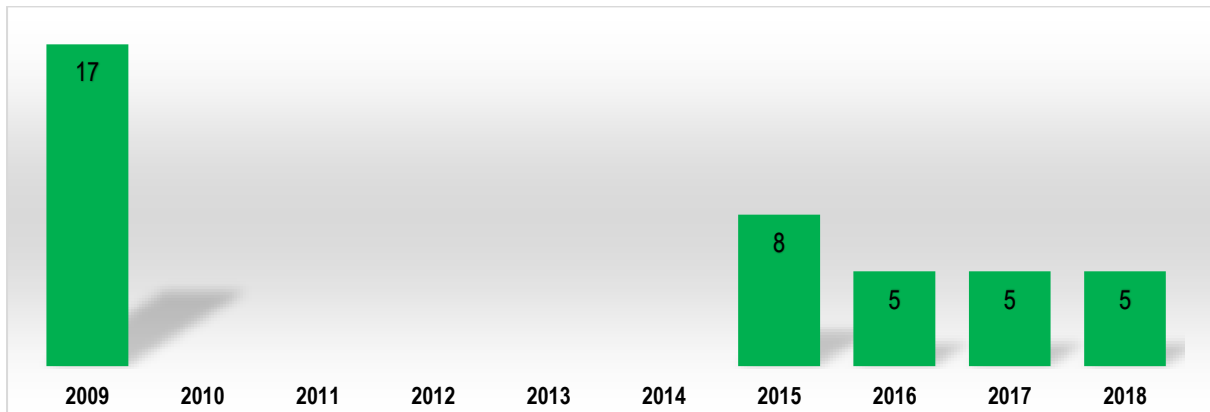
Графикон 35 Попуњеност у односу на систематизацију

У периоду од 2008-2018 године, број инспектора је смањен за више од три пута, односно са 17 инспектора колико их је било распоређено 2008, на 5 колико их је 2018. године.

¹¹ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrashnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>

Графикон 36 Кретање броја инспектора 2008-2018

Као и код других инспекција у надлежности Министарства, већина инспектора је у звању саветника. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 47,2 године и да он не може да напредује у више звање, имајући у виду да није ни предвиђено Систематизацијом (за место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одсеку имају више од 15-20 година радног искуства). Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.

10.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 47,2 године.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил.

Образовни профил инспектора	Број инспектора
ВСС војних наука	3
ВСС саобраћајних наука	1
ВСС правних наука	1

10.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за послове безбедности пловидбе је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Категоризација објеката под надзором инспекције за државне путеве дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену.

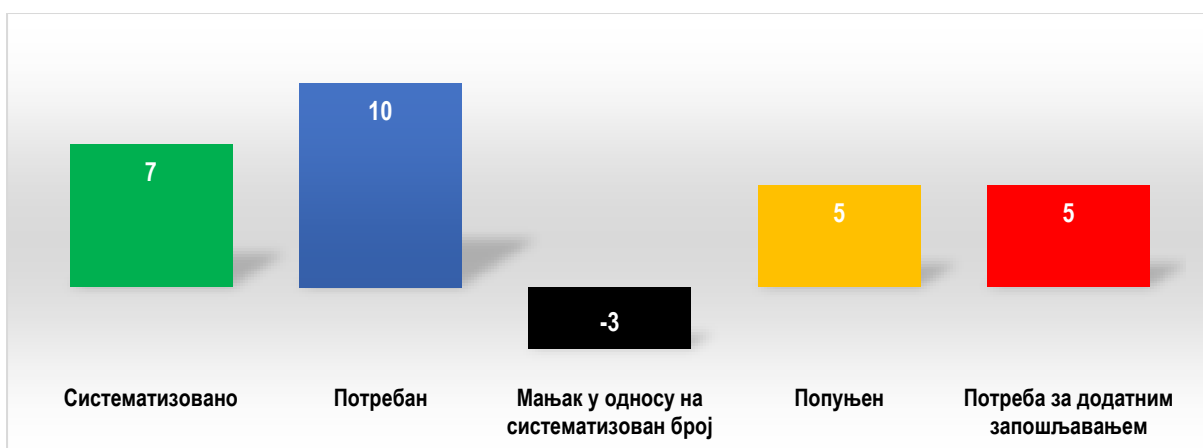
Укупан број објеката инспекцијског надзора инспекције за послове безбедности пловидбе

Тип објекта надзора	Број субјеката
Правна лица која поседују регистроване бродове	99
Регистровани бродови	349
Плутајући објекти за привредне сврхе	233
Чамци за привредне сврхе	257
Чамци за рекреативне сврхе	Око 13000
Плутајући објекти за рекреативне сврхе	Око 4000
Лучки оператери	16

Због природе инспекције значајан број субјеката/објеката надзора је са средњим степеном ризика чак 17.000 објеката, док је 855 са високим ризиком, где је према процени инспектора очекивано време трајања надзора од 2 до 5 дана.

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 2051 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 5 инспектора, односно попунити упражњена систематизована радна места и додатно запосли још три инспектора. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 3 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одсека за послове безбедности пловидбе употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Алтернативно решење је формирање Групе за аналитичке послове као организационе јединица у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Та Група, односно њени запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт

опасне робе), у вези са аналитичким пословима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

За ову препоруку се може пронаћи оправдање у постојећем сличном решењу. Наиме, у оквиру овог Сектора формирана је Група за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, итд).

Међутим, оно што је карактеристично за ову инспекцију, јесте то што у инспекцијски надзор увек иду две особе, један је увек инспектор а друго лице управља чамцем. Из тог разлога, а и ефикасности рада инспектора, потребно је размислити да се у оквиру ове инспекције ангажује пар лица који нису нужну инспектори, већ који ће управљати чамцима.

10.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 3 возила чија је просечна старост 13 година са пређеном километражом око 300 хиљада км. Такође, инспекција поседује и 4 рачунара, од чега је 1 лаптоп и 4 десктоп рачунара. Такође, инспекција располаже и са три чамца марке ЗОДИАК старости 11 година. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, док се за одржавање опреме стара Министарство.

Број возила	Ауто по инспектору	Просечна старост аута	Чамца по инспектору	Просечна старост чамца	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
6 (3+3)	0.6	13 год	0.6	11 год	0.8	>5

Инспектори Одељења за инспекцијске послове државних путева немају осталу кључну опрему од значаја за вршење инспекцијског надзора (бежичне штампаче и скенере, лаптопове са бежичним интернетом и приступом потребним базама података и сл.)

10.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива овој препоруци јесте да се у оквиру Министарства формира Инспекторат за саобраћај у оквиру којег би се нашле и Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице и Инспекција за транспорт опасне робе. Укупљавањем се постиже и већа ефикасност рада инспекција а и аналитичка и правна, као и административна и техничка подршка би биле боље искоришћене и апсорбоване.
- Потребно је запослити још 5 инспектора, односно попунити упражњена радна места и још три инспектора преко тога.
- Потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући у виду да су овако сви инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт

Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.

- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена одећа и обућу. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број возила (1-2 возила по седишту инспекције како би инспектори могли заједнички да користе исто возиле у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

11. ОДЕЉЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

11.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

11.1.1. Организација и надлежност инспекције

Републичка грађевинска инспекција налази се у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови републичке грађевинске инспекције обављају се у **Одељењу републичке грађевинске инспекције**.

У **Одељењу републичке грађевинске инспекције** обављају се послови који се односе на инспекцијски надзор у изградњи и употреби грађевинских објеката од значаја за Републику у оквиру делокруга утврђеног законом, организацију заједничких инспекцијских прегледа са другим инспекцијама на објектима од значаја за Републику и надзор над пословима поверених јединицама локалне самоуправе, организацију и обављање инспекцијског надзора у органима општинских и градских управа и Аутономне покрајине као и координацију надзора над извршавањем одредаба закона и праћење исхода предузетих мера у инспекцијском надзору и подношење пријава.

11.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у ужим унутрашњим јединицама које су организоване као: Група републичке грађевинске инспекције Ниш и Група републичке грађевинске инспекције Београд. С тим што у оквиру Групе републичке инспекције Ниш, четири инспектора обављају послове грађевинског инспектора са седиштем у Краљеву – два инспектора и по један у Зајечару и Ужицу.

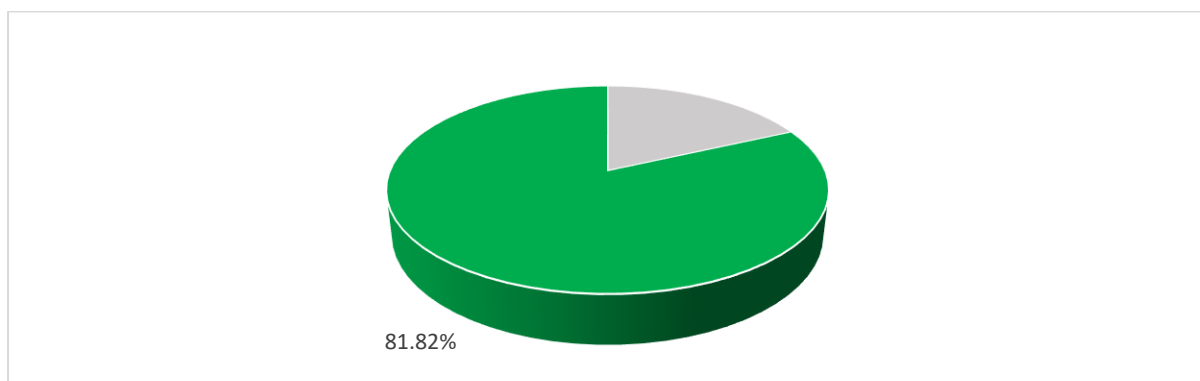
11.1.3. Систематизација радних места¹²

У републичкој грађевинској инспекцији систематизовано је 11 инспекторских радних места плус начелник Одељења. Тренутно је поред места начелника одељења **попуњено 9 радних**. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Начелник одељења	Виши саветник	1	
Група грађевинске инспекције Ниш			
Руководилац групе	Самостални саветник	1	
Републички грађевински инспектор - координатор	Самостални саветник	2	
Републички грађевински инспектор	Саветник	2	
Група грађевинске инспекције Београд			
Руководилац групе	Самостални саветник	1	
Републички грађевински инспектор	Саветник	5	
УКУПНО без начелника Одељења		11	9

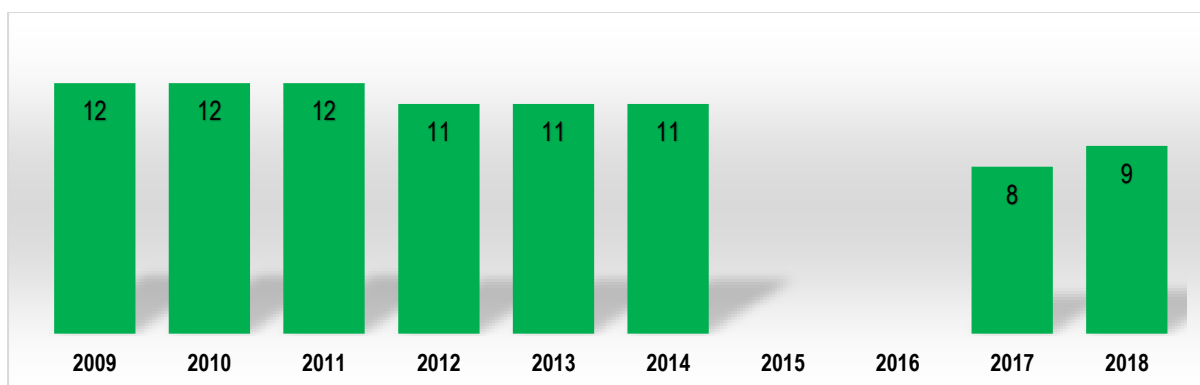
¹² Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrashnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>.

Графикон 37 Попуњеност у односу на систематизацију

У периоду од 2008-2018 године, број инспектора је углавном непромењен с тим што је у 2017 и 2018. години тај број у опадању. Сигурно је на недовољан број инспектора у последњим годинама делом и последица забране запошљавања и мера фискалне консолидације, имајући у виду да су ове мере на снази од 2014. године. Такође, подаци за период 2015.-2016. година нису релевантни јер је у том периоду су послови грађевинске инспекције били обједињени са пословима урбанистичке инспекције.

Графикон 38 Кретање броја инспектора 2009-2018

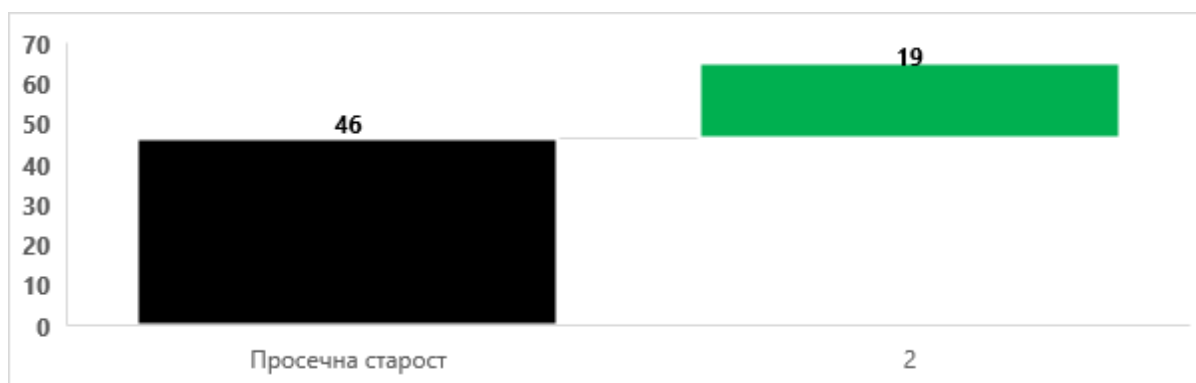
Подаци о кретању инспектора за 2015. и 2016. годину недостају, јер је у том периоду грађевинска инспекција била заједно са урбанистичком инспекцијом. Већина инспектора у оквиру ове инспекције, мада мање него у оквиру осталих инспекција у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је у звању саветника. Изузев руководиоца група и још два грађевинска инспектора-координатора који су у звању самосталног саветника, сви остали су у звању саветника. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 50 година (то су углавном инспектори са другим искуством и стажом) и да инспектор не може да напредује у више звање (за место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају више од 15-20 година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.).

11.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 49.5 година, при чему је могуће очекивати и додатно смањење услед пензионисања. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, од чега 2 инспектора је у звању архитектонски инжењер а 7 инспектора у звању грађевински инжењер.

Графикон 39 Просечан број година до пензије

11.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Републичка грађевинска инспекција је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора.

Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним субјектима/објектима надзора надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Категоризација субјеката и објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену ризика, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Детаљна калкулација дата је у Анексу.

Инспекција друмског саобраћаја спроводи надзор над 424 субјеката и објеката контроле.

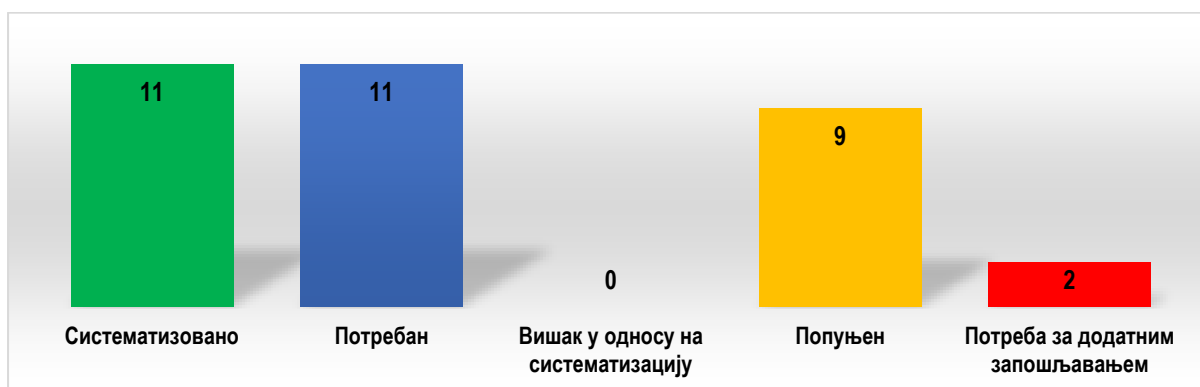
Р.бр.	Врста објекта под надзором	Број субјеката/објеката надзора
11.	Заштићена природна добра	64
12.	Заштићена културна добра	140
13.	Бране	70
14.	Објекти за које је издата дозвола по члану 133.	50
15.	Објекти за које је издата дозвола по члану 145.	100

Субјекти/објекти надзора дисперзовани су по целој територији Републике Србије.

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 2050 те је на основу методологије представљене у уводном делу, **неопходно запослити још 2 инспектора**.

Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 40 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одељења републичке грађевинске инспекције употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Такође, алтернатива јесте да се формира Група као организациона јединица у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, која би се бавила аналитичким пословима у области инспекцијских послова, и чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно осам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Републичка грађевинска инспекција, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

За ову препоруку се може пронаћи оправдање и повући паралела са Групом за правне и административне послове у области инспекцијских послова, у оквиру овог Сектора, која пружа стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима итд).

11.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 6 возила просечне старости 9,5, с тим што се 4 возила деле са колегама из Одељења републичке урбанистичко-грађевинске инспекције. Такође, инспекција поседује и лаптопове и штампаче просечне старости преко 6 година, док скенери недостају у Зајечару, Ужицу, Краљеву и Нишу.. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, док се за одржавање опреме стара Министарство.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
6	0.66	9.5	1	>5

Пословни простор инспектора се налази у седишту министарства у Београду, док су поједини инспектори распоређени и у Ужицу, Краљеву, Нишу и Зајечару.

11.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације
- Потребно је запослити још 2 инспектора, односно попунити упражњена систематизована радна места. Такође, потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући у виду да је овако више од пола инспектора у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.
- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно осам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Републичка грађевинска инспекција, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за

правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.

- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена одела и обућу. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лап топ рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила (по једно возило по седишту инспекције ван Београда, тј. у Ужицу, Краљеву и Зајечару.

НАПОМЕНА: Према наводима инспекције у последњих 10 година број инспектора у Одељењу републичке грађевинске инспекције је стагнирао, а обим посла се интензивирао (Републичка грађевинска инспекција није контролисала коридоре, већ је надлежност истих била у делокругу републичке инспекције за државне путеве). Такође, сва заштићена културна добра у Београду контролисала је грађевинска инспекција општине Стари град. У последњих неколико месеци дана, интерним договором је смањена надлежност за контролу поверених послова, а изменама и допунама Закона о путевима, надлежност на изградњи и реконструкцији аутопутева и магистралних путева је са аспекта надлежности републичке инспекције за државне путеве, пребачена у надлежност републичке грађевинске инспекције, што иницира повећани обим инспекцијских надзора републичкој грађевинској инспекцији.

12. ОДСЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ У ОБЛАСТИ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

12.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

12.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за послове у области комуналних делатности налази се у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови инспекције комуналних делатности обављају се у Одељењу за инспекцијске послове државних путева.

У одсеку за инспекцијске послове у области комуналних делатности обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор над спровођењем Закона о комуналним делатностима и прописа донетих на основу тог закона; подношење захтева за покретање прекршајног поступка, односно пријава за привредни преступ или кривичних пријава; као и предузимање мера утврђених законом и подзаконским прописима.

12.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду као и у Сремској Митровици и Лесковцу. Од укупно 6 инспектора у овој области, 4 инспектора је са седиштем у Београду, а по један у Сремској Митровици и Лесковцу.

ТЕРИТОРИЈАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА		
Седиште подручне јединице	Управни окрузи	Број инспектора
Београд	Град Београд (и све градске општине), Савременобачки, Средњобанатски, Јужнобанатски, Севернобанатски, Борски, Шумадијски, Расински, Поморавски, Колубарски, Браничевски, Подунавски, Рашки, Зајечарски Моравички и Златиборски	4
Сремска Митровица	Мачвански, Сремски, Западнобачки и Јужнобачки	1
Лесковац	Нишавски, Пиротски, Пчињски и Јабланички	1

12.1.3. Систематизација радних места¹³

У инспекцији за државне путеве **систематизовано је 6 радних места**, од чега једно радно место на позицији шефа Одсека а пет радних места на позицији републички инспектор у области комуналних делатности. Тренутно је **попуњено свих 6 радних места**. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

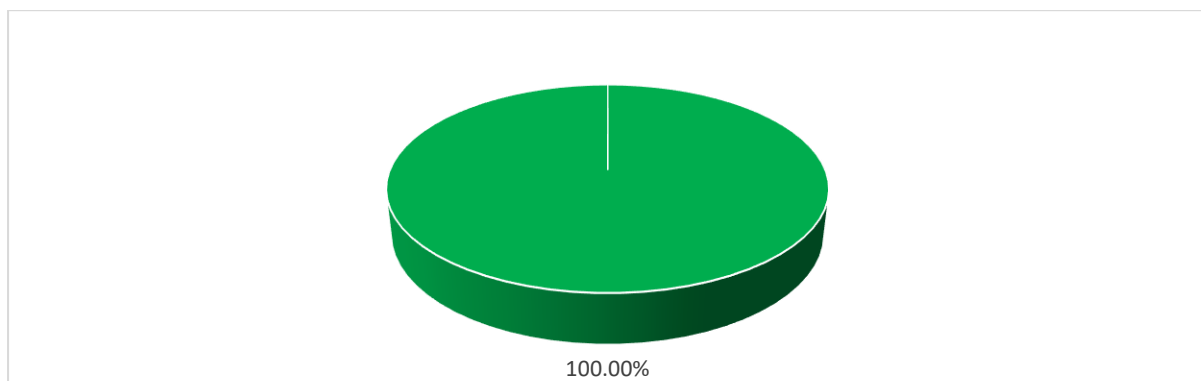
¹³ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrasnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>

ОДСЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ У ОБЛАСТИ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ			
Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Шеф одсека	Самостални саветник	1	1
инспектор у области комуналних делатности.	Саветник	5	5

У периоду од 2008-2018 године, број инспектора је повећан за три пута, односно са два инспектора у 2008. години на шест у 2018. години, од чега у пет у сталном радном односу.

Међутим, оно што је за ову инспекцију посебно занимљиво јесте да су сви инспектори, осим шефа Одсека у звању саветника. Ово посебно делује немотивишуће за инспекторе, с обзиром да не постоји могућност да се напредује у више звање (а за место саветника потребно радно искуство од само 3 године). Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.

Графикон 41 Попуњеност у односу на систематизацију

12.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 43,3 година, што ову инспекцију чини једну од најмлађих, односно са најмлађом структуром запослених

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил са завршеним основним факултетским студијама, према образовном профили приказаном у табели.

Образовни профил инспектора	Број инспектора
ВСС техничких наука	2
ВСС биолошких наука	2
ВСС хемијских наука	1
ВСС пољопривредних наука	1

12.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за послове у области комуналних делатности је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора.

Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора Категоризација субјеката и објеката под надзором ове и инспекције дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Детаљна калкулација дата је у Анексу.

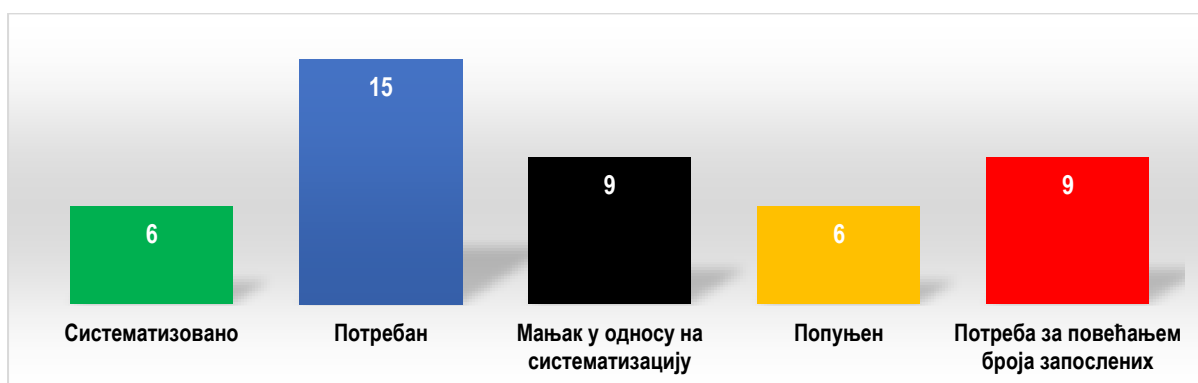
Врсте објекта надзора

Врста објекта под надзором	Укупан број објеката
Снабдевање водом за пиће	170
Пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода	170
Производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом	170
Управљање комуналним отпадом	170
Управљање гробљима и сахрањивање	170
Погребна делатност	170
Управљање јавним паркиралиштима	170
Обезбеђивање јавног осветљења	170
Управљање пијацама	170
Одржавање улица и путева	170
Одржавање чистоће на површинама јавне намене	170
Одржавање јавних зелених површина	170
Димничарске услуге	170
Делатност зоохигијене	170
Јединствена евиденција стамбених зграда	170
Одржавање зграда	170
Коришћење станова и исељење	170
Стамбена подршка	170
Средства за остваривање стамбене политике	170
Укупно објеката за инспекцијски надзор	170

Укупан број објеката надзора је 170 јер се свих 19 врста надзора спроводи у 170 јединица локалне самоуправе. Према наводима инспекције због природе посла највећи број субјеката/објеката надзора је са средњим ризиком, (око 50%), за које је инспекција навела да трајање инспекцијског надзора траје два дана.

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 3166 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 9 инспектора, Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 3 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одсека за инспекцијске послове у области комуналних делатности употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Алтернативно решење је формирање Групе за аналитичке послове као организационе јединица у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Та Група, односно њени запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

За ову препоруку се може пронаћи оправдање у постојећем сличном решењу. Наиме, у оквиру овог Сектора формирана је Група за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, итд).

12.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 2 возила марке Фабиа класик 1.2, чија је просечна старост 13 година, а пређена километража око 320 хиљада км. Према наводима инспекције једно возило је у добром стању а друго у просечном за то годиште. Такође, инспекција поседује и 6 лаптоп рачунара.

Број возила	Ауто по инспектору	Просечна старост аута	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
2	0.33	13	1	>5

Пословни простор инспектора се налази у Београду, Сремској Митровици и Лесковцу.

Пословна опрема инспекције је власништво Министарства и Управе за заједничке послове, док се Министарство стара о њеном одржавању.

12.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- Потребно је запослити још 9 инспектора, а у што краћем року.
- Потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући у виду да су овако сви инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.
- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и приступ потребним базама. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лап топ рачунаре.

- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број возила - неколико возила по седишту инспекције како би инспектори могли заједнички да користе исто возиле у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.

13. ОДЕЉЕЊЕ УРБАНИСТИЧКО-ГРАЂЕВИНСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ УРБАНИЗМА И КОНТРОЛУ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА

13.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

13.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за урбанистичко-грађевинске послове се налази у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Послови републичке инспекције за урбанистичко грађевинске послове обављају се Одељењу републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за послове урбанизма и контролу поверених послова. У оквиру Одељења формиране су две уже унутрашње јединице:

- Група републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за послове урбанизма и контролу поверених послова и
- Група републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за сарадњу са другим органима, административне и оперативне послове.

У Групи републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за послове урбанизма и контролу поверених послова обављају се послови који се односе на: непосредни надзор над инспекцијским пословима поверених Аутономној покрајини; организацију заједничких инспекцијских прегледа на објектима од значаја за Републику Србију и надзор над пословима поверених јединицама локалне самоуправе; инспекцијски надзор над применом закона који регулише област просторног планирања, урбанизма и грађевине; координацију надзора над извршавањем одредаба закона и праћење исхода предузетих мера у инспекцијском надзору; контролу донетих просторних планова, урбанистичких планова, урбанистичких пројеката, као и контролу спровођења планова и промена стања у простору.

У Групи републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за сарадњу са другим органима, административне и оперативне послове обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор над применом закона који регулише област просторног планирања, урбанизма и грађевине; непосредни надзор над инспекцијским пословима поверених Аутономној покрајини; координацију надзора над извршавањем одредаба закона и праћење исхода предузетих мера у инспекцијском надзору; праћење и извештавање о документацији објављеној у Централној обједињеној процедури (ЦЕОП); контролу донетих просторних планова, урбанистичких планова, урбанистичких пројеката, као и контролу спровођења планова и промена стања у простору.

13.1.2. Територијална организација и организациона шема

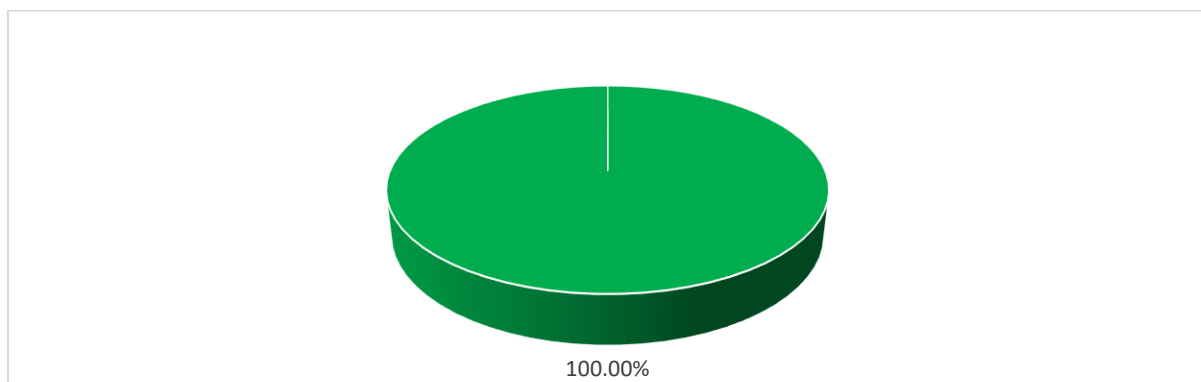
Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду, као и у Зајечару, Ужицу и Нишу (према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места сви запослени у Групи републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за сарадњу са другим органима налазе се у Нишу).

13.1.3. Систематизација радних места¹⁴

У републичкој инспекцији за урбанистичко-грађевинске послове **систематизовано је 8 радних места**, од чега 1 радно место на позицији начелника Одељења, 6 инспектора (од чега по три инспектора у свакој Групи) као и 1 радно место за стручно-оперативне послове у оквиру Групе републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за сарадњу са другим органима, коме у опису посла између осталог стоји да припрема и обрађује податке и материјале потребне за вршење инспекцијског надзора као и да припрема и обрађује податке везане за грађевинско-урбанистичку инспекцију, те се може закључити да ова инспекција има запосленог који се бави аналитичким пословима (према подацима добијеним од Инспекције, ово лице је економиста по образовном профилу).

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Начелник одељења	Виши саветник	1	1
Група републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за послове урбанизма и контролу поверених послова			
Руководилац групе	Самостални саветник	1	1
Републички урбанистичко грађевински инспектор -	Самостални саветник	1	1
Републички урбанистичко грађевински инспектор -	Саветник	1	1
Група републичке урбанистичко-грађевинске инспекције за сарадњу са другим органима, административне и оперативне послове			
Руководилац групе	Самостални саветник	1	1
Републички урбанистичко - грађевински инспектор	Саветник	2	2
Радно место за стручно-оперативне финансијске послове	Сарадник	1	1
УКУПНО		8	8

Графикон 42 Попуњеност у односу на систематизацију

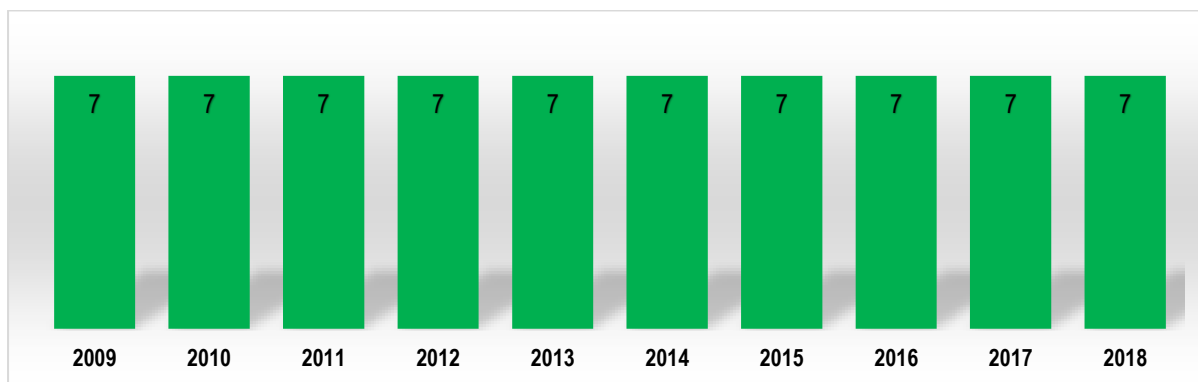

Послове инспекцијског надзора обављају начелик и 6 урбанистичко-грађевинских инспектора. Урбанистичко-грађевинска инспекција је једна од ретких у којој су попуњена сва радна места предвиђена Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији.

¹⁴ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrashnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>

Према наводима инспекције у последњих петнаест година је дошло до повећања броја инспектора. Наиме, до 2001. године, на пословима грађевинске и урбанистичке инспекције у Зајечарском управном округу радило је једно лице а сада ради 2, а у Нишавском управном округу до 2006. године радило је 2 лица а сада ради укупно 4. У Београду су запослена такође два лице.

Графикон 43 Кретање броја инспектора 2009-2018

13.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да сви инспектори између 50-60 година старости, као и да сви инспектори поседују одговарајући образовни профил (аналитичари, планери, правници, ИТ стручњаци итд).

13.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за урбанистичко-грађевинске послове је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора.

Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према објекту надзора и степену ризика.

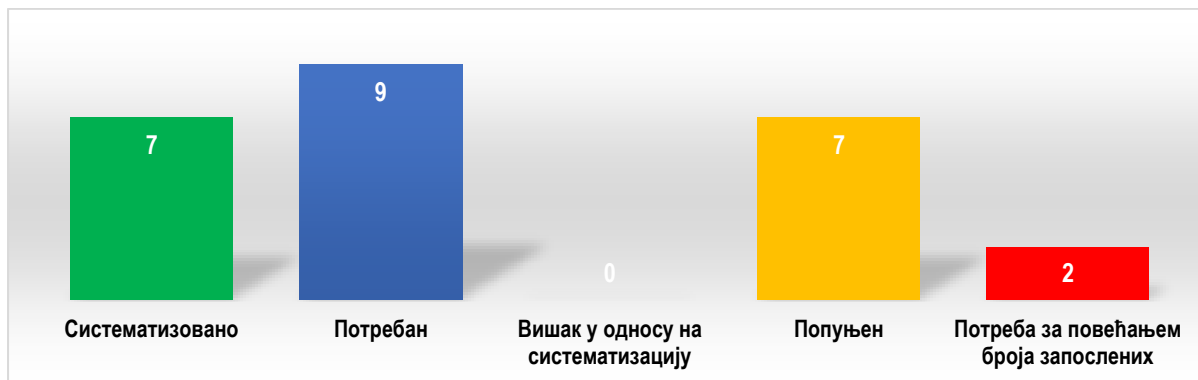
Укупан број субјеката инспекцијског надзора према достављеним подацима је 171 коју чине три групе субјеката надзора – општинске управе, градске управе и АПВ, док је укупан број објеката који се контролише 1200.

Субјекти надзора	Укупан број субјекта надзора	Укупан број објекта надзора
Општинске управе	149	900
Градске управе	21	295
АП Војводина	1	5
УКУПНО	171	1200

Због природе инспекције значајан број субјеката надзора је са ниским и средњим степеном ризика (чак 125). Према достављеним подацима време надзора се разликује у зависности од нивоа ризика. Што се тиче контроле поверених послова, њих готово да нема и врше се искључиво по пријави. На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 683 дана, те је на

основу методологије представљене у уводном делу, потребно извршити прераспodelу од 5 инспектора на послове у оквиру неке друге инспекције у којој је недовољан број инспектора.

Графикон 3 Процењен потребан број инспектора

13.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 1 службеним возилом марке, којим се служе инспектори у Зајечару, 3 службена возила, која инспектори деле са Одељењима грађевинске инспекције у Нишу, Зајечару и Ужицу и једно возило у Београду, које је предвиђено за отпис. Просечна старост возила је између 10 и 15 година..

Инспекција има 8 рачунара старијих од 5 година. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, док се за одржавање опреме стара Министарство.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
5 (3.5)	0.5	10-15	1	>5

13.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива јесте да због специфичности надлежности може да буде спојена са републичко грађевинском инспекцијом (мада су ове две инспекције биле спојене 2015 и 2016. године).
- Потребно је запослити још 2 инспектора, односно попунити упражњена систематизована радна места. Такође, потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући у виду да је овако више од пола инспектора у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати

коэффициент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.

- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно осам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Републичка грађевинска инспекција, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена одећа и обућу. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лап топ рачунаре, и новија возила.

14. ГРУПА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ И ТРАНСПОРТ ОПАСНЕ РОБЕ

14.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

14.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за транспорт опасне робе налази се у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у оквиру **Сектора за инспекцијски надзор**. Послови инспекције за транспорт опасне робе обављају се у Групи за инспекцијске послове за транспорт опасне робе.

У **Групи за инспекцијске послове за транспорт опасне робе** обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор над спровођењем Закона о транспорту опасне робе и прописа донетих на основу тог закона; подношење захтева за покретање прекршајног поступка, односно пријава за привредни преступ или кривичних пријава; као и предузимање мера утврђених законом и подзаконским прописима.

14.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду.

14.1.3. Систематизација радних места¹⁵

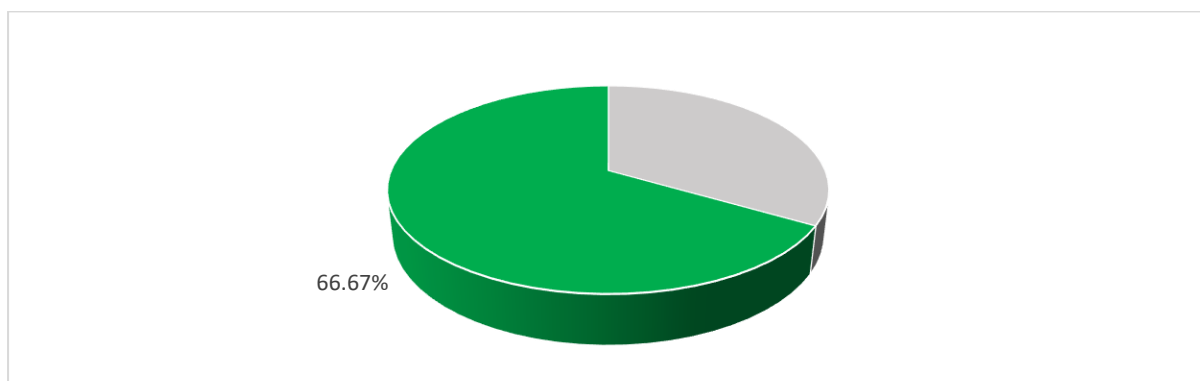
У инспекцији за транспорт опасне робе **систематизовано је 3 радних места**, од чега једно радно место на позицији руководиоца Групе, а два радна места на позицији инспектора за транспорт опасне робе.

Руководилац Групе такође обавља послове инспектора и обавља најсложеније инспекцијске надзоре. Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Руководилац групе	Самостални саветник	1	1
Инспектор у области транспорта опасне робе	Саветник	2	2

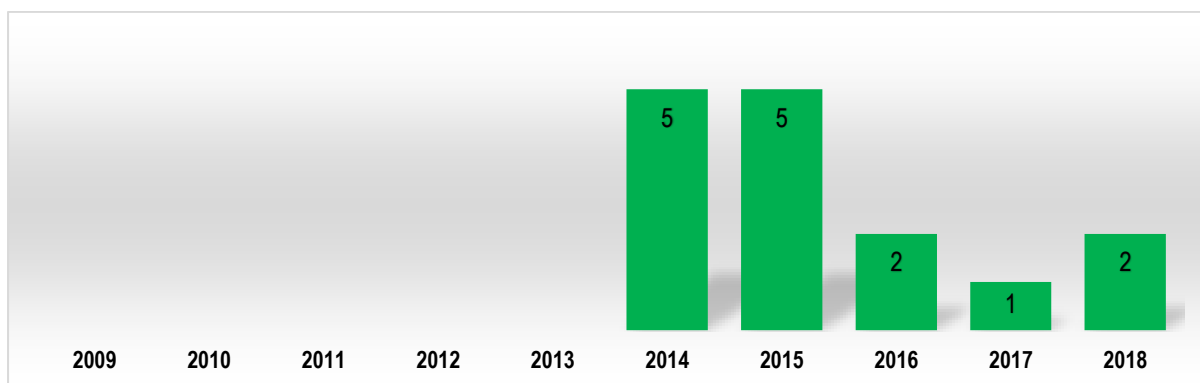
¹⁵ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/pravilnik-o-unutrashnjem-uredjenju-i-sistematizaciji-radnih-mesta>

Графикон 44 Попуњеност у односу на систематизацију

Према наводима инспекције у периоду од 2014-2018 године, број инспектора је значајно смањен, са пет инспектора у 2014. години на само два у 2018. години.

Графикон 45 Кретање броја инспектора 2009-2018

Међутим, као и у већини других инспекција у оквиру Сектора за инспекцијски надзор при Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, систематизацијом је предвиђено да инспектори буду у звању саветника. То значајно смањује мотивацију инспектора, с обзиром да не постоји могућност да се напредује у више звање (за место саветника потребно је радно искуство од само 3 године). Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, при чему су инспектори добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.

14.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Просечна старост инспектора за транспорт опасне робе износи 60 година, што ову инспекцију чини инспекцијом са најстаријим кадром. Такође, овде се може очекивати и додатно смањење запослених услед пензионисања у периоду од наредних пар година. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил са завршеним основним факултетским студијама, према образовном профилу приказаном у табели.

Образовни профил инспектора	Број инспектора
ВСС правне науке	1
ВСС машинско инжењерство	1

14.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за послове у области транспорта опасне робе је доставила све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора.

Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора Категоризација субјеката и објеката под надзором ове и инспекције дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Детаљна калкулација дата је у Анексу.

Укупан број објекта тј. субјеката надзора (16.018) разврстан је у три категорије саобраћаја (друмски - 8300 субјекта/објекта надзора, железнички – 6346 субјекта/објекта надзора и водни - 1372 субјекта/објекта надзора).

Приказ врсте објеката/субјеката под надзором

Друмски саобраћај

Врста објекта/субјекта под надзором за друмски саобраћај	Укупан број објеката
Превозници у транспорту опасне робе (правна лица и предузетници)	347
Возила са сертификацијом АДР за транспорт опасне робе	2057
Возила која се могу користити за транспорт опасне робе за које није потребан Сертификат АДР	1000
Произвођачи деривата нафте	6
Складишта нафте и деривате нафте	21
Трговци нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом	46
Трговци горивима ван станица за снабдевање превозних средстава	3
Пунионице за пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас	7
Трговци моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава	473
Бензинске станице за снабдевање горивом превозних средстава	1510
Правна лица са Лиценцом за обављање радиационе делатности - промет	80
Правна лица са Лиценцом за обављање радиационе делатности – сервисирање	47
Правна лица за управљање радиоактивним отпадом	1
Правни субјекти којима су издате дозволе за сакупљање опасног отпада	215
Правни субјекти којима су издате дозволе за транспорт опасног отпада	209
Правни субјекти којима су издате дозволе за складиштење опасног отпада	151
Правни субјекти којима су издате дозволе за третман опасног отпада	124
Правни субјекти којима су издате дозволе за одлагање опасног отпада	3
Страна возила која у транзиту врше транспорт опасне робе (процењена)	2000
Укупно објеката за инспекцијски надзор	8300

Железнички саобраћај

Врста објекта/субјекта под надзором за железнички саобраћај	Укупан број објеката
Превозници у железничком саобраћају	12
Управљање железничком инфраструктуром односно индустријском железницом	5
Правна лица којима је издата дозвола за коришћење железничких возила	73
Железничке станице на којима се одвија транспорт опасне робе 266	266
Број железничких кола цистерни регистрованих за транспорт опасне робе у Републици Србији	1000
Број страних кола цистерни у транзиту кроз Републику Србију на годишњем нивоу	5000
Укупно објеката за инспекцијски надзор	6346

Водни саобраћај

Врста објекта/субјекта под надзором за водни саобраћај	Укупан број објеката
Правна лица која поседују регистроване бродове за транспорт опасне робе	14
Регистровани бродови	99
Регистровани танкери	34
Регистровани бродови за суви терет	40
Плутајући објекти за привредне сврхе	233
Плутајући објекти за привредне сврхе који се користе за пристајање и за транспорт опасне робе	60
Претоварна постројења која се користе за транспорт опасне робе	6
Лучка пристаништа и лучки оператери	16
Страни бродови који довозе опасне робе у РС или у транзиту обављају транспорт опасне робе	870
Укупно објеката за инспекцијски надзор	1372

Посебна напомена инспекције јесте да у досадашњем раду нису наишли ни на једног нерегистрованог субјекта.

Према наводима инспекције због природе посла највећи број субјеката/објеката надзора је са ниским ризиком, (око 80%), за које је инспекција навела да трајање инспекцијског надзора траје један дана, у свим врстама саобраћаја, с тим што сходно процени ризика довољан један инспекцијски надзор у периоду од 5 година. На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 2164 инспектор дана, (категорисано по врсти саобраћаја: за превоз опасне робе у друмском саобраћају 1014 дана, у железничком саобраћају 823 дана и у водном саобраћају 327 дана), на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 9 инспектора (тако да је у области друмског ангажовано 5, у области железничког 4, и у области водног 2 инспектора). Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 46 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одсека за инспекцијске послове у области транспорта опасне робе употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Алтернативно решење је формирање Групе за аналитичке послове као организационе јединице у оквиру Сектора за инспекцијски надзор. Та Група, односно њени запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

За ову препоруку се може пронаћи оправдање у постојећем сличном решењу. Наиме, у оквиру овог Сектора формирана је Група за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, итд).

14.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Инспекција располаже са једним возилом марке старости 14 година (пређене километраже око 185 хиљада км). Такође, инспекција поседује и 2 лаптоп рачунара, старости преко 5 година, 2 десктоп рачунара, два преносива штампача и 2 фотоапарата. Пословна опрема инспекције је власништво Министарства и Управе за заједничке послове, док се Министарство стара о њеном одржавању.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
1	0.33	14	2	>5

Пословни простор инспектора се налази у Београду.

14.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива овој препоруци јесте да се у оквиру Министарства формира Инспекторат за саобраћај у оквиру којег би се нашле и Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице и Инспекција безбедности пловидбе. Укрупљавањем се постиже и већа ефикасност рада инспекција а и аналитичка и правна, као и административна и техничка подршка би биле боље искоришћене и апсорбоване.
- Потребно је запослити још 9 инспектора, а у што краћем року.
- Како број инспектора буде растао, могуће је организовати и подручне јединице на територији РС, имајући у виду да се субјекти надзора налазе на територији читаве земље, а на тај начин би се обезбедио експедитивнији и ефикаснији надзор са знатним утрощком времена од стране инспектора.
- Потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући у виду да су овако сви инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.
- Образовати Групу за аналитичке послове у области инспекцијских послова, као организациону јединицу у оквиру Сектора за инспекцијски надзор у оквиру Министарства, чији запослени би пружали подршку свим инспекцијама у оквиру овог Сектора (тренутно седам инспекција: Инспекција за послове безбедности пловидбе, Инспекција за послове друмског саобраћаја, Инспекција за послове државних путева, Инспекција за послове железнице, Инспекција за послове грађевинарства и урбанизма. Инспекција за послове у области комуналних делатности и Инспекција за транспорт опасне робе), у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. Ова Група би била пандан Групи за правне и административне послове у области инспекцијских послова, која пружа подршку свим напред наведеним инспекцијама у оквиру овог Сектора за инспекцију.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега лаптопове са бржим процесорима новије генерације и бежичним интернетом, бежичне штампаче и скенере, обезбедити

бежични интернет као и приступ потребним базама. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лап топ рачунаре.

- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и додатна возила.

15. ВАЗДУХОПЛОВНА ИНСПЕКЦИЈА

16. СЕКТОР ЗА НАДЗОР И КОНТРОЛУ – ОДСЕК ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР – ГЕОДЕТСКА ИНСПЕКЦИЈА

16.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

16.1.1. Организација и надлежност инспекције

Геодетска инспекција се налази у Републичком геодетском заводу и то у оквиру Сектора за надзор и контролу. Послови геодетске инспекције се обављају у оквиру Одсека за инспекцијски надзор.

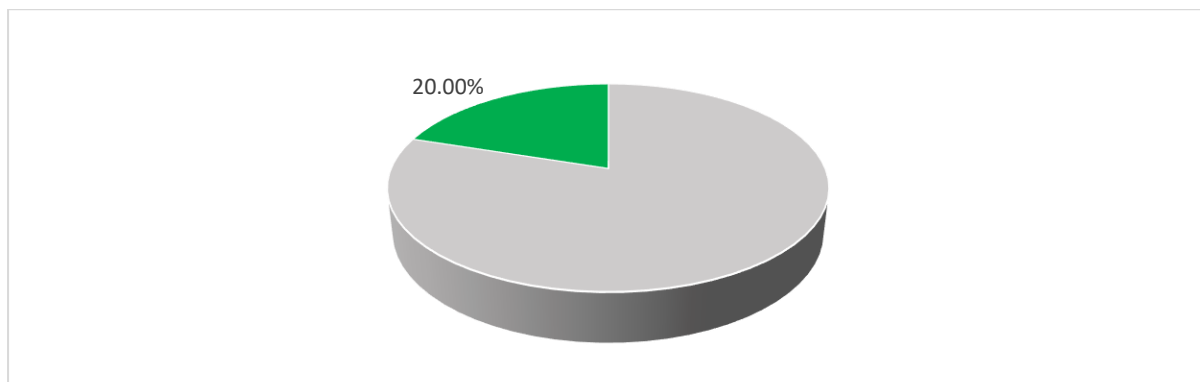
У Одсеку за инспекцијски надзор се обављају послови: инспекцијског надзора над радом геодетске организације; припрема аката у вези са инспекцијским надзором и регистрацијом геодетских организација; праћење прописа и њихове имплементације из делокруга Одсека; вођење Регистра лиценци геодетских организација и Регистра геодетских лиценци; издавање геодетских лиценци; давање предлога о доношењу решења о забрани извођења радова геодетској организацији и давање предлога за одузимање лиценце; превентивно деловање према геодетским организацијама (пружање стручне и саветодавне подршке, помоћ код примене прописа и слично); као и учешће у припреми стручних основа за израду нацрта закона и предлога подзаконских аката из делокруга Сектора.

Послови из делокруга инспекције се обављају у седишту инспекције у Београду.

16.1.2. Систематизација радних места¹⁶

У геодетској инспекцији (према подацима добијеним од инспекције) **систематизовано је 5 а попуњено само 1 места инспектора**, што представља 20% попуњености радних места. Поред инспектора, у Одсеку је систематизовано радно место шефа одсека и још једно радно место за административне послове.

Графикон 47 Попуњеност у односу на систематизацију

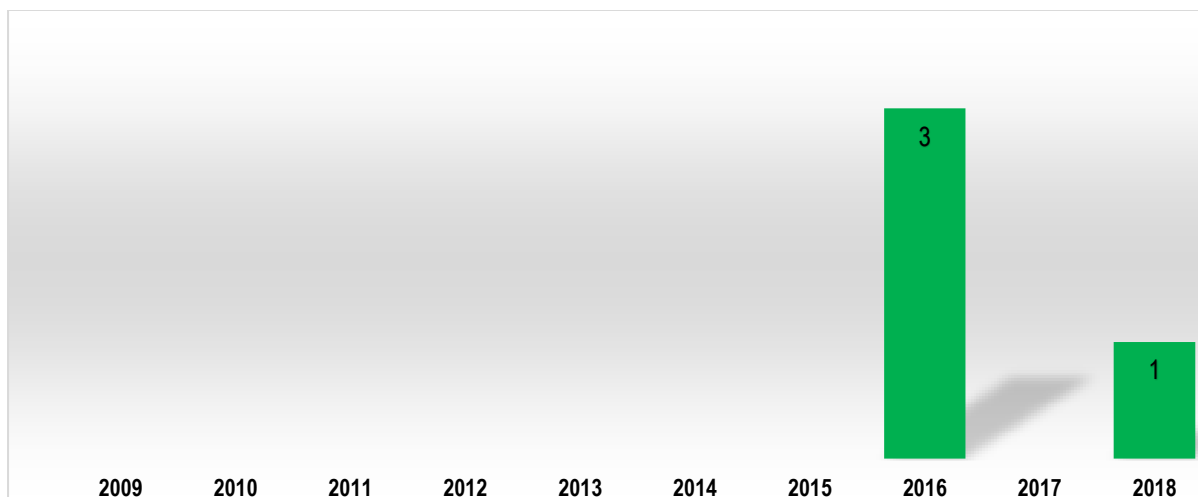

На основу података које је инспекција доставила као и на основу увида у Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Републичком геодетском заводу, сви инспектори су у звању самосталних саветника, што их начелно ставља у бољу позицију (материјално) у односу на

¹⁶ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Републичком геодетском заводу, <http://www.rgz.gov.rs/content/Datoteke/Dokumenta/02%20Pravilnici/SISTEMATIZACIJA%20-%20OBJEDINJENO%2003.10.%202017.pdf>

инспекторе који су запослени у министарствима. Међутим, ни једно радно место није разврстано у друга звања (млађи саветник, саветник или виши саветник). Ово нас наводи на закључак да у овој инспекцији неће бити запошљавања млађег кадра, које би старије искусне колеге требало да обуче. Такође, осим радног места за административне послове, инспекција нема других запослених тј. нема других стручњака (аналитичари, правници, планери, ИТ стручњаци итд.), који би инспекторе могли да растерете неинспекцијских послова.

Графикон 48 Кретање броја инспектора 2009-2018

Инспекција није доставила тачне податке о кретању броја инспектора у траженом периоду, осим да је 2016. године, било 3 инспектора на овим пословима.

16.1.3. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи 55 година. Старосна структура ове инспекције је у просеку са осталим инспекцијама али је генерално ситуација забрињавајућа с обзиром да ова инспекција има само једног инспектора. Поред тога, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Сви инспектори, односно инспектор поседује одговарајући образовни профил, високо образовање из области геодезије.

16.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе, због специфичности организације и рада није могуће извршити детаљну процену потребног броја инспектора. Геодетска инспекција је доставила оквирни број субјеката контроле тј. геодетске организације регистроване за послове РГЗ-а (око 750) међутим,

субјекти надзора нису разврстани према степену ризика. Наиме, инспекција је навела да степен ризика углавном незнатан и у мањем обиму средњи ризик. Имајући у виду да су надзирани субјекти само геодетске организације регистроване и лиценциране код РГЗ-а, ризици су сведени на минимум јер је успостављена стална сарадња са службама.

Самим тим ни учесталост надзора није у складу са степеном ризичности. Наиме, прошле године је по инспектру било 55 надзора (примера ради у ранијем периоду је било преко 140 надзора годишње). План рада (месечни план рада инспекције) се ради на основу процене информације о геодетским организацијама и учесталости ранијих надзора. Имајући у виду време трајање инспекцијског надзора (30 - 40 сати , које укључује време потребно за припрему (добивање урађених предмета од СКН-а, преглед и анализа података у предмету, обавештење и налог за надзор, теренски надзор са записником, одговором за странку рад на пријави за суд, писање решења итд), не може се очекивати више надзора док се упражњена радна места не попуне односно не спроведе конкурс.

Међутим, ако се пође од навода инспекције да је већина субјекта у незнатном степену ризика, те да је за целокупну контролу потребно између 30-40 сати, а имајући у виду методологију представљену у предњем делу анализе, може се извести закључак да је у овој инспекцији довољан број инспектора предвиђен систематизацијом (5 инспектора). Поред попуњавања места недостајућих инспектора (до пуног капацитета од 5 инспектора како је предвиђено Актом о систематизацији) треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација употпуни радним местом у чијем опису посла би били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

16.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже за свом потребном опремом која је у одличном стању (рачунари, скенери, штампачи). У погледу возила, инспекција не располаже својим возилом а за своје потребе користи возила Завода.

Опрема је у власништву Републичког геодетског завода.

16.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције није потребно спроводити реорганизацију.
- Потребно је у што краћем року попунити упражњена радна места (до пуне систематизације свих 5 радних места). Такође, размислити о увођењу и других звања осим самосталних саветника на месту инспектора (пре свега млађих саветника, како би старије и искусније колеге могле да обуче млађи кадар, а уједно и да се ради на старосној структури инспекција)
- Потребно је додатно запослити тј. у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у заводу, размислити да се у Одсеку за инспекцијски надзор, предвиди радно место за аналитичке послове, које би пружао подршку инспекторима приликом израде

процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи. На овај начин би се инспектори растеретили додатног посла, а сам надзор био ефикаснији.

17. ИНСПЕКТОРАТ ЗА РАД

17.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

17.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекторат за рад је орган управе у саставу Министарства за рад, запошљавање, социјална и борачка питања. **Инспекторат за рад** обавља инспекцијске послове и с њима повезане стручне послове у области радних односа и безбедности и здравља на раду, који се односе на редовни и контролни надзор; увиђај смртних, тешких и колективних повреда на раду; утврђивање испуњености прописаних услова у области безбедности и здравља на раду, пре почетка обављања делатности послодавца; доношење решења и других аката у управном поступку; послови другостепеног управног поступка у области радних односа и безбедности и здравља на раду; студијско-аналитички послови; израда анализа, извештаја и информација; решавање представки и жалби грађана као и друге послове из ове области.

Инспекцијски надзор се врши на основу Закона о раду, Закона о безбедности и здрављу на раду, Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, Закона о спречавању злостављања на раду, Закона о привредним друштвима (у делу који се односи на безбедност и здравље на раду), Закона о штрајку, Закона о спречавању злостављања на раду, Закона о заштити узбуњивача, Закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима, подзаконских прописа, Општег колективног уговора, колективних уговора (посебних и појединачних), општих аката и уговора о раду којима се уређују права, обавезе и одговорности запослених у организацијама, правним лицима и другим облицима организовања, као и установама.

Поред закона, инспекција рада врши надзор и над применом других прописа о мерама и нормативима безбедности и здравља на раду, техничким мерама које се односе на безбедност и здравље на раду, стандарда и опште признатих мера у делу којим се уређују питања из области безбедности и здравља на раду.

Поступак инспекцијског надзора, као посебан управни поступак, покреће се по службеној дужности или захтевом странке – надзираног субјекта (послодавца) и другог лица (запосленог) коме је законом признато својство странке у поступку. Инспекцијски надзор по службеној дужности покреће се према плану инспекцијског надзора, као редован надзор, или из разлога који изискује да се изврши ванредан надзор. Ванредни надзор по службеној дужности, који покреће инспектор рада на основу Закона о безбедности и здрављу на раду, спроводи се кад инспектор утврди или сазна да, с обзиром на постојеће чињенично стање, треба у циљу обезбеђивања безбедног и здравог места за сваког запосленог, да покрене поступак инспекцијског надзора.

Надзор по службеној дужности може бити редован, ванредан (нпр. надзор поводом смртне, тешке и колективне повреде на раду), допунски и контролни надзор.

Надзор на захтев странке се покреће на захтев послодавца ради утврђивања испуњености прописаних услова из области безбедности и здравља на раду, у складу са Правилником о поступку утврђивања испуњености прописаних услова у области безбедности и здравља на раду ("Сл. гласник РС", бр. 60/06) и на захтев запосленог за интервенцију инспектора, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду. Редован надзор послодавца је свеобухватан планирани надзор над применом прописа из области рада и радних односа, безбедности и здравља на раду.

Контролни надзор обухвата проверу над извршењем изречених управних мера од стране инспектора, односно решења којим се изричу управне мере, а које је инспектор рада донео у поступку инспекцијског надзора код послодавца.

У поступку инспекцијског надзора инспектор рада има право и дужност да предузима радње, којима се контролишу безбедност и здравље на раду а нарочито хигијена и услови рада, производња, стављање у промет, коришћење и одржавање средстава за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду, опасних материја и друго, као и да: 1) прегледа опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију; 2) саслуша и узима изјаве од одговорних и заинтересованих лица; 3) прегледа пословне просторије, објекте, постројења, уређаје, средстава и опрему за личну заштиту, предмете и робу и сл; 4) узима узорке ради анализе, експертизе и сл; 5) наређује мерења која обавља друга стручна организација, кад послодавац самостално или преко одређене стручне организације врши мерења у одговарајућим областима, а резултати извршеног мерења пружају основ за то; 6) послодавцима, запосленима, њиховим представницима и синдикату даје обавештења и савете у области безбедности и здравља на раду, као и о мерама чијом применом се обезбеђује извршавање Закона о безбедности и здрављу на раду на најефикаснији начин; 7) у складу са поднетим захтевом послодавца и запосленог или представника запослених обавести о извршеном инспекцијском надзору и утврђеном стању; 8) предузима друге радње за које је овлашћен другим прописом.

24.1.1. Територијална организација и организациона шема

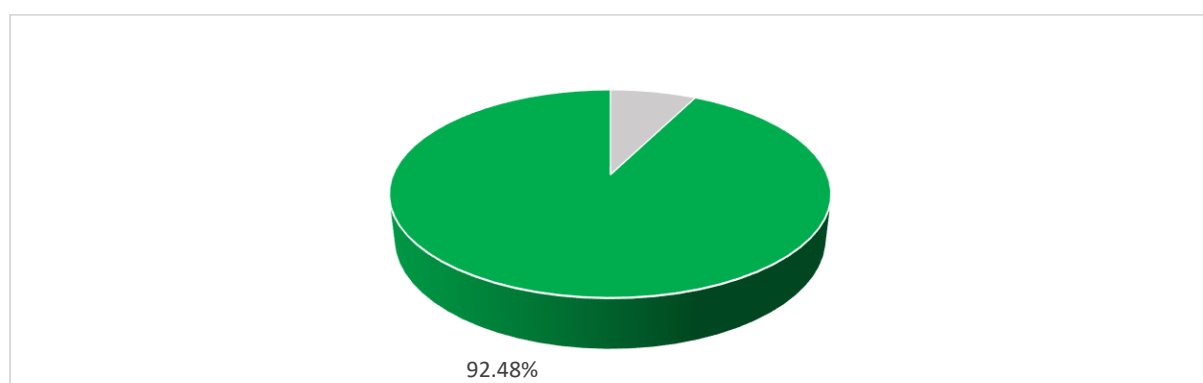
У Инспекторату за рад образоване су **уже унутрашње јединице (одељења)**, и то у седишту Министарства (одељење за другостепени управни поступак у области радних односа и безбедности и здравља на раду; одељење за студијско-аналитичке послове и надзор; и два одељења инспекције рада у Граду Београд. Изван седишта министарства инспекторати за рад формирани су на нивоу 25 округа и то или као одсеци (Суборица, Зрењанин, Кикинда, Сомбор, Пожаревац, Јагодина, Бор, Зајечар, Чачак, Прокупље, Пирот, Лесковац и Врање) или као одељења (Панчево, Нови Сад, Сремска Митровица, Шабац, Ваљево, Смедерево, Крагујевац, Ужице, Краљево, Крушевац и Ниш), као и једна Група инспекције рада у Косовској Митровици.

24.1.2. Систематизација радних места¹⁷

У Инспекторату **систематизовано су 282 радна места, а попуњено је 260. Од тог броја 266 систематизованих места односи се на инспекторе рада, док остала места чине 2 државна службаника на положају, 5 намештеника, док остало чине други државни службеници.** Табела приказује детаљан приказ систематизованих и попуњених радних места.

Р.бр.	Назив радног места	Систематизовано	Попуњено
16.	Државни службеник на положају	2	2
17.	Инспектор рада	266	246
18.	Државни службеник другостепени управни поступак	6	6
19.	Државни службеник радно место за аналитичке послове	1	0
20.	Државни службеник референт	2	2
21.	Административно технички секретар намештеник	4	3
22.	Намештеник	1	1
	УКУПНО	282	260

Графикон 49 Попуњеност у односу на систематизацију

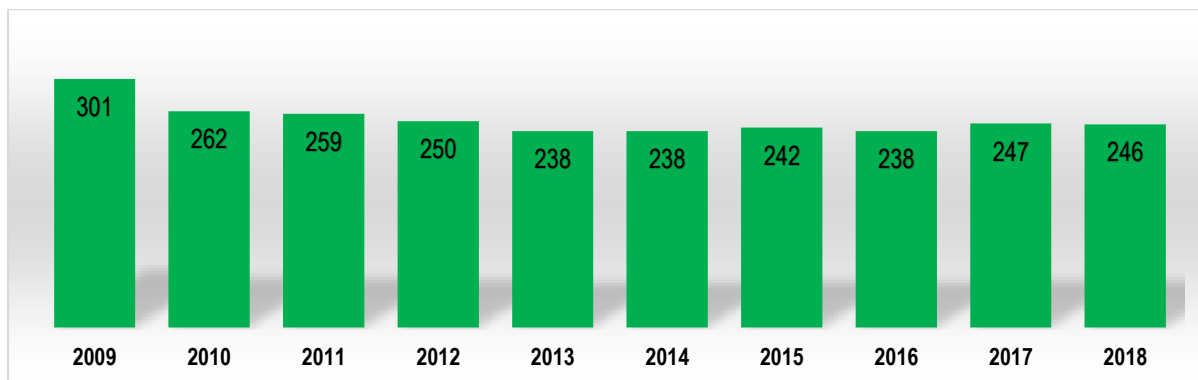

Из систематизације се може закључити да је **велика већина инспектора у звању саветника (235 систематизованих места у звању саветника)**, а да ни један инспектор није у звању млађег саветника. Ово посебно делује демотивишуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 53 година и да инспектори ретко могу да напредује у више звање (систематизовано је само 34 места самосталног саветника). За место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају између 15 и 30 година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, што је несразмерно превентивно-саветодавној улози, дужностима сузбијања сиве економије и потребним знањима у области процене ризика, у складу са Законом о инспекцијском надзору, и проширеним надлежностима, према посебним законима из области под надзором инспекције рада. Поред тога, имајући у виду и то да у самој систематизацији нема инспектора са звањем млађег саветника, наводи нас на закључак да у овој инспекцији неће бити запошљавања млађег кадра, које би старије искусне колеге требало да обуче.

¹⁷ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству, <https://www.minrzs.gov.rs/lat/dokumenti-8049.html>

Број инспектора у односу на 2009. годину смањен је за око 19% (са 301 на 246 инспектора). Након првобитног смањења 2010. године, број инспектора је релативно стабилан. Графикон приказује кретање броја инспектора у Инспекторату за рад у периоду од 2009. до 2018. године.

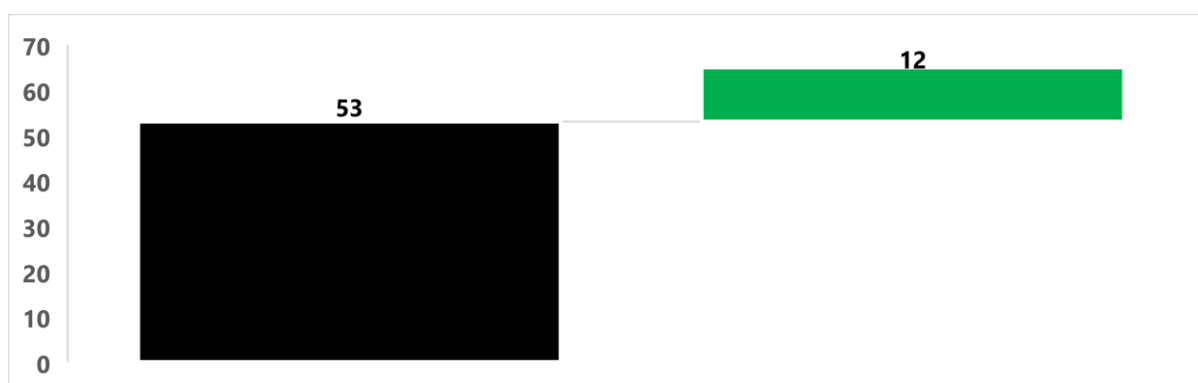
Графикон 50 Кретање броја инспектора 2009-2018

24.1.3. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да **просечна старост инспектора износи 53 године**. То је нешто боље у односу на просечну старост у већини других инспекција. Ипак, очекује се додатно смањење услед пензионисања у наредном периоду. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је значајан број искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Графикон 51 Просечан број година до пензије

Према подацима добијеним од инспекције, инспектори поседују одговарајуће образовне профиле.

24.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекторат за рад је доставио део тражених података. Инспекторат је доставио анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора, али низ података потребних за прецизан

обрачун потребног броја инспектора није доступан. Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према секторима.

Приликом процене анализирани су расположиви подаци о кретању и врстама инспекцијског надзора

ИНСПЕКТОРАТ ЗА РАД	2015	2016	2017
УКУПНО ЗАПОСЛЕНИХ	264	262	263
ОД ТОГА ИНСПЕКТОРА	242	240	247
ОБРАЗОВАЊЕ ИНСПЕКТОРА			
ПРАВНИЦИ	137		131
ИНЖЕЊЕРИ РАЗЛИЧИТИХ СТРУКА	109		116
БРОЈ ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА УКУПНО	61,776	53,069	53,424
ОД ТОГА			
РЕГИСТРОВАНИ СУБЈЕКТИ	61,776	52,256	52,655
НЕРЕГИСТРОВАНИ СУБЈЕКТИ	-	813	759
БРОЈ НАДЗОРА У ОБЛАСТИ РАДНИХ ОДНОСА	32,692		28,087
ОД ТОГА			
БРОЈ ПОТПУНИХ НАДЗОРА	1,615		1,082
БРОЈ ДЕЛИМИЧНИХ НАДЗОРА	20,817		19,799
НАДЗОРИ ПО ЗАХТЕВУ СТРАНКЕ	8,680		5,564
КОНТРОЛНИ НАДЗОРИ	1,580		1,642
УКУПАН БРОЈ ЛИЦА У РАДНОМ ОДНОСУ			510,725
БРОЈ ИНТЕГРИСАНИХ НАДЗОРА	12,444		10,466
ОД ТОГА			
РЕДОВНИ И ПОЈАЧАНИ НАДЗОР			9,140
КОНТРОЛНИ НАДЗОР			1,326
САВЕТОДАВНЕ ПОСЕТЕ			35

Категоризација објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену ризика од стране Инспектора, док је инспекција доставила и процену о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену.

Р.бр.	Врста објекта под надзором	Број објеката по степену ризика				
		Незнатан ризик	Низак ризик	Средњи ризик	Висок ризик	Критичан ризик
1	Пољопривреда, шумарство и рибарство				x	
2	Рударство		x			
3	Производња прехранбених производа					x
4	Производња текстила, коже и обуће					x
5	Прерада дрвета				x	
6	Производња папира. Штапање			x		
7	Произ. хемијских произ., гуме и пластике			x		
8	Производња од неметалних минерала			x		
9	Произ. метала, машина и друге опреме				x	
10	Производња електричне опреме			x		
11	Остала прерађивачка делатност			x		
12	Поправка машина и опреме, предмета за домаћинство и личну употребу				x	
13	Произ.и дистри. елек. енергије, гаса, паре		x			
14	Комуналне делатности и рециклажа			x		
15	Грађевинарство					x
16	Трговина на велико и мало					x
17	Саобраћај, и складиштење				x	
18	Услуге смештаја и исхране					x
19	Информисање и комуникације		x			
20	Финансијске дел.и пословне услуге		x			
21	Личне услуге					x
22	Образовање	x				
23	Здравство и социјална заштита		x			

24	Уметност, забава и рекреација			x		
25	Државна управа и остале делатности	x				

Р.бр.	Врста објекта под надзором	Број објекта по степену ризика				
		Незнатан ризик	Низак ризик	Средњи ризик	Висок ризик	Критичан ризик
1	Пољопривреда, шумарство и рибарство					x
2	Рударство					x
3	Производња прехранбених производа				x	
4	Производња текстила, коже и обуће				x	
5	Прерада дрвета					x
6	Производња папира. Штампање					x
7	Произ. хемијских произ., гуме и пластике				x	
8	Производња од неметалних минерала				x	
9	Произ. метала, машина и друге опреме				x	
10	Производња електричне опреме				x	
11	Остала прерађивачка делатност				x	
12	Поправка машина и опреме, предмета за домаћинство и личну употребу			x		
13	Произ.и дистри. елек. енергије, гаса, паре				x	
14	Комуналне делатности и рециклажа				x	
15	Грађевинарство					x
16	Трговина на велико и мало				x	
17	Саобраћај, и складиштење				x	
18	Услуге смештаја и исхране			x		
19	Информисање и комуникације		x			
20	Финансијске дел.и пословне услуге		x			
21	Личне услуге			x		
22	Образовање		x			
23	Здравство и социјална заштита			x		
24	Уметност, забава и рекреација			x		
25	Државна управа и остале делатности	x				

За потребе процене коришћен је и Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области радних односа и безбедности и здравља на раду ("Службени гласник РС", број 117/2017) утврђени су посебни критеријуми за процену природе штетне последице. Према правилнику, за субјекта код којих је процењен критичан или висок ризик инспекцијски надзор се врши најмање два пута годишње, код средњег једном, а код ниског ризика једном у две године. С обзиром да је број субјекта и њихова класификација спрам ризика веома висока, учесталост наведена у правилнику захтевала би вишеструко повећање броја инспектора. **С обзиром на ову чињеницу, приликом калкулације кориговане су наведене учесталости на ниже.**

На основу података о надзору по службеној дужности и по захтеву странке, поновном, односно контролном и допунском надзору, времену потребном за друге активности (доношење решења са налозима за отклањање утврђених недостатака, решења о забрани рада, припреми службене белешке, покретању прекршајног поступка, итд) и на основу процена Инспектората за рад у погледу нормирања трајања инспекцијског надзора.

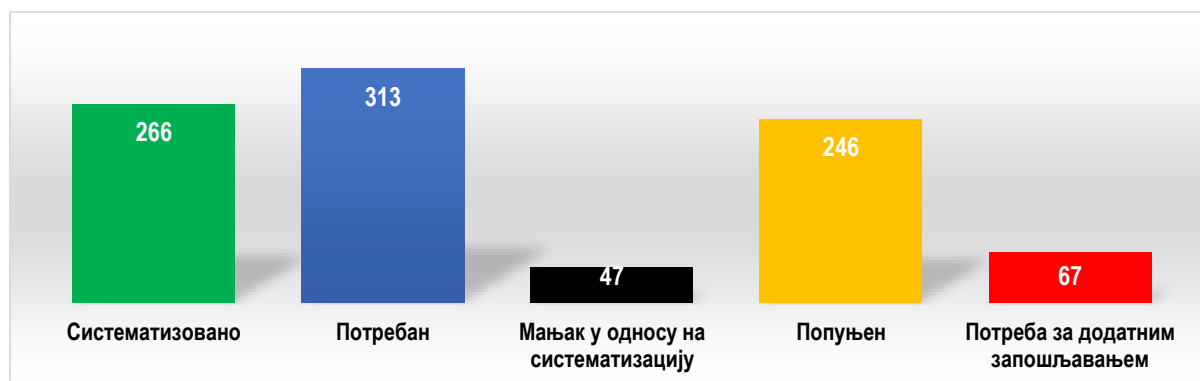
Додатна отежавајућа околност приликом процене огледа се у томе да је Инспекторат за рад је своје активности у највећој мери усмерио ка ванредним инспекцијским надзорима који су се показали као најефикаснији и најделотворнији начин рада. Време потребно за вршење инспекцијског надзора у области рада и радних односа, области безбедности и здравља на раду,

или као комбиновани, односно интегрисани инспекцијски надзор (један надзор који обухвата и област РО и област БЗР) је различито за сваки тип надзора и зависи од: 1) врсте надзора (редован надзор, ванредни надзор, укључујући надзор по поднетим представкама или захтевима запослених за остваривање права из области РО или БЗР, надзор у вези са повредом на раду и друго), 2) броја института који су предмет надзора (потпуни или делимични надзор), 3) делатности послодавца, 4) броја запослених чија права су предмет надзора, 5) броја радних места са повећаним ризиком, 6) броја и врсте опреме за рад коју послодавац користи у току рада, 7) броја радних и помоћних просторија које се проверавају у склопу надзора и њихова међусобна удаљеност, и друго.

Наведене околности отежавају прецизно нормирање трајања једног инспекцијског надзора, нпр. ванредни надзор - контрола радно-правног статуса лица затечених на раду, потичу од свих наведених чинилаца. Време потребно за вршење истог типа надзора у истој делатности се вишеструко продужава у зависности од броја лица затечених на раду (нпр. 1 лице затечено на раду у малопродајном објекту или 200 лица затечених на раду у великом малопродајном објекту), броја лица без уговора о раду или другог уговора у складу са Законом о раду, доступности уговора о раду на месту рада и друго. У првом случају време трајања надзора може бити од 1,5 сати до 5 сати у зависности од утврђеног чињеничног стања и предузетих мера. У другом случају време трајања надзора може бити и 2-3 дана у зависности од утврђеног чињеничног стања и предузетих мера.

Према достављеним подацима, време надзора се разликује у зависности од субјекта контроле и процене ризика. На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 68.864 инспектора дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно додатно ангажовати још 67 инспектора (односно попунити слободна радна места предвиђена систематизацијом и запослити још 47 инспектора). Нажалост, у односу на друге инспекције, с обзиром на расположивост података, реч је о грубој процени. Детаљну анализу могуће је извршити тек након адекватне анализе ризика и прецизне алокације субјеката надзора према ризику. Тренутно постоје само секторске оцене ризика.

Графикон 52 Процењен потребан број инспектора

Поред спроведене анализе, уколико се посматра препорука Међународне организације рада, за развијене земље сматра се да је минимум да један инспектор буде на 10,000 запослених (овај

стандард је нижи за земље у транзицији и износи око 20,000 запослених на једног инспектора). Ако се постматра укупна регистрована запосленост, добија се однос од 8,500 запослених. С друге стране, ако се посматрају подаци према Анкети о радној снази, где према последњим подацим укупна запосленост износи 2,896 милиона, добија се однос од 11,600 запослених по инспектору, док би усвајањем препорука тај износ био 9,300 запослених по инспектору. У том контексту, **налази добијени анализом подударају се са препорукама МОР-а.**

17.2. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже са 74 службена возила различите старости. Просечна старост возила је око 8.5 година. У погледу информационе опреме инспекција је нешто боље опремљена у односу на просек.

Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, који су надлежни и за њено одржавање.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
74	0.30	8.5	1.18	>5

17.3. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције **нема потребе за спровођењем реорганизације.**
- Потребно је **запослити још 67 инспектора**, односно попунити упражњена систематизована радна места (20 радних места), а додатно запослити и распоредити по окрузима још 47 инспектора (што изискује и промену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места). Према информацијама добијеним од стране Инспектората, већа потреба за додатним запошљавањем је у области безбедности рада, те је потребно предност дати одговарајућим профилима.
- **Потребно је изменити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места**, имајући у виду да је овако већина инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел

повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове. Такође, изменом Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији треба предвидети и места млађих инспектора, како би се запослили и млађи кадрови имајући у виду да је просечна старост ове инспекције 53 година, и да је извештан број инспектора пред пензијом, те да је потребно младе кадрове и обучити за ефикасан и ефективан рад.

- **Потребно је изменити Правилник о утврђивању ризика и ставити реалнију учесталост надзора у зависности од ризика**
- Потребно је прецизније алоцирати ризик и утврдити стандардизовано време потребно за инспекцијски надзор, и у складу с тим изменити Правилник
- Потребно је у потпуности прилагодити извештавање у складу са захтевима Међународне организације рада
- **Запослити још два службеника у оквиру Одељења за аналитичке послове** у области инспекцијских послова, који би пружао подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.
- Потребно је набавити новију ИТ опрему, а како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и рачунаре и другу неопходну опрему.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила.

18. ИНСПЕКЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

18.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

18.1.1. Организација и надлежност инспекције

Одељење за инспекцијски надзор обавља послове који се односе на: инспекцијски надзор над радом установа социјалне заштите и других правних и физичких лица која обављају делатност социјалне заштите односно психолошке делатности; даје предлоге за увођење нових облика и метода рада и едукацију сарадника у установама социјалне заштите за примену истих; послове издавања, суспензије и одузимања лиценце организацијама социјалне заштите, контролу поступка пријема корисника у установу социјалне заштите за смештај корисника у погледу потреба корисника и капацитета установе; контролу прописаних евиденција; приговоре на рад установа социјалне заштите од стране корисника, запослених, грађана и других институција; сагласност за накнаде трошкова смештаја у интернат средњих школа и трошкова оспособљавања деце и омладине ометене у развоју; инспекцијски надзор над радом органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора (покрајина, град) и друге послове из делокруга Одељења.

Инспектори социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања поред послова инспекцијског надзора од 2013. године обављају и послове лиценцирања организација социјалне заштите за пружање услуга из ове области: по захтеву организације за издавање лиценце за пружање услуга социјалне заштите воде управни поступак, у оквиру кога утврђују испуњеност услова и стандарда за пружање конкретне услуге, врше ванредне утврђујуће инспекцијске надзоре, по потреби и контролне надзоре, сачињавају записнике о истим, сачињавају решења, а касније, током пружања услуге, обавезни су да контролишу поштовање испуњених услова и стандарда од стране пружаоца услуге током целог периода важења лиценце. Такође, у надлежности инспектора социјалне заштите Министарства је и суспендовање и одузимање лиценци по Законом о социјалној заштити прописаним условима и околностима.

18.1.2. Територијална организација и организациона шема

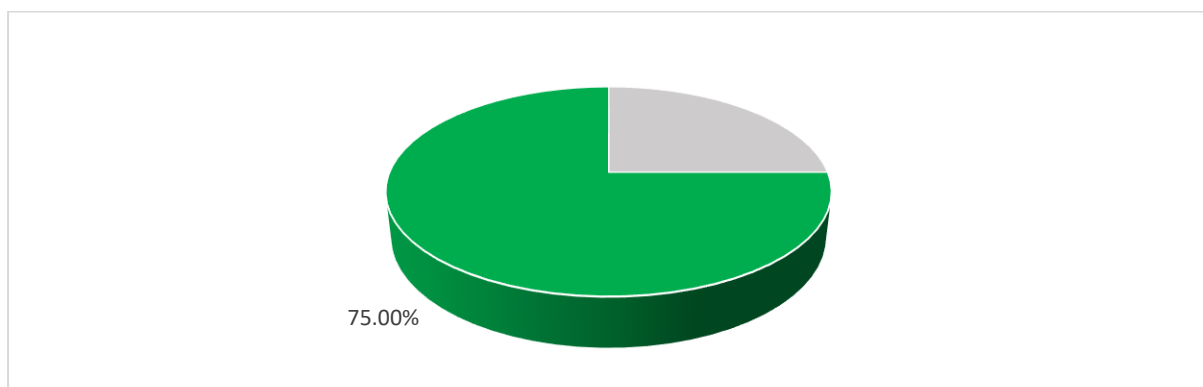
У Инспекторату за рад образоване су **уже унутрашње јединице (одељења)**, и то у седишту Министарства (одељење за другостепени управни поступак у области радних односа и безбедности и здравља на раду; одељење за студијско-аналитичке послове и надзор; и два одељења инспекције рада у Граду Београд. Изван седишта министарства инспекторати за рад формирани су на нивоу 25 округа и то или као одсеци (Суботица, Зрењанин, Кикинда, Сомбор, Пожаревац, Јагодина, Бор, Зајечар, Чачак, Прокупље, Пирот, Лесковац и Врање) или као одељења (Панчево, Нови Сад, Сремска Митровица, Шабац, Ваљево, Смедерево, Крагујевац, Ужице, Краљево, Крушевац и Ниш), као и једна Група инспекције рада у Косовској Митровици.

18.1.3. Систематизација радних места¹⁸

У инспекције је **систематизовано 13 радних места, а попуњено је 9. Од тог броја 4 систематизована места односи се на инспекторе за надзор над радом над радом органа у повереним пословима, док остала места чине инспектори социјалне заштите.** Табела приказује детаљан приказ систематизованих и попуњених радних места.

Р.бр.	Назив радног места	Систематизовано	Попуњено
19.	Начелник Одељења - инспектор социјалне заштите	1	1
20.	инспектор социјалне заштите за надзор над радом покрајинског и градског органа у повереним пословима	4	
21.	Инспектор социјалне заштите	8	
	УКУПНО	13	

Графикон 53 Попуњеност у односу на систематизацију

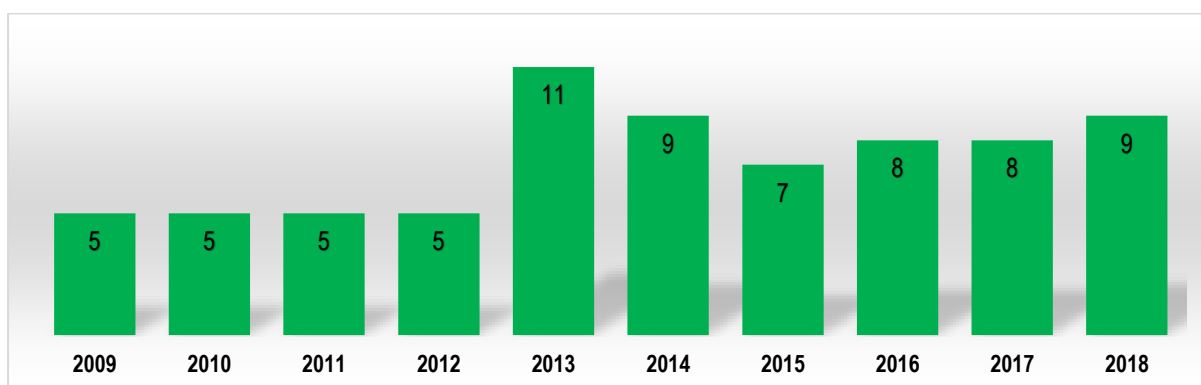

Инспектори социјалне заштите за надзор над радом органа су у звању **самосталног саветника, док су „обични“ инспектори у звању саветника.** Ни један инспектор није у звању млађег саветника. Однос између самосталних саветника и саветника знатно је бољи у односу на остале инспекције, али би с обзиром да је просечна старост инспектора 47 година и да постоји ограничена могућност напредовања у више звање тај однос требао да буде обрнут. За место саветника потребно радно искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају између 15 и 30 година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору).

Број инспектора у односу на 2009. годину повећан је за око 80% (са 5 на 9 инспектора). Након првобитног повећања 2011. године, број инспектора је осцилирао. До повећања 2011. године дошло је након преузимања 6 инспектора из Инспектората за рад. Према наводима инспекције за социјалну заштиту, преузети инспектори нису могли адекватно да врше надзор у домену социјалне заштите. Графикон приказује кретање броја инспектора у периоду од 2009. до 2018. године.

¹⁸ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству, <https://www.minrzs.gov.rs/lat/dokumenti-8049.html>

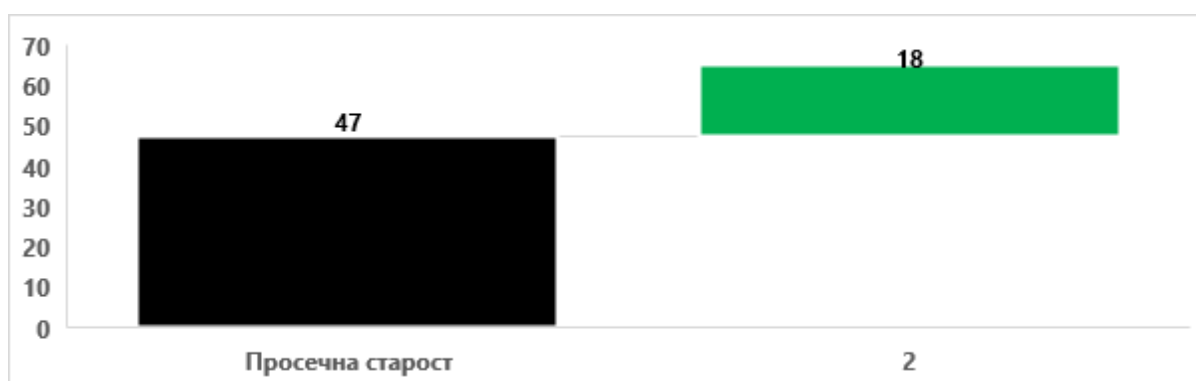
Графикон 54 Кретање броја инспектора 2009-2018

18.1.3. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да **просечна старост инспектора износи 47 година**. То је знатно боље у односу на просечну старост у већини других инспекција. Такође, број инспектора који су пред пензионисањем није такав да је неопходно у кратком року предвидети запошљавање нових кадрова.

Графикон 55 Просечан број година до пензије

Према подацима добијеним од инспекције, инспектори поседују одговарајуће образовне профиле.

18.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за социјалну заштиту доставила је тражене податке, као и преглед субјеката/објеката надзора према степену ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. У складу са Годишњим планом инспекцијских надзора инспекције социјалне заштите за 2017. годину и Законом о инспекцијском надзору (члан 14. став 5) инспекција социјалне заштите је од свих надзираних субјеката захтевала да у одређеном року изврше **самопроцену испуњености захтева из контролне листе и** о томе доставе извештај одељењу за инспекцијски надзор што је, заједно са достављеном самопроценом пружалаца, и наставком процеса лиценцирања организација социјалне заштите било основ за сачињавање плана за 2018. годину. Категоризација објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену ризика од стране на

основу података о самопроцени и других достављених података, док је инспекција доставила и процену о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену.

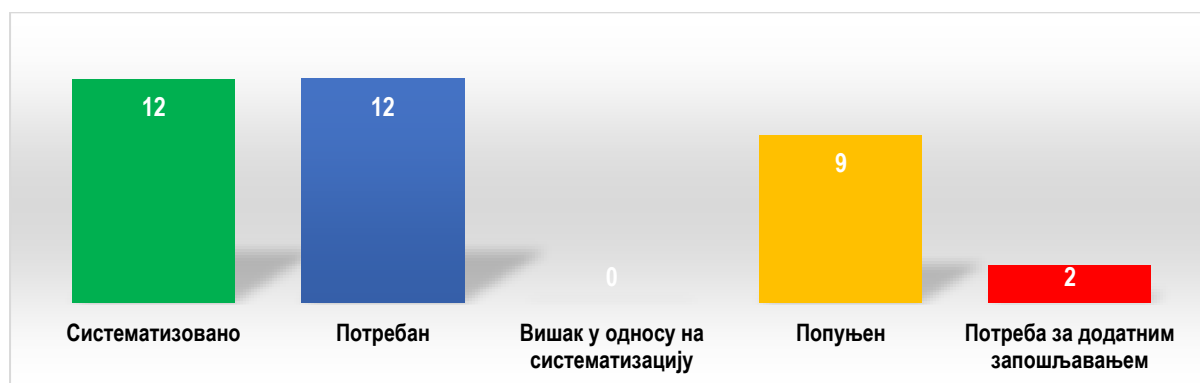
За потребе процене коришћен је и Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите ("Службени гласник РС", број 117/2017) утврђени су посебни критеријуми за процену природе штетне последице. Према правилнику, за субјекта код којих је процењен критичан или висок ризик инспекцијски надзор се врши најмање два пута годишње, код средњег једном, а код ниског ризика једном у две године.

С обзиром да су активности инспекције усмерене и на друге активности, коришћени су подаци претходних година како би се укључиле активности у вези ванредних надзора, и активности поводом захтева за лиценцу.

Година	Укупно	Ванредни	Захтеви за лиценцу	Редовни	Саветодавне
2010.	106	44	36	26	/
2011.	85	32	35	18	/
2012.	87	32	41	14	/
2013.	107	37	22	48	/
2014.	172	83	54	35	/
2015.	192	115	50	27	/
2016.	258	78	175	6	/
2017.	249	87	103	/	59

Табела приказује структуру инспекцијских надзора у инспекцији социјалне заштите. Инспекцијски надзори у социјалној заштити се тренутно спроводи углавном кроз ванредне инспекцијске надзоре, односно поводом инцидентних ситуација или по сазнању о постојању илегалног пружаоца услуга (нерегистровани субјекти, без лиценце за рад) и по захтеву за утврђивање испуњености услова за добијање лиценце за пружање услуга социјалне заштите (утврђујући инспекцијски надзори). Према наводима инспекције за ово је првенствено у недовољном броју ангажованих инспектора социјалне заштите, због чега је немогуће обезбедити континуиране редовне инспекцијске надзоре и континуитет контроле над пружаоцима услуга социјалне заштите и осталим установама – надзираним субјектима у овој области. **С обзиром на ову чињеницу, приликом калкулације број потребних надзора коригован је на више укључивањем захтева за лиценцу и ванредних надзора.**

Графикон 56 Процењен потребан број инспектора

На основу примене методологије, потребан број инспектор дана износи 2390, што је између 11 и 12 инспектора. Тај број приближно одговара броју инспектора предвиђених систематизацијом. Другим речима, инспекција социјалне заштите треба само да ангажује још 2 до 3 инспектора..

18.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Инспекција не располаже са службеним возилима. У погледу информационе опреме инспекција је нешто боље опремљена у односу на просек. Опрема је у власништву Министарства и Управе за заједничке послове, који су надлежни и за њено одржавање.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
0	0	-	2	<5

18.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције **могуће је размотрити преузимање лица из одељења за аналитичке послове.**
- Потребно је **запослити још 2 до 3 инспектора**, односно попунити упражњена систематизована радна места, а додатно запослити и распоредити по окрузима још 47 инспектора (што изискује и промену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места)
- У случају одлуке о запошљавању додатних инспектора, размотрити могућност децентрализације
- **Потребно је изменити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места**, имајући у виду да је овако већина инспектори у звању саветника и онемогућено је напредовање. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове. Такође, изменом Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији треба предвидети и места млађих инспектора, како би се запослили и млађи кадрови имајући у виду да је просечна старост ове инспекције 53 година, и да је изванредан број инспектора пред пензијом, те да је потребно младе кадрове и обучити за ефикасан и ефективан рад.
- Потребно је прецизније алоцирати ризик и утврдити стандардизовано време потребно за инспекцијски надзор.

- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број нових возила. Због дужине трајања инспекцијског надзора, и других ограничења инспектори нису у могућности да сами користе возила како би извршили надзор над субјектима/објектима надзора

19. ТРЖИШНА ИНСПЕКЦИЈА

19.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

19.1.1. Организација и надлежност инспекције

Тржишна инспекција налази се у Министарству трговине, туризма и телекомуникација, у оквиру Сектора тржишне инспекције, као једне од основних унутрашњих јединица министарства у заокруженој области рада. Сектор тржишне инспекције чине укупно 4 уже унутрашње јединице у седишту министарства и 24 подручне јединице (образоване за територије округа и града Београда).

У **Сектору тржишне инспекције** обављају се послови који се односе на: координацију активности праћења и унапређења међуресорне и регионалне сарадње у области тржишног надзора, израде и усаглашавања оперативних међуресорних планова, надзора тржишта и обједињавања извештаја о координираном надзору тржишта за Владу РС, размену информација и обавештавање јавности о небезбедним производима на тржишту; послове инспекцијског надзора над применом закона и других прописа којима се уређују: трговина; електронска трговина; услови за обављање промета робе и вршење услуга; цене робе и услуга; усаглашеност и безбедност непрехрамбених производа у производњи и промету (технички надзор); квалитет услуга; спречавање нелојалне конкуренције; заштита потрошача; оглашавање; производња и промет робе којима се повређују права интелектуалне својине, односно производња и промет робе заштићене ауторским или сродним правом; спречавање прања новца и финансирање тероризма; промет биоцида; промет хемикалија; фискалне касе у делу контроле рада овлашћених сервисера, контрола амбалаже и амбалажног отпада; финансијско-материјални послови у вези робе одузете у поступку инспекцијског надзора; послове који су непосредно везани за вршење инспекцијског надзора: израда процедура за вршење инспекцијског надзора; интерна обука тржишних инспектора за примену нових прописа и процедура у поступку инспекцијског надзора; сачињавање извештаја о извршеним контролама у инспекцијском надзору, анализа тих извештаја и сачињавање предлога плана контрола за наредни период; контрола ажурности рада одељења тржишне инспекције и тржишних инспектора; праћење извршења налога достављених одељењима; предлагање мера за отклањање неправилности у раду инспектора и одељења; провере и обрада навода иницијатива за покретање дисциплинског поступка; непосредан инспекцијски надзор из надлежности тржишне инспекције ради провере навода из пријава и притужби на рад инспектора и одељења; припреме овлашћених представника подносиоца захтева за претрес пред судом за прекршаје; обрада предмета за Јавно правобранилаштво у поступцима који су покренути од стране тржишних инспектора; припрема нацрта мишљења и одговора из надлежности тржишне инспекције по захтеву привредних субјеката, грађана, државних органа и организација, организација потрошача и др.; сарадња са другим инспекцијским органима, правосудним органима, другим органима и организацијама, удружењима и установама чији су послови у вези или од значаја за рад Сектора; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Сектора; обавља и друге послове у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор.

Радом Сектора тржишне инспекције руководи Главни тржишни инспектор. Одредбама чл. 54 ст. 3 и 5. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 53/10 и 10/13) прописано је да главни тржишни инспектор руководи пословима инспекцијског надзора који обављају тржишни инспектори, као и послове координације, односно размене података у вези са обављањем тржишног надзора. Осим услова које у складу са овим законом мора да испуњава лице које обавља послове тржишног инспектора, главни тржишни инспектор мора да испуњава и услове за рад на положају, у складу са законом којим се уређују права и дужности државних службеника.

Функционалну координацију рада унутрашњих јединица Сектора ван седишта, врше следеће јединице у седишту Министарства:

1. Одељење за општи надзор;
2. Одељење за технички надзор;
3. Одељење за обуку и извештавање; и,
4. Одељење за контролу ажурности, контролу примене процедура и поступања у судским поступцима.

1. **Одељење за општи надзор** – у коме се обављају послови координације у области инспекцијског надзора над применом закона и других прописа којима се уређују: трговина; електронска трговина; услови за обављање промета робе и вршење услуга; цене робе и услуга; спречавање нелојалне конкуренције; заштита потрошача; оглашавање; производња и промет робе којима се повређују права интелектуалне својине, односно производња и промет робе заштићене ауторским или сродним правом; спречавање прања новца и финансирање тероризма; фискалне касе у делу контроле рада овлашћених сервисера; контрола амбалаже и амбалажног отпада; спречавање појавних облика сиве економије у трговини, електронској трговини и услугама; израда процедура за вршење инспекцијског надзора из делокруга Одељења; припрема нацрта мишљења и одговора из делокруга Одељења по захтеву привредних субјеката, грађана, државних органа и организација, организација потрошача и др.; припрема предлога ставова и мишљења о нацртима прописа; саветодавни и стручни послови који се односе на праћење и унапређење инспекцијског надзора у области електронске трговине и електронских услуга; сарадња са унутрашњим јединицама у Министарству, другим инспекцијским органима, правосудним органима, другим органима и организацијама, удружењима и установама чији су послови у вези или од значаја за рад Одељења; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Одељења, као и други послови у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор.

Уже унутрашње јединице образоване у оквиру овог одељења су:

- 1.1. **Одсек за контролу промета** – у коме се обављају послови координације инспекцијског надзора над извршавањем закона и других прописа којима се уређују: трговина; електронска трговина; услови за обављање промета робе и вршење услуга; цене робе и услуга; спречавање прања новца и финансирање тероризма; промет биоцида; промет хемикалија; фискалне касе у делу контроле рада овлашћених сервисера; контрола амбалаже и амбалажног отпада; израда процедура за вршење инспекцијског надзора из делокруга

Одсека; припрема нацрта мишљења и одговора из делокруга Одсека по захтеву привредних субјеката, грађана, државних органа и организација, организација потрошача и др.; припрема предлог ставова и мишљења о нацртима прописа; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Одсека, као и други послови у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор;

- 1.2. **Одсек за спречавање нелојалне конкуренције и заштиту потрошача** – у коме се обављају послови координације инспекцијског надзора над применом закона и других прописа којима се уређује: спречавања нелојалне конкуренције; оглашавање; производња и промет робе којима се повређују права интелектуалне својине, односно производња и промет робе заштићене ауторским или сродним правом; заштита потрошача; израда процедура за вршење инспекцијског надзора из делокруга Одсека; припрема нацрта мишљења и одговора из делокруга Одсека по захтеву привредних субјеката, грађана, државних органа и организација, организација потрошача и др.; припрема предлог ставова и мишљења о нацртима прописа; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Одсека, као и други послови у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор; и,
- 1.3. **Група за спречавање сиве економије** – у коме се обављају послови координације инспекцијског надзора над извршењем закона и других прописа којим за циљ имају спречавање појавних облика сиве економије у трговини, електронској трговини и услугама; израда процедура за вршење инспекцијског надзора из делокруга Групе; припрема нацрта мишљења и одговора из делокруга Групе по захтеву привредних субјеката, грађана, државних органа и организација и др., припрема предлога ставова и мишљења о нацртима прописа; подношење извештаја и информација о стању у области из делокруга рада Групе, као и други послови у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор.

2. Одељење за технички надзор – у коме се обављају послови координације у области инспекцијског надзора над применом закона и других прописа којима се уређују: усаглашеност и безбедност непрехрамбених производа у производњи и промету (технички надзор); финансијско-материјални послови у вези робе одузете у поступку инспекцијског надзора; израда процедура за вршење инспекцијског надзора из делокруга Одељења; припрема нацрта мишљења и одговора из делокруга Одељења по захтеву привредних субјеката, грађана, државних органа и организација, организација потрошача и др.; припрема предлога ставова и мишљења о нацртима прописа; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Одељења, као и други послови у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор.

Уже унутрашње јединице образоване у оквиру овог одељења су:

- 2.1. **Одсек за контролу усаглашености и безбедности производа** – у коме се обављају послови координације инспекцијског надзора над применом закона и других прописа којима се уређују усаглашеност и безбедност непрехрамбених производа; израда процедура за вршење инспекцијског надзора из делокруга Одсека; припрема нацрта мишљења и одговора из делокруга Одсека по захтеву привредних субјеката, грађана, државних органа и организација, организација потрошача и др.; припрема предлога ставова и мишљења о нацртима прописа; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга

Одсека, као и други послови у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор;
и,

- 2.2. **Група за поступање са одузетом робом** – у коме се обављају послови координације који се односе на финансијско-материјалне послове у вези робе одузете у поступку инспекцијског надзора и израду процедура из делокруга Групе, који се односе на: смештај, чување, продају, уништење, отпис или други законом утврђени начин поступања са одузетом робом, вођење евиденције о одузетој роби, као и усаглашавање и срањење стања робе са складиштарима; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Групе.

3. **Одељење за обуку и извештавање** – у коме се обављају послови који се односе на: припрему и спровођење презентација прописа и процедура, односно обуке за имплементацију процедура; проверу процедура у непосредном инспекцијском надзору; припрему садржаја и термина обука за имплементацију процедура; припрему и спровођење провере познавања прописа и процедура; сачињавање извештаја о спроведеним обукама за имплементацију процедура, њихова анализа и евалуација; праћење и ажурирање корисничких компоненти софтвера за евидентирање рада тржишних инспектора; сачињавање извештаја о извршеним контролама у инспекцијском надзору, анализу тих извештаја и сачињавање предлога плана контрола за наредни период; припрему предлога ставова и мишљења о нацртима прописа; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Одељења.

Уже унутрашње јединице образоване у оквиру овог одељења су:

- 3.1. **Група за обуку тржишних инспектора** – у коме се обављају послови који се односе на имплементацију процедура, проверу процедура у непосредном инспекцијском надзору и обуку у области примене процедура; и,
- 3.2. **Група за извештавање** – у коме се обављају послови сачињавања извештаја о извршеним контролама у инспекцијском надзору и извештаја о извршеним обукама, њихово обједињавање и анализу ради израде извештаја о раду Сектора; праћење и ажурирање корисничких компоненти софтвера за евидентирање рада тржишних инспектора, пружање стручних упутстава, објашњења, као и обавештавање инспектора у вези са софтвером.

4. **Одељење за контролу ажурности, контролу примене процедура и поступања у судским поступцима** – у коме се обављају послови контроле ажурности у раду одељења тржишне инспекције и у раду тржишних инспектора; праћење извршења налога достављених подручним јединицама; контролу поступања по процедурама; предлагање и доношење мера за отклањање неправилности у раду инспектора и одељења; непосредни инспекцијски надзор из надлежности тржишне инспекције ради провере навода из пријава и притужби на рад инспектора и одељења; провере и обрада навода иницијатива за покретање дисциплинског поступка; сачињавање извештаја, анализа извештаја и предлога плана контрола; пружање стручне помоћи овлашћеним представницима подносиоца захтева за претрес пред судом за прекршаје; обрада предмета за Јавно правобранилаштво у поступцима који су покренути од стране тржишних инспектора; припрема предлога ставова и мишљења о нацртима прописа; подношење извештаја и информација о стању у областима из делокруга рада Одељења.

Надлежност Тржишне инспекције, у погледу послова инспекцијског надзора, обухвата надзор над спровођењем прописа о трговини, заштити потрошача, заштити права интелектуалне својине, општој безбедности производа, тржишном надзору, дувану, фискалним касама, инспекцијском надзору, промету хлеба и производа од брашна, промету нафте и нафтних деривата и других.

19.2. Територијална организација и организациона шема

Изван седишта Министарства у Београду, послови из делокруга Тржишне инспекције обављају се у укупно 24 подручне јединице:

1. Одељење тржишне инспекције Београд, у подручној јединици за град Београд, са седиштем у Београду;
2. Одељење тржишне инспекције Бор, у подручној јединици за Борски управни округ, са седиштем у Бору;
3. Одељење тржишне инспекције Ваљево, у окружној подручној јединици за Колубарски управни округ, са седиштем у Ваљеву;
4. Одељење тржишне инспекције Врање, у окружној подручној јединици за Пчињски управни округ, са седиштем у Врању;
5. Одељење тржишне инспекције Зајечар, у окружној подручној јединици за Зајечарски управни округ, са седиштем у Зајечару;
6. Одељење тржишне инспекције Зрењанин, у окружној подручној јединици за Средњебанатски управни округ, са седиштем у Зрењанину;
7. Одељење тржишне инспекције Јагодина, у окружној подручној јединици за Поморавски управни округ, са седиштем у Јагодини;
8. Одељење тржишне инспекције Крагујевац, у окружној подручној јединици за Шумадијски управни округ, са седиштем у Крагујевцу;
9. Одељење тржишне инспекције Краљево, у окружној подручној јединици за Рашки управни округ, са седиштем у Краљеву;
10. Одељење тржишне инспекције Кикинда, у окружној подручној јединици за Севернобанатски управни округ, са седиштем у Кикинди;
11. Одељење тржишне инспекције Косовска Митровица, у подручној јединици широј од подручја управног округа за Косовскомитровачки, Косовскопоморавски, Косовски, Призренски и Пећки управни округ, са седиштем у Косовској Митровици;
12. Одељење тржишне инспекције Крушевац, у окружној подручној јединици за Расински управни округ, са седиштем у Крушевцу;
13. Одељење тржишне инспекције Лесковац, у подручној јединици широј од подручја управног округа за Јабланички управни округ и Пиротски управни округ, са седиштем у Лесковцу;
14. Одељење тржишне инспекције Ниш, у окружној подручној јединици за Нишавски управни округ, са седиштем у Нишу;
15. Одељење тржишне инспекције Нови Сад, у окружној подручној јединици за Јужнобачки управни округ, са седиштем у Новом Саду;
16. Одељење тржишне инспекције Панчево, у окружној подручној јединици за Јужнобанатски управни округ, са седиштем у Панчеву;

17. Одељење тржишне инспекције Пожаревац, у подручној јединици широј од подручја управног округа за Браничевски управни округ и Подунавски управни округ, са седиштем у Пожаревцу;
18. Одељење тржишне инспекције Прокупље, у окружној подручној јединици за Топлички управни округ, са седиштем у Прокупљу;
19. Одељење тржишне инспекције Сомбор, у окружној подручној јединици за Западнобачки управни округ, са седиштем у Сомбору;
20. Одељење тржишне инспекције Сремска Митровица, у окружној подручној јединици за Сремски управни округ, са седиштем у Сремској Митровици;
21. Одељење тржишне инспекције Суботица, у окружној подручној јединици за Севернобачки управни округ, са седиштем у Суботици;
22. Одељење тржишне инспекције Ужице у окружној подручној јединици за Златиборски управни округ, са седиштем у Ужицу;
23. Одељење тржишне инспекције Чачак у окружној подручној јединици за Моравички управни округ, са седиштем у Чачку; и,
24. Одељење тржишне инспекције Шабац, у окружној подручној јединици за Мачвански управни округ, са седиштем у Шапцу.

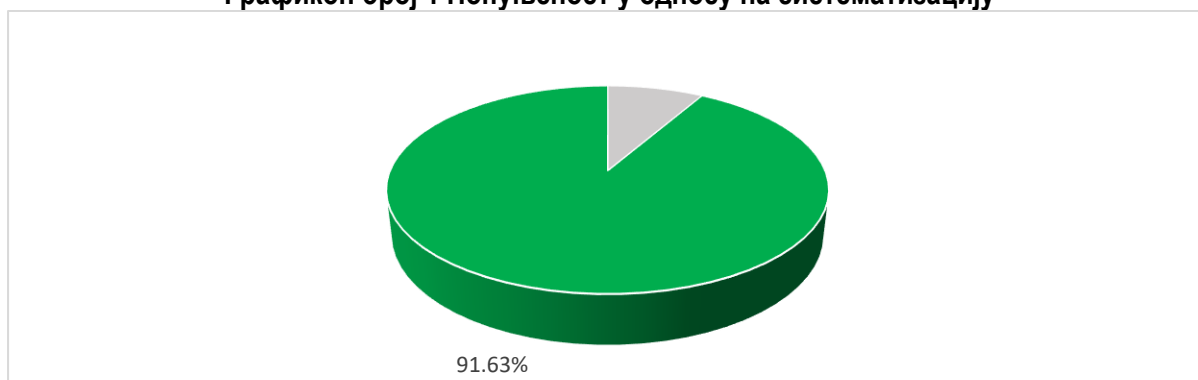
19.3. Систематизација радних места

Према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и подацима на дан 06.08.2018. године, у Сектору тржишне инспекције укупно је систематизовано 438 извршилачких радних места, од чега је 393 попуњено, а 45 радних места је упражњено.

Од укупног броја наведених извршилачких радних места, систематизовано је 406 радних места са звањем инспектора (372 попуњено и 34 упражњено) и 32 радна места која нису инспекторска (21 попуњено и 11 упражњено).

Укупно 394 запослених је положило посебан стручан испит за тржишног инспектора, прописан одредбама Закона о трговини, и може обављати инспекцијски надзор. На послове логистике распоређено је 12 запослених.

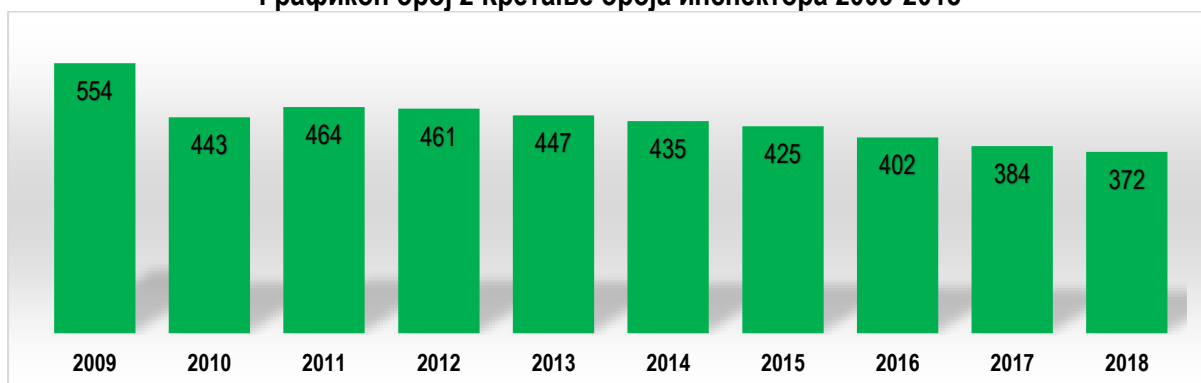
Графикон број 1 Попуњеност у односу на систематизацију

Подаци о кретању броја инспектора за последњих десет година показују тренд константног смањења броја инспектора, а у целокупном посматраном периоду број инспектора смањио се за једну трећину (са 559 попуњених инспекторских радних места у 2008. години на 372 попуњена инспекторска радна места на дан 06.08.2018. године). Једино повећање броја попуњених радних

места забележено је у 2011. години (када је попуњено 21 радно место више у односу на претходну 2010. годину).

Графикон број 2 Кретање броја инспектора 2009-2018

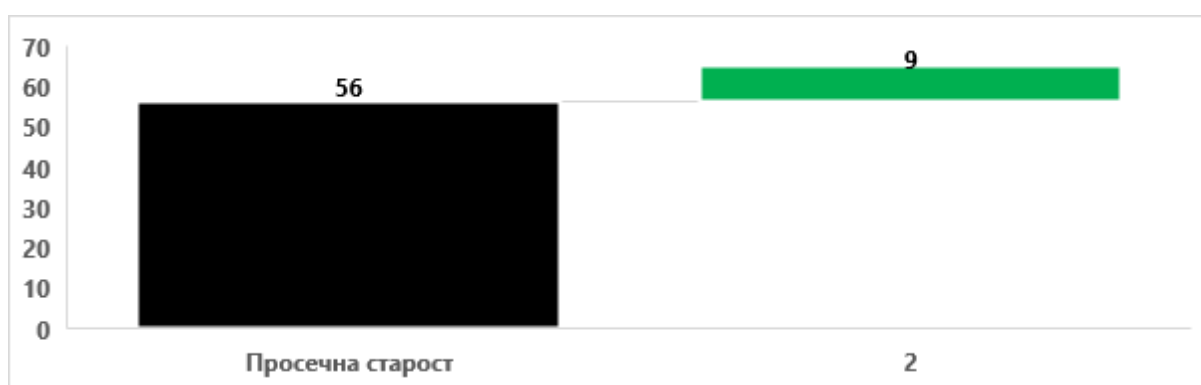

19.3.1. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима просечна старост инспектора износи 56 година живота, а запослених извршилаца који нису инспектори јесте нешто нижа и износи 51 годину живота.

С обзиром на утврђену просечну старост инспекторског и осталог особља у Сектору туристичке инспекције, у наредним годинама може се очекивати додатно смањење броја извршилаца услед стицања услова за старосну пензију. Управо је пензионисање и представљало један од разлога за смањење броја запослених, при чему до новог попуњавања упражњених места није дошло због рационализације броја запослених у јавном сектору. За настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старији инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга Сектора тржишне инспекције.

Графикон 57 Просечан број година до пензије

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил прописан одредбом члана 54. став 3. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 53/10 и 10/13), као прописа којим су утврђени услови у погледу одговарајућег образовања лица које обавља послове тржишног инспектора. Највећи број инспектора има стечено високо образовање у области економије и права (укупно 239 инспектора – приближно 65% од укупног броја инспектора).

Остали извршиоци, који не обављају послове инспектора (аналитичари, планери, правници, извршна служба, ИТ стручњаци и запослених других профила) поседују одговарајуће квалификације које су сагласне пословима Сектора туристичке инспекције и у сврси су планирања и организовања инспекцијског надзора које врши Тржишна инспекција.

19.4. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе капацитета Тржишне инспекције извршена је процена потребног броја инспектора. Сектор тржишне инспекције доставио је тражене податке, а Тржишна инспекција спроводи анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Процена је дата на основу разврставања броја субјеката под надзором према подацима добијеним из Упитника и процењеном степену ризика за сваку групу субјеката.

Време трајања инспекцијског надзора утврђено је на основу уобичајеног трајања контроле, урачунавајући целокупан пословни процес везан за инспекцијски надзор: припрема контроле, обезбеђење наредбе суда у случају потребе, излазак на терен, утврђивање чињеница и сачињавање аката у контроли, разматрање приговора, примедби и контрола извршења решења, као и поступање са одузетом робом и предметима одузетим приликом поступања у складу са прописима о заштити права интелектуалне својине.

Имајући у виду да Тржишна инспекција спроводи инспекцијски надзор по више закона и прописа, не може се једноставно представити број надзираних субјеката, односно потенцијалних објеката надзора. Додатну тешкоћу у утврђивању броја надзираних субјеката и планираних контрола узрокује чињеница да један надзирани субјекат може бити субјекат надзору по више прописа (нпр. контрола евидентирања промета робе, промета деривата и заштите потрошача). Такође, треба истаћи и да је реч о изузетно динамичној области надзора услед једноставног уласка и изласка субјеката из области (попут трговине) и значајном уделу сиве економије (попут нерегистрованих субјеката).

С обзиром на тешкоће у утврђивању прецизног броја надзираних субјеката, полазне податке за потребе функционалне анализе капацитета тржишне инспекције представљају информације о броју и предмету надзора спроведених током 2017. године.

Општи податак о потенцијалним субјектима надзора представља извод из извештаја Републичког завода за статистику, а у Упитнику су достављени подаци за бројем субјеката према областима надзора:

Област надзора – материјални пропис	Број привредних субјеката	Могући извор података
Трговина – роба	102,800	РЗС
Трговина – новоосновани	2,128	РЗС
Трговина – услуге	73,000	АПР и зан. удр.
Заштита потрошача	/	РЗС и АПР
Оглашавање	/	РЗС и АПР
Сива економија – привремена одјава	25,000	АПР
Прање новца - посредници	6,377	АПР, МТТ и др.
Деривати	1,609	Агенција за енер.
Дуван	20,534	Управа за дуван
Интелектуална својина	/	ЗИС, Носиоци
Промет лекова	3,213	Мин. здравља
Фискалне касе – сервисери	/	АПР

Откуп пољопривредних производа	1,248. ¹⁹	МТТ Евиденција
Тржишни надзор – Грађевински производи	379	УЦ, ПКС, СТИ
Тржишни надзор – Електрични производи	169	УЦ, ПКС, СТИ
Тржишни надзор – Наочари за сунце	246	УЦ, ПКС, СТИ

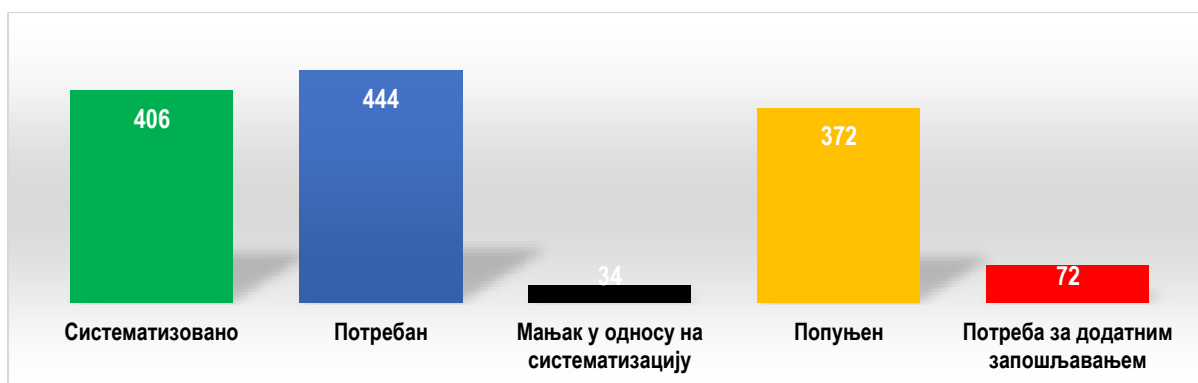
Инспекција је доставиле податке о годишњем броју надзора у виду табеле о броју спроведених надзора у 2017. и претходним годинама, који је приказан и на нивоу Одељења тржишне инспекције у подручним унутрашњим јединицама при окрузима и граду Београду.

Током 2017. године контролисано је 17.288 привредних субјеката, при чему је извршено преко 24.000 контрола (разлика се јавља услед чињенице да трговци имају већи број продајних објеката; нарочито велики трговински ланци).

Имајући у виду да је укупан број субјеката чија је делатност под надзором Тржишне инспекције већи од броја субјеката надзираних у 2017. години, чиме су увећане и потребе за активностима и надзорима Тржишне инспекције, анализа је сачињена према претпостављеном броју од 30.000 надзираних субјеката годишње, рачунато према анализи ризика субјекта, учесталости инспекцијског надзора и трајању контроле.

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора и других послова у вези са инспекцијским надзором **88,838** дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још **72** инспектора. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 58 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори одређен временски период издвајају и за потребе извештавања о спроведеним инспекцијским надзорима, сарадњи са секторима и одељењима надлежног министарства, израду мишљења на прописе чији су предлагачи друга министарства, активности у погледу управних спорова, интерне састанке, професионално усавршавање и рад у радним и преговарачким групама.

¹⁹ У табели достављеној у Упитнику је унет и податак о 3,807 откупних места и 439 производа.

19.5. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Тржишна инспекција располаже са укупно 120 возила која су у возном стању (29 возила Застава 101, старости 12-19 година; 72 возила Застава 10, старости 9-11 година; 16 возила Шкода Фабија старости 10-12 година; једно возило Школа Суперб и једно возило Шкода Пик-ап).

Рачунарску опрему чине 143 десктоп рачунара у функцији, од чега су 53 уређаја старија од осам година, а 87 уређаја је набављено у 2017. и 2018. години (ови рачунари уједно су компатибилни са штампачима и МФ уређајима).

У употреби је и 456 лаптоп рачунара, од чега је 450 рачунара набављено у 2009. години, њихово опште стање није завидно. Рачунари су по карактеристикама застарели и у значајној мери амортизовани (донатор ове опреме – CAARDS програм, предвидео је оптималан период експлоатације од пет година). Тренутно је у току набавка нових десктоп рачунара, како би свако одељење добило нови рачунар на који је могуће повезати нове мултифункционалне апарате који нису компатибилни са старим рачунарима.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
120	0.5	>10	1,62	>5

Стање штампача и мултифункционалних (МФ) уређаја је добро и одређени број постоји у сваком одељењу (у седишту сваке подручне јединице најмање по један), а у већим службама постоје и додатни скенери. Највећи број набављених уређаја је набављен 2017. и 2018. године.

За потребе штампе у теренским инспекцијском надзору, Тржишна инспекција је 2009. године набавила 32 преносна штампача (један по свакој подручној јединици), као практично техничко решење за израду докумената пре или током контроле. Међутим, ови уређаји већ дуже време нису у функцији након што је потрошен тонер, а јавиле су се тешкоће у спровођењу јавне набавке за конкретне уређаје.

Додатно, у плану је да се, преко централизоване јавне набавке Управе за заједничке послове републичких органа, набаве таблет рачунари на основу расположивих средстава са пилот пројекта е-Инспектор. Оптимални циљ је опремање сваког инспектора са таблет рачунаром који има приступ интернету, камеру, ГПС и преносиви штампач. У току је миграција система Тржишне инспекције МИМИС у нови информациони систем који треба да буде платформа за рад е-Инспектора, као алата намењеног потпуној дигитализацији рада инспектора на терену.

Употребом система е-Инспектор омогућиће се аутоматизација процене ризика и аутоматско планирање, боље и ефикасније коришћење инспекцијских ресурса, прелазак на е-Писарницу и е-Архивирање, уједначено и целовито извештавање, виши ниво координације инспекција и избегавање преклапања надзора и посета различитих инспекција, као и електронски приступ инспекција регистрима, службеним евиденцијама и другим базама података од значаја за планирање и вршење инспекцијског надзора.

19.6. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације, с обзиром да Сектор тржишне инспекције има образоване уже унутрашње организационе јединице које омогућавају адекватну припрему инспекцијског надзора и вршења свих повезаних послова

(вођење судских поступака, контролу ажурности и примене процедура, обука и извештавање инспектора).

- Потребно је запослити недостајући број од 72 инспектора, како би се омогућило делотворно и правовремено вршење инспекцијског надзора у свим областима рада Сектора тржишне инспекције. Имајући у виду да подацима из Упитника нису обухваћене све области које надзире Тржишна инспекција, обим рада Сектора је реално већи и захтева, првенствено, адекватне кадровске капацитете за спровођење великог броја надзора.
- Осим запошљавања недостајућег броја инспектора, као примарног циља оснаживања капацитета Тржишне инспекције, потребно је попунити најмање 11 упражњених радних места на извршилачким пословима која нису инспекторска. Пораст броја инспектора прати и повећање броја административног особља које се налази на аналитичким, планским и правним пословима, као и на пословима одржавања ИТ опреме Тржишне инспекције.
- Имајући у виду значајну просечну старост возила (највећи број возила старији је од 10 година), потребно је обезбедити и довољан број возила (2-3 возила по седишту подручних јединица инспекције), како би инспектори могли заједнички да користе исто возило у зависности од броја и плана вршења теренских инспекцијских надзора).
- Потребно је потпуно занављање техничке опреме за поступање приликом теренске контроле, и то личних преносних јединица (лаптоп или таблет рачунари), са одговарајућим могућностима преноса података и документовања на лицу места (камера, преносни штампач, читач електронских идентификационих докумената).

20. ОДЕЉЕЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

20.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

20.1.1. Организација и надлежност инспекције

Туристичка инспекција налази се у Министарству трговине, туризма и телекомуникација, у оквиру Сектора туристичке инспекције, као једне од основних унутрашњих јединица министарства у заокруженој области рада. Сектор туристичке инспекције чине укупно 2 уже унутрашње јединице у седишту министарства и 4 одељења изван седишта Министарства (образоване за територије више округа и града Београда).

У Сектору туристичке инспекције обављају се послови који се односе на: вршење инспекцијског надзора над применом закона и других прописа којима се уређују области туризма и угоститељства и предузимање прописаних управних и казnenих мера у вршењу инспекцијског надзора; утврђивање испуњености прописаних услова за обављање туристичке и угоститељске делатности; заштиту потрошача и заштиту интелектуалне својине у областима туризма и угоститељства; израду извештаја и информација о раду Сектора и стању у областима у којима се обавља надзор; праћење примене прописа, иницирање измена и предлагање одговарајућих решења и предузимање едукативних и других активности у циљу превенције погрешне примене прописа; правне и аналитичке послове везане за вршење инспекцијског надзора; сарадњу са другим инспекцијским органима, правосудним органима, органима за прекршаје и другим органима државне управе и организацијама и са удружењима и организацијама у области туризма и угоститељства и удружењима за заштиту потрошача; праћење реализације пројеката за развој туризма и контрола извршења уговора између Министарства и привредних субјеката у координацији са Сектором за туризам, као и други послови из ове области.

Радам Сектора туристичке инспекције руководи помоћник министра.

Уже унутрашње организационе јединице Сектора тржишне инспекције, у седишту министарства, јесу:

1. Одсек за контролу рада инспектора – у коме се обављају послови који се односе на: интерну контролу рада туристичких инспектора и других државних службеника у Сектору и вршење инспекцијског надзора са циљем превентивног деловања ради остваривања законитости, боље ажурности и уједначеног поступања у раду, као и други послови из ове области; и,

2. Одељење за координацију, студијско-аналитичке и правне послове – у коме се обављају послови који се односе на: координацију рада унутрашњих организационих јединица Сектора у области вршења инспекцијског надзора и предузимања управних и казnenих мера; израду планова и програма рада; израду извештаја и информација о раду и стању у областима у којима се обавља надзор; израду упутстава и инструкција за јединствено поступање инспектора; вршење инспекцијског надзора и пружање стручне помоћи одељењима ван седишта Министарства; праћење прописа, иницирање измена и предлагање одговарајућих решења; сарадњу са другим органима државне управе, организацијама, правосудним органима и удружењима и организацијама у области туризма и угоститељства и удружењима за заштиту потрошача; административно-техничке послове за потребе Сектора и Одељења и послове контроле

штампаних, електронских и других облика оглашавања субјеката из области туризма, као и други послови из ове области.

Надлежност Туристичке инспекције, у погледу послова инспекцијског надзора, обухвата надзор над спровођењем више закона из области туризма, заштите потрошача, заштити права интелектуалне својине и више подзаконских аката (18 правилника и 4 уредбе).

Поверене послове инспекцијског надзора, у складу са Законом о туризму („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон, 93/12 и 84/15), надлежне су и преко овлашћених инспектора могу да врше јединице локалне самоуправе, уколико преузму вршење поверених послова инспекцијског надзора који се односи на обављање угоститељске делатности од стране правног лица, привредног друштва, предузетника или огранка страног правног лица, као и физичког лица. Туристички инспектори јединица локалне самоуправе проверавају испуњеност прописаних минимално техничких услова и прописаних услова појединих објеката туризма и угоститељства, наплату и уплату боравишне таксе и истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељском објекту.

Вршење поверених послова инспекцијског надзора, применом Закона о туризму, организовале су 21 јединица локалне самоуправе. Ове послове обавља 37 инспектора запослених у јединицама локалне самоуправе, од ког броја укупно 15 инспектора, осим послова инспекцијског надзора прописаног Законом о туризму, обавља и послове надзора у другим рефератима (послови инспекције заштите животне средине и комуналне инспекције). Наведена чињеница указује да на нивоу поверених послова не постоји довољна кадровска опремљеност јединица локалне самоуправе за вршење надзора, због чега Туристичка инспекција и даље обавља велики број надзора у домену поверених послова.

20.1.2. Територијална организација и организациона шема

Изван седишта Министарства у Београду, послови из делокруга Туристичке инспекције обављају се у укупно 4 одељења Туристичке инспекције:

1. Одељење туристичке инспекције **Београд** – има Одсек за Град Београд и Одсек Београд за подручну јединицу ширу од подручја управног округа - Мачвански управни округ, Колубарски управни округ, Поморавски управни округ, Шумадијски управни округ, Подунавски управни округ и Браничевски управни округ, са седиштем у Београду;
2. Одељење туристичке инспекције **Нови Сад** – за подручну јединицу ширу од подручја управног округа - за Севернобачки управни округ, Севернобанатски управни округ, Западнобачки управни округ, Јужнобачки управни округ, Сремски управни округ, Средњебанатски управни округ и Јужнобанатски управни округ, са седиштем у Новом Саду;
3. Одељење туристичке инспекције **Краљево** – за подручну јединицу ширу од подручја управног округа - за Златиборски управни округ, Моравички управни округ, Рашки управни округ, Расински управни округ, Косовскомитровачки управни округ, Пећки управни округ и Призренски управни округ, са седиштем у Краљеву; и,

4. Одељење туристичке инспекције **Ниш** – за подручну јединицу ширу од подручја управног округа - за Борски управни округ, Зајечарски управни округ, Нишавски управни округ, Топлички управни округ, Пиротски управни округ, Јабланички управни округ, Пчињски управни округ, Косовски управни округ и Косовскопоморавски управни округ, са седиштем у Нишу.

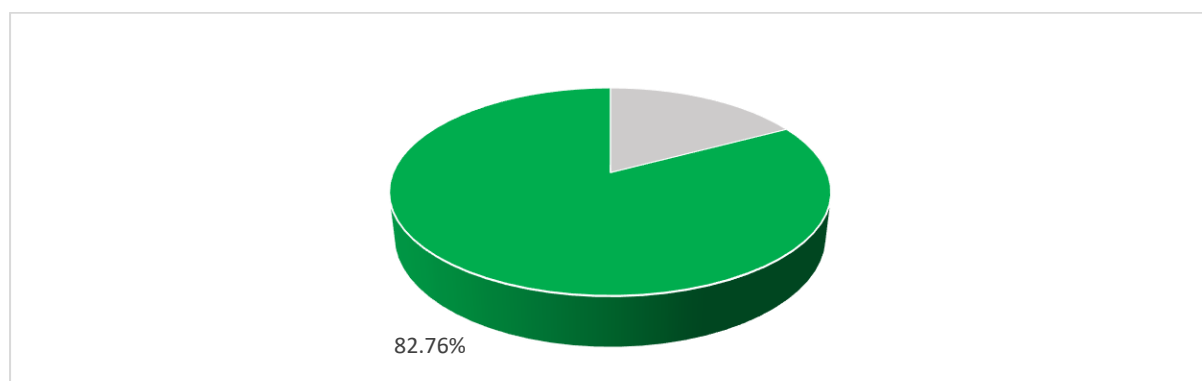
20.1.3. Систематизација радних места

Према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству трговине, туризма и телекомуникација из октобра 2017. године, у Сектору туристичке инспекције укупно је систематизовано 90 радних места, које чине помоћник министра (као руководиоца Сектора) и 89 извршилачких радних места (87 радних места за туристичке инспекторе и два радна места за административне полове).

Од укупног броја наведених извршилачких радних места, попуњено је 75 радних места, од чега су на 73 радна места запослени инспектори, а два радна места су запослени на административним пословима.²⁰

Одељење / Одсек	Систематизовано	Запослено	Упражњено
Одељење за контролу рада инспектора	6	6	–
Одељење за координацију, студијско-аналитичке и правне послове	8	6	2
Одељење туристичке инспекције Београд	33	28	5
Одељење туристичке инспекције Нови Сад	13	10	3
Одељење туристичке инспекције Краљево	15	12	3
Одељење туристичке инспекције Ниш	14	13	1
УКУПНО:	89	75	14

Графикон 59 Попуњеност у односу на систематизацију

Недовољан број инспектора, у делу непопуњених радних места, узроковано је високом старосном структуром кадра (одлазак у старосну пензију) и забраном запошљавања и мерама фискалне консолидације. Специфичан ризик по обављање послова инспекцијског надзора, представља и околност што у појединим деловима Републике Србије постоји недовољан број инспектора,

²⁰ Наведени подаци односе се на август 2018. године. Према подацима из октобра 2018. године, у Сектору туристичке инспекције ради укупно 72 инспектора.

односно очекује се одлазак у пензију, чиме би у овим областима инспекцијски надзор изостао у дужем временском периоду, или би друга регионална одељења била додатно оптерећена потребом путовања.

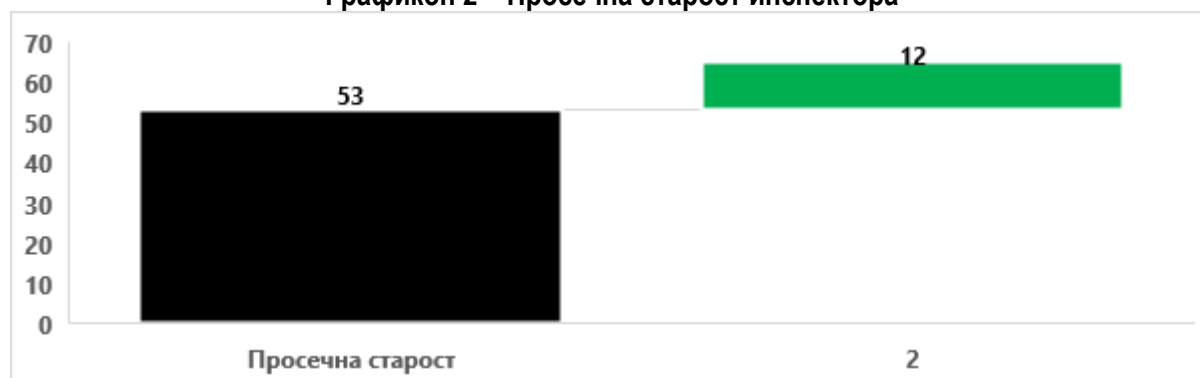
20.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима старосна структура инспектора је:

Године	Број инспектора
Млађи од 35 год.	2
Од 36 до 45 год.	6
Од 46 до 55 год.	33
Од 56 до 65 год.	32 *
* – 8 старијих од 60 година; један инспектор одлази у пензију у септембру 2018. године.	

Приложени подаци указују на високу просечну старост особља, због чега се у наредним годинама може очекивати додатно смањење броја инспектора услед стицања услова за старосну пензију. За настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старији инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга Сектора туристичке инспекције.

Графикон 2 – Просечна старост инспектора

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору (10 инспектора је положило испит за инспектора, а сви преостали инспектори у инспекцији имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора).

Образовни профил инспектора	Број инспектора
Економски факултет	17
Природно-математички факултет	14
Пољопривредни факултет	14
Правни факултет	7
Остало (Факултет политичких наука, Ветеринарски факултет, Технолошки факултет и др.)	21
УКУПНО:	73

Остали извршиоци, запослени као административни радници у Одељењу за координацију, студијско-аналитичке и правне послове имају завршену средњу стручну спрему и послове врше у звању референта.

20.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Туристичка инспекција доставила је све тражене податке. Инспекција је спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора (удео броја надзираних субјеката, према степенима ризика износи: незнатан – 49,42%; низак – 15,11%; средњи – 28,14%; висок – 5,54%; и, критичан – 1,76%). Процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему је инспекција доставила све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора.

Категоризација субјеката, односно објеката, под надзором туристичке дата је према процењеном степену, док је инспекција доставила податке и о потребном времену. Подаци о учесталости инспекцијског надзора утврђени су из одредби Правилника о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области туризма и угоститељства („Службени гласник РС“, бр. 68/18).

Имајући у виду да се инспекцијски надзор врши над пружаоцима туристичких и угоститељских услуга, од којих поједини имају већи број огранака и издвојених пословних јединица, не може се једноставно представити и утврдити број субјеката тј. објеката надзора. Наиме, део надзираних субјеката подлеже обавези категоризације код Министарства трговине, туризма и телекомуникација, а део субјеката је у обавези да изврши упис своје делатности у Регистар туризма код Агенције за привредне регистре.

Међутим, о броју осталих објеката угоститељства и туристичких субјеката (некатегорисани угоститељски објекти за смештај, угоститељски објекти за исхрану и пића, услуга смештаја у домаћој радиности и сеоским туристичким домаћинствима, услуге изнајмљивања возила, научичка делатност, ловнотуристичка делатност, услуге на скијалиштима и услуге туристичких професија) не постоје егзактни подаци. Регистар туризма, који би по Закону о туризму требало да садржи евиденцију свих потенцијалних надзираних субјеката из надлежности туристичке инспекције, није почео са радом у делу који се односи на евиденцију ових субјеката. Процењује се да око 20.000 субјеката обавља наведене послове, уз битну напомену да је реч о делатностима која се одликују сталном флуктуацијом (уласком и изласком субјеката из гране).

Укупан број објеката инспекцијског надзора туристичке према кључним типовима:

Тип субјеката/објеката надзора	Број
Туристичке агенције – организатори путовања	560
Туристичке агенције – посредници	559
Хотели	364
Мотели	8
Туристичка насеља	6
Пансиони	3
Кампови	3
Остали субјекти/објекти: (некатегорисани угоститељски објекти за смештај – коначиште, преноћиште, хостел и сл; угоститељски објекти за исхрану и пића; услуга смештаја у домаћој радиности и сеоским туристичким домаћинствима;	Око 20.000

Поред поделе на тип објекта надзора, инспекција је у годишњем плану инспекцијског надзора спровела категоризацију објеката по врсти, као и степену ризика у оквиру сваке врсте објеката под надзором.

Правилником о посебним елементима процене ризика елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области туризма и угоститељства утврђена је учесталост вршења инспекцијског надзора. На основу процене ризика одређује се степен ризика код надзираног субјекта и утврђује учесталост спровођења инспекцијског надзора, с тим што се:

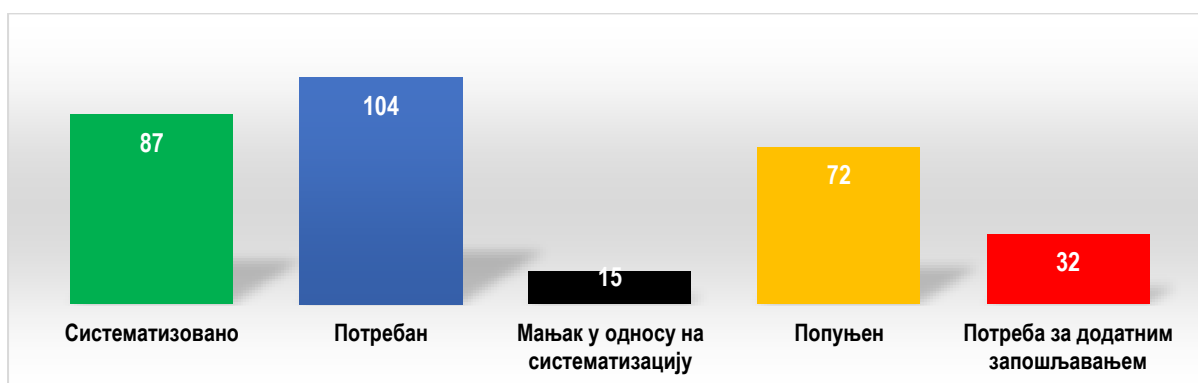
- 1) за субјекте код којих је процењен критичан или висок ризик – инспекцијски надзор врши најмање једном у току године;
- 2) за субјекте код којих је процењен средњи или низак ризик – инспекцијски надзор врши најмање једном у току три године.

Због природе делатности и значаја заштите туриста, односно потрошача, туристичка инспекција обавља сезонски условљене редовне контроле. У случају представки грађана, из којих проистиче утврђење средњег и вишег ризика, према околностима случаја потребно је вршити и више од једног надзора годишње (тачније 2 надзора респективно – редовни и ванредни инспекцијски надзори).

Такође, у изради анализе је узето у обзир да је претежни број осталих субјеката (за које нису достављени подаци) у надлежности јединица локалне самоуправе преко овлашћених инспектора, као повереног посла по одредби члана 118. став 7. и 8. Закона о туризму. У мањем броју јединица локалне самоуправе у коме није организовано обављање повереног посла, Сектор туристичке инспекције и даље врши инспекцијски надзор до стварања услова за обављање надзора од стране јединица локалне самоуправе. Међутим, треба нагласити да не постоје довољни ресурси за обављање повереног посла и у јединицама локалне самоуправе које су преузеле ове послове, с обзиром да локални туристички инспектори често врше надзор над применом и других области (комунална инспекција и инспекција за заштиту животне средине).

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 20.789 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 32 инспектора (попуњавање 15 систематизованих радних места). **Неопходно је у што краћем року запослити инспекторе у управним окрузима где услед инспектора у старосну пензију прети могућност изостанка инспекцијског надзора (Одељење Краљево – Расински управни округ), као и у областима у којима постоји недовољан број локалних туристичких инспектора (АП Војводина) за вршење надзора у погледу поверених послова.** Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом приказан је у графикону.

Графикон 3 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори део времена троше на аналитичке послове и припрему инспекцијског надзора. Сходно томе, препорука је да се систематизација Сектора туристичке инспекције употпуни одговарајућим бројем радних места у Одељењу за координацију, студијско-аналитичке и правне послове (најпре, потребно је попуњавање 2 упражњена радна места) у чијем опису послова су аналитички послови (израде процена ризика, планова надзора, обраде контролних листи, учешће у процедурама израде прописа и слично). Такође, Одељење за координацију, студијско-аналитичке и правне послове може пружити подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, итд).

20.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже 51 возилом чија је просечна старост већа од 10 година, са великом пређеном километражом. Услед утрошености, на возилима се дешавају већи кварови који захтевају значајне поправке и издатке, што представља тешкоћу у нормалном обављању послова инспекцијског надзора и могућностима да инспектори безбедно одлазе у теренске инспекције надзоре.

Такође, инспекција поседује и 121 рачунар, од чега је 37 десктоп рачунара и 84 лаптоп рачунара (22 лаптоп рачунара набављено је у 2018. години, услед замене дотрајалих). За потребе канцеларијског пословања у употреби је 26 мултифункционалних уређаја – скенера и штампача). Инспекторима је додељено 76 мобилних телефона, за употребу у службене сврхе, с тим што је реч о старијим уређајима који немају адекватне функционалности за рад (интернет конекција и камера). Коришћење службеног телефона као фотоапарата омогућило би да се у пракси врши доказна радња увиђаја, односно овлашћење инспектора да фотографише и сними простор, чиме би и доказивање неправилности и касније процесуирање било олакшано.

Опрема је у власништву Министарства трговине, туризма и телекомуникација, док се за одржавање опреме стара Министарство.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
51	0.71	Виша од 10 год	1.68	/

Радни простор инспекција налази се у Београду и на још 33 локације у Србији.

20.4. ПРЕПОРУКЕ

- Потребно је запослити још 32 инспектора у циљу подмлађивања кадровских капацитета. Приоритет представља запошљавање инспектора у деловима Републике Србије у којима постоји изразито недовољан број туристичких инспектора, односно прети опасност од изостајања инспекцијског надзора због одласка инспектора у старосну пензију.
- Потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући да постоји потреба за одговарајућим бројем изршилачких радних места на пословима студијско-аналитичког карактера, која прати повећање број инспектора.
- Потребно је обезбедити довољан број возила за обављање теренског инспекцијског надзора, која су поуздана и погодна за одржавање. Изразито висока старост возног парка и учестали крупнији кварови услед амортизације, угрожавају обављање инспекцијских надзора и реализацију годишњег плана Сектора туристичке инспекције. Трошкови оправке таквих кварова су скупи, због чега набавка других возила представља рационално решење. Довољан број возила је 1-2 возила по инспектору, како би инспектори могли заједнички да користе исто возило у зависности од броја и плана вршења теренских контрола.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега довољан број мобилних телефона, бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена одела и обућу. Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре.
- С обзиром да туристичка инспекција има пословни простор у седишту и у 33 локације у Србији, потребно је обезбедити да у сваком простору постоји барем један мултифункционални уређај са штампачем и скенером (тренутно постоји 26).

21. ГРУПА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА

21.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

21.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција електронских комуникација налази се у Министарству трговине, туризма и телекомуникација, у оквиру Сектора за електронске комуникације и поштански саобраћај, као једне од основних унутрашњих јединица министарства у заокруженој области рада.

Инспекцијски надзор се врши на основу Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13 - одлука УС и 62/14) и подзаконских аката донетих на основу овог закона.

Унутар Сектора за електронске комуникације и поштански саобраћај, послове инспекцијског надзора над применом прописа којим се уређују електронске комуникације обавља **Одељење за планирање, развој и надзор у области електронских комуникација**. У овом одељењу обављају се послови који се односе на: стратегију развоја електронских комуникација; процес планирања преласка са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијских програма; припремање предлога за утврђивање и вођење политике Владе у области електронских комуникација; спровођење процеса стратешког управљања и процеса оперативног и средњорочног планирања; координирање послова припреме и обједињавања прилога Сектора за израду годишњег плана рада Владе и израду извештаја; израду Плана намене радио-фреквенцијских опсега и учествовање у раду међународних организација које врше измене и допуне намене фреквенцијских опсега; утврђивање списка основних услуга електронских комуникација (универзални сервис) које треба да пруже оператори; анализирање развоја транспортних мрежа и конвергенције широкопојасних мрежа и мултимедијалних сервиса; оцењивање усаглашености техничких захтева за производе у складу са потврђеним међународним споразумом и припремање докумената за законе о потврђивању конвенција међународних организација; припремање за европске интеграције у областима дигиталне телевизије, примене широкопојасних и мултимедијалних технологија; процену регулативе за развој и припремању стручних основа за израду нацрта закона; припремање предлога подзаконских аката за подстицај страних инвестиција, као и други послови из ове области.

Ужа унутрашња јединица Одељења за планирање, развој и надзор у области електронских комуникација, у коме се обављају послови инспекције електронских комуникација, јесте **Група за инспекцијски надзор у области електронских комуникација**, у којој се обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор над извршавањем закона, других прописа и општих аката из области електронских комуникација; предузимање управних и других мере доношењем решења о отклањању неправилности; решавање по пријавама Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, физичких и правних лица; проверу рада електронских комуникационих мрежа и услуга, припадајућих средстава, електронске комуникационе опреме и терминалне опреме; проверу да ли се радио-фреквенцијски спектар користи у складу са законом,

проверу постојања штетних сметњи у раду електронских комуникационих мрежа; проверу поступања оператора у вези са применом мера заштите података о личности и приватности; подношење захтева за покретање прекршајног, односно пријаве за покретање кривичног поступка, као и поступка привредног преступа; анализу и израду извештаја о реализацији усвојених планова, као и други послови из ове области.

Инспекцијски надзор над применом Закона о електронским комуникацијама и прописа којим се уређује делатност електронских комуникација на територији аутономне покрајине, врши аутономна покрајина преко својих органа, као поверене послове. На територији АП Војводине, ове послове обавља 1 инспектор.

21.1.2. Територијална организација и организациона шема

Инспекција електронских комуникација нема разгранату територијалну организацију, а сви послови обављају се из седишта Министарства, у коме се налази и Сектор за електронске комуникације и поштански саобраћај - Одељење за планирање, развој и надзор у области електронских комуникација – Група за инспекцијски надзор у области електронских комуникација.

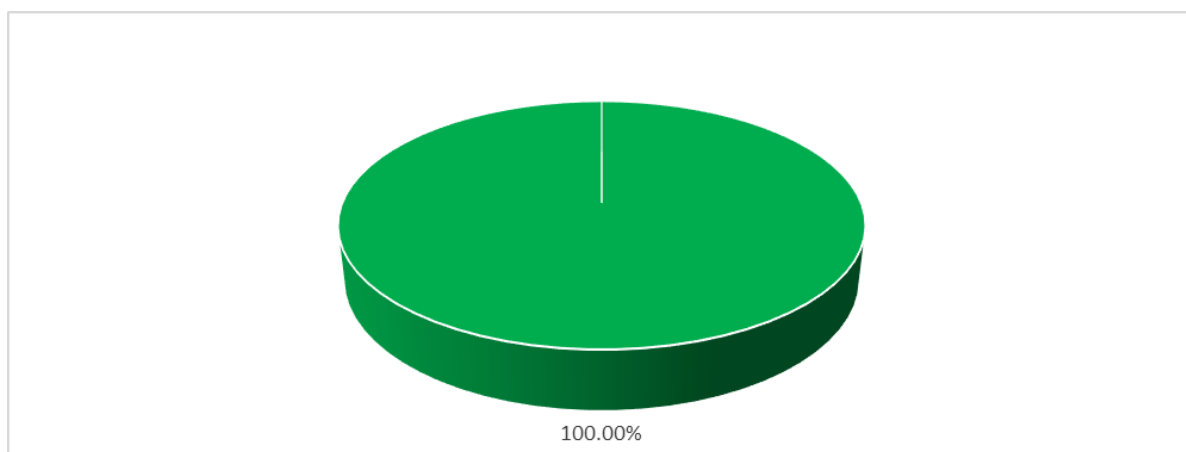
Групу за инспекцијски надзор у области електронских комуникација чине руководилац групе (са овлашћењима инспектора у смислу Закона о инспекцијском надзору) и 2 инспектора.

Поверене послове инспекцијског надзора над применом Закона о електронским комуникацијама, на територији Аутономне покрајине Војводина, врши 1 инспектор запослен у покрајинским органима, који уједно и обавља инспекцијски надзор у овом делу Републике Србије.

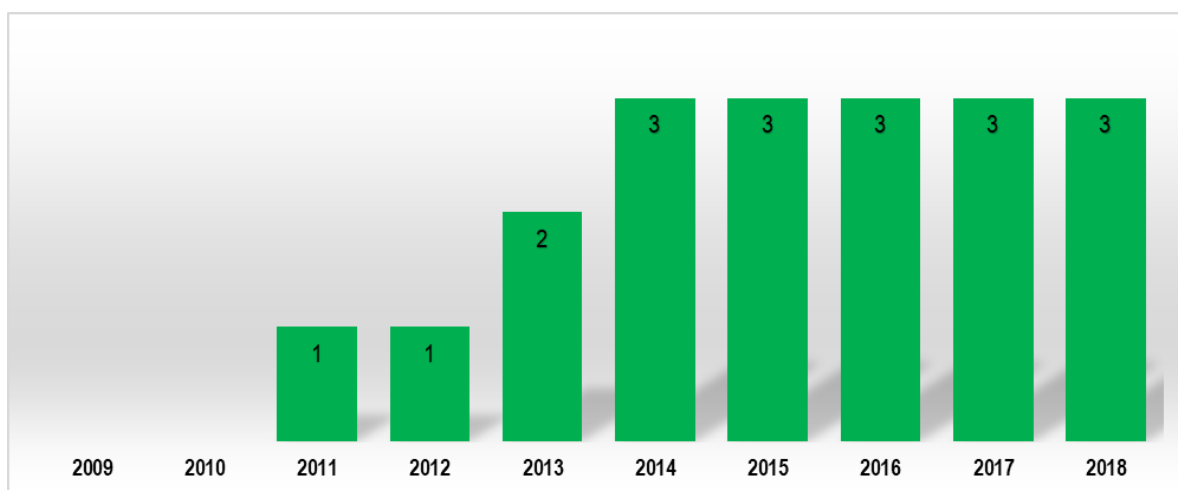
21.1.3. Систематизација радних места

На пословима инспекцијског надзора над применом прописа о електронским комуникацијама раде 3 извршиоца, односно 2 инспектора и руководилац Групе за инспекцијски надзор у области електронских комуникација, са овлашћењима инспектора. Број запослених у инспекцији није се мењао у последње четири године.

Графикон 60 Попуњеност у односу на систематизацију

Графикон 61 Кретање броја инспектора 2009-2018

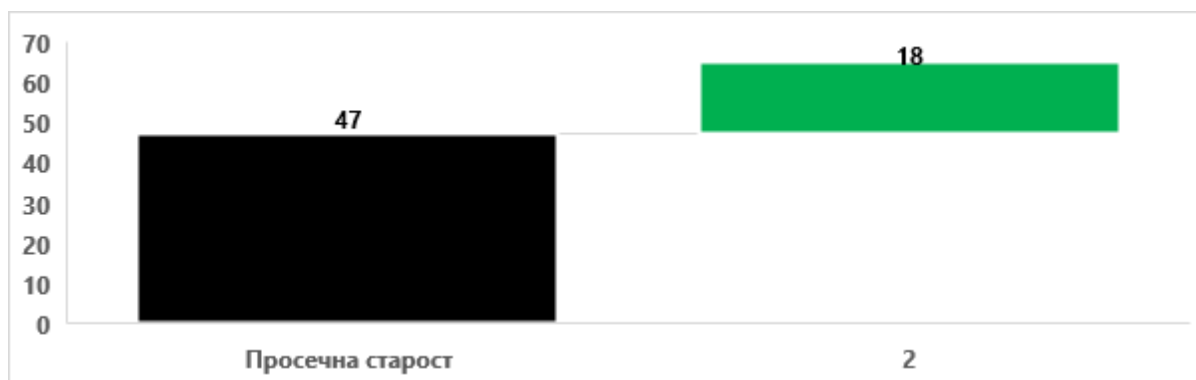

Годишњим извештајем о раду за 2017. годину констатовано је да се инспекција електронских комуникација придржавала прописаних рокова за поступање и правовремено реаговала (посебно у случајевима притужби корисника и рада нелегалних емитера), што указује да је постојећи број инспектора довољан за делотворно и ефикасно обављање инспекцијских надзора, на начин којим се делотворно управља ризиком у области електронских телекомуникација.

21.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост запослених у Инспекцији електронских комуникација је 47 година, што је податак који је бољи у односу на просечну старост у већини других инспекција.

Графикон 62 Просечан број година до пензије

Сви запослени у инспекцији имају одговарајуће образовне профиле: руководилац инспекције и један инспектор имају стечено звање дипломираног инжењера електротехнике, а други инспектор има звање дипломираног инжењера машинства.

21.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе коришћени су подаци из достављеног Упитника, годишњег Извештаја о раду Групе за инспекцијски надзор у области електронских комуникација за 2016. и 2017. годину, као и годишњег Плана инспекције електронских комуникација за 2017. и 2018. годину. Приликом анализе су узети у обзир и подаци о стању обављања поверених послова инспекцијског надзора на територији АП Војводине.

Током 2016. године извршено је 16 теренских инспекцијских надзора и поступано је 180 примљених представки, а у 2017. години извршено је 35 теренских инспекцијских надзора и поступљено је по 211 представки. У истој години, Инспекција електронских комуникација утврдила је постојање 13 нерегистрованих субјеката, од којих је 10 субјеката поступило по изреченим решењима.

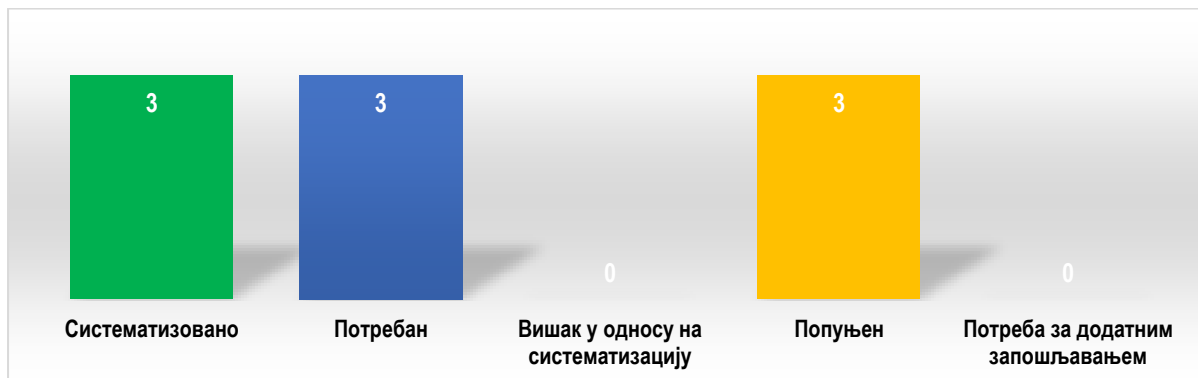
На основу извештаја органа АП Војводине за 2017. годину, утврђено је да је спроведено 86 теренских инспекцијских надзора у повереним пословима инспекцијског надзора.

Инспекцијски надзори ове инспекције усмерени су на оператере јавних комуникационих мрежа и услуга (укупно 569) и кориснике радио-дифузног спектра (звук и телевизија), као надзиране субјекте. Иако Инспекција електронских телекомуникација детаљно планира редовне инспекцијске надзоре (у 2017. години планирано је 28 надзора), највећи број инспекцијских надзора представљају ванредних инспекцијски надзори.

На основу извршене анализе, утврђено је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора и других послова у вези са инспекцијским надзором **1191** дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, за обављање послова **довољан постојећи број од**

3 инспектора. Приказ потребног броја инспектора у односу на број инспектора предвиђен постојећом систематизацијом, приказан је у графикону.

Графикон 63 Процењен потребан број инспектора

21.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Инспекција електронских комуникација је у Годишњем извештају о раду за 2017. годину истакла недостатак задужених службених возила и лаптоп рачунара, чија би набавка умногоме допринела ефикаснијем раду инспекције. У достављеном упитнику је наведено да инспекција располаже са три десктоп рачунара и два лап-топ рачуна које одржава Министарство, при чему подаци о старости компјутера нису пружени.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
0	0	-	1.67	?

Опрема је у власништву Министарства, које је надлежно и за њено одржавање.

Највећи број предмета, односно инспекцијских надзора Инспекције електронских комуникација, извршен је као канцеларијски инспекцијски надзор, а од надзираног субјекта је затражено писано изјашњење. Теренски инспекцијски надзори врше се на различитим локацијама (тешко приступачни планински врхови, фабрике, силоси и непознате локације).

21.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције **нема потребе за спровођењем реорганизације.**
- Анализа показује да послове инспекцијског надзора тренутно **обавља довољан број инспектора**, те је потребно да се број ангажованих инспектора одржава на постојећем нивоу.
- Потребно је донети **Правилник о посебним елементима за процену ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора** у областима под надзором анализираних инспекције, како би се употпунили услови за планирање и спровођење инспекцијског надзора заснованог на анализи ризика, у складу са Законом о инспекцијском надзору.

- Потребно је **обезбедити теренско возило** за потребе инспекције, ради обављања теренских инспекцијских надзора на различитим локацијама (нарочито у брдско-планинским подручјима).
- У оквиру Сектора за информационо друштво и информациону безбедност, потребно је обезбедити доступност возила инспекцији, за потребе обављања теренских инспекцијских надзора.

22. ГРУПА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ ПОШТАНСКИХ УСЛУГА

22.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

22.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција поштанских услуга налази се у Министарству трговине, туризма и телекомуникација у оквиру Сектора за електронске комуникације и поштански саобраћај. Наиме у оквиру Сектора, формирано је Одељење за поштански саобраћај и надзор, где је у оквиру тог Одељења образована Група за инспекцијски надзор.

У Групи за инспекцијски надзор обављају се послови који се односе на управно-надзорне послове и инспекцијски надзор над применом закона и прописа донетих на основу њега и предузимање мера за отклањање неправилности; подношење пријава за покретање прекршајног, кривичног поступка и поступка у случају привредног преступа; као и управни поступак из ове области.

22.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају у седишту Министарства у Београду и у подручним јединицима ширим од подручја управног округа и то:

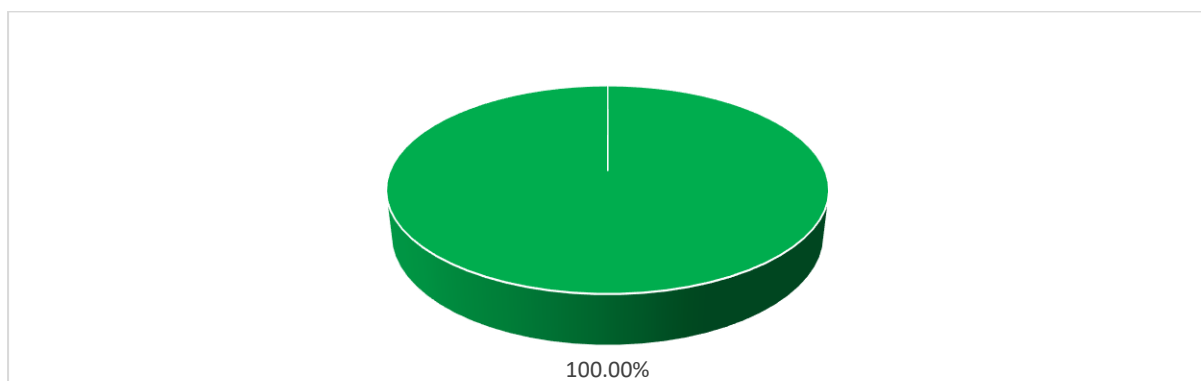
Управни окрузи	Седиште инспектора
Подунавски, Браничевски, Шумадијски, Поморавски и Златиборски	Београд
Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички, Рашки и Пчињски	Ниш

22.1.3. Систематизација радних места

Правилником о систематизацији радних места Министарства трговине, туризма и телекомуникација систематизована је Група за инспекцијски надзор, која се састоји од руководиоца Групе и два инспектора за поштанске услуге. Руководилац групе, поред координирања рада у групи врши редовне, ванредне, саветодавне, теренске и канцеларијске надзоре. Сва три радна места су попуњена.

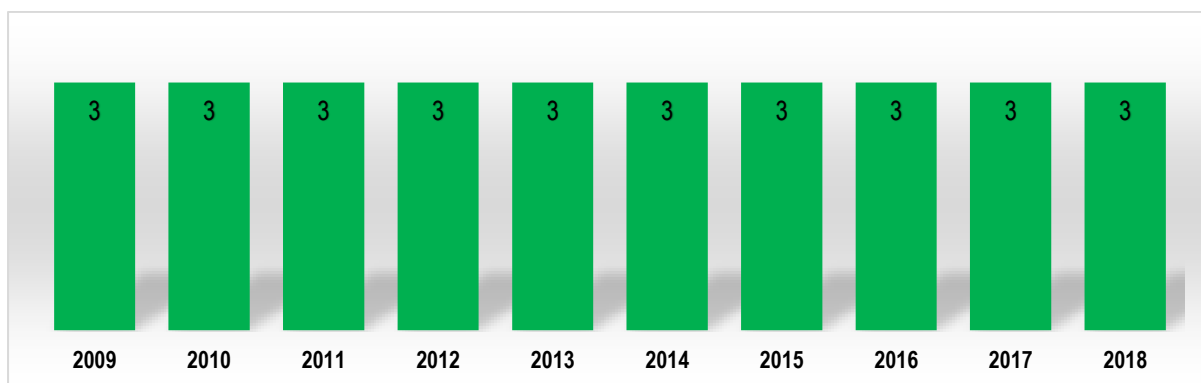
Систематизација не предвиђа радно место у чијем опису послова је предвиђена анализа ризика и обрада података о инспекцијском надзору за ову инспекцију.

Графикон 64 Попуњеност у односу на систематизацију

У последњих десет година није било промене броја инспектора.

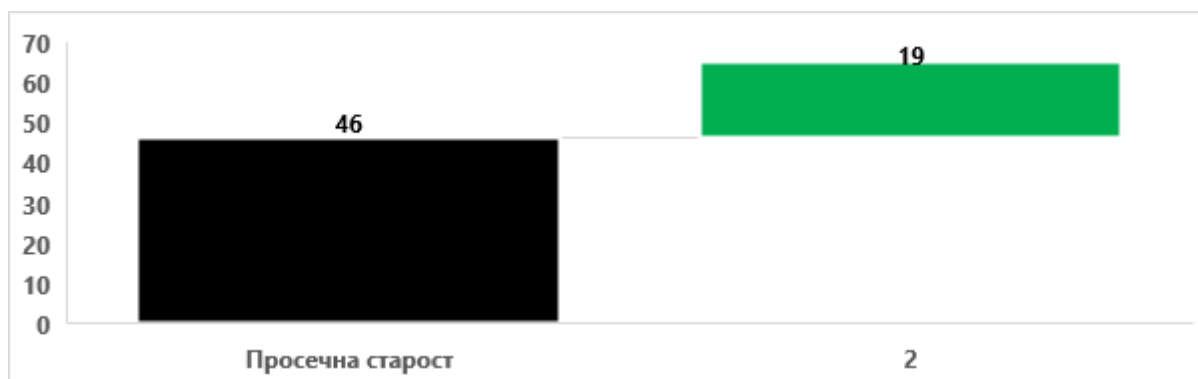
Графикон 65 Кретање броја инспектора 2009-2018

22.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Просечна старост инспектора износи 46 година и сви инспектори поседују одговарајући образовни профил, од чега је један инспектор (руководилац Групе) дипломирани правник са положеним правосудним испитом док су два инспектора дипломирани инжењери поштанског и телекомуникационог саобраћаја.

Графикон 66 Просечан број година до пензије

22.2. АНАЛИЗА

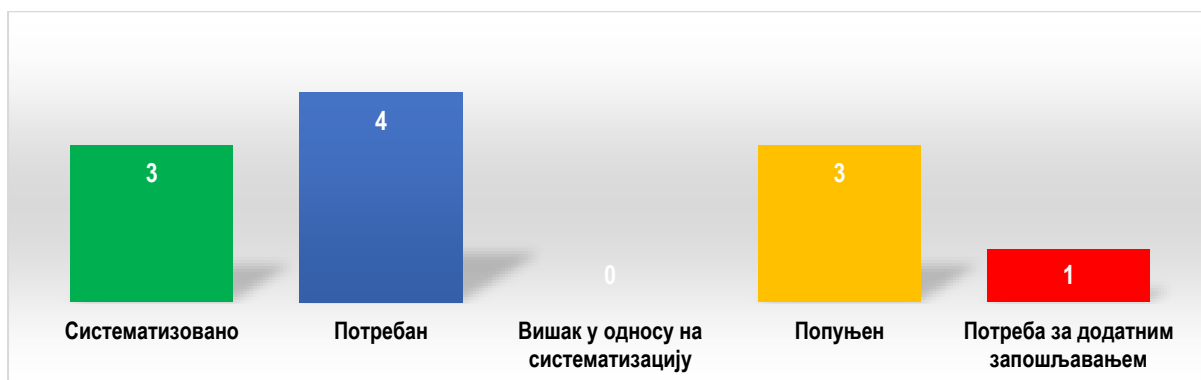
За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција поштанских услуга нема детаљно урађену анализу ризика, тако да је упитник делимично попуњен. С обзиром да инспекција није спровела анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора, процена је дата на основу расположивих података и планова инспекцијског надзора. Инспекција је доставила одређене податке који се тичу инспекцијског надзора субјеката/објеката надзора, а који се односе на класификацију ризика према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора, као и укупног броја субјеката. Категоризација објеката под надзором ове инспекције дата је према процењеном степену ризика, док је инспекција доставила податке и о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Табела приказује обрачун потребних инспектор дана.

Према достављеним подацима време надзора се разликује у зависности од нивоа ризика. Најзначајнији субјект надзора је Јавно предузеће „Пошта Србије“. Реч је о предузећу које пружа универзалну поштанску услугу која покрива целокупну територију Републике Србије, као и услуге у међународном и унутрашњем поштанском саобраћају. Овај субјект надзора има петнаест поштанско логистичких центара, три регионална поштанско-логистичка центра (Београд, Нови Сад и Ниш), један међународним поштанско-логистички центар и три поште царинења. Пружање услуга врши 1516 пошта са укупно 3.943 шалтера, а достава је организована кроз 3.581 доставних реон и 1.736 возилом. Имајући у виду број јединица поштанске мреже и територијалну распрострањеност у циљу обезбеђивања доступности поштанских услуга свим грађанима, овај привредни субјект се сматра највећим и најкомплекснијим субјектом инспекцијског надзора у области поштанског саобраћаја. Поред овог предузећа, шездесет субјеката инспекцијског надзора пружа комерцијалне поштанске услуге додате вредности у међународном саобраћају и у унутрашњем поштанском саобраћају, и број јединица поштанске мреже и прерадних центара ових субјеката, зависно од величине обима пошљака, креће од 1 до 20. Према подацима инспекције, на основу досада извршених надзора, највећи степен ризика имају нерегистровани привредни субјекти, а након тога привредни субјекти који су прибавили одобрење за пружање комерцијалних услуга и управо отпочели са пружањем услуга и има их око десет. Остали надзирани привредни субјекти, којих има око четрдесет имају средњи степен ризика.

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 726 дана, те је на

основу методологије представљене у уводном делу, потребно додатно ангажовати још једног инспектора.

Графикон 67 Процењен потребан број инспектора

22.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција не располаже службеним возилима. Такође, осим десктоп рачунара инспекција не располаже другом опремом за инспекцијски надзор. Поред тога, инспекција располаже са две канцеларије, од чега је једна у Београду а друга у Нишу коју инспектор дели са инспекторима који врше контролу из других области.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
0	0	-	1	>5

22.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације
- Формирати Одељење за инспекцијски надзор у оквиру Сектора за електронске комуникације и поштански саобраћај, у оквиру којег би се спојиле две групе из овог Сектора и то Група за инспекцијски надзор у области инспекцијских комуникација и Група за инспекцијски надзор поштанског саобраћаја. Овом иде и прилог то што су ове две Групе већ у оквиру послова који су обједињени у један сектор и што се ради о повезаним пословима.
- Потребно је запослити још једног инспектора за поштански саобраћај.
- Потребно је или у оквиру Групе или у оквиру новоформираног Одељења запослити још једно лице за аналитичке послове у области инспекцијских послова ко би пружао подршку инспекцији у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и личну опрему за рад инспектора на терену: службена

одела и обућу. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лап топ рачунаре.

23. ОДСЕК ЗА ИНФОРМАЦИОНУ БЕЗБЕДНОСТ И ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ

23.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

23.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за информациону безбедност, електронску идентификацију и услуге од поверења у електронском пословању, налази се у Министарству трговине, туризма и телекомуникација, у оквиру Сектора за информационо друштво и информациону безбедност, као једне од основних унутрашњих јединица министарства у заокруженој области рада.

Инспекцијски надзор се врши на основу Закона о информационој безбедности („Службени гласник РС“, бр. 6/2016, 94/2017), Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању („Службени гласник РС“, бр. 94/2017) и подзаконских аката донетих на основу ових закона.

Унутар Сектора за информационо друштво и информациону безбедност, послове инспекцијског надзора над применом прописа којим се уређује информациона безбедност обавља **Одсек за информациону безбедност и електронско пословање**. У овом одсеку обављају се и послови који се односе на: заштиту података и информациону безбедност; вршење надзора над радом оператора ИКТ система од посебног значаја; надзор над радом Националног ЦЕРТ-а, пријем инцидената у ИКТ системима од посебног значаја који могу да имају значајан утицај на нарушавање информационе безбедности; међународну сарадњу у области безбедности ИКТ система; вршење надзора над применом закона којим се уређује електронски потпис и закона којим се уређује електронски документ; вршење надзора над радом регистрованих и евидентираних сертификационих тела и надзора над применом прописа којима је регулисана област електронског документа; вршење надзора над радом издавалаца временског жига и утврђивања испуњености услова прописаних законом и подзаконским актима, као и вођење регистра издавалаца временског жига.

У **Сектору за информационо друштво и информациону безбедност** обављају се послови који се односе на: планирање и припремање стратегије развоја информационог друштва; припрему и праћење пројеката у области развоја информационог друштва; учествовање у спровођењу јавних набавки информационих система са другим органима; развој и унапређење академске, односно образовне и научноистраживачке рачунарске мреже (AMPEC); припремање предлога за утврђивање и вођење политике Владе у области развоја информационог друштва; предузимање мера за промовисање и подстицање истраживања и развоја информационо-комуникационих технологија (ИКТ); примену информационо-комуникационих технологија и пружање информационих услуга; развој и функционисање информационо-комуникационе инфраструктуре; припрему стручних основа за израду нацрта закона и предлога других аката; вршење надзора над применом закона којим се уређује електронски потпис и закона којим се уређује електронски документ; пружање стручне помоћи у изради тендерске документације и обављање припрема за објављивање и спровођење конкурса; анализирање структуре базе података и формата за

размену података; заштиту података и информациону безбедност; праћење и анализа потенцијала за подршку развоју информационог друштва у привреди и државним институцијама, као и други послови из ове области.

23.1.2. Територијална организација и организациона шема

Инспекција за информациону безбедност, електронску идентификацију и услуге од поверења у електронском пословању, нема разгранату територијалну организацију, а сви послови обављају се из седишта Министарства, у коме се налази и Сектор за информационо друштво и информациону безбедност.

Чланом 64. став 1. Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању, прописано је да инспекцијски надзор над применом овог закона и радом пружалаца услуга електронске идентификације и пружалаца услуга од поверења обавља **Инспекција за електронску идентификацију и услуге од поверења у електронском пословању.**

Чланом 28. став 1. Закона о информационој безбедности прописано је да инспекцијски надзор над применом овог закона и радом оператора ИКТ система од посебног значаја, осим самосталних оператора ИКТ система и ИКТ система за рад са тајним подацима, врши **Инспекција за информациону безбедност.**

Иако се називи ових инспекција разликују и, с тим у вези, могу упућивати на закључак да се ради о различитим инспекцијским органима, ови послови су сродни и по одредбама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији ресорног Министарства, систематизовани су на јединственом радном месту.

23.1.3. Систематизација радних места

На пословима инспекцијског надзора ради 1 инспектор, који је ангажован почетком 2018. године, након спроведеног конкурса за попуњавање извршилачког радног места.

Сама инспекција формирана је током 2018. године, након доношења Закона о изменама и допунама Закона о информационој безбедности и Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању.

Радно место за инспекцијски надзор над применом прописа у области електронског документа, електронске идентификације и услуга од поверења у електронском пословању и информационе безбедности, систематизовано је у звању вишег саветника, у Одсеку за информациону безбедност и електронско пословање, Сектору за информационо друштво и информациону безбедност.

Инспектор ангажован на наведеном радном месту, по одредбама Правилника о систематизацији и унутрашњој организацији: обавља саветодавне и стручне послове који се односе на праћење и унапређење инспекцијског надзора у области електронског документа, електронске

идентификације и услуга од поверења у електронском пословању и информационе безбедности (израде анализа, извештаја и препорука из предметне области) са аспекта пружаоца и корисника услуга; израђује студијско-аналитичке и стручно-оперативне извештаје и информације о нивоу заштите корисника услуга од поверења и оператора ИКТ система од посебног значаја; обавља непосредни инспекцијски надзор над применом закона којим се уређује информациона безбедност и радом оператора ИКТ система од посебног значаја, односно над применом закона којим се уређује електронски документ, електронска идентификација и услуге од поверења у електронском пословању, у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор; утврђује испуњеност услова прописаних законом и прописима донетим на основу закона у области електронског документа, електронске идентификације и услуга од поверења у електронском пословању и информационе безбедности; налаже мере у поступку вршења инспекцијског надзора утврђених законом; проверава да ли Национални ЦЕРТ располаже одговарајућим ресурсима; анализира ризике за информациону безбедност Републике Србије у сарадњи са другим државним органима; предлаже мере заштите ИКТ система Министарства и врши интерну ревизију ИКТ система Министарства; обавља и друге послове по налогу шефа Одсека.

Имајући у виду да је реч о инспекцији која је формирана током 2018. године, не постоје историјски подаци који би се могли обрадити у погледу попуњености у односу на систематизацију и кретања броја инспектора.

23.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да на наведеним пословима постоји одговарајућа просечна старост инспектора, због чега не постоји ризик од смањења броја запослених због одласка у старосну пензију.

Према добијеним подацима, инспектор поседује одговарајући образовни профил. У погледу стручног образовања, Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији утврђен је услов стеченог високог образовања из поља техничко-технолошких наука или из научне области рачунарске науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, радно искуство у струци од најмање 7 година, положен државни стручни испит, познавање енглеског језика и познавање рада на рачунару. Наведени захтев је примерен пословима ове инспекције и оспособљености, знањима и вештинама запослених на овим пословима.

23.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе није се могла извршити процена броја инспектора, применом методологије која је употребљена за процену осталих инспекција. Основни разлог се огледа у чињеници да је реч о инспекцији која је формирана током 2018. године и тренутно не постоје довољни подаци о броју реализованих инспекцијских надзора и њиховом уобичајеном трајању.

Ипак, како је реч о инспекцијским пословима чије организовање и планирање предстоји, потребно је да инспекција од самог почетка примењује анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора, уз обухватање свих надзираних субјеката/објеката инспекцијских надзора и њихову класификацију наспрам препознатих ризика.

Инспекција за информациону безбедност надзире поштовање прописа од стране регистрованих пружалаца квалификованих услуга од поверења и центара за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима, у које надзиране субјекте ове инспекције спадају:

Тип субјекта надзора	Број / Извод података
Регистровани пружаоци услуга од поверења и квалификованих услуга од поверења	7 / Регистар пружалаца услуга од поверења и Јавна листа квалификованих услуга од поверења
Регистровани издаваоци временских жигова	2
Национални ЦЕРТ	1
Посебни ЦЕРТ	6
ЦЕРТ републичких органа, Оператори ИКТ система од посебног значаја и др.	Евиденција Канцеларије за информационе технологије и електронску управу

23.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Инспекција за информациону безбедност, електронску идентификацију и услуге од поверења у електронском пословању користи материјалне и информатичке капацитете Министарства трговине, туризма и телекомуникација, потребне за обављање послова из надлежности ове инспекције.

У време израде ове анализе, у току је поступак спровођења јавне набавке наручиоца Министарства трговине, туризма и телекомуникација, за потребе одржавања успостављеног Система за пријављивање и управљање инцидентима у области информационе безбедности. Информациони систем могу да користе сви учесници у спровођењу Закона о информационој безбедности (Национални ЦЕРТ, Тело за координацију послова информационе безбедности, Министарства надлежна за информациону безбедност, представници службе безбедности, Канцеларије Савета за националну безбедност, за информационе технологије и електронску управу, као и представници других органа и субјеката који су укључени у послове и унапређење информационе безбедности).

23.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције **нема потребе за спровођењем реорганизације.**
- Потребно је запослити **најмање још једног инспектора** на пословима ове инспекције, односно размотрити и промену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места. Наведена потреба је двојака: (1) ради планирања и спровођења инспекцијског надзора заснованог на процени ризика; и, (2) ради непрекиданог и сталног обављања послова инспекцијског надзора (нпр: у време када запослени инспектор користи годишњи одмор или постоји разлог спречености за рад).

- Потребно је донети **Правилник о посебним елементима за процену ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора** у областима под надзором анализираних инспекције, како би се стекли услови за планирање и спровођење инспекцијског надзора у складу са Законом о инспекцијском надзору.
- Потребно је алоцирати ризике у областима под надзором, и утврдити стандардизовано време потребно за инспекцијски надзор.
- Обезбедити студијско-аналитичку подршку у области инспекцијских послова, која би пружила подршку инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.
- Потребно је набавити довољну и адекватну ИТ опрему (примерених карактеру и пословима ове инспекције), а у случају повећања броја инспектора или службеника у студијско-аналитичким пословима, потребно је за новозапослене обезбедити и рачунаре и другу неопходну опрему.
- У оквиру Сектора за информационо друштво и информациону безбедност, потребно је обезбедити доступност возила инспекцији, за потребе обављања теренских инспекцијских надзора.

24. ПОРЕСКА ИНСПЕКЦИЈА – ОДСЕК ЗА КОНТРОЛУ

24.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

24.1.1. Организација и надлежност инспекције

У Сектору за контролу обављају се послови припреме методолошких и других упутстава, наредби и других аката за једнообразну примену пореских прописа од стране организационих јединица Пореске управе, укључујући и активности у вези припрема упутстава и других аката који уређују поступак канцеларијске и теренске контроле; дефинисања захтева за израду софтвера, као и достављање предлога за измену и допуну истих, а све у циљу извршавања основне функције планирања, организовања и координирања пореске контроле законитости и правилности испуњавања пореских обавеза од стране пореских обвезника; сачињавање годишњег, ванредних и месечних планова теренске контроле, праћење извршавања налога за контролу и подношење извештаја о реализацији планова пореске контроле са предлогом мера за отклањање уочених пропуста у циљу побољшања квалитета у извршавању послова контроле; координирања контроле и вршење надзора у току контроле обвезника од посебног фискалног значаја у испуњавању пореске обавезе; вршења теренске контроле и утврђивање пореске обавезе лицу које обавља нерегистровану, односно непријављену делатност; регистрацију пореских обвезника, вођење јединственог регистра пореских обвезника и регистра обвезника пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ), остваривања сталне сарадње са органима надлежним за вођење регистра привредних субјеката и другим државним органима у циљу регистрације пореских обвезника и ажурирања података у јединственом регистру пореских обвезника и регистру обвезника за ПДВ; прикупљања података и формирања база података за анализу ризика и обрада истих, израчунавање вредности ризика за сваког пореског обвезника у циљу одређивања фискалног капацитета; израда критеријума за избор пореских обвезника за контролу; анализа и извештавање о кретању ПДВ по делатностима и филијалама; оверавања и издавања потврда о пореским ослобођењима код ПДВ по међународним уговорима о донацији, уговорима о кредиту, односно зајму и другим међународним уговорима; рефакције ПДВ; вођења регистра о произвођачима алкохолних пића; послови на откривању повреде права интелектуалне својине за рачунарске програме (софтвер) и базе података и остваривања сталне и координиране сарадње са Управом царина и другим надлежним државним органима у циљу размене информација и података од значаја за пореску контролу. У Центру за велике пореске обвезенике, послови теренске контроле обављају се у Одељењу за теренску контролу и то у оквиру Одсека за контролу банака и финансијских организација, одсек за контролу производне и прерађивачке индустрије, одсека за контролу акцизних производа и пружање услуга Филијале као организационе јединице такође врше послове канцеларијске и теренске контрола. У Одељењу за теренску контролу у Филијалама обављају се послови теренске контроле правних лица, предузетника и физичких лица по редовним и ванредним плановима за контролу добијеним из Централне и регионалног одељења, као и по плановима филијале и анализирају резултати рада на месечном, тромесечном и годишњем нивоу.

Теренска контрола усмерена је на пореске обвезнике према њиховом фискалном капацитету, односно оне који имају већи порески ризик. Теренска контрола је у највећој мери заснована на основу анализе ризика, а на основу података исказаних у ПППДВ пријавама. У складу са Планом поштовања пореских прописа за 2018. годину, сходно члану 118. Закона о пореском поступку и пореској администрацији и оценом пореског значаја и пореског ризика пореских обвезника, на основу Анализе резултата рада теренске контроле за претходни период и Анализе кретања ПДВ за претходни период, као и осталих службених података којима располаже Пореска управа, теренска контрола припрема годишњи план пореске теренске контроле.

Приликом вршења контрола код пореских обвезника Пореска управа примењује начело поступања у доброј вери (чл. 8 Закона о пореском поступку и пореској администрацији), што значи да се учесталост и трајање пореске контроле ограничавају на нужну меру.

24.1.2. Систематизација радних места²¹

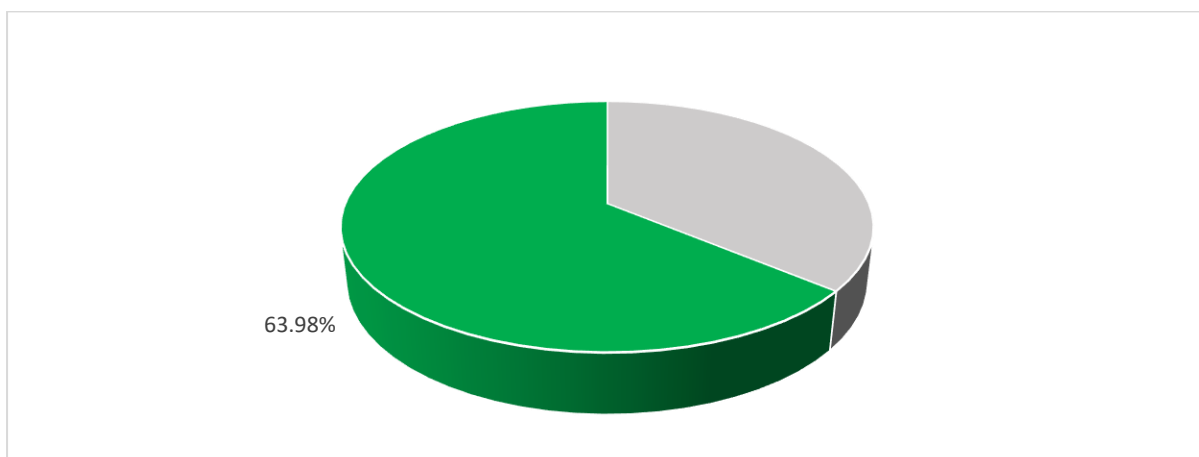
У пореској управи је систематизовано 1867 пореских инспектора. То је око 57% од укупног броја запослених.

Самостални порески инспектор	8г.	285
Виши порески инспектор I	7 г	346
Виши порески инспектор II	6 г.	976
Порески инспектор I	5 г.	684
Порески инспектор II	4 г.	305
Порески инспектор	3 г.	340
Млађи порески инспектор	1 г	414

У пореској управи је систематизовано 783 радна места инспектора теренске контроле Попуњено је 501 радно место инспектора и 108 места руководиоца теренске контроле.

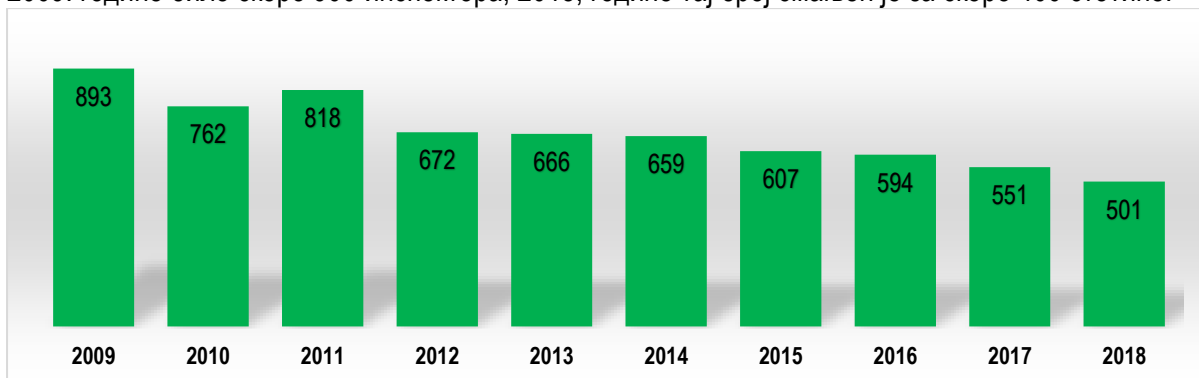
Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Број обвезника	527 344	583 437	413 716	416 929	424 652	428 806	430 872	476 571	452 778	490 243	522 107
Број инспектора	906	893	762	818	672	666	659	607	594	551	501
Број обвезника по инспектору	582	653	543	510	632	644	654	785	762	890	1 042

Графикон 68 Попуњеност у односу на систематизацију

Кретање броја инспектора

У протеклих десет година, дошло је до драстичног смањења броја теренских инспектора. Док је 2009. године било скоро 900 инспектора, 2018. године тај број смањен је за скоро 400 стотине.

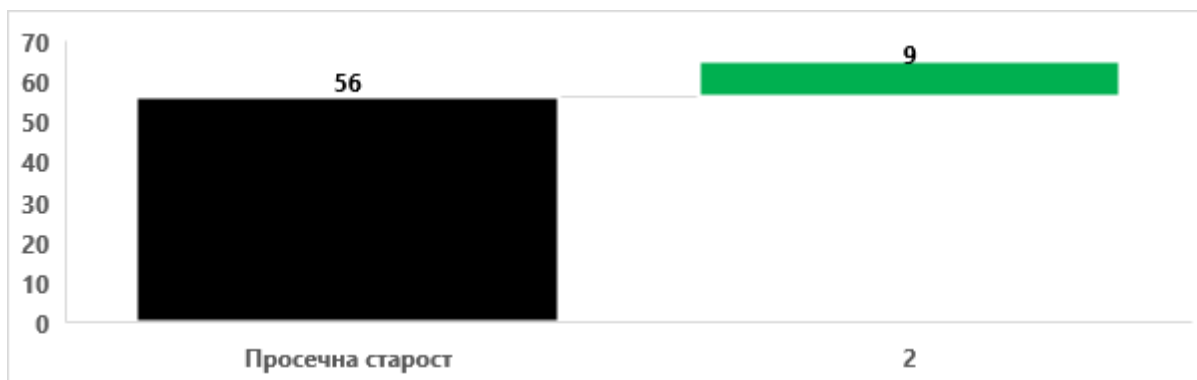

Наведени тренд пада прати општи тренд број систематизованих места у ПУ. У односу на 2005. годину када је у ПУ било систематизовано 10.092 радна места, у 2018. години тај број је скоро преполовљен и износи 501.

24.1.3. Старосна структура и образовни профил запослених

Просек година у овој инспекцији је **56**, а по образовном профилу сви запослени имају одговарајућу школску спрему. Ипак, ресурси су неједнако распоређени, тако да поједини инспектори могу да „покривају“ више области, док су неки суштински обучени за ограничене врсте инспекцијског надзора.

Старосна структура је веома проблематична, посебно ако се узме у обзир и регионални аспект. Наиме у појединим регионима, овај просек је знатно већи, тако да већ постоји критична ситуацију у погледу нормалног вршења контрола. С друге стране таква структура неповољно се одражава и на број запослених који су на боловању, па је ефективност рада теренске контроле додатно умањена.

24.2. АНАЛИЗА

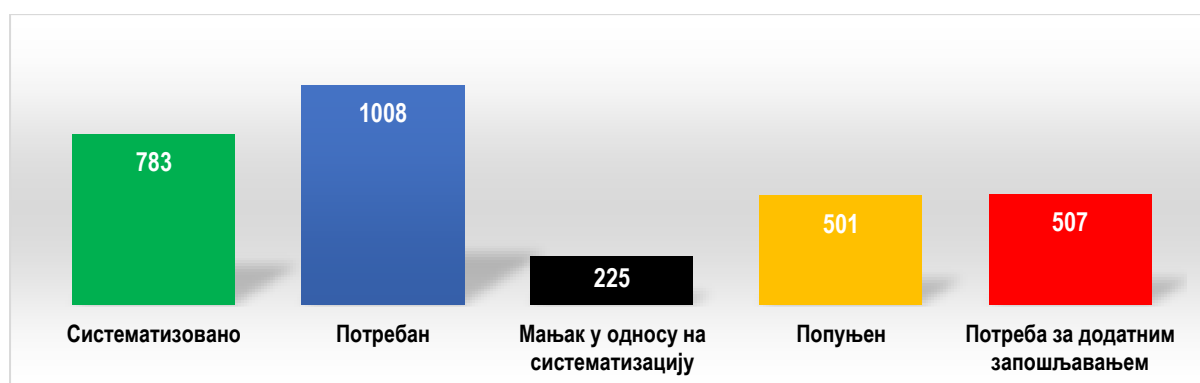
Процену код ове инспекције није могуће дати на основу разврставања субјеката и објеката под надзором и припадајућег ризика. Ипак, за потребе функционалне анализе извршена је апроксимација потребног броја инспектора. Процена је извршена на основу већег броја параметара. Ипак, коначну процену о потребном броју теренских инспектора свакако треба да пружи Пореска управа. Наиме, ПУ тренутно спроводи већи број активности у домену трансформације. У 2017. години извршено је 18.259 контрола. Контролисано је 15.106 пореских обвезника. То указује на чињеницу да је одређени број обвезника у току године имао 2 контроле и то се углавном односи на пореске обвезнике код којих је у првој контроли евидентирања промета преко фискалне касе утврђена неправилност. У другој контроли, након изречене мере, проверава се да обвезник поштује законске одредбе због којих је био санкционисан.

Годишњим планом пореске контроле (за сваку годину) дефинисано је време трајања контрола, према величини ризика пореских обвезника, који су подељени у 5 група, од којих је група 01 најризичнија а група 05 најмање ризична. Ризик се одређује на основу пондерисаних вредности који одређују вероватноћу штетног догађаја и величине пореског обвезника, тј. утицаја штетног догађаја. Време трајања контроле одређено је и за 3 групе контрола, предвишених Годишњим планом: контроле Сектора, које се бирају на основу критеријума анализе ризика, контроле повраћаја ПДВ и пореског кредита и контроле које се бирају у току године, такође на основу критеријума анализе ризика.

С друге стране калкулација према којој би сваки ПДВ обвезник био предмет инспекције бар једном у пет година, при чему фреквенција и дужина посете варира од испољеног ризика субјекта добија се број од **1187 теренских инспектора**. С друге стране, Ако би однос броја запослених у Пореској управи одређивао према броју становника, и ако се узме просек од 850 (што је однос близак бројкама из Хрватске и Словеније) потребан број запослених у ПУ био би 8.408, што је повећање тренутног броја запослених за 66% или у апсолутном износу за 3.342 запослена. Ако се тај процентуални износ примени на постојећи број теренских инспектора (којих је око 500) долазимо до оптималног броја теренских пореских инспектора од **830**. То значи да је Пореској управи као доња граница неопходно додатних 330 теренских инспектора да би могла да адекватно обавља послове надзора.

Тај број је вероватно већи ако се узме у обзир стандардан структура чланица ОЕЦД према којима функција надзора (теренског и контролног) чини око 33% запослених у пореским управама онда је тај број далеко већи. У сваком случају, прецизније одређивање потреба запослених ПУ превазилази оквире ове функционалне анализе и захтева много детаљнију експликацију и разматрање већег броја критеријума и података који нису доступни ауторима анализе.

За потребе функционалне анализе користићемо просек наведена два броја односно 1.008 теренских инспектора.

16.1. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Број возила који се тренутно користи од стране ПУ за све области деловања је 538. Просечна старост возила је преко 15 година, при чему је последња већа набавка спроведена 2008. године. Инспектори користе службена возила у оквиру филијале, односно немају возила као лично задужење, већ деле возила са осталим запосленим према приоритету посла. Сви инспектори имају стоне рачунаре који су набављени пре пет година.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
538	1.1	>15	1	5

16.2. ПРЕПОРУКЕ

- Потребно је изменити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, те повећати број теренских инспектора које је потребно запослити у што краћем року. Тај број могуће је делом увећати из редова канцеларијских инспектора.
- Потребно је прилагодити систематизацију и повећати број виших и самосталних пореских инспектора
- Потребно је набавити нова возила

25. ОДЕЉЕЊЕ ЗА БУЏЕТСКУ ИНСПЕКЦИЈУ

25.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

25.1.1. Организација и надлежност инспекције

Буџетска инспекција налази се у Министарству финансија и то у оквиру Сектора за буџетску инспекцију (до децембра 2018. године и доношења новг Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, буџетска инспекција се налазила у Сектору за контролу јавних средстава). Послови буџетске инспекције се обављају у оквиру Одељења за буџетску инспекцију и у оквиру Одељења за нормативне, студијско-аналитичке послове, процену и управљање ризицима

У Одељењу за буџетску инспекцију обављају се послови који се односе на: инспекцијску контролу примене закона и пратећих прописа у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава код свих корисника јавних средстава наведених у Закону о буџетском систему; проверу потпуности, веродостојности и тачности података у финансијским извештајима; утврђивање неправилности и мера за отклањање неправилности; израду прописаних аката у току и након непосредне инспекцијске контроле; подношење пријава када се у поступку контроле оцени да постоје радње које имају обележја кривичног дела или привредног преступа; подношење захтева за покретање прекршајног поступка када се у поступку контроле оцени да је учињен прекршај; учествовање у релевантним преговарачким групама Републике Србије у процесу преговора о приступању Европској унији; учествовање у раду пројекта реформе буџетске инспекције.

У Одељењу за нормативне, студијско-аналитичке послове, процену и управљање ризицима обављају се послови који се односе на студијско-аналитичке, нормативно-правне, оперативно-аналитичке и стручно-оперативне послове који се односе на: припрему вршења инспекцијске контроле; вођење свих неопходних евиденција за функционисање буџетске инспекције; формирање досијеа о извршеним инспекцијским контролама; праћење прописа из области буџетског система и других прописа којима се уређује начин рада и поступање буџетске инспекције, као и прописа чију примену контролише буџетска инспекција; иницирање одговарајућих измена и допуна прописа којима је уређена област буџетске инспекцијске контроле када се идентификују слабости у њиховој примени; припрему и израду методолошких упутстава који регулишу поступак инспекцијске контроле; израду извештаја о резултатима рада буџетске инспекције; учествовање у релевантним преговарачким групама Републике Србије у процесу преговора о приступању Европској унији као и учествовање у раду пројекта реформе буџетске инспекције.

Поред тога, од прошле године, буџетска инспекција спроводи и контролу спровођења Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, број 113/2017) у домену који се односи на јавни сектор.

У циљу ближег регулисања рада буџетске инспекције донета је Уредба о раду, овлашћењима и обележјима буџетске инспекције („Службени гласник РС”, број 93/17), којом је прецизиран и квалитативно унапређен начин рада Буџетске инспекције што кроз јасно дефинисање рада и уподобљавање са осталим законским и подзаконским актима на снази тако и кроз успостављање сарадње Буџетске инспекције на различитим нивоима власти (покрајинском и локалном).

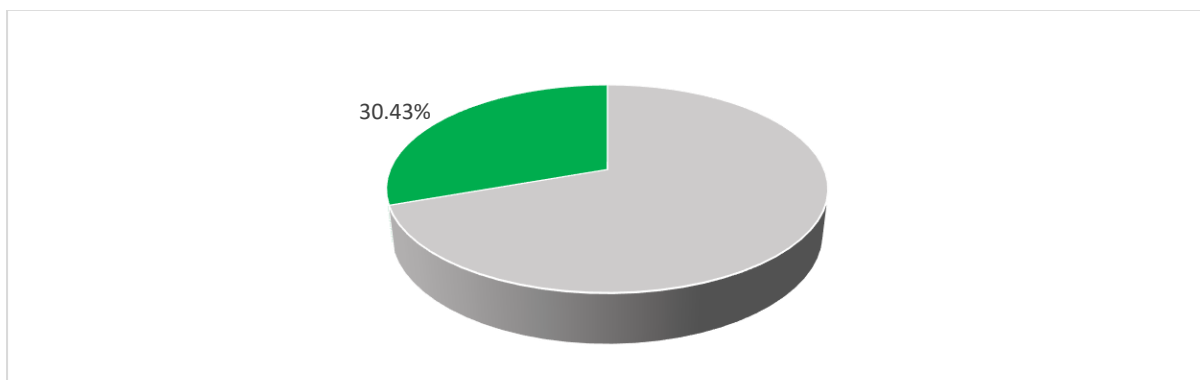
Послови из делокруга инспекције се обављају у седишту инспекције у Београду.

25.1.2. Систематизација радних места

У буџетској инспекцији (према подацима добијеним од инспекције) **систематизовано је 28 а попуњено само 7 места инспектора**, што представља нешто више **од 30%** попуњености радних места. Недовољан број инспектора не представља само последицу забране запошљавања и мера фискалне консолидације, имајући у виду да су исте на снази тек од 2014. године, а да Одељење за буџетску инспекцију није успело да попуни сва систематизована радна места и пре тог периода.

У Одељењу за нормативне, студијско-аналитичке послове, процену и управљање ризицима, систематизовано је 9 радних места од чега је тренутно попуњено **X**

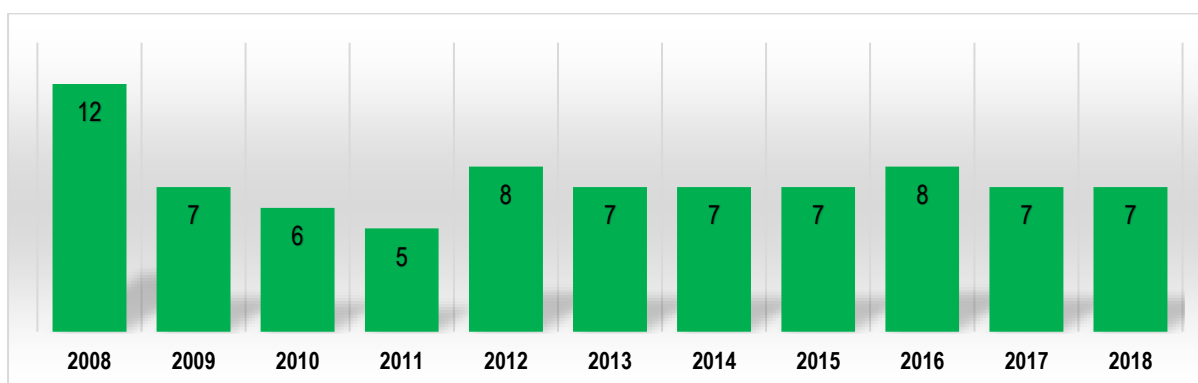
Графикон 69 Попуњеност у односу на систематизацију

На основу новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места може се закључити да је 12 инспектора у звању вишег саветника, 10 у звању самосталног и 6 у звању саветника. . Такође у оквиру Сектора за буџет, новим Правилником о систематизацији предвиђено је посебно Одељење за нормативне, студијско-аналитичке послове, процену и управљање ризицима, (аналитичари, правници, планери, ИТ стручњаци као и административни службеник.), који инспекторе треба да растерете административним и неинспекцијских пословима.

Иако су се ове промене у унутрашњој организацији саме инспекције десиле наког завршене анализе, свакако исте треба подржати и похвалити поготово имајући у виду комплексност надлежности ове инспекције.

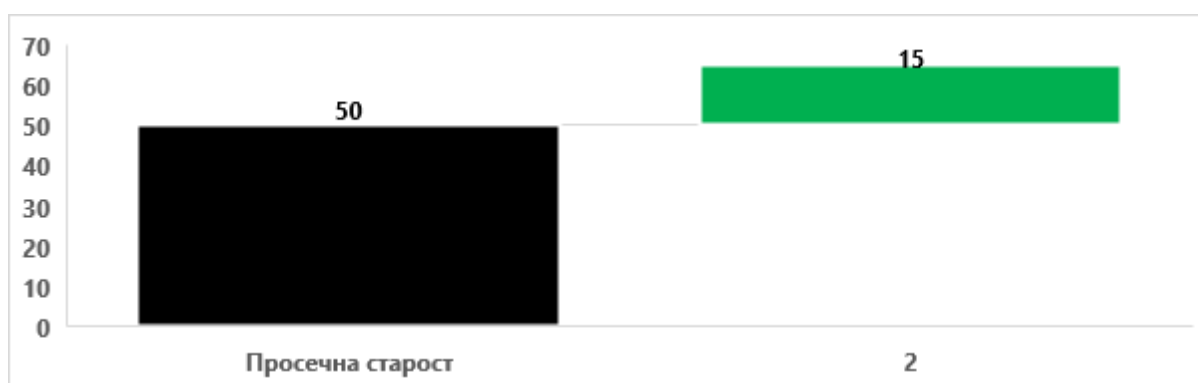
Графикон 70 Кретање броја инспектора 2009-2018

25.1.3. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора износи око 50 година. Наиме, три инспектора су старости између 30 и 40, један инспектор између 50 и 60 година, док је чак три инспектора старије од 60 година. Старосна структура ове инспекције је забрињавајућа, имајући у виду да се може очекивати да у наредних пар година чак 3 инспектора оде у пензију. То указује да у наредном периоду могу настати додатни проблеми, уколико се не увећа број инспектора, узимајући у обзир то да је значајан број искусних инспектора пред пензијом. Наиме, смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију.

Графикон 71 Просечан број година до пензије

Четворо инспектора су дипломирани економисти, два инспектора су дипломирани правници, док је један инспектор дипломирани политиколог. Приликом будућег запошљавања потребно је водити рачуна о одговарајућем профилу и добром познавању буџетског рачуноводства и права.

25.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе, због специфичности организације и рада и недавно спроведених кадровских решења није могуће извршити детаљну процену потребног броја инспектора. Буџетска инспекција је доставила број корисника јавних средстава, међутим, **субјекти надзора нису разврстани према степену ризика**. Самим тим ни учесталост надзора није у складу са расподелом корисника јавних средстава по степену ризичности. Начин рада и овлашћења буџетске инспекције је регулисан Уредбом о раду, овлашћењима и обележјима буџетске инспекције ("Службени гласник РС", број 93/2017). Увидом у наведену Уредбу, утврђено је да се буџетска инспекција врши према Програму рада буџетске инспекције. Програм рада буџетске инспекције сачињава се првенствено на основу пријава, представки, приговора и захтева за вршење инспекцијске контроле пристиглих од органа, организација, правних и физичких лица. Такође, без обзира што се Програм рада сачињава преваходно на основу пријава, представки и приговора, Уредбом је предвиђено да се избор субјеката инспекцијске контроле који је обухваћен програмом рада буџетске инспекције резултат анализе и процене ризика. Имајући у виду време трајање инспекцијског надзора (30-45 дана, по потреби и дуже), инспекција је у претходне 4 године имала око 20 надзора годишње.

Р.бр.	Врста субјекта под надзором /корисника јавних средстава	Број субјеката/корисника јавних средстава
23.	Извршење буџета (Република, АП, Локална самоуправа)	201
24.	Директни корисници јавних средстава	1092
25.	Индиректни корисници јавних средстава	7872
26.	Организационе јединице директних корисника буџетских средстава	137
27.	Намена средстава директних корисника буџетских средстава	358
28.	Други корисници јавних средстава (агенције, институти, заводи и тд)	44
29.	Остали корисници јавних средстава (јавна предузећа, фондови, дирекције итд)	1316
	УКУПНО	11020

На основу достављених података и извршене анализе доступних података и информација није могуће обрачунати укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором на основу методологије представљене у уводном делу.

Међутим, имајући у виду број корисника јавних средстава и укупан број надзора буџетске инспекције на годишњем нивоу (у просеку око 20 контрола), што је неких 0.018% од укупног броја корисника јавних средстава, може се извести закључак да је недовољан број буџетских инспектора.

Међутим, поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се систематизација Одељења за буџетску инспекцију употпуни радним местима у чијем опису посла би били аналитички послови (1-2 запослена сходно броју инспектора), који би били стручна подршка инспекторима приликом израде процена ризика и предлога Програма рада буџетске инспекције, као и обраде контролних листи. Такође, поред радних места за аналитичке послове, потребно је рад Одељења употпунити и радним местом за правне послове (1-2 запослена) који би представљали стручну подршку инспекторима у вези са правним пословима (подршка у припреми аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, итд).

25.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

За потребе инспекцијског надзора, инспекција располаже укупно са 8 десктоп рачунара, 9 лаптоп рачунара и 4 штампача, као и једним фотокопир апаратом. Такође, инспекција не располаже ни једним возилом.

Поред овога, све канцеларије инспектора су смештене у Београду у седишту министарства, укупно 4 канцеларије.

Опрема је у власништву Министарства и о истој се стара и одржава је Одсек за информационе технологије Секретаријата Министарства финансија.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
0	0	/	1.28	>5

25.4. ПРЕПОРУКЕ

- Потребно је размотрити измену Уредбе о раду, овлашћењима и обележјима буџетске инспекције ("Службени гласник РС", број 93/2017), у погледу увођења нових критеријума за израду Програма рада буџетске инспекције. Наиме, поред дефинисаних критеријума за процену ризика, који се углавном заснивају на пријавама, представкама приговорима и захтевима за вршење инспекцијске контроле, увести и друге критеријуме (нпр. одређен проток времена од образовања новог корисника буџетских средстава, велики број јавних набавки већих вредности....)
- Потребно је да се јасно разграниче надлежности између буџетске инспекције и Државне ревизорске институције у погледу контроле коришћења буџетских средстава.
- Потребно је запослити додатни број инспектора, до пуне попуњености акта о систематизацији радних места (посебно имајући у виду да ће у наредних 2 године одређени број инспектора отићи у пензију).
- Попунити сва упражњена радна места у Одељењу за нормативне, студијско-аналитичке послове, процену и управљање ризицима, имајући и води да управо запослени у овом Одељењу пружају подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи и као и подршку у вези са вези са правним пословима.
- Накнадно испитати да ли буџетска инспекција има капацитете да адекватно спроводи одредбе Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама
- Потребно је набавити нову ИТ опрему

26. ИНСПЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

26.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

26.1.1. Организација и надлежност инспекције

Инспекција за заштиту животне средине, Инспекција за заштиту од јунизујућих зрачења и Инспекција за рибарство се налазе у Министарству заштите животне средине у оквиру Сектора за надзор и предострожност у животној средини.

26.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга овог сектора обављају у седишту Министарства у Београду, као и у подручним јединицама на целој територији Републике Србије са седиштима у: Новом Саду, Вршцу, Кикинди, Шиду, Шапцу, Малом Зворнику, Ужицу, Прибоју, Краљеву, Чачку, Новом Пазару, Косовској Митровици, Крагујевцу, Јагодини, Пожаревцу, Смедереву, Бору, Зајечару, Нишу, Пироту, Врању, Лесковцу, Великом Градишту и Кладову.

26.1.3. Систематизација радних места

У целом сектору за надзор и предострожност систематизовано је укупно 107 радних места од чега је **101 инспекторско** радно место, а **тренутно је попуњено 73 радних места за инспекторе** и још три радна места за друге запослене у инспекцијама. Оно што је свакако похвално јесте да у оквиру овог Сектора постоји и Одељење за административно-правне послове, процену ризика и образовање, које пружа стручну подршку запосленима у овом Сектору пре свега инспекторима у пословима који се тичу инспекцијског надзора а нису чисто инспекцијски послови. У оквиру овог Одељења налазе се три посебне организационе јединице и то:

1. Одсек за административно правне послове у оквиру којег се између осталог пружање правне помоћи инспекторима у редовном раду и по покренутим поступцима пред правосудним органима; праћење и проверу квалитета управних аката инспектора и заступање пред судом; као и послови усаглашавања поступака и форме управних аката којима се надзираним субјектима налажу мере за отклањање незаконитости и неправилности, као управне мере којима инспекција управља ризиком, у посебним законима са Законом о инспекцијском надзору; прикупљање и обраду података о активностима инспектора у Сектору;

2. Група за процену ризика у оквиру које се обављају послови који се односе на успостављање методологије и јасних смерница за израду планова инспекцијског надзора; континуирано праћење и развијањ посебних критеријума за процену ризика из делокруга надлежности Сектора; унапређење аналитичких капацитета за припрему планова и стручно усавршавање израде свих планова инспекцијског надзора на основу анализе стања у области и процена ризика у Сектору; студијско-аналитички послови везани за процену ризика и планирање; развијање сопствених база података и алата у сврху процене ризика и одређивање приоритета активности; дефинисање посебних циљева и показатеља (индикатора) за праћење резултата рада инспекције; увођење система управљања квалитетом у Сектору; припремом и успостављањем процедура из

надлежности Сектора као и процедура за оцену представки којима се иницира инспекцијски надзор у складу са процењеним ризиком и расположивим капацитетима; обавља и друге послове из ове области; и

3. Група за образовање и комуникацију у оквиру које се обављају послови који се односе на припрему и организацију спровођења стручног усавршавања и обуке инспектора у оквиру општих и посебних програма у складу са потребама; припрему израде процедура и упутстава за поступање инспекције у циљу уједначавања рада инспектора; припрема и организација одржавања информативних и образовних трибина и консултативних састанака са представницима привредних субјеката, приватног сектора, њихових асоцијација, комора и удружења и других заинтересованих страна; сарадње и узајамне одговорности и поделе ризика између инспекција и надзираних субјеката; подстицање и промовисање програма надзираним субјектима за унапређење добровољне усаглашености са прописима; као и анализа деловања инспекције и утицај на промене и јачање свести о значају заштите животне средине у друштву, са препорукама за унапређење и тд.

У последњих 10ак година број инспектора у Сектору се мењао, али се исто тако мењао и обим послова и надлежност сектора те су се периодично у оквиру овог сектора налазиле и друге инспекције (нпр. грађевинска, урбанистичка, геолошка, рударска, електроенергетска и инспекција опреме под притиском). Из тог разлога број кретања инспектора не одражава реалну слику. Такође у периоду од 2012. до 2014. године, су се надлежности контроле рибљег фонда и део надлежности из области животне средине налазиле у другом министарству (Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања), те је у том периоду био мањи број инспектора у овом сектору.

Тренутно попуњен број радних места инспектора је 72,28% у односу на систематизацију.

Графикон 72 Попуњеност у односу на систематизацију

Поред тога, у оквиру Сектора запослена су још три лица као стручно-административна подршка у Сектору (правник, аналитичар заштите животне средине и административни техничар).

Инспектори су различитих звања (од млађег до вишег саветника).

26.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима утврђено је да просечна старост инспектора у оквиру овог Сектора (све три инспекције) 52. године.

Сви инспектори поседују одговарајући образовни профил са завршеним основним факултетским студијама (дипломирани инжењер технологије, металургије, пољопривреде, шумарства, дипломирани физиохемичари, биолози, хемичари, инжењери заштите животне средине).

26.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Инспекција за заштиту животне средине и Инспекција за рибарство су доставиле све тражене податке, и спровеле анализу ризика која представља основ планирања инспекцијског надзора. Инспекција за заштиту од јонизујућих зрачења није доставила податке. Међутим, овде треба имати у виду да је у скупштинској процедури по хитном поступку Предлог закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, где се предвиђа оснивање Директората за радијациону и нуклеарну сигурности и безбедност Србије. Чланом 242. наведеног Предлога закона предвиђа се да даном ступања на снагу овог закона Директорат преузима из Министарства заштите животне средине запослене који обављају послове инспекцијског надзора у области заштите од јонизујућег зрачења, као и предмете, опрему, средства за рад и архиву који су потребни за вршење инспекцијских послова. Сходно томе, у наставку ове анализе, ова инспекција неће више бити обрађивана.

Што се тиче Инспекције за заштиту животне средине и Инспекције за рибарство процена је дата на основу разврставања субјеката и објеката под надзором, при чему су инспекције доставиле све потребне податке који се тичу инспекцијског надзора, а који су класификовани према кључним типовима (врстама) субјеката и објеката надзора. Инспекције су доставиле и податке о учесталости инспекцијског надзора и потребном времену. Детаљна калкулација дата је у Анексу. Такође, инспекција за заштиту животне средине је доставили и број планираних инспекцијских надзора, разврстао према степену ризика.

Инспекција за заштиту животне средине

Организациона јединица	Врста објекта/субјекта под надзором	Укупан бр. објеката
Одељење за отпад	Мобилна постројења	18
	Оператери	127
	Постројења за третман медицинског инфективног отпада ²²	/
	Произвођачи медицинског отпада ²³	/
Одсек за природу	Промет заштићених дивљим, биљним и животињским врстама	206
	Управљачи заштићених подручја	58
	Држаоци заштићених животиња у заточеништву	9

²² Ове године су изузете од надзора због промена околности.

²³ Ове године су изузете од надзора због промена околности.

	Зоо вртови	3
Одељење за индустрију	Индустријска постројења	273
Одељење за удесе и хемикалије	Севесо постројења	103
	Хемикалије ²⁴	н/а
Одељење за поверене послове	Нејонизујуће зрачење (надземни, надземни водови 400 kV, надземни водови 220 kV, 110 kV, оператери фиксне и мобилне телефоније, трафо станице, разводна постројења и EMC	778
	Заштита земљишта	44
УКУПНО		1619

Инспекција за рибарство

Врста објекта/субјекта под надзором за водни саобраћај	Укупан број објеката
Рибарска подручја	13
Рибарска подручја у заштићеним подручјима	17
Предузетници регистровани за обављање привредног риболова	250
Рекреативни риболовци	52000
УКУПНО	52280

У Инспекцији за рибарство, инспектори троше 2-5 дана за припрему и један дан на терену, док за предузетнике који су регистровани за промет рибе није могуће извршити припрему већ само теренски надзор, који траје 1 дан.

Ни након одржаних интервјуа нисмо успели да дођемо до тачног броја инспектора разврстаних у ове три инспекције, не може се дати процена о потребном броју инспектора посебно за инспекцију заштите животне средине а посебно за инспекцију за рибарство. На основу групних података а имајући у виду методологију обрачуна долази се до закључка да Сектора за надзор и предострожност у животној средини има довољан број систематизованих инспектора, али је неопходно попунити упражњена радна места.

Поред овога, постоји могућност и за додатном реорганизацијом. Наиме, Инспекција за рибарство (са којим предлогом се и она сагласила, на одржаном интервјуу), према природи ствари а и како је препозната у Преговарачком поглављу 27., треба да се премести у министарство надлежно за послове пољопривреде.

²⁴ Број субјеката се не може представити нумерички (Одсек за хемикалије контролише привредне субјекте у складу са Законом о хемикалијама и Законом о биоцидним производима, а инспекцијски надзори се обављају код произвођача, односно увозника хемикалија и/или биоцидних производа. На основу достављених спискова од стране Управе царине за целокупан увоз хемикалија и биоцидних производа у току претходне године, ради се одабир хемикалије односно биоцидних производа који ће бити предмет надзора. Критеријум по коме ће се бирати привредни субјекти код којих ће се вршити надзор биће оне фирме које дистрибуирају највеће количине хемикалија, јер је то и директно мерило заступљености тих хемикалија на нашем тржишту. Међутим, како на основу списка који је добијем од Управе царине није увек могуће одредити број хемикалија по конкретном увознику, ни количину предметне хемикалије, нити је могуће раздвојити прецизно хемикалије које подлежу контроли према наведеним законима од оних који не подлежу, овде је немогуће изразити овај број нумеричком вредношћу. Такође, број привредних субјеката који су предмет контроле није исти сваке године, као ни количина хемикалија које привредни субјекти дистрибуирају годишње и по питању хемикалија, али и биоцидних производа.

Такође, инспекција заштите животне средине је мишљења да би поред постојећег обухвата требала да обухвати и водну инспекцију, геолошку али само у домену подземних вода и надзор над шумама заједно са ловством.

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на припремне послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Иако је у оквиру овог Сектора формирано Одељење за административно-правне послове, процену ризика и образовање, чији запослени пружају стручну и административну подршку инспекторима, мишљења смо да би у оквиру овог Одељења требало запослити још људи, односно попунити систематизована радна места, како би део послова са инспектора прешао на ове запослене.

26.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

У сектору за надзор и предострожност, за потребне инспекцијског назора, има укупно 49 возилила, просечне старости осам година.

Преглед возила		
Марка возила	Број	Година производње
Цитроен Ц3 Пикасо	14	2011
Цитроен Ц3	5	2004
Фиат кубо	8	2013
Дачија Сандеро	14	2010
Фиат Пунто	4	2007
Опел Комбо	1	2016
Нисан Навара	1	2011
Лада Нива	2	
Укупно	49	Просечна старост: 8 година

Поред аутомобила, инспекција располаже и са 70 лаптоп рачунара, 39 десктоп рачунара 48 штампача, 54 фотоапарата, 8 скенера, 37 навигација, 8 факс машина, 1 копира апарат и 74 мобилна телефона.

Пословни простор инспектора се налази у Београду и подручним јединицама. Укупно 51 канцеларија, с тим што се 13 канцеларија дели са инспекторима из других министарстава, што је ситуација у подручним јединицама.

Пословна опрема инспекције је власништво Министарства и Управе за заједничке послове (канцеларијски намештај), док се Министарство стара о њеном одржавању.

26.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције тј. Сектора за надзор и предострожност у животној средини могуће је извршити реорганизацију (поред измештања Инспекције за заштиту од јонизујућих зрачења у Директорат за радијациону и нуклеарну сигурности и безбедност Србије) и то тако што би се инспекција за рибарство изместила у министарство надлежно за послове пољопривреде како је и препозната у Преговарачком поглављу 27.

- Такође, потребно је отворити питање додатне реорганизације и то тако што би Инспекција за заштиту животне средине поред постојећег обухвата требала да обухвати и водну инспекцију, геолошку али само у домену подземних вода и надзор над шумама заједно са ловством.
- Потребно је попунити систематизована радна места у оквиру Сектора за надзор и предострожност, како инспекторима (инспектори за заштиту животне средине и инспектори за рибарство) тако и пословима подршке и помоћи у и Одељењу за административно-правне послове, процену ризика и образовање.
- Потребно је набавити нову ИТ опрему и то пре свега лаптопове са бржим процесорима новије генерације и бежичним интернетом, бежичне штампаче и скенере, обезбедити бежични интернет као и приступ потребним базама. Како број инспектора буде растао потребно је за новозапослене обезбедити и лап топ рачунаре.
- Како број инспектора буде растао потребно је обезбедити и довољан број возила и недостајућу опрему.

27. ПРОСВЕТНА ИНСПЕКЦИЈА

27.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

27.1.1. Организација и надлежност инспекције

Просветна инспекција је саставни део Министарства просвете, науке и технолошког развоја и организована је као Сектор за инспекцијске послове. У Сектору за инспекцијске послове обављају се послови који се односе на²⁵:

- надзор над законитошћу рада установа предшколског, основног и средњег образовања и васпитања; надзор над законитошћу аката установа из ових области када се на основу закона решава о правима, обавезама и правним интересима грађана;
- инспекцијски надзор и надзор над радом установа високог образовања;
- надзор над радом установа ученичког и студентског стандарда
- надзор над законитошћу рада и аката Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања;
- инспекцијски надзор над радом установа када га не обавља општинска, односно градска управа;
- обављање послова надзора над установама ученичког и студентског стандарда;
- управне послове у вези са повереним пословима;
- утврђивање испуњености услова за издавање дозволе за рад установа високог и вишег образовања;
- припрему одговора на тужбе и друга изјашњења за потребе судских и других поступака пред надлежним органима;
- припрема и израда годишњег плана инспекцијског надзора и објављивање на интернет страници Министарства;
- припрема, преиспитивање садржаја, измена и допуна контролних листа и њихово објављивање на интернет страници Министарства;
- израда месечних и кварталних извештаја о извршеним инспекцијским надзорима;
- израда годишњег извештаја о извршеним инспекцијским надзорима и објављивање на интернет страници Министарства;
- израду нацрта закона, подзаконских и других аката из надлежности Сектора;
- припрему решења по жалби против првостепеног решења просветног инспектора у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о инспекцијском надзору;
- остваривање непосредног надзора над радом општинских, односно градских просветних инспектора у складу са Законом о основама система образовања и васпитања;
- давање обавезних инструкција, одузимање овлашћења поједином инспектору у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о инспекцијском надзору;
- стручну обраду предмета и представки у вези са вршењем инспекцијског надзора;

²⁵ Делокруг инспекције и области под надзором дат је у Анексу – области и подобласти са законима и подзаконским прописима.

- поступање по представкама и спровођење препорука Заштитника грађана у вези послова из надлежности Сектора;
- ажурирање електронске документације и базе података, као и припрема информација из
- надлежности Сектора за објављивање на интернет страницу Министарства и
- друге послове у складу са законом

У Сектору за инспекцијске послове образоване су следеће уже унутрашње јединице:

- Одељење за инспекцијске послове у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања
- Одсек за инспекцијске послове у установама високог образовања и ученичког и студентског стандарда
- Група за правне, аналитичке и информатичке послове и праћење стања и процену ризика.
- **У Одељењу за инспекцијске послове у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања** обављају се послови који се односе на: планирање спровођења инспекцијског надзора над радом установа предшколског, основног и средњег образовања и васпитања; надзор над законитошћу рада установа предшколског, основног и средњег образовања и васпитања; јавно признатих организатора активности, надзор над законитошћу аката установа из ових области када се на основу закона решава о правима, обавезама и правним интересима грађана; контрола спровођења Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму, надзор над законитошћу рада и аката Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања; инспекцијски надзор над радом установа из ових области када га не обавља општинска, односно градска управа; управне послове у вези са повереним пословима; утврђивање испуњености услова у поступку верификације установа; припрему одговора на тужбе и друга изјашњења за потребе судских и других поступака пред надлежним органима; припрему решења по жалби против првостепеног решења просветног инспектора; остваривање непосредног надзора над радом општинских, односно градских просветних инспектора; давање обавезних инструкција; стручну обраду предмета и представки у вези са вршењем инспекцијског надзора; вођење евиденције о инспекцијском надзору; поступање по представкама и спроводи препоруке Заштитника грађана и Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у вези послова из надлежности Одељења; контролу установа у примени Закона о заштити становништва изложености дуванског дима; учествовање у припреми извештаја о раду и друге послове у складу са законом.

У Одсеку за инспекцијске послове у установама високог образовања и ученичког и студентског стандарда обављају се послови који се односе на: планирање спровођења инспекцијског надзора над радом високошколских установа; послови инспекцијског надзора у установама високог образовања и надзор над законитошћу рада и аката установа високог образовања; припремање одговора на тужбе у управном спору када се спор покреће по решењу у вршењу инспекцијског надзора и одговора на тужбе и друга изјашњења за потребе судских и других поступака пред надлежним органима; припремање одговора за потребе: јавних тужилаштава, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Агенције за борбу против корупције у вези предмета из надлежности инспектора; обављање контаката унутар (са одговарајућим службама) и изван Министарства (са

надлежним органима и телима високошколских установа⁹; непосредан рад са странкама (подносиоцима поднесака); проверавање веродостојности јавних исправа; контрола спровођења Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму; израду анализа и извештаја у вези са уоченим неправилностима и недостацима током вршења надзора и предлагање министру неопходних мера; обављање послова надзора на установама ученичког и студентског стандарда; доношење решења и закључака и подношење захтева за покретање прекршајног поступка, пријављивање за покретање поступка за привредни преступ и кривичне пријаве; поступања по пријавама грађана и извештавање о предузетим мерама; учествовање у припреми извештаја о раду; и друге послове у складу са законом.

У Групи за правне, аналитичке и информатичке послове и праћење стања и процену ризика

обављају се послови који се односе на: израду нацрта закона, подзаконских и других аката из надлежности Сектора; праћење прописа из области образовања и других прописа релевантних за обављање инспекцијског надзора и давање предлога у вези са усаглашавањем закона и подзаконских аката у овој области; израду годишњег плана инспекцијског надзора ради објављивања на интернет страници Министарства; израду месечног, тромесечног и полугодишњег плана инспекцијског надзора према процени ризика у сарадњи са организационим јединицама Сектора; учешће у изради контролних листа ради објављивања на интернет страници Министарства; вршење измена контролних листа; израду годишњег извештаја о раду Сектора ради објављивања на интернет страници Министарства, анализу месечног, тромесечног, шестомесечног и годишњег извештаја о евиденцији о инспекцијском надзору, израду једномесечног, тромесечног, шестомесечног и годишњег извештаја о процени ризика; припремање аката о примени прописа ради објављивања на интернет страници Министарства, правно техничку анализу и стручну обраду записника сачињених у ванредном и контролном инспекцијском надзору; покретање иницијативе за решавање питања из делокруга инспекцијског надзора; праћење функционисања система надзора, обављање управних послова у вези са пословима инспекцијског надзора, припрему одговора на тужбе и друга изјашњења за потребе судских и других поступака пред надлежним органима; сарадњу са организационим јединицама Министарства у прикупљању података потребних за обављање инспекцијског надзора; поступање по представкама и спровођење препорука Заштитника грађана и Повереника у вези послова из надлежности Сектора; прикупљање записника просветних инспектора ради обједињавања у бази података, о надзорима и установама, сарадња са другим инспекцијским органима, израду анализа и извештаја у вези са уоченим неправилностима и недостацима током вршења надзора и предлозима за отклањање истих; и друге послове у складу са законом.

27.1.2. Територијална организација и организациона шема

Сагласно члану 5. Закона о просветној инспекцији („Службени гласник Републике Србије“ број 27/2018), министарство просвете, науке и технолошког развоја је поверило послове просветне инспекције:

- Влади АП Војводине - ови послови се обављају у покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице и покрајинском секретаријату за високо образовање и научноистраживачку делатност.
- Јединицама локалне самоуправе ' градови и општине.

27.1.3. Систематизација радних места

У Сектору за инспекцијске послове укупно је систематизовано 15 радних места (36 извршилаца). Попуњено је 27 радних места / извршилаца и 1 постављено лице. Послове инспекцијског надзора обавља 22 инспектор, 5 инспектора за високо образовање (4 у Београду и један у Нишу) и 17 инспектора за доуниверзитетско образовање (5 инспектора у Београду и један начелник са овлашћењима инспектора) и по један инспектор у Пожаревцу, Краљеву, Ваљеву, Ужицу, Зајечару, Лесковцу и Косовској митровици (укупно 7) и по 2 инспектора у Нишу и Крагујевцу (укупно 4).

Сектором руководи помоћник министра, са овлашћењима инспектора, што заједно са осталим инспекторима чини број од 23 инспектора.

У одељењу за инспекцијске послове у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања послове просветног инспектора обавља 18 инспектора (систематизовано је 20 места). одељењем руководи начелник који обавља и послове просветног инспектора (тренутно упражњено радно место за које је у току конкурс). Укупно у одељењу је систематизовано радних места за 21 запослених (4 просветна инспектора који обављају и послове планирања и унапређивања рада просветне инспекције, 15 просветних инспектора и једног лица за обављање канцеларијских послова и начелник).

Одсеком за инспекцијске послове у установама високог образовања и ученичког и студентског стандарда руководи шеф одсека, који обавља и послове инспектора. Послове просветног инспектора обављају још 4 инспектора и то 3 инспектора за високо образовање и један за ученички и студентски стандард, укупно 5 инспектора. Укупно је систематизовано 5 позиција за 10 извршилаца (поред шефа одсека, ту су и 2 инспектора за високо образовање и послове планирања рада, 1 инспектор за инспекцијске послове и планирање рада над установама ученичког и студентског стандарда, 5 инспектора за високо образовање, 1 инспектора за инспекцијске послове над радом установа ученичког и студентског стандарда).

Групом за правне, аналитичке и информатичке послове и праћење стања и процену ризика руководи руководилац групе. систематизовано је **4 радна места за 4 извршиоца и сва радна места су попуњена.**

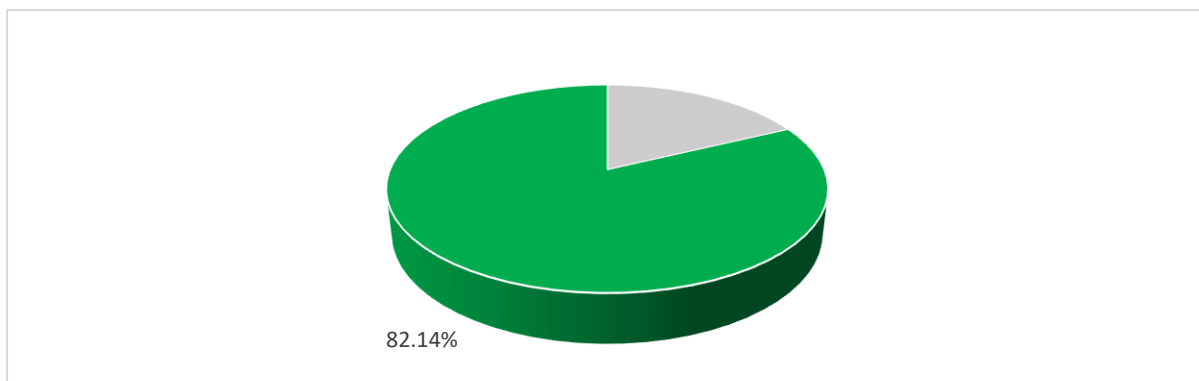
У Сектору за инспекцијске послове је запослено и 4 административно – техничких сарадника (административни послови, канцеларијски послови и ИТ послови) и једно лице обавља послове шефа групе (укупно 5).

Према систематизацији непопуњено је 4 радна места инспектора у високом образовању и једано радно место за надзор у ученичком и студентском стандарду и 3 инспектора у доуниверзитетском.

Послове инспектора поред инспектора у министарству надлежном за послове образовања и васпитања, сагласно члану 5. закона о просветној инспекцији („Службени гласник Републике Србије“ број 27/2018) обављају и инспектори у органу покрајинске управе надлежном за послове образовања и васпитања и градском и општинском органу надлежном за послове образовања и

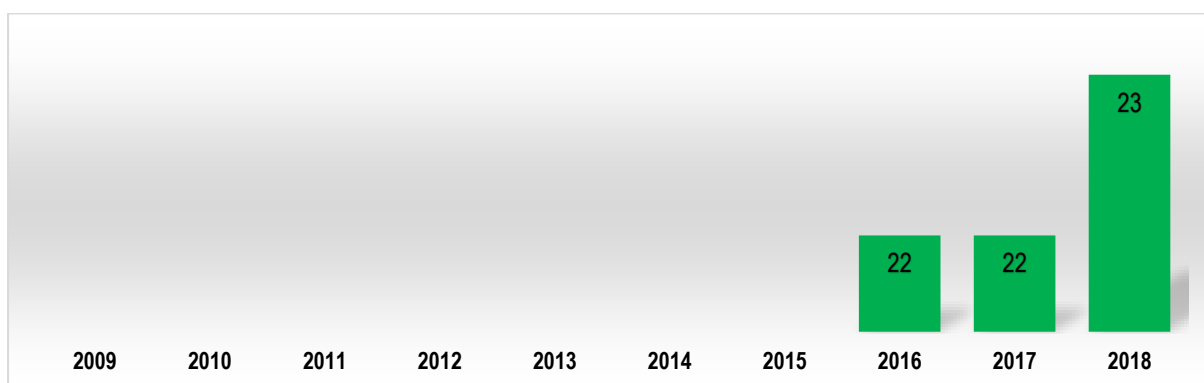
васпитања. Правилником о утврђивању потребног броја просветних инспектора у општинској, односно градској управи („Службени гласник Републике Србије“ број 52/2018) утврђен је број од 206 инспектора који обављају послове просветних инспектора у јединицама локалне самоуправе и на покрајинском нивоу. Тренутно послове инспектора у органу покрајинске управе, градским и општинским органима обавља 140 инспектора.

Графикон 73 Попуњеност у односу на систематизацију

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Сектор за инспекцијске послове	Помоћник министра	1	1
Начелник одељења за инспекцијске послове у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања	Виши саветник	1	1
Шеф одсека за инспекцијске послове у установама високог образовања и ученичког и студентског стандарда и	Виши саветник	1	1
Руководилац групе за правне, аналитичке и информатичке послове и праћење стања и процену ризика.	Виши саветник	1	1
Просветни инспектор	Самостални Саветник	7	6
Просветни инспектор	Саветник	21	14
Аналитички послови	Саветник	2	2
Аналитички послови	Млађи саветник	1	1
Административни радници		2	2

Графикон 2 Кретање броја инспектора 2009-2018

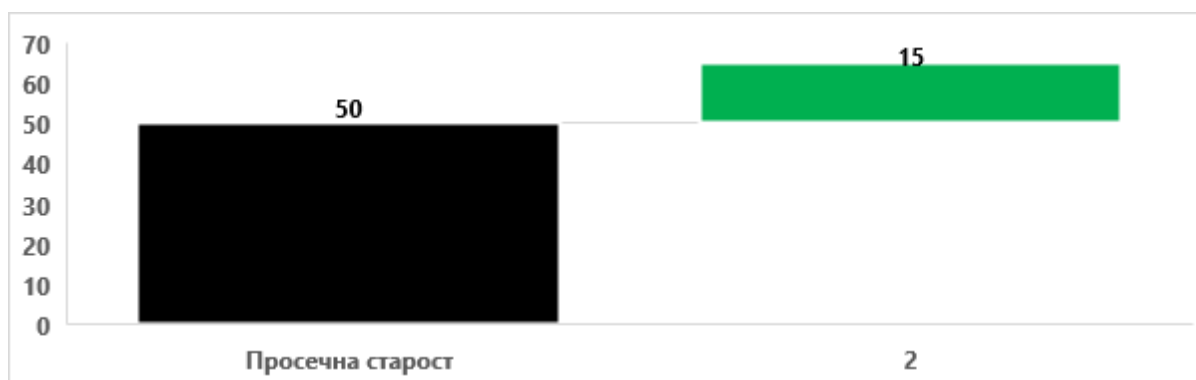
27.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима старосна структура инспектора је:

Године	Број инспектора
Млађи од 35 год.	/
Од 36 до 45 год.	1
Од 46 до 55 год.	15
Од 56 до 65 год.	7

Просечна старост инспектора у просветној инспекцији је 50 година, при чему је око трећине инспектора релативно близу одласку у пензију.

Графикон 74 Просечан број година до пензије

Приложени подаци указују на високу просечну старост инспектора, због чега се у наредним годинама може очекивати додатно смањење броја инспектора услед стицања услова за старосну пензију. За настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старијих инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга просветне инспекције.

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору сви инспектори су положили испит за инспектора, тј. имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора).

Образовни профил инспектора	Број запослених према образовном профилу
Професор техничког образовања	1 извршилац
Дипломирани правник	11 извршилаца
Професор разредне наставе	2 извршилаца
Професор педагогије	2 извршилаца
Дипломирани педагог	2 извршилац
Професор музичке културе	1 извршилац
Дипломирани историчар	1 извршилац
Професор технике и информатике	1 извршилац
Дипломирани психолог (вд.помоћника министра)	1 извршилац
Професор југословенске и опште књижевности	1 извршилац
УКУПНО	23 извршилац

27.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Просветна инспекција доставила је све тражене податке.

Кључни типови (врсте) субјеката и објеката надзора које обавља просветна инспекција су:

- Предшколска установа
- Основна школа
- Средња школа
- Дом ученика (укључујући и студентске домове и школе са домом)
- Студентски центар
- Студентско одмаралиште
- Студентски културни центар
- Универзитет
- Факултет, односно уметничка академија у саставу Универзитета
- Академија струковних студија
- Висока школа струковних студија и Висока школа академских студија
- Јавно признати организатори активности
- Заводи
- Центри за стручно усавршавање.

Просветна инспекција је у протеклој години извршила преко 4.000 надзора. Најчешћа врста надзора је ванредни надзор који учествује са скоро две трећине укупних надзора (2.661 надзор) у 2017. години. Број редовних надзора је знатно мањи и чини 27% (1.107 надзора).

27.2.1. Категоризација субјеката и објеката под надзором инспекције према процењеном степену ризика

Просветна инспекција није до сада разврставала надзиране субјекте према степену ризика, иако је у редовним инспекцијским надзорима утврђивала степен ризика на основу контролних листа. Током септембра 2018. године усвојен је Правилника о посебним елементима процене ризика, те ће се разврставање субјеката надзора вршити од школске 2018./2019. године. Према чл. 6.на основу процене ризика одређује се степен ризика код надзираног субјекта и утврђује учесталост

спровођења инспекцијског надзора, тако да се код надзираног субјекта код којег је процењен критичан или висок ризик, инспекцијски надзор врши се најмање једном у годину, у случају средњег ризик, инспекцијски надзор врши се најмање једном у две године, а код ниског инспекцијски надзор врши се најмање једном у пет година. Код надзираног субјекта код којег је процењен незнатан ризик инспекцијски надзор врши се по процени просветног инспектора.

Према подацима инспекције, укупан број објеката (субјеката) надзора према процењеном ризику дат је у следећој табели.

Број објеката по степену ризика под надзором просветне инспекције

	незнатан	низак	средњи	висок	критичан	укупно
Предшколска установа	200	100	100	97		497
Основна школа	600	250	250	178		1.278
Средња школа	250	150	150	20	9	579
Дом ученика	40	10	10	11		71
Студентски центар	5	2	1	1		9
Студентско одмаралиште		1	1			2
Студентски културни центар	4					4
Универзитет	15	7	4			26
Факултет, односно уметничка академија у саставу Универзитета	100	30	20	17		167
Академија струковних студија	4	1	1	1		7
Висока школа струковних студија и Висока школа академских студија	50	20	15	8		93
Јавно признати организатори активности	20	5	5	3		33
Заводи	2					2
Центри за стручно усавршавање	10	2				12
УКУПНО:	1.300	578	557	336	9	2.780

Анализа је такође узела у обзир чињеницу да је доношењем Закона о просветној инспекцији проширена надлежност просветне инспекције у смислу контроле образовних центара и послодаваца за учење кроз рад, за које инспекција тренутно нема податке.

Коначно, анализа претпоставља потребно време према следећој процени

Потребно време за вршење инспекцијског надзора према врсти надзора, типу субјекта/објекта и степену ризика

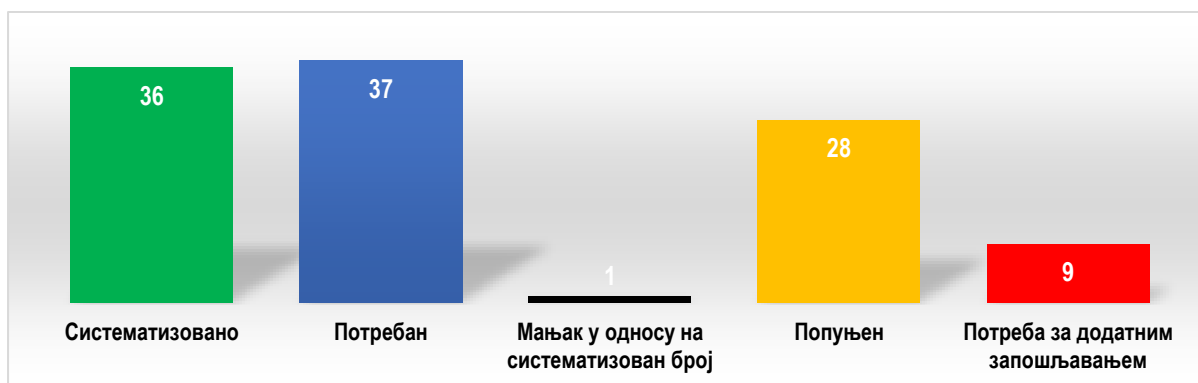
Р.б.	Активност	Укупан број дана, по инспектору
1	Укупан број дана у години	365
2	Викенди	104
3	Годишњи одмор	30
4	Празници	11
5	Укупан број расположивих радних дана	220
6	Активности праћења стања, процене ризика, планирања, усклађивања и координације	20
7	Редовни инспекцијски надзор	90
8	Ванредни инспекцијски надзор	70
9	Саветодавне посете	20
10	Остале активности	20

За потребе обрачуна коришћена је процена потребног трајања надзора у зависности од врсте надзора.

ВРСТА НАДЗОРА	ДОУНИВЕРЗИТЕТСКО ОБРАЗОВАЊЕ		ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ	
	КАНЦЕЛАРИЈСКИ	ТЕРЕНСКИ	КАНЦЕЛАРИЈСКИ	ТЕРЕНСКИ
РЕДОВНИ	5 радна дана	3 радна дана	20 радних дана	3 радна дана
ВАНРЕДНИ	2 радна дана	3 радна дана	15 радних дан	2 радна дана
КОНТРОЛНИ	2 радна дана	2 радна дана	10 радних дан	2 радна дана
ДОПУНСКИ	2 радна дана	3 радна дана	15 радних дана	3 радна дана

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 13.900 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 11 републичких инспектора (укључујући и попуњавање систематизованих радних места) и око 60 покрајинских, односно градских и општинских просветних инспектора, неопходно је у што краћем року запослити инспекторе у управним окрузима где услед инспектора у старосну пензију прети могућност изостанка инспекцијског надзора.

Графикон 75 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори део времена троше на аналитичке послове и припрему инспекцијског надзора. Сходно томе, препорука је да се систематизација радних места просветне инспекције употпуни одговарајућим бројем радних места – правници и аналитичари за послове припреме аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, израде процена ризика, израда планова надзора, обрада контролних листи, учешће у процедурама израде прописа, студијско-аналитичке и правне послове итд.

Имајући у виду сложеност и значај посла који обављају просветни инспектори и квалитет обављеног рада, значајно повећан број установа над којима се спроводи инспекцијски надзор (приватне установе на свим нивоима у оснивању), сложеност предмета, обим документације коју инспектори обрађују, дужину трајања инспекцијског надзора, сматрамо оправданим да се омогући повећање броја инспектора у доуниверзитетском образовању за још 6 инспектора и за установе високог образовања за још 5 инспектора.

27.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Просветна инспекција поседује седам возила просечне старости 7.5 година, при чему је већина возила млађе од три године.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
7	0.3	7.5	1.2	>5

Инспекција поседује 27 стоних и 2 преносна рачунара. Такође, поседује и 2 скенера, 8 штампача и 2 преносна уређаја. Службене мобилне телефоне поседују сви просветни инспектори, али апарати које инспектори користе су застарили, нису андроиди који имају потребне функције које инспектор може да користи на терену (фотографисање, скенирање, интернет, итд). Сектор за инспекцијске послове нема сазнања о стању ИТ опреме покрајинских, градских и општинских просветних инспектора. Према информацијама добијеним од стране инспекције, одређени број инспектора на терену нема потребну опрему за рад.

Запослени у Сектору за инспекцијске послове, користе пословни простор у пословној згради у ул. Захумској бр.14 у Београду, а инспектори ван седишта Министарства користе пословне просторије у зградама управних округа којима су смештене и школске управе и то: ШУ Краљево, ШУ Ужице, ШУ Зајечар, ШУ Косовска Митровица, ШУ Пожаревац, ШУ Ниш, ШУ Крагујевац, ШУ Ваљево и ШУ Лесковац. Напомињемо да просторије које користе инспектори нису у власништву Министарства. Три просветна инспектора користе опрему која је у власништву школске управе. Рачунарска опрема која је побројана је у властиштву Министарства просвете, науке и технолошког развоја. За одржавање опреме у власништву Министарства просвете, науке и технолошког развоја одговорно је само министарство.

27.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- Потребно је запослити још 9 инспектора у циљу подмлађивања кадровских капацитета. Приоритет представља запошљавање инспектора у све три (3) организационе јединице. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.

- Како је Законом о инспекцијском надзору прописана могућност вршења унутрашње контроле, у поступку је доношење Правилника о облику и начину вршења унутрашње контроле у просветној инспекцији, те је потребно систематизовање 3 радна места за: руководиоца унутрашње контроле и 2 контролора.
- Као што је и наведено сви просветни инспектори имају рачунаре, али основни проблем је њихова просечна старост и требало би предвидети замену истих. Основни проблем са којим се инспектори суочавају у свакодневном раду је недостатак штампача и скенера (мобилних скенера), јер с обзиром на природу посла, теренски рад и „велике предмете,, треба узети у обзир и предвидети могућност набавке мобилних скенера, како би се олакшао и убрзао свакодневни рад.
- Постоји потреба за набавком нових рачунара/лаптопова, јер су постојећи застарели. Затим, набавка штампача и мобилних (преносних) скенера и набавка 2 или 3 возила за рад инспектора на терену.
- Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре, штампаче и скенере.

28. СПОРТСКА ИНСПЕКЦИЈА

28.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

28.1.1. Организација и надлежност инспекције

Спортска инспекција део је Министарства омладине и спорта и обухвата Одсек за инспекцијске послове у спорту.

У Одсеку за инспекцијске послове у спорту обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор, односно спровођење Закона о спорту и прописа донетих на основу овог закона; поступање физичких лица и организација у области спорта; утврђивање испуњености услова за обављање спортских активности и делатности и утврђивање испуњености услова за вршење послова стручног оспособљавања за спортска занимања, односно звања; праћење стања и израду анализа, информација и обавештења из делокруга Одсека и друге послове из делокруга Одсека.

Спортски инспектори врше надзор над применом Закона о спорту и прописа донетих на основу Закона о инспекцијском надзору.

28.1.2. Територијална организација и организациона шема

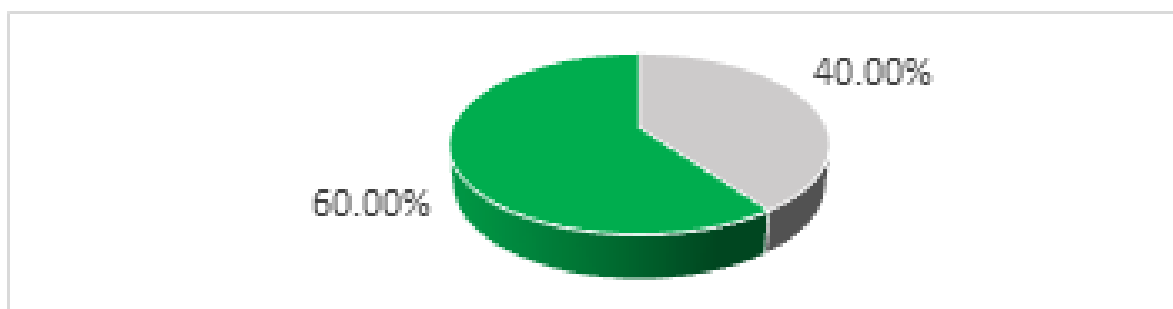
Одсек за инспекцијске послове у спорту има канцеларије само у Београду.

Одсек за инспекцијске послове у спорту поверио је послове те су према подацима из 2017. године именована 2 покрајинска инспектора и 8 градских и општинских спортских инспектора. У свим ситуацијама када су надзирани субјекти на територији јединице локалне самоуправе која нема спортског инспектора, поступају 3 републичка спортска инспектора.

28.1.3. Систематизација радних места

У Одсеку за инспекцијске послове у спорту је систематизовано 5 радних места, а попуњено је 3 радна места, односно 60% систематизованих радних места..

Графикон 1 Попуњеност у односу на систематизацију

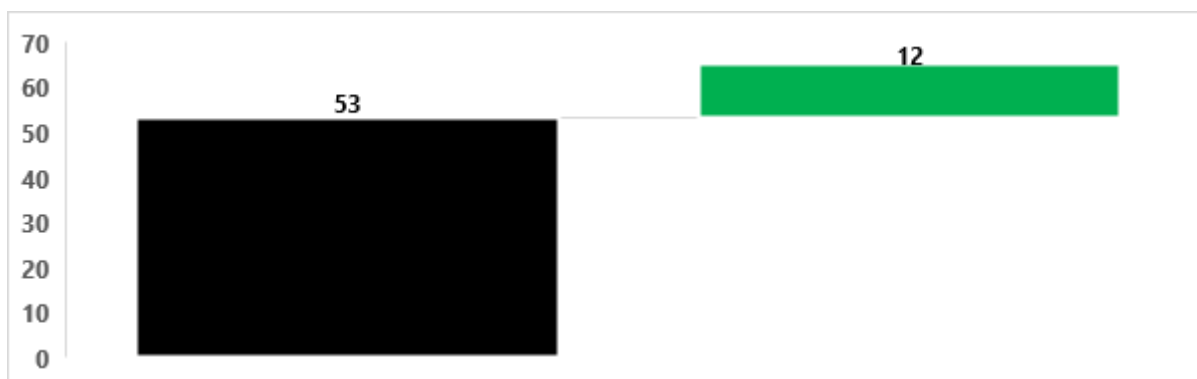

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Шеф Одсека а инспекцијске послове у спорту	Самостални саветник	1	1
Спортски инспектор	Саветник	3	2
Помоћник спортског инспектора	Референт	1	0

28.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Просечна старост спортских инспектора је 53 година, при чему су два инспектора пред одласком у пензију.

Графикон 2 Просечан број година до пензије

Приложени подаци указују на високу просечну старост инспектора, због чега се у наредним годинама може очекивати драстично смањење броја инспектора услед стицања услова за старосну пензију. За унапређење инспекцијског надзора у области спорта, потребно је запошљавање младих инспектора и омогућавање преношења знања и искустава старијих инспектора, како би новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга спортске инспекције.

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему.

Образовни профил инспектора	Број запослених према образовном профилу
Дипломирани правник	2 извршиоца
Професор спорта и физичког васпитања	1 извршилац
УКУПНО	3 извршиоца

28.2. АНАЛИЗА

Одсек за инспекцијске послове у спорту није доставио све тражене податке како би се извршила анализа потребног броја инспектора сразмерно обиму посла и степену ризика.

Спортска инспекција обавља надзор над спортским организацијама – удружењима, спортским привредним друштвима и установама у области спорта.

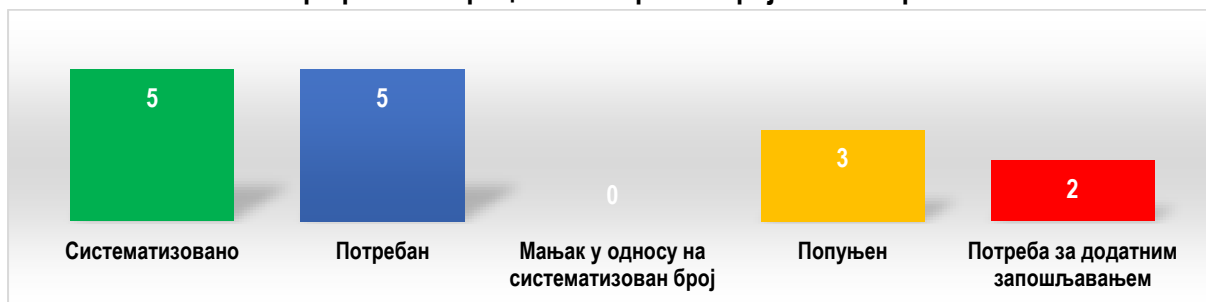
Надзор спортске инспекције може да траје и месецима, с обзиром на то да обухвата проверу документације спортских организација, која се доставља инспекторима електронски, и често уз велика кашњења и пробијање рокова.

Категоризација субјеката и објеката под надзором инспекције према процењеном степену ризика

С обзиром да Одсек за инспекцијске послове у спорту није радио анализу ризика до сада, спортски инспектори најчешће поступају по представкама. У току је израда Правилника о посебним

елементима процене ризика ове инспекције, који би требало да буде у примени од 2019. године, те се на основу примене Правилника очекује и категоризација надзираних субјеката по ризику. На територији Републике Србије постоји 13 000 спортских организација и све представљају субјекте надзора. И јединице локалне самоуправе могу бити надзирани субјект, када примењују Закон о спорту приликом издвајања средстава из буџета за спортске намене.

Графикон 3 Процењен потребан број инспектора

Коначно, анализа претпоставља потребно време према следећој процени:

Потребно време за вршење инспекцијског надзора према врсти надзора, типу субјекта/објекта и степену ризика

Р.б.	Активност	Укупан број дана, по инспектору
1	Укупан број дана у години	365
2	Викенди	104
3	Годишњи одмор	30
4	Празници	11
5	Укупан број расположивих радних дана	220
6	Активности праћења стања, процене ризика, планирања, усклађивања и координације	20
7	Редовни инспекцијски надзор	0
8	Ванредни инспекцијски надзор	160
9	Саветодавне посете	20
10	Остале активности	20

На основу података достављених од стране Одсека за инспекцијске послове у спорту, али и на основу разговора са инспекторима, потребно је попунити сва места предложена систематизацијом, а предлог саме инспекције је да се именују општински инспектори који би обављали послове инспекцијског надзора из области спорта на локалу.

28.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
/	/	/	1	5

Одсек за инспекцијске послове у спорту поседује 3 стона рачунара, али не поседује возило.

Одсек за инспекцијске послове у спорту има канцеларије само у Београду, у Палати Србија, Булевар Михајла Пупина 2.

28.4. ПРЕПОРУКЕ

- Потребно је запослити још 2 републичка инспектора, али и именовати инспекторе на локалу, како би се надзор над спортским организацијама одвијао без застоја.
- Постоји потреба за набавком нових рачунара/лаптопова, јер су постојећи застарели.
- Потребна је набавка возила за инспекторе.

29. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ И НАДЗОР – МЕТРОЛОШКА ИНСПЕКЦИЈА

29.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

29.1.1. Организација и надлежност инспекције

Метролошка инспекција део је Министарства привреде, Дирекције за мере и драгоцене метале, Сектора за контролу и надзор.

У оквиру Сектора за контролу и надзор, врше се 4 врсте надзора:

- Надзор над применом и спровођењем Закона о метрологији и других прописа у области метрологије.
- Надзор над употребом законских мерних јединица.
- Метролошки надзор над мерилима.
- Надзор над претходно упакованим производима.

Надзор над предметима од драгоцених метала. Унутрашњим уређењем и систематизацијом радних места у Министарству привреде – Дирекција, за обављање послова из делокруга рада Дирекције образована су два сектора, једно одељење, три одсека и једна група, и то:

- Сектор за развој метрологије
- Сектор за контролу и надзор
- Одсек за финансијске послове
- Група за стручно оперативне послове
- Одељење за правне и опште послове
- Одсек за информационе технологије
- Одсек за сертификацију

29.1.2. Територијална организација и организациона шема

Метролошка инспекција има канцеларије у 6 градова:

- Одсек за контролу и надзор Београд
- Одсек за контролу и надзор Ниш
- Одсек за контролу и надзор Крушевац
- Група за контролу и надзор Нови Сад
- Група за контролу и надзор Суботица
- Група за контролу и надзор Зрењанин.

Назив радног места за инспекторе	Звање	Систематизација	Попуњеност
Помоћник директора у Сектору за контролу и надзор у петој групи	Помоћник директора	1	1
Шеф Одсека за контролу и надзор Београд	Самостални саветник	1	1
Координатор за вршење надзора над стручним радом овлашћених тела	Млађи саветник	1	1
Радно место за надзор над тржиштем и метролошки надзор	Млађи саветник	1	1
Радно место за надзор над претходно упакованим производима	Млађи саветник	1	1
Радно место за подршку метролошком надзору	Сарадник	1	1
Радно место за обављање метролошке контроле за електрична мерила	Референт	1	1
Радно место за обављање метролошке контроле за механичка мерила	Референт	2	1
Шеф Одсека за контролу и надзор Ниш	Самостални саветник	1	1
Радно место за испитивање и надзор над претходно упакованим производима	Саветник	1	1
Радно место за надзор над тржиштем и метролошки надзор	Млађи саветник	3	2
Радно место за обављање метролошке контроле за механичка мерила	Референт	1	1
Шеф Одсека за контролу и надзор Крушевац	Самостални саветник	1	1
Радно место за метролошки надзор - Координатор	Самостални саветник	1	1
Радно место за надзор над тржиштем и метролошки надзор	Млађи саветник	2	1
Радно место за испитивање и подршку надзору над претходно упакованим производима	Млађи саветник	1	1
Радно место за обављање метролошке контроле за механичка мерила	Референт	1	0
Руководилац Групе за контролу и надзор Нови Сад	Саветник	1	1
Радно место за подршку метролошком надзору	Сарадник	1	1
Радно место за обављање метролошке контроле за електрична мерила	Референт	1	0
Руководилац Групе за контролу и надзор Суботица	Самостални саветник	1	1
Радно место за надзор над тржиштем и метролошки надзор	Саветник	1	1
Радно место за подршку метролошком надзору	Сарадник	1	1
Радно место за административне послове	Референт	1	1
Руководилац Групе за контролу и надзор Зрењанин	Самостални саветник	1	1
Радно место за обављање метролошке контроле за механичка мерила	Референт	1	1
Радно место за обављање метролошке контроле за електрична мерила	Референт	1	0
Шеф Одсека за оверавање мерила	Самостални саветник	1	1
Радно место млађег метеоролога за механичка мерила	Млађи саветник	1	1

29.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Просечна старост метролошких инспектора је 49 година, при чему је око трећине инспектора релативно близу одласку у пензију.

Графикон 2 Просечан број година до пензије

Већина инспектора има високу стручну спрему, њих 22, два инспектора су са вишом школском спремом, док су троје са средњом стручном спремом.

Наведени подаци указују на високу просечну старост инспектора, те је за настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старијих инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга просветне инспекције.	Број запослених према образовном профилу
Образовни профил инспектора	
Висока стручна спрема	22 извршилаца
Виша школска спрема	2 извршиоца
Средња стручна спрема	3 извршиоца
УКУПНО	27 извршилаца

29.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Сектор за контролу и надзор није доставио све тражене податке:

Кључни типови (врсте) субјеката и објеката надзора које обавља просветна инспекција су:

- Мерила у употреби
- Мерила која још нису у употреби
- Претходно упаковани производи
- Предмети од драгоцених метала који су стављени на тржиште

Највише надзора обави се над мерилима у употреби – око 7000 на годину дана. Затим следи надзор над предметима од драгоцених метала који су стављени на тржиште – 230 надзора годишње као и надзори над претходно упакованим производима – 70 надзора годишње.

29.2.1. Категоризација субјеката и објеката под надзором инспекције према процењеном степену ризика

Метролошка инспекција од ове године све надзиране субјекте, односно објекте сврстава у средњи ризик, а план је да се наредне године, на основу овогодишњих искустава из надзора, добије прецизнија категоризација објеката по степену ризика.

Према подацима Сектора за контролу и надзор, за један надзор потребно је два инспектора и један цео дан (дакле, два инспектор дана по надзору).

Коначно, анализа претпоставља потребно време према следећој процени:

Потребно време за вршење инспекцијског надзора према врсти надзора, типу субјекта/објекта и степену ризика

Р.б.	Активност	Укупан број дана, по инспектору
1	Укупан број дана у години	365
2	Викенди	104
3	Годишњи одмор	30
4	Празници	11
5	Укупан број расположивих радних дана	220
6	Активности праћења стања, процене ризика, планирања, усклађивања и координације	20
7	Редовни инспекцијски надзор	156
8	Ванредни инспекцијски надзор	4
9	Саветодавне посете	20
10	Остале активности	20

	ТРАЈАЊЕ НАДЗОРА
РЕДОВНИ	2 радна дана
ВАНРЕДНИ	2 радна дана
КОНТРОЛНИ	1 радни дан
ДОПУНСКИ	1 радни дан

29.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

У току 2017. године, Сектор за контролу извршио је 7693 надзора, од чега су чак 7557 били редовни надзори (98%). Највише ванредних надзора извршено је над стручним радом овлашћених тела за оверавање мерила (55% од укупног броја надзора ове врсте).

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
10	2.7	8	1	Није позната

Сваки инспектор поседује преносиви рачунар. Службене мобилне телефоне поседују сви инспектори.

Седиште Сектора за контролу и надзор је у пословној згради Дирекције за мере и драгоцене метале у ул. Мике Аласа бр. 14 у Београду, а остале канцеларије налазе се у Нишу, Крушевцу, Новом Саду, Суботици, Зрењанину.

29.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- У самом Сектору за контролу и надзор истичу да имају оптималан број инспектора.
- Усвајањем Закона о метрологији, Дирекција за мере и драгоцене метале постаје Агенција за мере и драгоцене метале, а према Закону, послове инспекцијског надзора обављају инспектори који би били систематизовани у оквиру Министарства привреде.
- Постоји потреба за набавком нових рачунара/лаптопова, јер су постојећи застарели.
- Сектор за контролу и надзор истиче потребу набавке опреме за надзор над електричним бројилима.

30. ОДЕЉЕЊЕ УПРАВНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

30.1.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

30.1.2. Организација и надлежност инспекције

Управни инспекторат је орган управе у саставу Министарства државне управе и локалне самоуправе, образован Законом о управној инспекцији („Службени гласник РС“, број 87/11).

Управна инспекција је облик надзора над спровођењем закона и других прописа и поступањем органа државне управе, служби судова, јавних тужилаштава, Републичког јавног правобранилаштва, служби Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и служби органа чије чланове бира Народна скупштина, као и органа територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе у вршењу поверених послова државне управе и других ималаца јавних овлашћења, чије су садржина, границе и овлашћења утврђени Законом о управној инспекцији и посебним законима.

Управна инспекција обавља инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређују:

- државна управа;
- радни односи у државним органима и органима јединица локалне самоуправе;
- општи управни поступак и посебни управни поступци;
- изглед и употреба грба, заставе и химне Републике Србије;
- службена употреба језика и писама;
- печат државних и других органа;
- бирачки спискови и матичне књиге;
- политичке странке и удружења и слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Управна инспекција обавља инспекцијски надзор и у другим областима у којима је посебним законом утврђена њена надлежност.

За обављање послова из делокруга Управног инспектората образована је Група за аналитичке, статистичко-евиденционе, кадровске и опште правне послове и Сектор управне инспекције.

Одређене послове из делокруга Управног инспектората обављају државни службеници у окружним подручним јединицама и подручним јединицама ширим од подручја управног округа ван седишта Министарства.

30.1.3. Територијална организација и организациона шема

У Сектору управне инспекције, образоване су следеће уже организационе јединице:

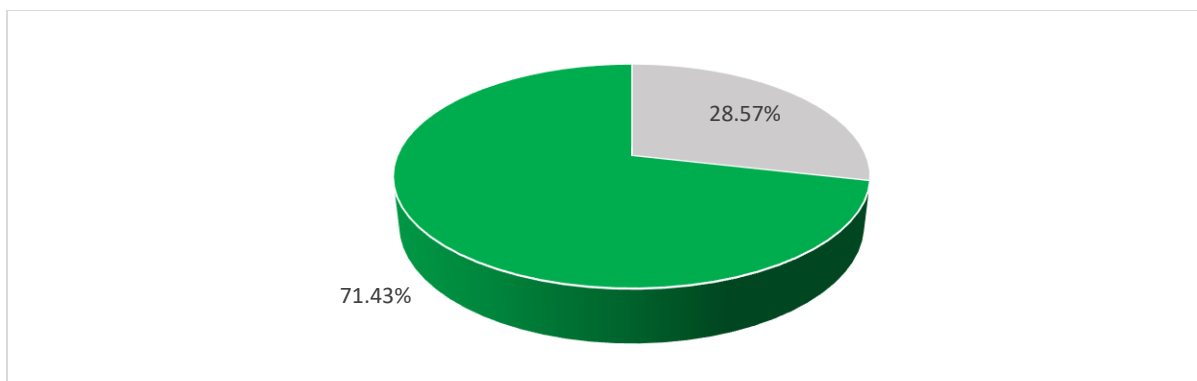
- Одсек управне инспекције Београд
- Одсек управне инспекције Смедерево
- Група управне инспекције Нови Сад

- Одсек управне инспекције Ниш

30.1.4. Систематизација радних места

У Сектору управне инспекције је систематизовано 28 радних места, а попуњено је 20 радних места, односно 71,43%. Од тог броја 18 места чине инспектори, а 2 места чини административно особље.

Графикон 76 Попуњеност у односу на систематизацију

Главни управни инспектор – директор, руководи, организује и обједињава рад Управног инспектората, решава у управним стварима из делокруга Управног инспектората, одлучује о правима и дужностима запослених, обавља и друге послове у складу са законом.

Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Директор – главни управни инспектор	Директор	1	1
Помоћник директора, положај у петој групи	Помоћник директора	1	1
Руководилац Групе за аналитичке, статистичко-евиденционе, кадровске и опште правне послове	Саветник	1	0
Радно место за статистичко-евиденционе послове	Млађи саветник	1	0
Радно место за евиденционе послове	Референт	1	1
Помоћник директора Сектора за управну инспекцију, положај у петој групи	Помоћник директора	1	1
Шеф Одсека управне инспекције Београд	Виши саветник	1	0
Управни инспектор - координатор	Самостални саветник	4	4
Управни инспектор - саветник	Саветник	2	1
Одсек управне инспекције Смедерево – Шеф Одсека	Виши саветник	1	1
Управни инспектор - координатор	Самостални саветник	2	2
Управни инспектор - саветник	Саветник	3	1
Одсек управне инспекције Ниш – шеф Одсека	Виши саветник	1	1
Управни инспектор - координатор	Самостални саветник	3	3
Управни инспектор - саветник	Саветник	2	0

Група управне инспекције Нови Сад – Руководилац групе	Виши саветник	1	1
Управни инспектор - саветник	Саветник	2	0

30.1.5. Старосна структура и образовни профил запослених

Просечна старост управних инспектора је 49 година, при чему је око трећине инспектора релативно близу одласку у пензију.

Графикон 2 Просечан број година до пензије

Приложени подаци указују на високу просечну старост инспектора, због чега се у наредним годинама може очекивати додатно смањење броја инспектора услед стицања услова за старосну пензију. За настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старијих инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга управне инспекције.

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору сви инспектори су положили испит за инспектора, тј. имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора).

Образовни профил инспектора	Број запослених према образовном профилу
Дипломирани правник	18 извршилаца
УКУПНО	18 извршилаца

30.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Управни инспекторат није доставио све тражене податке:

Кључни типови (врсте) субјеката и објеката надзора које обавља управна инспекција су:

- Органи државне управе
- службе судова
- службе јавних тужилаштава

- службе Републичког јавног правобранилаштва
- службе Народне скупштине
- службе председника Републике
- службе Владе
- службе Уставног суда
- службе органа чије чланове бира Народна скупштина
- органи територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе
- имаоци јавних овлашћења
- политичке странке
- удружења.

Управни инспекторат је током претходне године извршио укупно 1430 надзора, од чега су 1114 били редовни (78%), 270 контролних (19%) и 46 ванредних (3%) .

Имајући у виду да ће од 2019. године управни инспектори у редовном надзору надзирати и удружења, потребно је омогућити запослење бар по још једног извршиоца У Београду, Новом Саду, Нишу и Смедереву са познавањем прописа који уређују рад удружења.

Графикон 3 Процењен потребан број инспектора

30.2.1. Категоризација субјеката и објеката под надзором инспекције према процењеном степену ризика

Управни инспекторат није до сада разврставао надзиране субјекте према степену ризика. Јуна 2018. године усвојен је Правилника о посебним елементима процене ризика, те ће се разврставање субјеката надзора вршити од наредне године. Према чл. 6. на основу процене ризика одређује се степен ризика код надзираног субјекта и утврђује учесталост спровођења инспекцијског надзора, тако да се код надзираног субјекта код којег је процењен критичан или висок ризик, инспекцијски надзор врши се најмање једном у годину, у случају средњег ризик, инспекцијски надзор врши се најмање једном у две године, а код ниског инспекцијски надзор врши се најмање једном у четири године.

Према подацима инспекције, укупан број објеката (субјеката) надзора је приближно 44.000 (органи државне управе; службе судова, јавних тужилаштава, Републичког јавног правобранилаштва;

службе Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и службе органа чије чланове бира Народна скупштина; органи територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе; имаоци јавних овлашћења; политичке странке; удружења и др).

Коначно, анализа претпоставља потребно време према следећој процени

Потребно време за вршење инспекцијског надзора према врсти надзора, типу субјекта/објекта и степену ризика

Р.б.	Активност	Укупан број дана, по инспектору
1	Укупан број дана у години	365
2	Викенди	104
3	Годишњи одмор	30
4	Празници	11
5	Укупан број расположивих радних дана	220
6	Активности праћења стања, процене ризика, планирања, усклађивања и координације	20
7	Редовни инспекцијски надзор	156
8	Ванредни инспекцијски надзор	8
9	Саветодавне посете	19
10	Остале активности	19

	ТРАЈАЊЕ НАДЗОРА
РЕДОВНИ	3 радна дана
ВАНРЕДНИ	3 радна дана
КОНТРОЛНИ	1 радни дан
ДОПУНСКИ	1 радни дан

30.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

На основу података достављених од стране Управног инспектората, али и на основу разговора са инспекторима, потребно је попунити сва места предложена систематизацијом. Управни инспекторат поседује петнаест возила просечне старости 12 година.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
15	1.2	12	2.05	5

Инспекција поседује 14 стоних и 23 преносна рачунара. Такође, поседује и скенер и штампач. Службене мобилне телефоне поседују сви инспектори.

Седиште Управног инспектората је у пословној згради у ул. Дечанска бр. 8 у Београду, а инспектори ван седишта Управног инспектората пословне просторије у Новом Саду, Нишу и Смедереву.

30.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- Потребно је запослити још 4 инспектора у све четири (4) организационе јединице – Нови Сад, Ниш, Смедерево и Београд како би се надзор над удружењима редовно спроводио од 2019. године.
- Сви управни инспектори имају рачунаре, али основни проблем је њихова просечна старост и требало би предвидети замену истих. Основни проблем са којим се инспектори суочавају у свакодневном раду је недостатак штампача и скенера (мобилних скенера), јер с обзиром на природу посла, теренски рад и „велике предмете,, треба узети у обзир и предвидети могућност набавке мобилних скенера, како би се олакшао и убрзао свакодневни рад.
- Постоји потреба за набавком нових рачунара/лаптопова, јер су постојећи застарели.
- Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре, штампаче и скенере.

31. ПОЉОПРИВРЕДНА ИНСПЕКЦИЈА

31.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

31.1.1. Организација и надлежност инспекције

Сектор Пољопривредне инспекције се налази у оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Одељење пољопривредне инспекције обавља послове инспекцијског надзора пре свега у областима: заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта; остваривања програма мера за унапређење пољопривредне производње и сточарства, контролу исплате премија, регреса и других субвенција и подстицајних средстава, програма мера селекције за унапређење сточарства и органске сточарске производње; безбедности хране биљног и мешовитог порекла, контролу органске производње и контролу обрађивача дувана и произвођача дуванских производа; производње и промета вина, ракије, алкохолних и безалкохолних пића и органске производње, организације и вођења Централног регистра објеката за производњу и промет хране и хране за животиње.

На челу Сектора налази се помоћник министра, а сектор има 4 систематизована одељења и 1 групу. Укупно је попуњено 84 радних места од 95 систематизованих.

Према систематизацији из 2006. године у сектору је било систематизовано 132 радна места инспектора, док је према систематизацији из 2010. године у сектору било систематизовано 105 радних места инспектора.

31.1.2. Територијална организација и организациона шема

У 2019. се очекује пријем још минимум 7 инспектора, али за сада нема сазнања по којим местима ће бити распоређени.

РАСПОРЕД РАДНИХ МЕСТА (крајем 2018.)

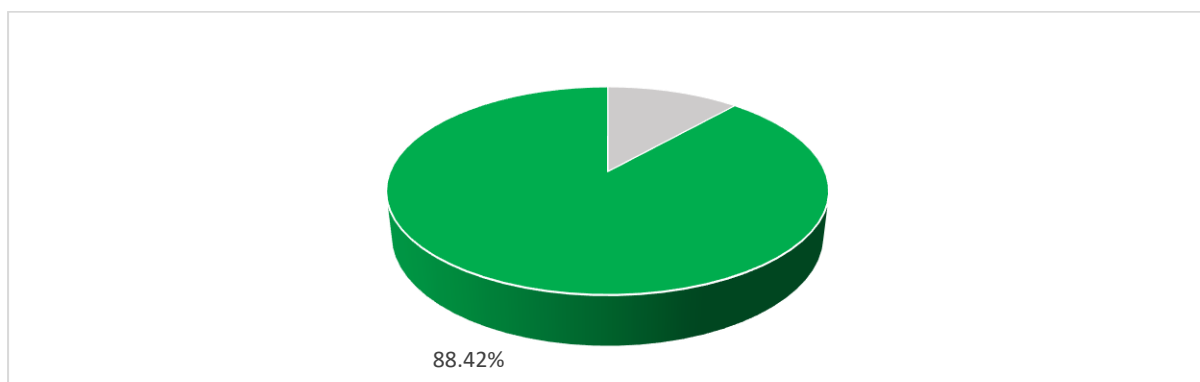
Општина рада	Број инспектора
Суботица	1
Зрењанин	4
Кикинда	2
Панчево	2
Сомбор	1
Нови Сад	7
Рума	1
Инђија	1
М. Зворник	1
Шабац	2
Ваљево	3

Смедерево	1
Пожаревац	2
Крагујевац	7
Јагодина	1
Свилајнац	1
Бор	1
Зајечар	1
Сокобања	1
Пожега	1
Пријеполје	1
Сјеница	1
Чачак	3
Краљево	2
Рашка	1
Крушевац	2
Прокупље	1
Блаце	1
Пирот	1
Димитровград	1
Лесковац	4
Врање	1
Влад. Хан	1
Косовска Грачаница	1
Косовска Митровица	2
Нови Београд	19
УКУПНО	83

31.1.3. Систематизација радних места

У пољопривредној инспекцији систематизовано је 95 а попуњено 84 радних места.

Графикон 1 Попуњеност у односу на систематизацију

У оквиру Одељења пољопривредне инспекције за пољопривредно земљиште систематизовано:

- 1 начелник
- 17 пољопривредних инспектора за пољопривредно земљиште.

Укупно 18.

У оквиру Одељења пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди, органску производњу и сточарство систематизовано:

- 1 начелник,
- 1 Руководилац групе пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди и сточарство,
- 1 Руководилац групе пољопривредне инспекције за органску производњу,
- 20 Пољопривредних инспектора за контролу подстицајних средстава у пољопривреди и сточарство
- 4 пољопривредних инспектора за органску производњу.

Укупно 27.

У оквиру Одељења пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног и мешовитог порекла систематизовано:

- 1 начелник
- 26 пољопривредних инспектора за безбедност хране биљног и мешовитог порекла.

Укупно 27.

У оквиру Одељења пољопривредне инспекције за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића систематизовано:

- 1 начелник
- 21 пољопривредних инспектора за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића.

Укупно 22.

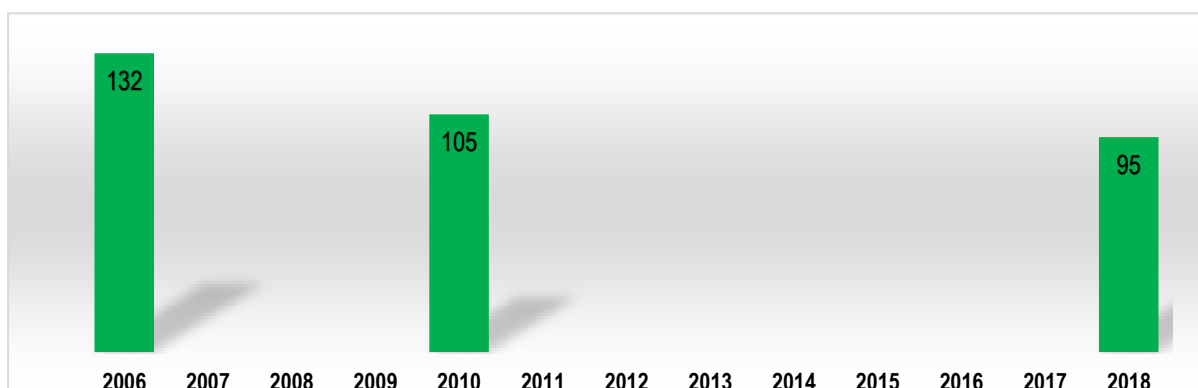
У оквиру Групе за административне послове систематизована је:

- 1 особа на радном месту за аналитичке и статистичко евиденционе послове.

Укупно 1.

Пољопривредна инспекција предлаже поновно формирање Групе за вођење Централног регистра објеката, као и Групу за обуке, анализу интеграције и прописе, док је Група пољопривредне инспекције за контролу јавних складишта, обрађивача дувана и произвођача дуванских производа формирана али није наведен број систематизованих радних места.

Графикон 77 Број инспектора по систематизацији 2006 – 2018.

31.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према подацима којима инспекција располаже, просечна старост инспектора у сектору је 55 година.

Стечено високо образовање из научне области биотехничке науке – одсек за ратарство или одсек за воћарство и виноградарство или ратарски одсек или општи одсек или одсек мелиорације или одсек агрономија или одсек за механизацију пољопривреде или из научне области менаџмент и бизнис – одсек агроекономија на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, прехранбена технологија, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету(дипл. инжењер пољопривреде, мастер инжењер пољопривреде, специјалиста инжењер пољопривреде, специјалиста струк. инжењер пољопривреде)

Свих 95 / 84 инспектора се уклапа у систематизацијом прописан наведени профил.

У сектору је систематизовано једно радно место за аналитичке и статистичко-евиденционе послове које је попуњено.

Графикон 78 Просечан број година до пензије

31.2. АНАЛИЗА

Инспекција не располаже прецизним подацима по областима надзора и напомиње да субјекти надзора пољопривредне инспекције могу бити пољопривредна газдинства којих има више од **430.000 субјеката (регистрованих)** као и десетине хиљада малопродајних објеката више од 1.500 складишта (рачунајући и хладњаче) више од **4.000 пекара** као и **око 1.000 објеката** прераде (производње у области прехранбених производа биљног порекла.

Р.бр.	Врста објекта под надзором	Број субјеката/објеката надзора
30.	Складишта жита, млинови (брашно)	680
31.	Пекаре, (хлеб, пециво)	3,000
32.	Фини пекарски производи (кекс, жита за доручак и снек и суво печени производи)	60
33.	Тестенине	150
34.	Шећер	5
35.	Уље, маргарин	15
36.	Воћни сокови	35
37.	Сирће	20
38.	Хладњаче	690
39.	Прерада воћа и поврћа	180
40.	Кафа	350
41.	Зачини	30
42.	Чај	45
43.	Додатак јелима, супе, сосови	30
44.	Какао производи, чоколадни производи и крем производи	50
45.	Вино	360
46.	Јака алкохолна пића	470
47.	Велетрговине и млопродаја	24,310
48.	Пијаце	297
49.	Угоститељски објекти	14,800
50.	Пиво	46
51.	Освежавајућа безалкохолна пића	49
	УКУПНО	45.672

Врсте надзора које инспекција обавља су редовни и ванредни.

Готово **сви субјекти су разврстани у нивоу средњег ризика** а за високи ризик се може рећи да га готово нема, изузев у области пољопривредног земљишта у државној својини у делу бесправног његовог коришћења.

За “грубе” послове, који се обављају ван самог надзора, као што су праћење стања, процена ризика, извештавања, израде мишљења на прописе, интерни састанци, инспектори утроше у просеку 15-20% свог времена.

Време потребно за реализацију надзора:

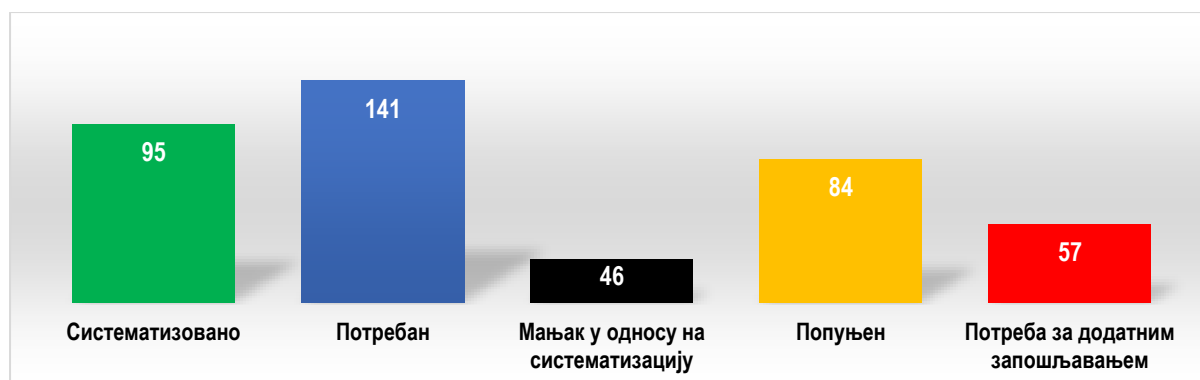
- Најчешће потребно време за редован надзор је у просеку 6 часова.

- Најчешће потребно време за ванредан надзор је у просеку 8 часова.
- Најчешће потребно време за контролни надзор је у просеку 2 часа.
- Најчешће потребно време за допунски надзор је у просеку 2 часа.

Ови временски оквири за трајање надзора су применљиви, без обзира на степен ризика субјекта.

На основу предлога саме инспекције, потребно је додатно ангажовати још 57 инспектора. Неопходно је образовање још 3 унутрашње организационе јединице (групе) на начин како је то дато у кадровском плану који се налази у делу ПРЕПОРУКЕ.

Графикон 79 Процењен потребан број инспектора и других запослених

31.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Пољопривредна инспекција располаже са 82 возила од чега 57 путничких, 25 транспортних /теретних, претежне кубикаже 1000 -1400 цм3 (51) односно 1400-1600 (27) и 4 осталих.

78 возила је прешло више од 100.000 километара, просечне старости 9,6 година.

Инспекција располаже са 85 стоних рачунара (20 старијих од 10 година), 85 лаптопова старих преко 10 година у стању за расход, 45 штампача који су близу расхода старих више од 10 година.

Сви инспектори имају канцеларију и потребан канцеларијски намештај. 50% је потребно зановити.

Што се тиче власништва над опремом, углавном припада УЗЗПРО и делом министарству. Опрему одржавају углавном УЗЗПРО и делом министарство.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
82	0.98	9.6 година	1	углавном >10 година

31.4. ПРЕПОРУКЕ

- Анализа стања указују да је потребно наћи могућност за повећањем броја систематизованих радних места у Одељењу, а према кадровском плану из прилога (укупно 46 места у Сектору).
- На нивоу стратешког опредељења сагледати могућност да Одељење пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног и мешовитог порекла као и Одељење за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића буду систематизована у оквиру Посебне Инспекције службе за храну. За остала одељења препорука се односи на сагледавање обједињавања у заједничку организациону јединицу са Фитосанитарном инспекцијом (Пољопривредни Инспекторат).
- Поново формирати Групу за вођење Централног регистра објеката (детаљан план у наставку)
- Образовати Групу за обуке, анализу интеграције и прописе (детаљан план у наставку)

СЕКТОР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ			
УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА		БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА	
		СИСТЕМАТИЗОВАНО	ИСКАЗАНЕ ПОТРЕБЕ
1	Одељење пољопривредне инспекције за пољопривредно земљиште	- Начелник - 1 - Пољопривредни инспектор за пољопривредно земљиште - 17 УКУПНО - 18	- Начелник - 1 - Пољопривредни инспектор за пољопривредно земљиште - 29 УКУПНО - 30
2	Одељење пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди, органску производњу и сточарство	- Начелник - 1 - Руководилац групе пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди и сточарство - 1 - Руководилац групе пољопривредне инспекције за органску производњу - 1 - Пољопривредни инспектор за контролу подстицајних средстава у пољопривреди и сточарство - 20 - Пољопривредни инспектор за органску производњу - 4 УКУПНО - 27	- Начелник - 1 - Шеф одсека пољопривредне инспекције за контролу подстицајних средстава у пољопривреди и сточарство - 1 - Шеф одсека пољопривредне инспекције за органску производњу - 1 - Пољопривредни инспектор за контролу подстицајних средстава у пољопривреди и сточарство - 28 - Пољопривредни инспектор за органску производњу - 6 УКУПНО - 37
3	Одељење пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног и мешовитог порекла	- Начелник - 1 - Пољопривредни инспектор за безбедност хране биљног и мешовитог порекла - 26 УКУПНО - 27	- Начелник - 1 - Пољопривредни инспектор за безбедност хране биљног и мешовитог порекла - 30 УКУПНО - 31
4	Одељење пољопривредне инспекције за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића	- Начелник - 1 - Пољопривредни инспектор за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића - 21 УКУПНО - 22	- Начелник - 1 - Пољопривредни инспектор за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића - 28 УКУПНО - 29
5	Група пољопривредне инспекције за контролу јавних складишта, обрађивача дувана и произвођача дуванских производа	*Напомена: Одсек формиран од инспектора Одељења пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног и мешовитог порекла, обрађивача дувана и произвођача дуванских производа	- Руководилац групе - 1 - Пољопривредни инспектор инспекције за контролу јавних складишта, обрађивача дувана и произвођача дуванских производа - 4

			УКУПНО - 5
5	Група за вођење Централног регистра објеката	поновно се формира	• Руководилац групе - 1 • радно место за обраду података – обрађивач - 2 УКУПНО - 3
6	Група за обуке, анализу интеграције и прописе	нова група	• Руководилац групе - 1 • извршилац - 2 УКУПНО - 3
7	Група за административне послове	• Радно место за аналитичке и статистичко евиденционе послове - 1	• Руководилац групе - 1 • извршилац - 2 УКУПНО - 3
		95	141

32. ОДЕЉЕЊЕ ФИТОСАНИТАРНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

32.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

32.1.1. Организација и надлежност инспекције

Одељење фитосанитарне инспекција формирана је у оквиру Управе за заштиту биља, при Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде. Одељење фитосанитарне инспекције обавља послове који се односе на: контролу биља на присуство штетних организама; систематски надзор биља на присуство штетних организама који се сматрају нарочито опасним за биље; контролу здравственог стања увезеног биља за које је прописан пост-карантински надзор; службено узорковање за лабораторијска испитивања на присуство штетних организама и резидуа средстава за заштиту биља; контролу генетски модификованих организама у свим фазама производње, прераде и промета; контролу безбедности хране биљног порекла у фази примарне производње; контролу безбедности хране за животиње биљног у фази примарне производње; контролу производње, промета и примене средстава за заштиту биља и средстава за исхрану биља; контролу производње, дораде, промета и коришћења семена пољопривредног биља у конвенционалној и органској производњи; контролу производње, промета и коришћења садног материјала пољопривредног биља; контролу рада пољопривредних стручних служби.

32.1.2. Територијална организација и организациона шема

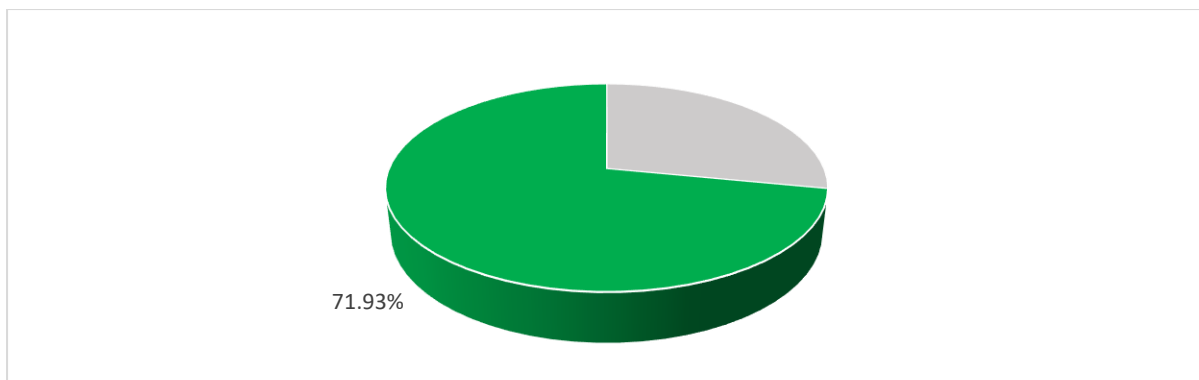
У одсецима фитосанитарне инспекције обављају се послови који се односе на: контролу присуства штетних организама у земљишту и биљу; систематски надзор биљака на присуство штетних организама који се сматрају посебно опасним за биље; контролу здравственог стања увезеног биља за које је прописан пост карантински надзор; контролу издавања и издавање биљног пасоша; издавање фитосертификата; службено узорковање за лабораторијска испитивања на присуство штетних организама и резидуа средстава за заштиту биља; наређивање фитосанитарних и других мера; контролу ГМО организама у производњи и промету; контролу правних лица која обављају послове од јавног интереса; контролу промета и примене средстава за заштиту и исхрану биља и оплемењивача земљишта; контролу производње, дораде, промета и коришћења семена и садног материјала пољопривредног биља; контролу производње, дораде, промета и коришћења семена пољопривредног биља органског порекла за заснивање органске производње; нотификацију пресретања штетних организама при унутрашњем промету; обавља и друге послове из ове области.

Одсек за фитосанитарну инспекцију	Подручне јединице шире од управног округа	Број инспектора по систематизацији
Београд	Град Београд, Мачвански, Подунавски, Браничевски, Борски и Зајечарски управни округ	15
Нови Сад	Севернобачки, Средњебанатски, Севернобанатски, Јужнобанатски, Западнобачки, Јужнобачки и Сремски управни округ	16
Ваљево	Колубарски, Моравички, Златиборски, Рашки, Расински и Косовско-Митровачки и Косовски управни округ	17
Крагујевац	Шумадијски, Поморавски, Пиротски, Мишавски, Топлички, Јабланички и Пчињски управни округ	14
УКУПНО		62

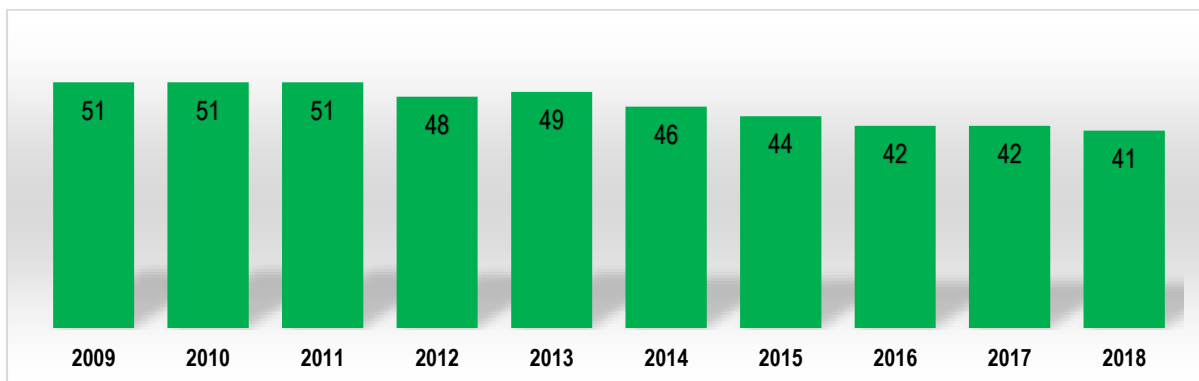
32.1.3. Систематизација радних места

Према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и подацима из августа 2018. године, у одељењу фитосанитарне инспекције укупно је систематизовано 62 радна места, од чега је 52 попуњено (6 радних места попуњено је инспекторима запосленим на одређено време), и 10 радних места је упражњено. Од укупног броја наведених радних места, систематизовано је 57 радних места са звањем инспектора од чега је 47 попуњено (са 6 инспектора запослених на одређено време) и 10 упражњено, и систематизовано 1 радно место за Начелника Одељења фитосанитарне инспекције и 4 радна места за Шефове одсека., што се из графикана може сликовито видети однос попуњених и упражњених радних места. Где је од 100% систематизованих радних места, попуњено само 72%, док је 28% остало упражњено.

Графикон 80 Попуњеност у односу на систематизацију

Графикон 81 Кретање броја инспектора 2009-2018

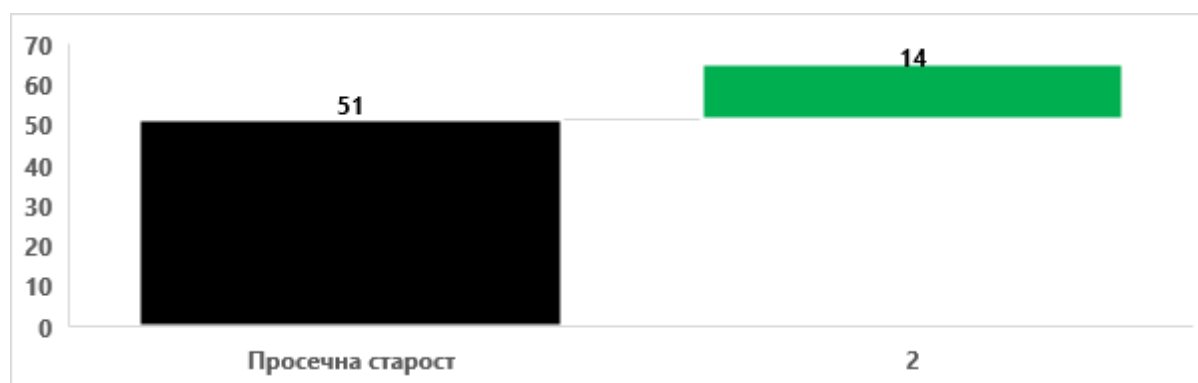
Из графика о кретању броја инспектора, може се видети тренд пада броја фитосанитарних инспектора по годинама.

Подаци о кретању броја инспектора за последњих десет година показују тренд континуираног смањења броја инспектора, а у целокупном посматраном периоду број инспектора смањено се за 20% (са 51 попуњеног инспекторског радног места у 2009. години на 41 попуњено инспекторско радно место на дан 27.09.2018. године). Једино повећање броја попуњених радних места забележено је у 2013. години (када је попуњено 1 радно место више у односу на претходну 2012. годину).

32.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима просечна старост инспектора износи 51 годину живота. У ближој будућности очекује се одласак у пензију још два инспектора.

Графикон 82 Просечан број година до пензије

Смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију. Управо је пензионисање и представљало један од разлога за смањење броја запослених, при чему до новог попуњавања упражњених места није дошло због рационализације броја запослених у јавном сектору. С обзиром на утврђену просечну старост фитосанитарних инспектора, у наредним годинама може се очекивати додатно смањење броја извршилаца.

У погледу образовања лица, која обављају послове фитосанитарних инспектора, сви имају образовни профил прописан одредбама Закона који су у надлежности фитосанитарне инспекције.

Сви инспектори су по звању дипломирани инжењери агрономије односно пољопривреде различитих смерова.

32.2. АНАЛИЗА

За функционисање Одељења фитосанитарне инспекције процењен је потребан броја инспектора. Предлог је да се реши статус инспектора који су запослени на одређено време (6 инспектора), да се попуне слободна радна места по важећој систематизацији (10 инспектора) и да се постојећа систематизација прошири за нових 13 радних места за инспекторе, по предлогу Министарства. Ова процена је извршена на основу садашњег обима посла.

Међутим, имајући у виду да фитосанитарна инспекција спроводи инспекцијски надзор над применом већег броја закона и прописа донетих на основу закона, није могуће једноставно представити број надзираних субјеката, односно потенцијалних објеката надзора. Додатну тешкоћу у утврђивању броја надзираних субјеката и планираних контрола узрокује чињеница да један надзирани субјекат може бити у надзору према обавезама из више закона (нпр. у истом објекту се врши промет средстава за заштиту биља, средстава за исхрану биља, садног материјала пољопривредног биља и семена пољопривредног биља).

Област надзора – материјални пропис	Број објекта контроле
Средства за заштиту биља	1.295
Средства за исхрану биља	3.780
Семе пољопривредног биља	3.900
Садни материјал пољопривредног биља	1.400
Здравље биља	17.000
Генетски модификовани организми	500
Дуван (контрола производње)	200
Подстицајна средства	1.500
Безбедност хране	1.650
Садани материјал ружа	300

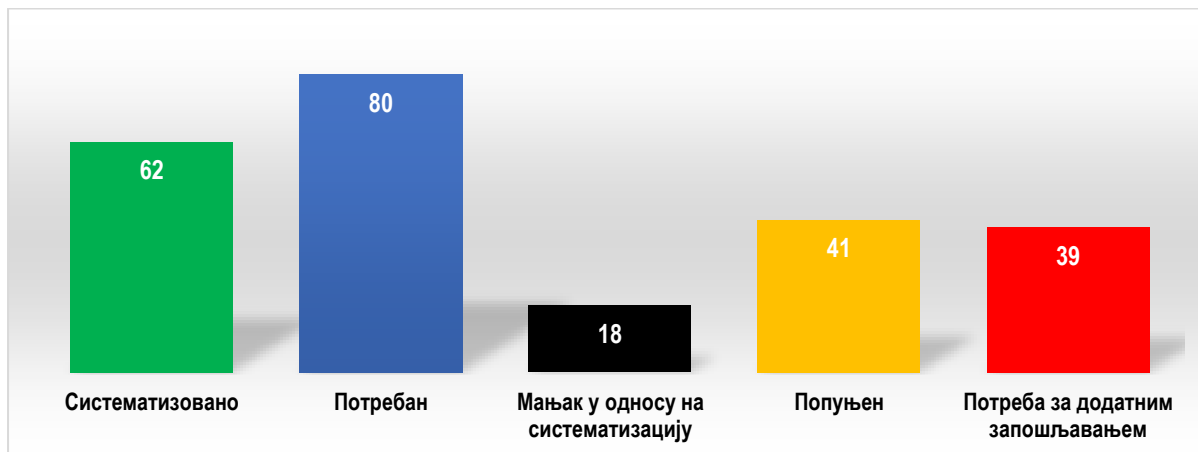
Узимајући у обзир овакав предмета инспекцијског надзора, односно табеларно приказане области надзора, средњи степен категорије ризика за сваку област надзора и очекиваног трајања надзора (укључујући и припрему, путовање узорковање и извештавање за укупан број инспектора који врше надзор наведених области) утврђено је да је број потребних инспектора за 18 инспектора више у односу на број систематизованих радних места у фитосанитарној инспекцији.

Наведени број потребних инспектора обухвата и број административних радника у оквиру Одељења фитосанитарне инспекције, јер је у процедури урачунат укупан број систематизованих радних места према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и подацима из августа 2018. године. Ово се наводи из разлога што би се ефикаснији рад инспекција остварио уколико би се уз број инспектора повећао и број правника који би од инспектора преузео послове који се не односе на сам инспекцијски надзор, већ је реч о пословима који захтевају познавање права (припрему у сарадњи са инспекторима аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима; сарадњу са другим државним органима; припрему извештаја, информација) Такође, у том броју би се предвидео и број ИТ стручњака који би пружили подршку инспекторима у раду.

У том случају би се број систематизованих радних места, у складу са Анализом, повећао са 62 на 80 што би у потпуности омогућило да се у законским роковима предузимају радње са оптималним

временом проведеним на раду уз максимални учинак, без прековремених сати. На основу свега произилази податак да је у складу са Анализом а у односу на потребан број запослених, тренутно запослено 51% људи, 26% је проценат упражњених радних места, док 23% представља онај део који је потребно систематизовати и попунити. Следствено свему, изводи се закључак да би у односу на претпостављени број запослених требало да се запосли још 39 људи, од којих је 21 запослени у оквиру постојеће систематизације, и за 18 запослених би требала да се увећа постојећа систематизација.

Графикон 83 Процењен потребан број инспектора

Следствено свему наведеном, а у складу са спроведеном Анализом, број инспектора би био распоређен по Одсецима за фитосанитарну инспекцију на следећи начин:

Одсек за фитосанитарну инспекцију	Подручне јединице шире од управног округа	Број инспектора по систематизацији
Београд	Град Београд, Мачвански, Подунавски, Браничевски, Борски и Зајечарски управни округ	15+4
Нови Сад	Севернобачки, Средњебанатски, Севернобанатски, Јужнобанатски, Западнобачки, Јужнобачки и Сремски управни округ	16+4
Ваљево	Колубарски, Моравички, Златиборски, Рашки, Расински и Косовско-Митровачки и Косовски управни округ	17+4
Крагујевац	Шумадијски, Поморавски, Пиротски, Мишавски, Топлички, Јабланички и Пчињски управни округ	14+6
УКУПНО		62+18

32.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Одељење фитосанитарне инспекција располаже са укупно 59 возила:

- 37 возила, марка возила FIAT, тип SEICENTO VAN 1.1 3P, годиште производње 2006., возила су у возном су стању, аутомобил са највише пређених километара је са 168.000 километара.
- 14 возила, марка возила LADA, тип NIVA-VAZ 4X4, годиште производње од 2005., стање возила је различито, од нерегистрованих, неисправних до возила која су у употреби. 6 возила није у употребљивом стању. За ову марку возила, осим тога да су велики

потрошачи моторног бензина, је врло карактеристично да су врло често у квару, самим тим скупље је њихово одржавање. Возило са највише пређених километара је са 94.000 километара.

- 5 возила, марка возила PEUGEOT, тип 206 N1, годиште производње 2011., возила су у возном су стању, аутомобил са највише пређених километара је са 108.000 километара.
- 2 возила, марка возила Nissan, модел Navara 2.5 XE ARMY, годиште производње 2008., возила су у возном су стању, аутомобил са највише пређених километара је са 166.000 километара.
- 1 возило, марка возила Škoda, модел Fabija Ambiente 1.2, годиште производње 2007., возило је у возном су стању, аутомобил је са 165.000 пређених километара.

Сва возила одржава мрежа сервиса који су, након завршеног поступка јавних набавки, потписали уговоре са Управом за заштиту биља,

Рачунарску опрему чине 53 десктоп рачунара, од чега су 39 уређаја старија од десет година (ресурси истекли) добар део ван функције, 15 нових уређаја је набављено у 2018. години.

У употреби је и 45 лаптоп рачунара, од чега је 42 рачунара набављено у 2012. години (као већ коришћени), њихово опште стање ресурси су при крају. Рачунари су по карактеристикама застарели и у значајној мери амортизовани, 3 нова уређаја је набављено у 2018. години.

Што се тиче канцеларијског простора фитосанитарни инспектори користе просторије чији су власници Окрузи, Стручне службе, локалне самоуправе, Центри за социјални рад, Министарство одбране, Извршно веће АП Војводине... Просечна површина канцеларијског простора је 7,8 м² по инспектору.

Извршено је анкетање инспектора о недостајућој опреми. На питање о кључним дефицитима инспектори су се изјаснили за следеће:

назив	ком.	назив	ком.	назив	ком.
Десктоп рачунар	21	Лаптоп рачунар	15	Штампач	10
Скенер	9	Факс уређај	1	Копир апарат	2
Фиксни телефон	2	Мобилни телефон	19	ГПС уређај	6
Клима уређај	5	Инсталација интернета	1	Фотоапарат	1
Канцеларијски ормани	4	Радна столица	5	Радни сто	1

Међутим у складу са спроведеном Анализом, потребно је прилагодити број рачунарске опреме са претпостављеним бројем запослених, како би свако лице задужило по један рачунар, мобилни телефон. Тако да би у том случају, а у складу са потребама рада потреба за опремом била следећа:

назив	ком.	назив	ком.	назив	ком.
Десктоп рачунар	21+10	Лаптоп рачунар	15+8	Штампач	10
Скенер	9+1	Факс уређај	1+1	Копир апарат	2+1

Фиксни телефон	2	Мобилни телефон	19+18	ГПС уређај	6+4
Клима уређај	5	Инсталација интернета	1	Фотоапарат	1+4
Канцелријски ормани	4+1	Радна столица	5+4	Радни сто	1+2

33. ОДЕЉЕЊЕ ГРАНИЧНЕ ФИТОСАНИТАРНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

33.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

Одељење фитосанитарне инспекција формирана је у оквиру Управе за заштиту биља, при Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Фитосанитарни преглед јесте провера документације, идентитета и здравственог стања биља, биљних производа и прописаних објеката, ради утврђивања присуства или одсуства штетних организама, као и свака друга провера усаглашености са фитосанитарним прописима. Пошиљка биља је одређена количина биља, биљних производа и прописаних објеката која се транспортује и коју прати један фитосанитарни сертификат или други јединствени документ или ознака, потребни за спровођење царинских или других поступака. Пошиљка се може састојати из више партија или лотова. Пошиљке биља при увозу подлежу фитосанитарном прегледу на граничном прелазу у складу са Законом.

Пошиљке биља са Листе ВБ део I и Листе ВБ део II (Правилника о листама штетних организама и листама биља, биљних производа и прописаних објеката (Службени гласник РС 22/12), које се увозе, њихова амбалажа, као и превозно средство којима се превозе, подлежу обавезном фитосанитарном прегледу на граничном прелазу и мора их пратити фитосертификат или фитосертификат за реекспорт.

Пошиљке биља које нису наведене на Листи ВБ део I и Листи ВБ део II, које се увозе, а могу бити потенцијални домаћини регулисаних штетних организама које се увозе, њихова амбалажа, као и превозно средство којима се превозе, подлежу фитосанитарном прегледу и за ове пошиљке није неопходан фитосертификат или фитосертификат за реекспорт.

33.1.1. Организација и надлежност инспекције

Одељење Граничне фитосанитарне инспекције врши контролу у промету преко државне границе и то пошиљака биља, биљних производа и прописаних објеката, средстава за заштиту биља, средстава за исхрану биља, сортност и квалитет семена и садног материјала, присуство генетски модификованих организама у одређеним пошиљкама биља и биљних производа; врши контролу безбедности хране и хране за животиње биљног и мешовитог порекла у промету преко државне границе; врши контролу нивоа радиоактивне контаминације одређених пошиљака

Биље, биљни производи и прописани објекти, средстава за заштиту и исхрану биља, који подлежу фитосанитарном прегледу, уређени су Званичним Списком роба са тарифним ставовима које при увозу подлежу фитосанитарној контроли сходно Закону о здрављу биља, Закону о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта или Закону о средствима за заштиту биља.

Врсте контроле:

- контроле здравственог стања биља при увозу, извозу и транзиту са претоваром;
- контроле средстава за заштиту биља при увозу;
- контроле средстава за исхрану биља и оплемењивање земљишта при увозу;

- контроле присуства генетски модификованих организама код биља у увозу;
- контроле присуства нивоа радиоактивне контаминације код биља и средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта у увозу;
- припрему нотификације- пресретања штетних организама при увозу
- контроле пошиљака намењених за тржиште царинске уније Руска Федерација, Белорусија и Казахстан
- контроле безбедности пошиљака хране биљног порекла у фазама увоза, провоза и извоза;
- контроле безбедности пошиљака мешовите хране у фазама увоза, провоза и извоза;
- контроле безбедности пошиљака хране за животиње биљног порекла у фазама увоза, провоза и извоза.

33.1.2. Територијална организација и организациона шема

У одсецима фитосанитарне инспекције обављају се послови који се односе на: контролу присуства штетних организама у земљишту и биљу; систематски надзор биљака на присуство штетних организама који се сматрају посебно опасним за биље; контролу здравственог стања увезеног биља за које је прописан пост карантински надзор; контролу издавања и издавање биљног пасоша; издавање фитосертификата; службено узорковање за лабораторијска испитивања на присуство штетних организама и резидуа средстава за заштиту биља; наређивање фитосанитарних и других мера; контролу ГМО организама у производњи и промету; контролу правних лица која обављају послове од јавног интереса; контролу промета и примене средстава за заштиту и исхрану биља и оплемењивача земљишта; контролу производње, дораде, промета и коришћења семена и садног материјала пољопривредног биља; контролу производње, дораде, промета и коришћења семена пољопривредног биља органског порекла за заснивање органске производње; нотификацију пресретања штетних организама при унутрашњем промету; обавља и друге послове из ове области.

Одсек за граничну фитосанитарну инспекцију	Гранични прелази
Суботица	Гранични прелази:Хоргош, Суботица, Богојево, Бездан, Кикинда, Вршац и Ватин
Београд	Гранични прелази: Београд, Велико Градиште, Батровци, Шид, Сремска Рача
Мали Зворник	Гранични прелази: Мали Зворник, Брасина, Котроман, Гостун и Пријеполје
Прешево	Градина, Димитровград, Прешево, Ристовац
За контролу пошиљака на месту царињења	Суботица, Нови Сад, Вршац, Шид, Београд, Лозница, Крагујевац, Чачак, Ниш, Димитровград и Прешево

33.1.3. Систематизација радних места

Одсек за граничну фитосанитарну инспекцију	Гранични прелази	Предвиђено по систематизацији/ Број запослених
Суботица	Гранични прелази:Хоргош, Суботица, Богојево, Бездан, Кикинда, Вршац и Ватин	10/10
Београд	Гранични прелази: Београд, Велико Градиште, Батровци, Шид, Сремска Рача	9/9
Мали Зворник	Гранични прелази: Мали Зворник, Брасина, Котроман, Гостун и Пријеполје	7/6
Прешево	Градина, Димитровград, Прешево, Ристовац	6/6
За контролу пошљака на месту царинења	Суботица, Нови Сад, Вршац, Шид, Београд, Лозница, Крагујевац, Чачак, Ниш, Димитровград и Прешево	14/13
Укупно:		46 систематизовано 44 попуњено

Према плану граничне фитосанитарне инспекције за 2018. годину систематизовано 46 места, од чега је 44 попуњено, и 2 радна места је упражњено.

33.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима просечна старост инспектора износи 56 година живота.

Смањење броја запослених у државној управи које се спроводи кроз Пројекат Владе Републике Србије - Рационализација запослених у јавном сектору, онемогућава примања младих кадрова, што има за последицу да нови кадрови неће бити у прилици да их обуче колеге које поседују потребно знање и искуство, а који су пред одласком у пензију. Управо је пензионисање и представљало један од разлога за смањење броја запослених, при чему до новог попуњавања упражњених места није дошло због рационализације броја запослених у јавном сектору. С обзиром на утврђену просечну старост фитосанитарних инспектора, у наредним годинама може се очекивати додатно смањење броја извршилаца.

У погледу образовања лица, која обављају послове граничне фитосанитарних инспектора, сви имају образовни профил прописан одредбама Закона који су у надлежности фитосанитарне инспекције.

33.2. АНАЛИЗА

Имајући у виду да се фитосанитарни преглед пошљака биља врши се на граничним прелазима на којима је организована фитосанитарна инспекција у присуству представника царинске службе, увозника или овлашћеног заступника увозника, а изузетно и преко граничних прелаза на којима није организована фитосанитарна инспекција, у ком случају се фитосанитарни преглед обавља на позив, с једне стране и с друге стране да се приликом инспекцијског надзора провера здравственог стања биља врши визуелним прегледом целокупне пошљке ако се ради о мањој количини или репрезативног узорка узетог из пошљке, те уколико се посумња на присуство карантински

штетног организма исти се шаље на лабораторијску анализу, а које могу да трају и дуже **довело је до тога се да као полазна основа за ову Анализу узме укупни број пошиљака, време потребно за преглед пошиљке.**

У зависности од врсте прегледа, врсте пошиљке, слања на лабораторијско испитивање или не разликује се и време завршетка прегледа пошиљака на граничном прелазу. Када се не врши узорковање и слање на лабораторијско испитивање комплетан преглед се заврши од 30 до 40 минута.

33.2.1. Методологија

За добијање потребног броја инспектора почетно се узео број пошиљки на годишњем нивоу, затим се број пошиљки делио са бројем радних дана на нивоу године, узимајући у обзир да инспектор мора имати годишњи одмор и слободне дане. Затим се добијени број пошиљки на дневном нивоу множи са бројем минута предвиђених за један преглед. И тако добијени број минута потребно да се на дневном нивоу прегледају све пошиљке дели са 60 минута и време се процењује у сатима. Затим се број сати дели са 8 сати (чак и да се узме у разматрање да се ради у две смене, радна недеља износи 40 радних сати) и тада добијамо број инспектора који нам је потребан.

За функционисање Одељења граничне фитосанитарне инспекције процењен је потребан број инспектора. Предлог је да се реши статус инспектора и да се постојећа систематизација прошири за нових 13 инспектора.

Наведени број потребних инспектора обухвата и број административних радника у оквиру Одељења граничне фитосанитарне инспекције, јер је у процедури урачунат укупан број систематизованих радних места према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и подацима из августа 2018. године. Ово се наводи из разлога што би се ефикаснији рад инспекција остварио уколико би се уз број инспектора повећао и број правника који би од инспектора преузео послове који се не односе на сам инспекцијски надзор, већ је реч о пословима који захтевају познавање права (припрему у сарадњи са инспекторима аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима; сарадњу са другим државним органима; припрему извештаја, информација).

Битно за напоменути јесте да осим планираних инспекцијских надзора које се спроводе у оквиру рада Одељења граничне фитосанитарне инспекције спроводе се и остале активности за које је такође потребно планирати потребно време и то:

- Предлагање промена прописа и учествовање у изради прописа из делокруга граничне фитосанитарне инспекције
- Припрема и израда недељних, месечних, кварталних и годишњих планова и извештаја о раду
- Израда стручних упутстава, процедура и инструкција за рад граничних фитосанитарних инспектора
- Одржавање стручно-консултативних састанака у организационим јединицама у седишту и ван седишта Управе за заштиту биља, преношење искустава и уједначавање праксе
- Сарадња са другим министарствима и институцијама;

- Обука граничних фитосанитарних инспектора, како у сарадњи са другим секторима и органима управе у оквиру министарства (Службе за управљање кадровима Владе), тако и са другим институцијама, преко TAIEХ програма Европске комисије;
- Учествовање граничних фитосанитарних инспектора у радним групама (за израду законских и подзаконских прописа, итд.)
- Припрема и давање стручних савета и одговора поводом захтева странака – представки у непосредном контакту или путем телефона
- Сачињавање информативних материјала за потребе новинара и прилога за медије;

Из тог разлога је потребно предвидети и одређени број административних радника.

У том случају би се број систематизованих радних места, у складу са Анализом, повећао са 46 на 59 што би у потпуности омогућило да се у законским роковима предузимају радње са оптималним временом проведеним на раду уз максимални учинак, без прековремених сати. Повећани број запослених се распоређивао по одсечима (прелазима) по методологији постојеће систематизације, броја пошиљки и учесталости сваког прелаза.

Одсек за граничну фитосанитарну инспекцију	Гранични прелази	Број запослених у складу са процењеним бројем инспектора
Суботица	Гранични прелази:Хоргош, Суботица, Богојево, Бездан, Кикинда, Вршац и Ватин	13
Београд	Гранични прелази: Београд, Велико Градиште, Батровци, Шид, Сремска Рача	12
Мали Зворник	Гранични прелази: Мали Зворник, Брасина, Котроман, Гостун и Пријепоље	9
Прешево	Градина, Димитровград, Прешево, Ристовац	9
За контролу пошиљака на месту царинења	Суботица, Нови Сад, Вршац, Шид, Београд, Лозница, Крагујевац, Чачак, Ниш, Димитровград и Прешево	16
Укупно:		59

33.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

У Одељењу граничне фитосанитарне инспекције нема других запослених осим начелника и инспектора. Пратеће службе су у Управи за заштиту биља које покривају послове управе и инспекције. Најидеалније би било кад би у одељењу имали пратеће службе које би биле на услузи инспекцији.

Преглед кључне опреме:

- 31 возила (у просеку одобрено 12.000,00 динара по возилу), који су у возном, али у лошем стању, дотрајали и подложни кваровима
- сваки гранични прелаз опремљен са рачунаром (11 РС десктоп рачунара и 13 преносивих рачунара), скенером и штампачом, факс апаратом, бинокуларом.
- на већим прелазима поседујемо бинокуларе са могућношћу фотографисања штетног организма - 6 бинокулар са фотоапаратом).
- на пунктовима за контролу пошиљка у местима царинења 14 РС десктоп рачунара и штампачима

- на свим пунктовима за контролу на местима царињења се налазе рутери-L3VPN и умрежени су а сви подаци о контролама се складиште на једном сервер се налази у СИБ-у 3 Н. Београд. Рутери L3VPN су власништво Телекома Србије а са Телекомом се закључују уговори о коришћењу и одржавању.
- седамнаест (17) граничних прелаза се налазе рутери-L3VPN, и они су умрежени и сви подаци о контролама се складиште на једном месту- сервер се налази у СИБ-у 3 Н. Београд. Рутери L3VPN су власништво Телекома Србије а са Телекомом се закључују уговори о коришћењу и одржавању.
- 47 мобилна телефона (сви инспектори поседују мобилне телефоне)
- 33 фиксна телефона

Друга кључна опрема од значаја за инспекцијски надзор:

- Електрична светлосна лупа
- Комплет сита (различитих димензија)
- Бродске и камионске сонде
- Ручни виљушкари
- Батеријска лампа магленка(могућност пуњења батерије на струју)
- Ручна лупа
- Фрижидер за чување лакокварљивих узорака
- Агрегат за напајање опреме код нестанка струје
- Фотокопир апарат

33.4. ПРЕПОРУКЕ

34. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ШУМАРСКУ И ЛОВНУ ИНСПЕКЦИЈУ

34.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

34.1.1. Организација и надлежност инспекције

Шумарско-ловна инспекција је саставни део Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, тј. Управе за шуме у чијем је саставу посебна организациона јединица.

Управа за шуме обавља послове државне управе и стручне послове који се односе на политику шумарства, очување шума, унапређење и коришћење шума и дивљачи, спровођење мера заштите шума и дивљачи, контролу семена и садног материјала у шумарству, инспекцијски надзор у области шумарства и ловства. Унутрашње уређење Управе за шуме подразумева следеће организационе јединице:

- Одсек за планирање и одрживи развој у шумарству;
- Одсек за шумарску политику и реализацију мера на унапређењу шумарства;
- Одсек за планирање и одрживи развој у ловству;
- **Одељење шумарске и ловне инспекције.**

Делокруг инспекције и области под надзором (Анекс – области и подобласти са законима и подзаконским прописима)

Радам Одељења шумарске и ловне инспекције руководи начелник одељења.

34.1.2. Територијална организација и организациона шема

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде / Управа за шуме / Одељење шумарске и ловне инспекције.

У Одељењу шумарске и ловне инспекције образоване су следеће уже унутрашње јединице:

- Одсек шумарско-ловне инспекције Београд; у подручној јединици широј од подручја управног округа за Мачвански, Колубарски, Подунавски, Браничевски и Поморавски управни округ и подручној јединици за град Београд са седиштем у Београду;
- Одсек шумарско-ловне инспекције Ужице у подручној јединици широј од подручја управног округа за Златиборски и Моравички управни округ са седиштем у Ужицу;
- Одсек шумарско-ловне инспекције Краљево у подручној јединици широј од подручја управног округа за Шумадијски, Рашки и Расински управни округ са седиштем у Краљеву;
- Одсек шумарско-ловне инспекције Ниш у подручној јединици широј од подручја управног округа за Борски, Зајечарски, Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски управни округ са седиштем у Нишу.

Одсеци шумарске и ловне инспекције обављају послове у области шумарства и ловства који се односе на: надзор над вршењем поверених послова; надзор над применом и спровођењем закона и других прописа из области шумарства и ловства, шумског репродуктивног материјала и заштите шума; контролу примене и спровођења стандарда; надзор над спровођењем закона и других

прописа и аката који се односе на шуме укључене у националне паркове; надзор над вршењем јавних овлашћења од стране предузећа и других организација којима је поверено вршење јавних овлашћења; учествовање у решавању предмета у управном поступку; координирање рада инспектора на терену; учествовање у изради извештаја, одговора на посланичка питања и представке из делокруга Одсека; пружање стручне помоћи инспекторима у надзору и примени закона и других прописа из области шумарства и ловства; израду захтева за покретање казnenих поступака, жалби и приговора на одлуке правосудних органа донетих по поднетим захтевима; обављају и друге послове из ове области.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је поверило послове шумарске и ловне инспекције влади АП Војводина. Ови послови се обављају у покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство / Сектор за шумарство / Одељење за шумарско – ловну инспекцију.

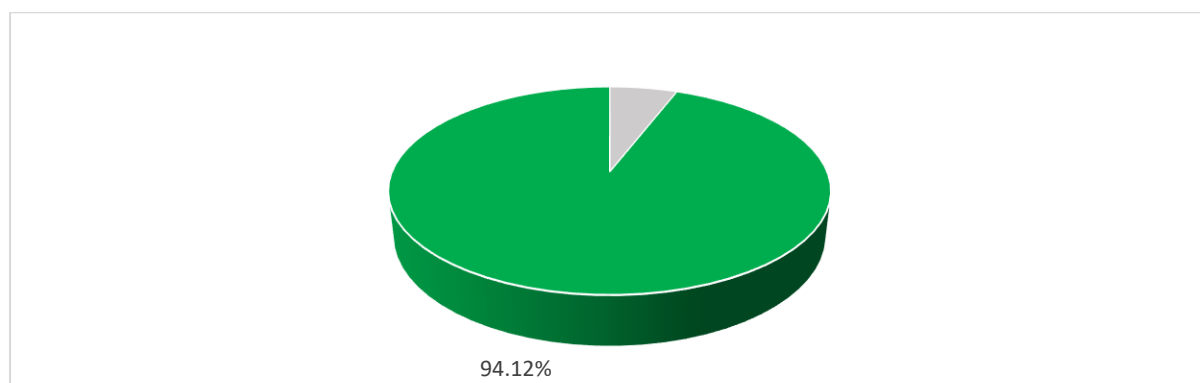
34.1.3. Систематизација радних места

У управи за шуме / Одељење шумарске и ловне инспекције укупно је систематизовано 34 радних места, које чине начелник одељења и 33 извршилачких радних места. Од укупног броја наведених извршилачких радних места, попуњено је 31 радно место.

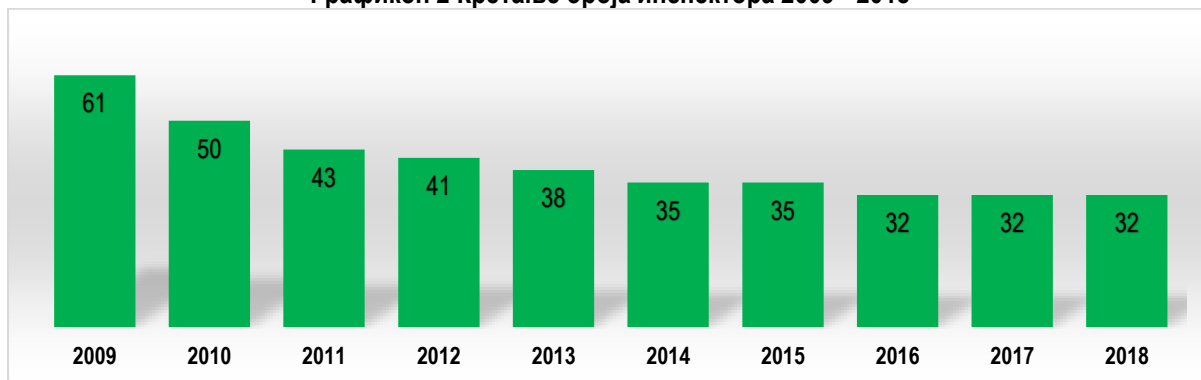
Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Одељење шумарске и ловне инспекције	Виши саветник	1	1
Шеф Одсека	Самостални саветник	4	4
Шумарски и ловни инспектор	Саветник	29	27
Укупно:		34	32

У одељењу шумарске и ловне инспекције нема других стручњака и административног особља - аналитичари, планери, правници, извршна служба, ИТ стручњаци и запослени других профила.

Графикон 84 Попуњеност у односу на систематизацију

Графикон 2 Кретање броја инспектора 2009 - 2018

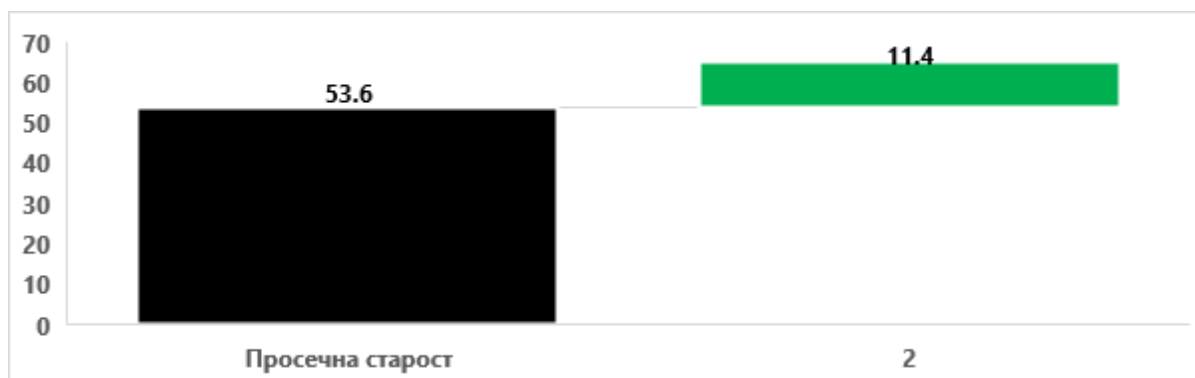

34.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима старосна структура инспектора је:

Године	Број инспектора
Млађи од 35 год.	2
Од 36 до 45 год.	1
Од 46 до 55 год.	14
Од 56 до 65 год.	16

Графикон 85 Просечан број година до пензије

Просечна старост инспектора у одељењу шумарске и ловне инспекције је 53,6 година. Приложени подаци указују на високу просечну старост инспектора, због чега се у наредним годинама може очекивати додатно смањење броја инспектора услед стицања услова за старосну пензију. За настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старијих инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга шумарске и ловне инспекције.

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему (дипломирани инжењери шумарства) и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору сви инспектори су положили испит за инспектора, тј. имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора).

Образовни профил инспектора	Број инспектора
Дипломирани инжењер шумарства	32
УКУПНО:	32

34.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Шумарска и ловна инспекција доставила је све тражене податке.

Кључни типови (врсте) субјеката и објеката надзора које обавља шумарска и ловна инспекција су:

- Шумарство (Мере за очување шума, Планска документа, Чување и заштита шума, Производња шумског репродуктивног материјала, Гајење шума, Коришћење шума, Промет посеченог дрвета, Шумска инфраструктура, Организација газдовања шумама, Средства за финансирање делатности од општег интереса, Имовинско правни послови)
- Ловство (Заштита дивљачи, Ловно подручје и ловиште, Газдовање ловиштем и дивљачи, Плански документи, Стручни и ловочуварски послови и лов дивљачи, Финансирање, Штета и накнада штете)
- Репродуктивни материјал (Производња репродуктивног материјала и контрола производње, Дорада и квалитет репродуктивног материјала, Промет репродуктивног материјала)
- Здравље биља (Обавеза држаоца биља)

Категоризација субјеката и објеката под надзором инспекције према процењеном степену ризика

Број објеката по степену ризика под надзором шумарске и ловне инспекције						
	незнатан	низак	средњи	висок	критичан	укупно
Мере за очување шума		76	100	11		187
Планска документа		1154	1332	234		2720
Чување и заштита шума		54	134	62	21	271
Производња шумског репродуктивног материјала		40	40			80
Гајење шума		1424	1643	289		3355
Коришћење шума		1424	1643	289		3355
Промет посеченог дрвета		779	899	158		1836
Шумска инфраструктура		5	5			10
Организација газдовања шумама		25	25			50
Средства за финансирање делатности од општег интереса		124	82			206
Имовинско правни послови		28	8			36
Свега шумарство	0	5133	5910	1042	21	12106
Заштита дивљачи		35	54	10		98
Ловно подручје и ловиште		10	1			11
Газдовање ловиштем и дивљачи		39	57	12		108
Плански документи		137	64	4		205
Стручни и ловочуварски послови и лов дивљачи		16	26	4		46

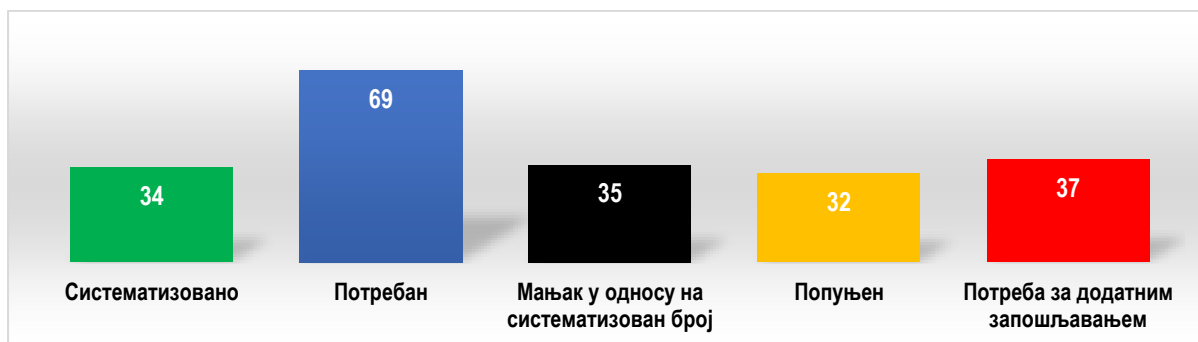
Финансирање		129	76			205
Штета и накнада штете		62	25			87
Свега ловство	0	427	303	30	0	760
Производња репродуктивног материјала и контрола производње		200	81	1		282
Дорада и квалитет репродуктивног материјала		44	18	1		62
Промет репродуктивног материјала		219	89	1		309
Свега репродуктивни материјал	0	463	188	3	0	653
Обавеза држаоца биља		24	30	1		55
Свега здравље биља		24	30	1		55
Све укупно	0	6047	6430	1076	21	13574

Расподела расположивих дана за спровођење инспекцијског надзора

Р.б.	Активност	Укупан број дана, по инспектору
1	Укупан број дана у години	365
2	Викенди	105
3	Годишњи одмор	30
4	Празници	12
5	Укупан број расположивих радних дана	220
6	Активности праћења стања, процене ризика, планирања, усклађивања и координације	35
7	Ванредни инспекцијски надзори	60
8	Редовни инспекцијски надзори	41
9	Саветодавне посете	62
10	Остале активности	20

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 11.211 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 37 инспектора (укључујући и попуњавање још 2 систематизована радна места). Процена даје резултат броја инспектора који је био запослен пре 10 година. Неопходно је у што краћем року запослити инспекторе у управним окрузима где услед инспектора у старосну пензију прети могућност изостанка инспекцијског надзора.

Графикон 86 Процењен потребан број инспектора и других запослених

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори део времена троше на аналитичке послове и припрему инспекцијског надзора. Сходно томе, препорука је да се систематизација радних места одељења шумарске и ловне инспекције употпуни одговарајућим бројем радних места – правници и аналитичари за послове припреме аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, израде процена ризика, израда планова надзора, обрада контролних листи, учешће у процедурама израде прописа, студијско-аналитичке и правне послове итд.

34.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Шумарска и ловна инспекција поседује 30 возила, проечне старости 11 година, при чему је најмања старост возила 8. година. Поред тога (око трећине возила према својим карактеристикама не одговара потребама шумарске и ловне инспекције):

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
30	0.94	11	1	-

Шумарска и ловна инспекција поседује 32 преносива рачунара (лаптопа) и 26 штампача, од којих је 20 мултифункционалних који служе као штампачи, скенери и фотокопир. Службене мобилне телефоне поседују сви инспектори.

Шумарско-ловна инспекција користи пословни простор у СИВ-у 3 у Београду, и пословни простор у управним окрузима и у пословном простору градова и општина.

Сва постојећа опрема је у власништву Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Управе за шуме. За одржавање опреме задужена је Управа за шуме, док поједине обавезе преузимају и Управни окрузи.

34.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива јесте да се изврши реорганизација на тај начин што ће ова инспекција прећи у надлежност Инспекције за заштиту животне средине. Наиме, након спроведених интервјуа у Инспекцији за заштиту животне средине, покренуло се питање утврђивања јединствене политике заштите животне средине и шта све потпада под заштиту животне средине. Наиме, инспекција за рибарство би требала да се integriше у Министарство надлежно за послове пољопривреде док би надзор над шумама заједно са ловством требало да пређе у надлежност инспекције за заштиту животне средине.
- Образовати Одсек или Групу за правне и аналитичке послове у области инспекцијског надзора, као организациону јединицу у оквиру Одељења за шумарску и ловну инспекцију. Запослени у новом одсеку или групи пружали би подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, приликом израде планова надзора, приликом креирања, измена и допуна и обраде контролних листи, у вези са правним пословима, итд.

- Потребно је запослити још 37 инспектора у циљу подмлађивања кадровских капацитета. Приоритет представља запошљавање инспектора у сва четири (4) одсека - одсек шумарско-ловне инспекције Београд, одсек шумарско-ловне инспекције Ужице, одсек шумарско-ловне инспекције Краљево и одсек шумарско-ловне инспекције Ниш. Одељење шумарске и ловне инспекције се у пракси суочава са проблемом изостајања инспекцијског надзора због одласка једног броја инспектора у старосну пензију.
- Иако је изгледало да ће до завршетка ове анализе проблем висине зарада инспектора бити делимично решен, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.
- Потребно је обновити возни парк, због обављања теренског инспекцијског надзора, која су поуздана и погодна за одржавање. Висока старост возног парка и учестали крупнији кварови услед амортизације, угрожавају обављање инспекцијских надзора и реализацију годишњег плана инспекције. Јер тренутно шумарска и ловна инспекција у највећој мери на терену користе возила Лада Нива и Југо Корал. Трошкови оправке ових возила су скупи, због чега набавка других возила представља рационално решење.
- Потребно је набавити нову опрему за рад инспектора на терену - службена одела и обућу.
- Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре, штампаче и скенере.

35. ОДЕЉЕЊЕ ВОДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

35.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

35.1.1. Организација и надлежност инспекције

Одељење водне инспекције саставни је део Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, тј. Републичке дирекције за воде, у чијем је саставу посебна организациона јединица. Републичка дирекција за воде као орган управе у саставу Министарства пољопривреде и заштите животне средине обавља послове који се односе на: политику водопривреде; вишенаменско коришћење вода; водоснабдевање, изузев дистрибуције воде; заштиту од вода; спровођење мера заштита вода и планску рационализацију потрошње воде; уређење водних режима; праћење и одржавање режима вода које чине и пресецају границу Републике Србије; инспекцијски надзор у области водопривреде; обавља и друге послове из ове области.

У републичкој дирекцији за воде образују следеће уже унутрашње јединице:

1. Група за управне и аналитичке послове и стандарде у области вода,
2. Група за економско - финансијске послове,
3. Одсек за правне и административно - техничке послове,
4. Група за учествовање у стратешком планирању и управљању,
5. Група за међународну сарадњу у области вода,
6. Група за уређење и коришћење вода и заштиту вода од загађивања,
7. Група за уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода,

35.1.1.1. Одељење водне инспекције.

Одељење водне инспекције обавља послове који се односе на: вршење непосредног надзора и предузимање мера за обезбеђивање извршења закона, других прописа и општих аката који се односе на изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу утицати на промене у водном режиму; заштиту вода од загађивања; контролу квалитета површинских и подземних вода; надзор над законитошћу аката јавних водопривредних предузећа којима се решава о правима и дужностима грађана, предузећа и других правних лица; надзор над радом предузећа и других правних лица којима је поверено вршење јавних овлашћења; надзор над радом предузећа и других правних лица који се старају о одбрани од поплава, праћење и анализирање спровођења закона, других прописа и општих аката донетих на основу закона; обрада предмета по жалбама; припрему мишљења о примени прописа из делокруга Одељења; учествовање у изради извештаја, одговора на посланичка питања и представке које су везане за делокруг Одељења; праћење прописа из делокруга Одељења; обавља и друге послове из ове области.

- Делокруг инспекције и области под надзором (Анекс – области и подобласти са законима и подзаконским прописима)

Радам Одељења водне инспекције инспекције руководи начелник одељења.

35.1.2. Територијална организација и организациона шема

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде / Републичка дирекције за воде / Одељење водне инспекције.

У Одељењу водне инспекције образују се следеће уже унутрашње јединице:

1. Одсек водне инспекције Краљево у подручној јединици широј од подручја управног округа за Мачвански, Колубарски, Златиборски, Моравички, Рашки, Косовскомитровачки и Косовскопоморавски управни округ са седиштем у Краљеву,
2. Одсек водне инспекције Ниш у подручној јединици широј од подручја управног округа за Нишавски, Топлички, Расински, Пиротски, Јабланички, Пчињски управни округ, са седиштем у Нишу,
3. Одсек водне инспекције Смедерево у подручној јединици широј од подручја управног округа за Зајечарски, Борски, Шумадијски, Подунавски, Браничевски и Поморавски управни округ са седиштем у Смедереву.

Одсеци водне инспекције обављају послове који се односе на: вршење непосредног надзора и предузимање мера за обезбеђивање извршења закона, других прописа и општих аката који се односе на изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу утицати на промене у водном режиму; заштиту вода од загађивања; контролу квалитета површинских и подземних вода; надзор над законитошћу аката јавних водопривредних предузећа којима се решава о правима и дужностима грађана, предузећа и других правних лица; надзор над радом предузећа и других правних лица којима је поверено вршење јавних овлашћења; надзор над радом предузећа и других правних лица који се старају о одбрани од поплава, праћење и анализирање спровођења закона, других прописа и општих аката донетих на основу закона; обраду предмета по жалбама; праћење прописа из делокруга одсека; обавља и друге послове из ове области.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је поверило послове водне инспекције влади АП Војводина. Ови послови се обављају у покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство / Сектор за водопривреду.

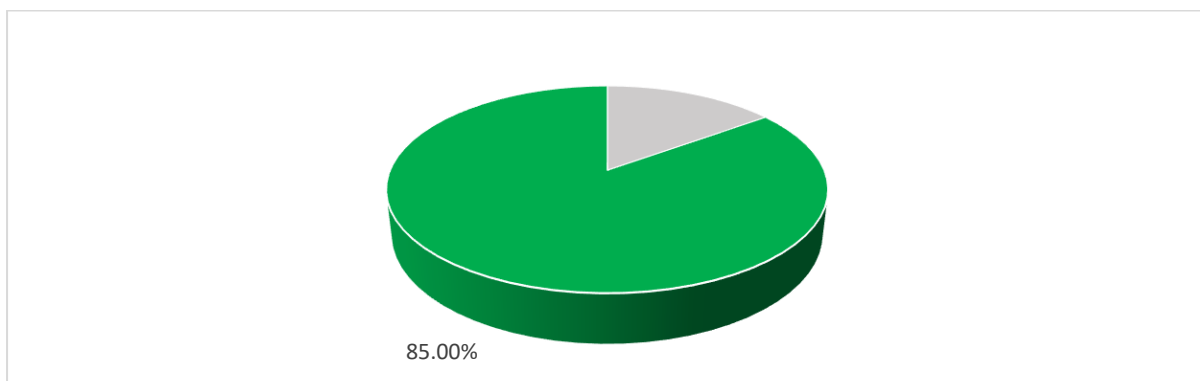
35.1.3. Систематизација радних места

У Републичкој дирекцији за воде / Одељење водне инспекције укупно је систематизовано 20 радних места, које чине начелник одељења, шефови одсека и водни инспектори. Од укупног броја наведених извршилачких радних места, попуњено је 17 радних места.

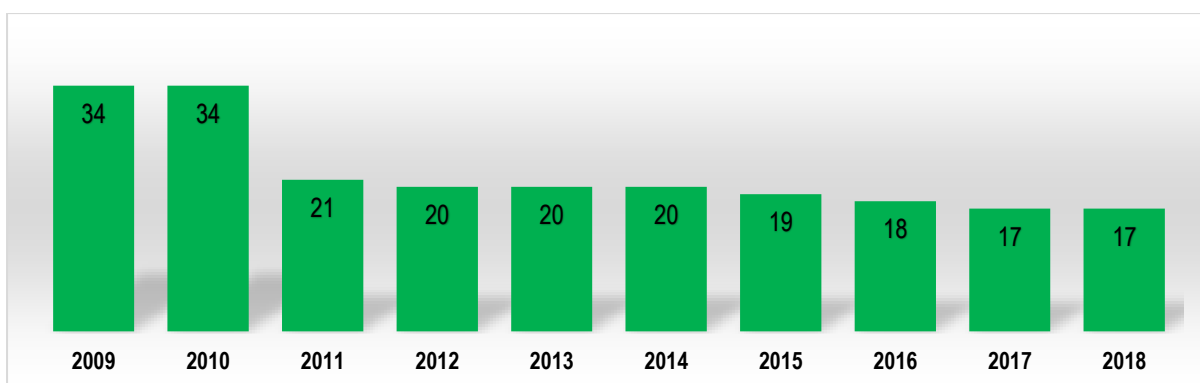
Назив радног места	Звање	Систематизација	Попуњеност
Одељење водне инспекције	Виши саветник	1	1
Шеф Одсека	Самостални саветник	3	3
Водни инспектор	Саветник	16	13
Укупно:		20	17

У одељењу водне инспекције нема других стручњака, као ни административног особља - аналитичара, планера, правника или запослени других профила.

Графикон 1 Попуњеност у односу на систематизацију

Графикон 2 Кретање броја инспектора 2009 – 2018

35.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима старосна структура инспектора је:

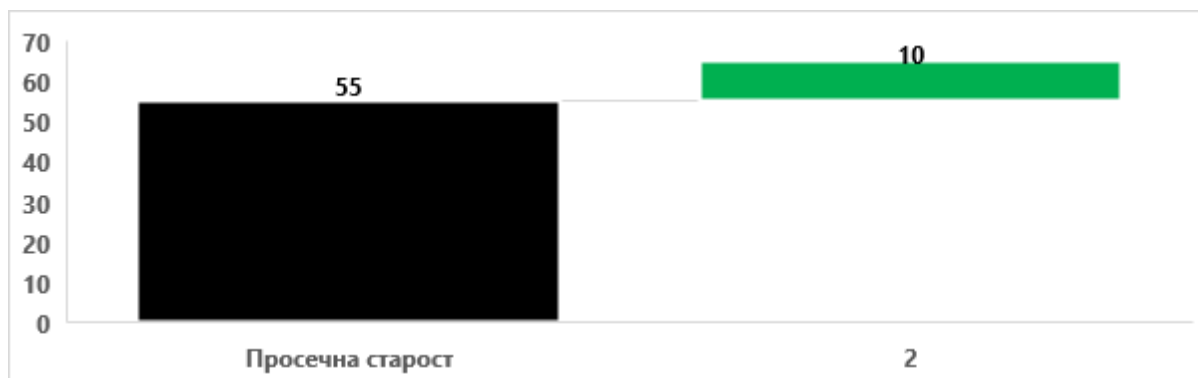
Године	Број инспектора
До 50 година	3
Од 50 до 60 година	9
Више од 60 годна	5

Просечна старост инспектора у одељењу водне инспекције је 55 година. Приложени подаци указују на високу просечну старост инспектора, због чега се у наредним годинама може очекивати додатно смањење броја инспектора услед стицања услова за старосну пензију. За настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старијих инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга водне инспекције.

Већина инспектора је у звању саветника (чак 13 од 17 инспектора). Ово посебно делује немотивисајуће за инспекторе, с обзиром да је просечна старост инспектора 55 година (а чак 5 инспектора има више од 60 година), те да то су углавном инспектори са другим искуством и стажом. Дакле, инспектор не може да напредује у више звање (за место саветника потребно радно

искуство од само 3 године, а запослени у овом Одељењу имају више од 25 година радног искуства. Такође, плата инспектора у звању саветника, без минулог рада, износи између 48.000 и 67.500 динара, а инспектори су добили додатна задужења ступањем на снагу Закона о инспекцијском надзору.).

Графикон 3 Просек броја година инспектора и размак до пензије

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору сви инспектори су положили испит за инспектора, тј. имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора).

35.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Водна инспекција доставила је све тражене податке, при чему је део који се односи на алокацију потребног времена потребно прилагодити. У одсуству прецизнијих података, извршена је процена потребног времена.

Кључни типови (врсте) субјеката и објеката надзора које обавља водна инспекција су:

- Контрола уређења водотока
- Контрола коришћења вода
- Контрола заштите вода
- Водна акта, књиге и планска документа
- Заштита од штетног дејства вода

Приликом анализе потребно је узети и обзир регионалну дистрибуцију надзираних субјеката. Подаци о броју надзираних субјеката по окрузима током 2017.године:

Округ	Број надзираних субјеката
Рашки	894
Косовско-митровачки	559
Затиборски-1	647
Златиборски-2	338
Моравички	698
Топлички	527
Расински	922
Нишавски	971
Пиротски	532
Јабланички	906
Пчињски	716
Подунавски	718
Борски	575
Зајечарски	569
Шумадијски	845
Колубарски	646
Мачвански	708
Поморавски	699

Инспекција поседује прецизне податке о укупном броју субјеката и објеката према кључним типовима

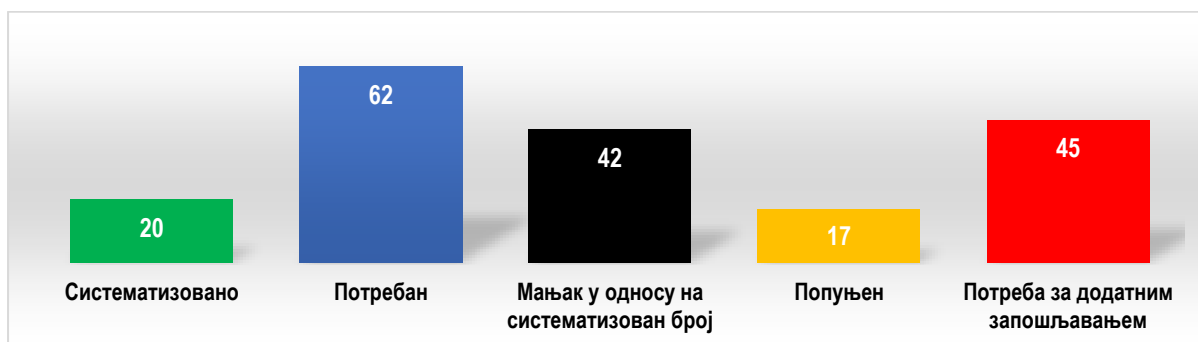
Укупан број субјеката и/или објеката инспекцијског надзора према кључним типовима, односно врстама			
1	Контрола уређења водотока	Инспекцијски надзор	2213
	Контрола одржавања стабилности обала и корита водотока	Саветодавна посета	
2	Контрола коришћења вода захватање вода, преглед пословних књига (подаци за накнаде):	Инспекцијски надзор	2255
	Јавна комунална предузећа		
	за производњу електричне енергије		
	за узгој риба		
	за наводњавање, пловидбу, спорт, рекреацију, туризам и бање		
3	Контрола заштите вода	Инспекцијски надзор	2069
	бензинске и тнг станице и др.		
	сепарације, бетонске и асф. базе		
	Млекаре, К, ИВ, подаци за накнаде		
	Кланице, К, ИВ, подаци за накнаде		
	Фарме		
4	прерада воћа и др. инд. и пр. објекти		
	Контрола и праћење спровођења извршења решења		
	Контрола рада поверених послова (на основу притужби грађана и редовна контрола)	Саветодавна посета	190
5	Контрола водних аката, књига и планских докумената	Инспекцијски надзор	
	Контрола водних објеката за заштиту од штетног дејства вода	Инспекцијски надзор	1664
	насипи са припадајућим објектима		
	вађење речних наноса		
	броне са акумулацијом		
	системи за одводњавање		
	планови за одбрану од поплава		

Такође, достављен је Укупан годишњи број посета по степену ризика и трајања активности везаних за инспекцијски надзор

Укупан годишњи број посета по степену ризика и трајања активности везаних за инспекцијски надзор							
Р. б.	Врста објекта под надзором	Број годишњих посета					Укупно
		Незнатан ризик	Низак ризик	Средњи ризик	Висок ризик	Критичан ризик	
1	Контрола уређења водотока	0	1857	277	79	0	-
2	Контрола коришћења вода	0	1751	88	298	118	-
3	Контрола заштите вода	0	1688	213	168	0	-
4	Контрола водних аката, књига и планских докумената	0	182	8	0	0	-
5	Контрола водних објеката за заштиту од штетног дејства вода	0	1416	186	46	0	-
6	Остали радови и објекти	0	283	1035	0	0	-

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број инспектора потребан за адекватно вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 36, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 45 инспектора (укључујући и попуњавање још 3 систематизована радна). Због непрецизних података у погледу потребног времена трајања надзора и других активности по субјекту, потребно је да инспекција прецизно обрачуна потребно време и по могућности стандардизује потребно време у зависности од типа објекта надзора. Без обзира на наведено, неопходно је у што краћем року запослити водне инспекторе на терену, где услед инспектора у старосну пензију прети могућност изостанка инспекцијског надзора.

Графикон 87 Процењен потребан број инспектора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори део времена троше на аналитичке послове и припрему инспекцијског надзора. Сходно томе, препорука је да се систематизација радних места одељења водне инспекције употпуни одговарајућим бројем радних места – правници и аналитичари за послове припреме аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, израде процена ризика, израда планова надзора, обрада контролних листи, учешће у процедурама израде прописа, студијско-аналитичке и правне послове итд.

35.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Водна инспекција поседује 14 возила просечне старости око 10 година. С обзиром на старост, потребно је обнављање возног парка у што краћем периоду. Водна инспекција поседује 17 преносива рачунара (лаптопа) и 5 штампача.

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
17	1	9.6	1	

Службене мобилне телефоне поседују сви инспектори.

Водна инспекција користи пословни простор у Републичкој дирекцији за воде и пословни простор у управним окрузима. Сва постојећа опрема је у власништву Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. За одржавање опреме задужени су управни окрузи.

35.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације. Алтернатива јесте да се послови који се односе на заштиту вода од загађивања пребаце у надлежност инспекције за заштиту животне средине.
- Потребно је запослити још 45 инспектора (укључујући и попуњавање још 3 систематизована радна места. Одељење водне инспекције се у пракси суочава са проблемом изостајања инспекцијског надзора због одласка једног броја инспектора у старосну пензију.
- Потребно је систем зарада инспектора решити на одржив начин. Иако је изгледало да ће до завршетка ове анализе проблем висине зарада инспектора бити делимично решен, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.
- Потребно је изменити Правилник о систематизацији радних места, имајући да постоји потреба за одговарајућим бројем извршилачких радних места на пословима правног и студијско-аналитичког карактера, која прати повећање број инспектора.
- Потребно је обновити возни парк, због обављања теренског инспекцијског надзора, која су поуздана и погодна за одржавање. Висока старост возног парка и учестали крупнији

кварови услед амортизације, угрожавају обављање инспекцијских надзора и реализацију годишњег плана инспекције. Јер тренутно водна инспекција у највећој мери на терену користи возила Застава 10. Трошкови оправке ових возила су скупи, због чега набавка других возила представља рационално решење.

- Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре, штампаче и скенере.

36. ОДЕЉЕЊЕ ВЕТЕРИНАРСКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

36.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

36.1.1. Организација и надлежност инспекције

Одељење ветеринарске инспекције је унутрашња организациона јединица Управе за ветерину као орган у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Одељење ветеринарске инспекције, у седишту Управе за ветерину чине 4 уже унутрашње јединице и 43 подручних јединица (образоване за територију округа и града Београда).

Одељење ветеринарске инспекције обавља послове ветеринарско-санитарне контроле која се спроводи кроз надзор, инспекцију, мониторинг, узорковање и проверу над применом закона и других прописа који се односе на здравствену заштиту, добробит и репродукцију животиња, здравствену исправност и квалитета хране, производа и отпадака животињског порекла, хране за животиње, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини и воде ветеринарско санитарну контролу и испуњеност услова у објектима за узгој и држање животиња, за производњу и промет хране животињског порекла, хране за животиње, производа и отпадака животињског порекла, репродуктивног материјала, лекова и медицинских средстава за употребу у ветерину, средстава за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију и других отрова за употребу у ветерини; вршење надзора и инспекције надживотињама, храном животињског порекла и храном за животиње, над спровођењем експеримената над животињама, над спровођењем прописаних и наређених мера за спречавање појављивања, откривање, спречавање ширења, сузбијање и искорењивање заразних болести животиња; над средствима за превоз и условима превоза, над објектима, опремом, условима и начином рада субјеката који обављају ветеринарску делатност и ветеринарских организација, над добијањем, производњом, складиштењем репродуктивног материјала; над применом лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, као и над другим објектима, средствима, предметима и опремом, који могу бити извор или преносиоц заразних болести животиња или на други начин угрожавати њихово здравље и здравље људи; обавља и друге послове из ове области.

Ужим унутрашњим јединицама руководе начелници Одељења, шефови Одсека и руководиоци Група. Начелник Одељења, шеф Одсека и руководиоца Групе усмеравају рад ужих унутрашњих јединица и државних службеника и намештеника у њима, распоређују послове и дају стручна упутства за рад и обављају најсложеније послове из делокруга ужих унутрашњих јединица и за свој рад и за рад уже унутрашње јединице којима руководе одговарају директору Управе.

Делокруг инспекције и области под надзором (Анекс – области и подобласти са законима и подзаконским прописима): радом Одељења ветеринарске инспекције руководи начелник одељења.

36.1.2. Територијална организација и организациона шема

У Одељењу ветеринарске инспекције образоване су уже унутрашње јединице и то:

У седишту Управе за ветерину:

Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња - обавља ветеринарско-санитарну контролу кроз инспекцијски надзор и проверу над применом закона и других прописа који се односе на: здравствену заштиту и добробит животиња и репродукцију; контролу рада ветеринарске службе; контролу испуњености услова у објектима за држање, производњу и промет животиња и обављање ветеринарске делатности; инспекцијски надзор и проверу објеката и вршења надзора у објектима из делокруга у циљу стандардизовања и спровођења једнаких процедура и унапређења квалитета рада свих субјекта у области заштите здравља животиња; припрему плана провере објеката из делокруга; обавља и друге послове из ове области.

Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету - обавља ветеринарско-санитарну контролу кроз инспекцијски надзор над применом закона и других прописа који се односе на: контролу здравствене исправности и безбедност хране, производа и споредних производа/отпадака животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету; контролу испуњености услова у објектима за производњу и промет хране и производа животињског порекла; контролу испуњености услова и у објектима за сакупљање, складиштење, и прераду споредних производа животињског порекла који нису намењени за људску употребу; инспекцијски надзор и проверу објеката и надзора у објектима из делокруга у циљу стандардизовања и спровођења једнаких процедура и унапређења квалитета рада свих субјекта у производњи и промету хране за животиње; припрему плана провере објеката из делокруга; обавља и друге послове из ове области.

Група ветеринарске инспекције у извозним објектима - обавља ветеринарско-санитарну контролу кроз инспекцијски надзор и проверу над применом закона и других прописа који се односе на: контролу испуњености ветеринарско-санитарних услова у објектима из којих се врши извоз хране, производа животињског порекла, споредних производа/отпадака животињског порекла који нису намењени за исхрану људи, према захтевима земаља увозница и чланица ЕУ; издавање међународних сертификата о

здравственој исправности хране, производа и споредних производа животињског порекла у складу са међународним стандардима из ове области; учешће у припреми одговора на упитнике земаља увозница хране и производа животињског порекла; инспекцијски надзор и проверу објеката и надзор у објектима из делокруга у циљу стандардизовања и спровођења једнаких процедура и унапређења квалитета рада свих субјекта у производњи и промету хране за животиње; припрему плана провере објеката из делокруга; обавља и друге послове из ове области.

Група ветеринарске инспекције за контролу производње и промета лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, хране за животиње и медицинисане хране за животиње

- обавља ветеринарско-санитарну контролу кроз инспекцијски надзор и проверу над применом закона и других прописа који се односе на: производњу и промет лекова, медицинских средстава, дијагностичких препарата за употребу у ветерини, средстава за дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију и других отрова за употребу у ветерини, хране за животиње и медицинисане хране за животиње; контролу испуњености услова у овим објектима ; инспекцијски надзор и проверу објеката и надзору у објектима из делокруга у циљу стандардизовања и спровођења једнаких процедура и унапређења квалитета рада свих субјекта у производњи и промету лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, хране за животиње и медицинисане хране за животиње; припрему плана провере објеката из делокруга; обавља и друге послове из ове области

Изван седишта Управе за ветерину:

1. Одсек ветеринарске инспекције Суботица, у окружној подручној јединици у Севернобачком управном округу са седиштем у Суботици;
2. Одсек ветеринарске инспекције Зрењанин, у окружној подручној јединици у Средњобанатском управном округу са седиштем у Зрењанину;
3. Одсек ветеринарске инспекције Кикинда, у окружној подручној јединици у Севернобанатском управном округу са седиштем у Кикинди;
4. Одсек ветеринарске инспекције Панчево, у окружној подручној јединици у Јужнобанатском управном округу са седиштем у Панчеву;
5. Одсек ветеринарске инспекције Сомбор, у окружној подручној јединици у Западнобачком управном округу са седиштем у Сомбору;
6. Одсек ветеринарске инспекције Нови Сад, у окружној подручној јединици у Јужнобачком управном округу са седиштем у Новом Саду:
 - 6.1 Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња;
 - 6.2 Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету;
7. Одсек ветеринарске инспекције Сремска Митровица, у окружној подручној јединици у Сремском управном округу са седиштем у Сремској Митровици:
 - 7.1 Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња;
 - 7.2 Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету;
8. Одсек ветеринарске инспекције Шабац, у окружној подручној јединици у Мачванском управном округу са седиштем у Шапцу;
9. Одсек ветеринарске инспекције Ваљево, у окружној подручној јединици у Колубарском управном округу са седиштем у Ваљеву;
10. Одсек ветеринарске инспекције Смедерево, у окружној подручној јединици у Подунавском управном округу са седиштем у Смедереву;
11. Одсек ветеринарске инспекције Пожаревац, у окружној подручној јединици у Браничевском управном округу са седиштем у Пожаревцу;

12. Одсек ветеринарске инспекције Крагујевац, у окружној подручној јединици у Шумадијском управном округу са седиштем у Крагујевцу;
13. Одсек ветеринарске инспекције Јагодина, у окружној подручној јединици у Поморавском управном округу са седиштем у Јагодини:
 - 13.1 Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња;
 - 13.2 Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету;
14. Одсек ветеринарске инспекције Бор, у окружној подручној јединици у Борском управном округу са седиштем у Бору;
15. Одсек ветеринарске инспекције Зајечар, у окружној подручној јединици у Зајечарском управном округу са седиштем у Зајечару;
16. Одсек ветеринарске инспекције Ужице, у окружној подручној јединици у Златиборском управном округу са седиштем у Ужицу:
 - 16.1 Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња;
17. Одсек ветеринарске инспекције Чачак, у окружној подручној јединици у Моравичком управном округу са седиштем у Чачку;
18. Одсек ветеринарске инспекције Краљево, у окружној подручној јединици у Рашком управном округу са седиштем у Краљеву:
 - 18.1 Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња;
 - 18.2 Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету;
19. Одсек ветеринарске инспекције Крушевац, у окружној подручној јединици у Расинском управном округу са седиштем у Крушевцу;
20. Одсек ветеринарске инспекције Ниш, у окружној подручној јединици у Нишавском управном округу са седиштем у Нишу:
 - 20.1 Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња;
 - 20.2 Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету;
21. Одсек ветеринарске инспекције Прокупље, у окружној подручној јединици у Топличком управном округу са седиштем у Прокупљу;
22. Одсек ветеринарске инспекције Пирот, у окружној подручној јединици у Пиротском управном округу са седиштем у Пироту;
23. Одсек ветеринарске инспекције Лесковац, у окружној подручној јединици у Јабланичком управном округу са седиштем у Лесковцу:
 - 23.1 Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња;
 - 23.2 Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла који нису намењени за исхрану људи у производњи и промету;
24. Одсек ветеринарске инспекције Врање, у окружној подручној јединици у Пчињском управном округу са седиштем у Врању;

25. Група ветеринарске инспекције Косовска Митровица, у подручној јединици широј од подручја управног округа за Косовскомитровачки, Призренски и Косовскопоморавски управни округ са седиштем у Косовској Митровици;
26. Одсек ветеринарске инспекције Београд, у подручној јединици за град Београд са седиштем у Београду:

36.1.3. Систематизација радних места

За обављање послова из делокруга Ветеринарске инспекције одређен је број радних места и број државних службеника по звању, и то:

Број запослених по звању		
Р.бр.	Звање	Број
1	Виши Саветник	1
2	Самостални саветник	47
3	Саветник	228
УКУПНО:		276

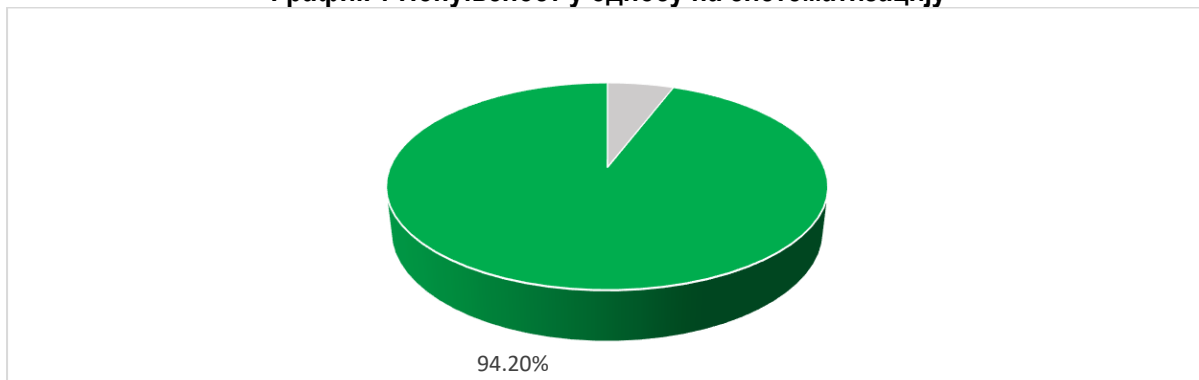
СЕДИШТЕ УПРАВЕ ЗА ВЕТЕРИНУ			
Р.бр.	Назив радног места у седишту управе за ветерину	Предвиђено по систематизацији	Број запослених
1	Начелник одељења ветеринарске инспекције	1	1
2	Група ветеринарске инспекције за контролу производње и промета лекова и медицинских средстава за употребу у ветерини, хране за животиње и медициране хране за животиње	3	3
3	Група ветеринарске инспекције за здравствену заштиту и добробит животиња	3	3
4	Група ветеринарске инспекције у извозним објектима	3	3
5	Група ветеринарске инспекције за контролу безбедности и квалитета хране и споредних производа животињског порекла	3	2
УКУПНО:		13	12

КАДРОВСКИ КАПАЦИТЕТИ ПРЕМА ОРГАНИЗАЦИОНИМ ЈЕДИНИЦАМА / ОКРУЗИМА:			
Р.бр.	ОКРУГ	Предвиђено по систематизацији	Број запослених
1	Град Београд	34	34
2	Борски	5	5
3	Браничевски	8	8
4	Јабланички	9	9

5	Јужно-бачки	26	27
6	Јужно-банатски	9	9
7	Колубарски	7	7
8	Мачвански	10	9
9	Моравички	8	7
10	Нишавски	14	13
11	Пчињски	8	8
12	Пиротски	5	5
13	Подунавски	7	7
14	Поморавски	15	13
15	Расински	7	8
16	Рашки	12	12
17	Северно-бачки	7	7
18	Северно-банатски	8	3
19	Средње-банатски	8	7
20	Сремски	20	16
21	Шумадијски	6	7
22	Топлички	4	6
23	Зајечарски	6	5
24	Западно-бачки	7	7
25	Златиборски	10	10
26	Косовско - митровачки	3	2
УКУПНО (Седиште Управе и окрузи)		276	260

*Урачунати су и запослени на одређено време, као и ангажовани по другим основама

График 1 Попуњеност у односу на систематизацију

У одељењу ветеринарске инспекције нема других стручњака и административног особља - аналитичари, планери, правници, извршна служба, ИТ стручњаци и запослени других профила.

36.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима старосна структура инспектора је:

Године	Број инспектора
Млађи од 35 год.	5
Од 36 до 45 год.	14
Од 46 до 55 год.	110
Од 56 до 65 год.	131

Просечна старост инспектора у ветеринарској инспекцији је 55 година. Приложени подаци указују на високу просечну старост инспектора, због чега се у наредним годинама може очекивати додатно смањење броја инспектора услед стицања услова за старосну пензију. За настављање постигнутих резултата рада инспекције и даље унапређење послова, потребно је да се омогући преношење знања и искустава старијих инспектора, како би млађи, новозапослени инспектори били обучени за рад на пословима из делокруга шумарске и ловне инспекције.

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору сви инспектори су положили испит за инспектора, тј. имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора).

Образовни профил инспектора	Број инспектора
Доктор ветеринарске медицине	260
УКУПНО:	260

36.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Ветеринарска инспекција је доставила је све тражене податке.

Кључни типови (врсте) субјеката и објеката надзора које обавља ветеринарска инспекција су:

- Објекти за клање папкара
- Објекти за клање живине
- Објекти за прераду и расечање меса папкара
- Објекти за прераду и расечање меса живине
- Објекти за прераду рибе
- Објекти за прераду јаја
- Објекти за прераду млека
- Објекти за прераду млека у домаћинству
- Сабиралиша млека
- Објекти за прераду меда
- Објекти за пуњење и паковање меда у домаћинству
- Складишта са и без температурног режима
- Фабрике (мешаоне) сточне хране
- Објекти за производњу премикса за сточну храну
- Производња хране за кућне љубимце и птице
- Објекти за производњу медицинисане хране за животиње
- Објекти за производњу хранива за животиње
- Производња адитива за храну за животиње
- Објекти за паковање / препакивање хране за животиње
- Објекти за прераду материјала категорије 1, 2 и 3

- Међуобјекат за прераду материјала категорије 1, 2 и 3
- Објекти за прераду топљене масти
- Објекти за производњу биогаса и компоста
- Објекти за производњу хране за кућне љубимце и техничке производе
- Објекти за спаљивање и коспаљивање
- Објекти за обраду и расецање меса дивљачи
- Објекти за обраду, дораду, прераду и складиштење црева папкара и копитара производња омотача за кобасице од сировина животињског порекла
- Објекти за расецање и прераду пужева и жаба
- Објекти за произвођу органских ђубрива и оплемењивача земљишта
- Центри за сакупљање споредних производа животињског порекла
- Објекти за коришћење споредних производа у изузетним случајевима
- Сточна гробља и јаме гробнице
- Складишта добијених производа
- Центри за вештачко осемењавање
- Дистрибутивни центри за семе
- Дезинфекција, дезинсекција, дератизација
- Дистрибутери ушних маркица
- Фабрике за производњу лекова
- Јавне ветеринарске станице
- Лабораторије
- Приватне ветеринарске амбуланте
- Приватне ветеринарске станице
- Ветеринарске апотеке
- Ветеринарске службе
- Велетрговине лековима

Категоризација субјеката и објеката под надзором инспекције према процењеном степену ризика

Број објеката по степену ризика под надзором ветеринарске инспекције						
	незнатан	низак	средњи	висок	критичан	укупно
Објекти за клање папкара	50	100	100	180	23	453
Објекти за клање живине	10	20	20	20	18	88
Објекти за прераду и расецање меса папкара	100	150	150	250	47	697
Објекти за прераду и расецање меса живине		5	5	3		13
Објекти за прераду рибе	5	12	14	15	2	48
Објекти за прераду јаја			1	1		2
Објекти за прераду млека	44	60	60	90	10	264
Објекти за прераду млека у домаћинству	81	550	800	800	50	2.281
Сабиралишта млека	250	500	740	230	16	1.736
Објекти за прераду меда	25	25	25	11		86
Објекти за пуњење и паковање меда у домаћинству	200	150	50	71		471
Складишта са и без температурног режима	250	350	350	94		1.044
Фабрике (мешаоне) сточне хране	50	70	70	60	1	251

Објекти за производњу премикса за сточну храну	5	10	10	7		32
Производња хране за кућне љубимце и птице		5	5			10
Објекти за производњу медицинисане хране за животиње		2	3			5
Објекти за производњу хранива за животиње	4	15	19	10	1	48
Производња адитива за храну за животиње	2	5	5			12
Објекти за паковање / препакивање хране за животиње	10	4				14
Објекти за прераду материјала категорије 1, 2 и 3	2	2	2			6
Међуобјекат за прераду материјала категорије 1, 2 и 3	39	50	50			139
Објекти за прераду топљене масти	1					1
Објекти за производњу биогаса и компоста	4	2	2			8
Објекти за производњу хране за кућне љубимце и техничке производе	50	31	20			101
Објекти за спаљивање и коспаљивање	10	10	6			26
Објекти за обраду и расецање меса дивљачи	5	5	3			13
Објекти за обраду, дорату, прераду и складиштење црева папкара и копитара производња омотача за кобасице од сировина животињског порекла	5	5	5			15
Објекти за расецање и прераду пужева и жаба		5	5			10
Објекти за производњу органских ђубрива и оплеменивача земљишта		4	5			14
Центри за сакупљање споредних производа животињског порекла		4	4			8
Објекти за коришћење споредних производа у изузетним случајевима	9	5	5			19
Сточна гробља и јаме гробнице	10	3				13
Складишта добијених производа	10	10	10	1		31
Центри за вештачко осемењавање	3	3				6
Дистрибутивни центри за семе	5	5				10
Дезинфекција, дезинсекција, дератизација	10	10				20
Дистрибутери ушних маркица	6					6
Фабрике за производњу лекова		2	3	3	2	10
Јавне ветеринарске станице	3	2	2	2		9

Лабораторије	5	5	4	4		18
Приватне ветеринарске амбуланте	100	150	150	150	18	568
Приватне ветеринарске станице	200	50	50	36		336
Ветеринарске апотеке	100	50	30			180
Ветеринарске службе	20	10	5			35
Велетрговине лековима	50	20	3			73
Све укупно:	1.733	2.476	2.791	2.038	188	9.226

Расподела расположивих дана за спровођење инспекцијског надзора

Р.б.	Активност	Укупан број дана, по инспектору
1	Укупан број дана у години	365
2	Викенди	104
3	Годишњи одмор	30
4	Празници	12
5	Укупан број расположивих радних дана	219
6	Активности праћења стања, процене ризика, планирања, усклађивања и координације	35
7	Редовни инспекцијски надзор	69
8	Ванредни инспекцијски надзор	75
9	Саветодавне посете	20
10	Остале активности	20

Укупан годишњи број посета						
	незнатан	низак	средњи	висок	критичан	укупно
Објекти за клање папкара	350	700	700	1250	160	3.160
Објекти за клање живине	70	140	140	140	18	508
Објекти за прераду и расецање меса папкара	700	1050	1050	1750	330	4.880
Објекти за прераду и расецање меса живине		35	35	21		91
Објекти за прераду рибе	35	84	98	105	15	337
Објекти за прераду јаја			7	7		14
Објекти за прераду млека	308	420	420	630	70	1.848
Објекти за прераду млека у домаћинству	567	3500	4900	6650	350	15.966
Сабиралишта млека	1750	3500	4900	1890	112	12.152
Објекти за прераду меда	175	175	175	77		602
Објекти за пуњење и паковање меда у домаћинству	1400	1050	350	497		3.297
Складишта са и без температурног режима	750	2450	2450	658		
Фабрике (мешаоне) сточне хране	350	490	490	360	7	1.697
Објекти за производњу премикса за сточну храну	35	70	70	49		224
Производња хране за кућне љубимце и птице		35	35			70
Објекти за производњу медицинисане хране за животиње		12	21			33
Објекти за производњу хранива за животиње	28	105	105	90	7	336
Производња адитива за храну за животиње	14	35	35			84
Објекти за паковање / препакивање хране за животиње	70	28				98

Објекти за прераду материјала категорије 1, 2 и 3	14	14	14			42
Међуобјекат за прераду материјала категорије 1, 2 и 3	117	350	350			817
Објекти за прераду топљене масти	7					49
Објекти за производњу биогаса и компоста	28	14	14			56
Објекти за производњу хране за кућне љубимце и техничке производе	350	217	140			707
Објекти за спаљивање и коспаљивање	70	70	42			182
Објекти за обраду и расецање меса дивљачи	35	35	21			91
Објекти за обраду, дорату, прераду и складиштење црева папкара и копитара производња омотача за кобасице од сировина животињског порекла	35	35	35			105
Објекти за расецање и прераду пужева и жаба		35	35			70
Објекти за производњу органских ђубрива и оплемењивача земљишта		28	35			63
Центри за сакупљање споредних производа животињског порекла		28	28			56
Објекти за коришћење споредних производа у изузетним случајевима	63	35	35			133
Сточна гробља и јаме гробнице	70	21				91
Складишта добијених производа	70	70	70	7		217
Центри за вештачко осемењавање	21	21				42
Дистрибутивни центри за семе	35	35				70
Дезинфекција, дезинсекција, дератизација	70	70				140
Дистрибутери ушних маркица	42					42
Фабрике за производњу лекова		14	21	31	4	70
Јавне ветеринарске станице	21	14	14	14		62
Лабораторије	35	35	28	28		126
Приватне ветеринарске амбуланте	700	1050	1258	900	68	3.976
Приватне ветеринарске станице	1400	350	350	252		2.352
Ветеринарске апотеке	700	350	210			1.260
Ветеринарске службе	140	70	35			245
Велетрговине лековима	350	140	21			511
Укупан број планираних инспекцијских посета помножен са бројем објеката	10.975	16.980	18.737	15.406	1.141	63.239
Време трајања процеса инспекцијског надзора у данима	0.5	0.5	1	1.5	1.5	
Број инспектор дана	5.488	8.490	18.737	23.109	1.711	57.535
Број радних дана потребних за обављање послова инспекцијског надзора и саветодавне посете						164
Потребан број инспектора						350

На основу извршене анализе, обрачунато је да је укупан број дана потребан за вршење инспекцијског надзора, и других послова у вези са инспекцијским надзором 57.535 дана, те је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 90 инспектора (укључујући и попуњавање још 16 систематизована радна). Неопходно је у што краћем року запослити инспекторе у управним окрузима где услед инспектора у старосну пензију прети могућност изостанка инспекцијског надзора

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори део времена троше на аналитичке послове и припрему инспекцијског надзора. Сходно томе, препорука је да се систематизација радних места одељења ветеринарске инспекције употпуни

одговарајућим бројем радних места – правници и аналитичари за послове припреме аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, израде процена ризика, израда планова надзора, обрада контролних листи, учешће у процедурама израде прописа, студијско-аналитичке и правне послове итд.

Овом приликом треба нагласити и да ветеринарска инспекција обавља и велики број послова и активности на свакодневном нивоу који не спадају у планиране инспекцијске надзоре, то:

- Ветеринарско санитарни преглед говеда на линији клања
- Ветеринарско санитарни преглед копитара на линији клања
- Ветеринарско санитарни преглед оваца / коза на линији клања
- Ветеринарско санитарни преглед свиња на линији клања
- Ветеринарско санитарни преглед живине на линији клања
- Обрачун накнада за извршене ветеринарско санитарне прегледе у објектима за храну (кланице, прераде, млекаре...)
- Преглед пошиљки намењених извозу - сертификација пошиљки
- Мониторинг резидуа
- Мониторинг резидуа, истрага након позитивних резултата
- Предузимање мера у случају појаве заразних болести животиња
- Потврђивање приспећа пошиљки из увоза
- Контрола спровођења послова по Програму мера здравствене заштите у ветеринарским станицама
- Спровођење мера у карантину приликом увоза животиња
- Комисијски прегледи објеката храна животињског порекла
- Комисијски прегледи објеката храна за животиње
- Комисијски прегледи објеката споредни производи животињског порекла
- Утврђивање услова карантинских објеката, ради добијања решења о дозволи увоза
- Комисијски прегледи објеката ветеринарски субјекти (амбуланте, клинике, станице, апотеке...)
- Комисијски прегледи објеката - производња лекова, велетрговине, складишта

36.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Одељење ветеринарске инспекције - Управе за ветерину, има систематизованих 275 ветеринарских инспектора који обављају послове службених контрола / инспекцијског надзора у организационим јединицама – одсецима и групама, који су распоређени у свих 25 управних округа у Републици Србији.

Тренутно је запослено 257 ветеринарских инспектора (105 мушкараца и 153 жена), који имају седишта (канцеларије) како у седиштима управних округа, тако и у појединим општинама које територијално припадају управним окрузима. Укупно, ветеринарска инспекција обавља послове у 116 седишта / локација.

Посао ветеринарских инспектора је првенствено и непосредно везан за рад на терену, како у одобреним објектима из области производње, прераде и промета хране животињског порекла (кланице, прераде меса и млека, специјализовани малопродајни објекти и сл.), тако и у области примарне пољопривредне производње (газдинства, фарме, дворишта са кућним љубимцима и сл.).

Из наведених разлога, а сходно самој природи посла, неопходно је обезбедити потребна средства за рад, почев од возила којим би се дошло до контролисаног субјекта – па до информатичке опреме којом би се резултати службених контрола прикупљали и обрађивали, што би на крају пружио адекватну основу за планирање службених контрола на основу анализе ризика.

36.3.1. Анализа тренутног стања возила која користи ветеринарска инспекција:

Тип возила	Година производње	Основ набавке	Број возила
NISSAN NAVARA	2008	Донација ЕУ	4
PEUGEOT PARTNER	2012	Донација ЕУ	2
PEUGEOT 307	2004	Донација ЕУ	1
ZASTAVA 10	2006	Сопствена средства	40
FIAT SEICENTO	2006	Донација ЕУ	60
SKODA FABIA	2005-2006	Сопствена средства	16
DACIA DUSTER	2012	Донација ЕУ	9
ZASTAVA-YUGO 55	1994-2000	Сопствена средства	12
LADA NIVA 4X4	2005; 2011-12	Сопствена средства	34

Укупно 178 возила, од којих је 12 возила предложено за расход.

Из приложеног се може видети да је Управа за ветерину опремљена са преко 50% возила која су донација ЕУ, добијених по основу различитих ЕУ пројеката у периоду 2006-2012.

У току 2017. године је за одржавање ових возила у возном стању, утрошено преко 8,5 милиона динара, а у 2018. години 5,3 милиона динара, а поједине поправке возила су увелико премашивале њихову тренутну тржишну вредност. На жалост, то је био једини начин да ветеринарска инспекција задржи та возила у употребљивом стању.

Из наведених разлога је потребно у потпуности обновити возни парк ветеринарске инспекције, првенствено возила набављена до 2006. године – око 120 возила, а сукцесивно и возила набављена након 2006. године.

36.3.2. Анализа тренутног стања рачунарске и друге опреме за рад ветеринарске инспекције

У оквиру ограничених средстава која Управа за ветерину на годишњем нивоу планира за набавку рачунарске опреме (око 2.000.000 динара), није могуће у задовољавајућем обиму опремити ветеринарску инспекцију, посебно имајући у виду захтеве које испред ветеринарске инспекције поставља развој ИТЦМ информационог система (електронско састављање записника, штампање решења, скенирање докумената из предмета пре архивирања и сл.).

Тренутно стање рачунарске опреме је апсолутно незадовољавајуће, посебно имајући у виду да је више од 70% рачунара старије од 10 година, а лаптопова старије од 8 година.

У том циљу је потребно у потпуности опремити савременом рачунарском опремом све ветеринарске инспекторе, како десктоп рачунарима са пратећом опремом (дуплекс скенери, штампачи великог обима штампе) тако и мобилним уређајима (лаптоп и таблет рачунари).

36.3.3. Униформе и друга гардероба

Не постоји законски основ који би прописивао да ветеринарски инспектори морају да буду униформисани. Имајући то у виду, у последњих 10 и више година није вршена набавка одела за потребе ветеринарске инспекције. Уколико је став Министарства такав да ветеринарска инспекција треба да буде униформисана, исказане су и потребе за том опремом.

Табеларни преглед потреба ветеринарске инспекције

ВОЗИЛА	
Прва набавка	120
Друга набавка	60
РАЧУНАРСКА ОПРЕМА, МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНИ	
Десктоп рачунар	140
Преносни рачунар (лаптоп)	275
Ласерски штампач већег обима штампе	140
Скенер, АДФ + дуплекс	140
Видео бим	25
Мултифункционални ласерски штампач	140
Мобилни телефони новије генерације (могућност ГПС лоцирања, фотографисања, интернет комуникације и сл.)	275
ОПРЕМА (ГАРДЕРОБА)	
Женски костим	306
Женска кошуља са кратким рукавима	306
Женска кошуља са дугим рукавима	306
Женска јакна	153
Женска ципела	306
Женски ранац за преносни рачунар	153
Мушко одело	210
Мушки каиш	105
Мушка кошуља са кратким рукавима	210
Мушка кошуља са дугим рукавима	210
Мушка кравата	105
Мушка јакна	105
Мушка ципела	210
Мушки ранац за преносни рачунар	105

Имати у виду и да се очекује попуњавање упражњених, а систематизованих, радних места за недостајућа 16 инспектора, а и запошљавање нових инспектора.

23.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.

- Образовати Одсек или Групу за правне и аналитичке послове у области инспекцијског надзора, као организациону јединицу у оквиру Ветеринарске инспекције. Запослени у новом одсеку или групи пружали би подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, приликом израде планова надзора, приликом креирања, измена и допуна и обраде контролних листи, у вези са правним пословима, итд.
- Потребно је запослити још 90 инспектора у циљу подмлађивања кадровских капацитета. Приоритет представља запошљавање инспектора на терену (у граду Београду и управним окрузима). Ветеринарска инспекција се у пракси суочава са проблемом изостајања инспекцијског надзора због одласка једног броја инспектора у старосну пензију. Иако је нацрт Закона предвиђао решење којим би се проблем висине зарада инспектора делимично решио, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Међутим, предлагач закона је одустао од овог решења, те се закон нашао у скупштинској процедури без овог члана. Имајући у виду наведено, те да је постојала намера предлагача закона да се на овај начин побољша положај инспектора, препорука је да треба пронаћи одржив модел повећања накнада државних службеника који обављају инспекцијске послове.
- Потребно је обновити возни парк, због обављања теренског инспекцијског надзора, која су поуздана и погодна за одржавање. Висока старост возног парка и учестали крупнији кварови услед амортизације, угрожавају обављање инспекцијских надзора и реализацију годишњег плана инспекције.
- Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре, штампаче и скенере.

37. ОДЕЉЕЊЕ ВЕТЕРИНАРСКЕ ГРАНИЧНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

37.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

37.1.1. Организација и надлежност инспекције

У оквиру граничне ветеринарске инспекције која је организована као одељење у оквиру Управе за ветерину, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, запослени су организовани у два одсека и пет група граничне ветеринарске инспекције.

1. Одсек граничне ветеринарске инспекције Суботица
2. Одсек граничне ветеринарске инспекције Шид
3. Група граничне ветеринарске инспекције Београд
4. Група граничне ветеринарске инспекције Прешево
5. Група граничне ветеринарске инспекције Мали Зворник
6. Група граничне ветеринарске инспекције Димитровград
7. Група граничне ветеринарске инспекције Пријепоље

Одељење граничне ветеринарске инспекције обавља послове ветеринарско-санитарне контроле која се спроводи кроз надзор, инспекцију, мониторинг, узорковање и проверу над применом закона и других прописа који се односе на: контролу увоза, извоза и провоза животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње, споредних производа животињског порекла и пратећих предмета.

37.1.2. Територијална организација и организациона шема

Послови из делокруга ове инспекције обављају се на следећим граничним прелазима:

- Друмски гранични прелази: Хоргош, Батровци, Сремска Рача, Мали Зворник, Гостун, Прешево, Градина и Ватин.
- Железнички гранични прелази: Суботица, Вршац, Шид, Ристовац, Димитровград, Пријепоље.
- Речни гранични прелази : Бездан и Велико Градиште
- Ваздушни: Аеродром Београд
- Заједничке тачке прелаза са КиМ: Мердаре и Рудница

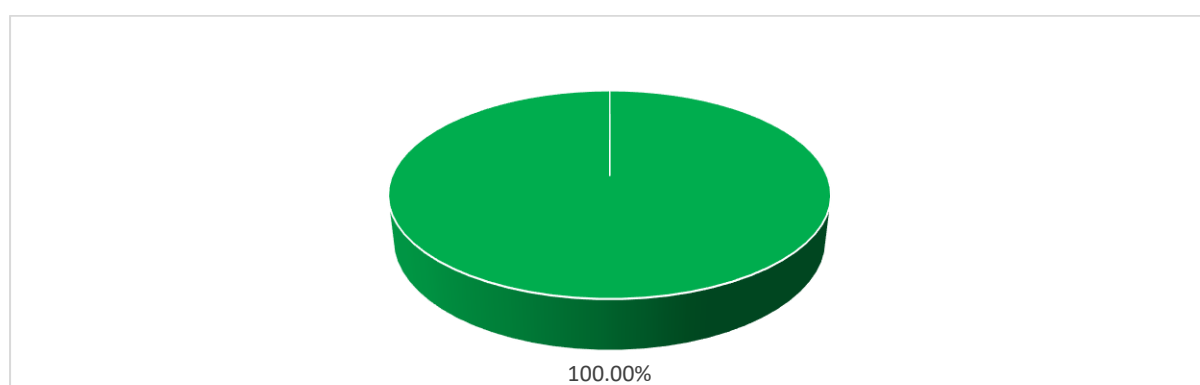
Укупно **17 граничних прелаза** и то: 6 железничких, 8 друмских, 2 речна, 1 авионски.

37.1.3. Систематизација радних места²⁶

Систематизовано 27 инспектора а попуњено 27+2 (због повећаног обима посла обезбеђена су и два гранична ветеринарска инспектора који раде на одређено радно време)

Р. бр.	Звање	Број
1	Виши Саветник	1
2	Самостални саветник	20
3	Саветник	8
УКУПНО		29

Графикон 88 Попуњеност у односу на систематизацију

Р.бр.	Одсек/Група	Предвиђено по Систематизацији	Број запослених
1	Београд	3	4
2	Суботица	5	5
3	Шид	7	7
4	Мали Зворник	2	1
5	Пријеполје	3	3
6	Прешево	4	4
7	Димитровград	3	3

37.1.4. Кретање броја инспектора

Инспекција је доставила податак да је **2012 године** у граничној ветеринарској инспекцији било запослено **33 инспектора**.

37.1.5. Старосна структура и образовни профил запослених

Просек година у овој инспекцији је **53**, а по образовном профилу сви запослени имају високо образовање- факултет ветеринарске медицине.

37.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора.

Процену код ове инспекције **није могуће дати на основу разврставања субјеката и објеката под надзором и припадајућег ризика**, јер граничне инспекције не обављају надзор над објектима надзора већ над пошиљкама у складу са различитим трговинским режимима при увозу, извозу и провозу. Наведена учесталост надзора тј. прегледа пошиљака се спроводи на основу Закона о безбедности хране ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009) и Инструкције о смањеној учесталости физичких прегледа пошиљка одређених производа који подлежу ветеринарском прегледу и контроли при увозу у Републику Србију број 323-07-9890/2009-05 од 15.12.2009. године. Тим актима утврђен је проценат физичких прегледа који се мора обавити спрам категорије пошиљки које се увозе. Овај податак добијен је посебном проценом анализе ризика по категорији роба. (нпр Категорија 1. -месо , млеко , јаја -20 % ових пошиљки се физичких прегледа)

37.2.1. Методологија процене:

Параметри који су посматрани ради калкулације су:

- 1.) **потребно време за обављање физичког прегледа пошиљке**- у увозу у просеку износи 45 минута а у провозу 15 минута.
- 2.) **Потребно време за преглед документације и администрирање решења** – 30 мин
- 3.) **укупан број прегледаних пошиљака ро години** – 2017 -39.824.
- 4.) **радно време и оптерећеност прелаза** – 0-24 часа Батровци и Хоргош , 7-19 часова остали прелази у летњем режиму и 7-17 у зимском режиму рада , аеродром 7-19 током целе године

Поред инспекцијског посла , запослени у одељењу врше значајан обим послова који не спадају у класичан инспекцијски надзор , а за који је потребно планирати људске и материјалне ресурсе. То су следећи послови:

Осим планираних инспекцијских надзора које се спроводе овим Планом, у оквиру рада Одељења граничне ветеринарске инспекције спроводе се и **остале активности за које је такође потребно планирати потребно време и то:**

1. Доношење решења и других аката
2. Предлагање промена прописа и учествовање у изради прописа из делокруга граничне ветеринарске инспекције
3. Припрема и израда недељних, месечних, кварталних и годишњих планова и извештаја о раду
4. Израда стручних упутстава, процедура и инструкција за рад граничних ветеринарских инспектора
5. Одржавање стручно-консултативних састанака у организационим јединицама у седишту и ван седишта Управе за ветерину, преношење искустава и уједначавање праксе
6. Сарадња са другим министарствима и институцијама;

7. Обука граничних ветеринарских инспектора, како у сарадњи са другим секторима и органима управе у оквиру министарства (Службе за управљање кадровима Владе), тако и са другим институцијама, преко TAIEХ програма Европске комисије;
8. Учествовање граничних ветеринарских инспектора у радним групама (за израду законских и подзаконских прописа, итд.)
9. Припрема и давање стручних савета и одговора поводом захтева странака – представки у непосредном контакту или путем телефона Сачињавање информативних материјала за потребе новинара и прилога за медије;
10. активности превентивног деловања граничне ветеринарске инспекције

Обзиром да гранична ветеринарска инспекција нема запосленог ни једног административног радника нити аналитичара или ИТ подршку. Ова подршка у складу са могућностима обезбеђује се од Управе за ветерину и недовољна је. Из тог разлога инспекторима се у планирању обавеза додаје 12 дана за обављање ових послова. $29 \cdot 12 = 348$ дана

НАПОМЕНА – Стандард ЕУ – пример Хрватска- 2 сата укупно потребно време по пошљици

37.2.2. Калкулација

45.000 прегледаних пошљки годишње * 75 минута = $3.375.000$ мин/ $60 = 56.250$ сати/8 = 7031 дана за Инспекцијски надзор + 348 дана за остале послове - $7\ 379.25 / 224$ радна дана = 34 запослена

15 посто процењеног времена отпада на административно техничке послове што значи да је потребно систематизовати 29 инспектора и 5 административних радника. Како је препорука да ради увођења е-инспектора и сличних ЕУ-платформи извештавања потребно је на сваком граничном прелазу систематизовати административног радника.

37.2.3. Процењен потребан број инспектора

На претпостављени обим промета потребно је систематизовати 29 ветеринарских инспектора и 7 административних радника. Преглед по прелазима дат је у табели сходно коефицијенту оптерећености граничног прелаза.

Р.бр.	Одсек/Група	Систематизација	Број запослених	Потребан број вет инспектора + админ. особље
1	Београд	3	4	4+ 1
2	Суботица	5	5	6+1
3	Шид	7	7	7+1
4	Мали Зворник	2	1	2+1
5	Пријеполје	3	3	3+1
6	Прешево	4	4	4+1
7	Димитровград	3	3	3+1
УКУПНО:				29+7

37.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

- 16 возила (у просеку одобрено 10.000,00 горива динара по возилу).
- Сваки граници прелаз опремљен са рачунаром (17 РС десктоп рачунара и 10 преносивих рачунара), скенером и штампачем, интернет конекцијом
- 27 мобилна телефона (сви инспектори поседују мобилне телефоне)
- 10 фиксних телефона

Број возила	Возила по инспектору	Просечна старост возила	Рачунара по инспектору	Старост рачунара
16	0.4	2008	1	НИЈЕ НАВЕДЕНО

На девет граничних прелаза налази се и опрема која је донација ЕУ (лабораторијска опрема) и која обезбеђује потребе за обављањем физичког прегледа пошиљака који подлежу ветеринарско санитарној контроли на граници.

Сва опрема је у власништву Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде-Управе за ветерину која и одржава опрему.

37.4. ПРЕПОРУКЕ

- Потребно је изменити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, те повећати број запослених у одељењу за граничну ветеринарску инспекцију за 9 инспектора, те је потребно запослити у што краћем року (поред 2 инспектора која већ раде због повећаног обима посла, још 7 нових инспектора). Додатних 7 инспектора треба распоредити у оквиру сваке Групе односно Одсека, по једног инспектора.
- Потребно је неколико радних места систематизовати у звање вишег саветника, имајући у виду да је тренутно систематизовано само једно место у звању вишег саветника (што делује демотивисајуће за напредак осталих инспектора)
- Неке од ресурса ове инспекције могуће је планирати заједнички са осталим граничним службама

38. УПРАВА ЗА ПРЕВЕНТИВНУ ЗАШТИТУ

38.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

38.1.1. Организација и надлежност инспекције

Управа за превентивну заштиту је саставни део Министарства унутрашњих послова, тј. Сектора за ванредне ситуације у чијем је саставу посебна организациона јединица - <http://prezentacije.mup.gov.rs/svs/HTML/preventiva.html>

Сектор за ванредне ситуације МУП-а преко Управе за превентивну заштиту обавља и послове државне управе у области заштите од пожара и експлозија у циљу обезбеђења заштите живота, личне и имовинске безбедности и грађана. При томе делокруг ових надлежности обухвата:

- обављање послова превентивне заштите;
- израда законске регулативе;
- остваривање стручне сарадње у поступку утврђивања узрока пожара, експлозија и хаварија и откривања учинилаца кривичних дела у овој области;
- издавање одобрења локације објеката који производе или складиште експлозивне материје, запаљиве течности и гасове;
- давање услова за израду урбанистичких планова;
- давање сагласности на техничку документацију са аспекта заштите од пожара;
- давање сагласности на изведено стање са аспекта заштите од пожара;
- обављање послова надзора у спровођењу мера заштите од пожара у сложеним системима производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, водоснабдевања, производњи, промету и ускладиштењу запаљивих течности и гасова, наменске индустрије и у производњи и промету и превозу експлозивних и убојних средстава, производних капацитета хемијске, дрвне, графичке, фармацеутске и других индустрија високе пожарне угрожености, јавним објектима где се окупља и борави већи број људи, високим објектима и др.;
- контролисање стања мера заштите од пожара, не само у напред наведеним објектима већ и у другим објектима од значаја за Републику;
- доношење решења о налагању предузимања превентивних мера из ових области; издавање посебних овлашћења:
 - за израду Главног пројекта заштите од пожара,
 - за пројектовање и извођење посебних система и мера заштите од пожара,
 - за контролисање инсталација и уређаја за аутоматско откривање и дојаву пожара, гашење пожара, детекцију експлозивних и запаљивих гасова, инсталација у зонама опасности од експлозије, инсталација за одвођење дима и топлоте, инсталација хидрантске мреже за гашење пожара, као и мобилних уређаја за гашење пожара,
 - за извођење посебне обуке из области заштите од пожара,
 - за бављење пословима промета експлозивних материја.

Управа за превентивну заштиту у свом саставу има три одељења:

- Одељење за спровођење превентивних мера при изградњи објеката
- Одељење за спровођење превентивних мера при коришћењу објеката
- Одељење за контролу промета и превоза опасних материја

Делокруг инспекције и области под надзором (Анекс – области и подобласти са законима и подзаконским прописима): радом Управе за превентивну заштиту руководи начелник управе.

38.1.2. Територијална организација и организациона шема

Сектор за ванредне ситуације у свом саставу има 27 подручних организационих јединица – 4 Управе и 23 Одељења за ванредне ситуације. Послови превентивне заштите су организовани као Одељења за спровођење превентивних мера при коришћењу објеката у Управама за ванредне ситуације и као Одсеци за превентивну заштиту у Одељењима за ванредне ситуације.

Организациона јединица	Организациона јединица	Организациона јединица
УВС у Београду	ОВС у Бору	ОВС у Јагодини
УВС у Новом Саду	ОВС у Ваљеву	ОВС у Кикинди
УВС у Нишу	ОВС у Врању	ОВС у Краљеву
УВС у Крагујевцу	ОВС у Зајечару	ОВС у Крушевцу
ОВС у Пожаревцу	ОВС у Зрењанину	ОВС у Лесковцу
ОВС у Пријеполу	ОВС у Смедереву	ОВС у Новом Пазару
ОВС у Прокупљу	ОВС у Сомбору	ОВС у Панчеву
ОВС у Суботици	ОВС у Сремској Митровици	ОВС у Пироту
ОВС у Ужицу	ОВС у Чачку	ОВС у Шапцу

38.1.3. Систематизација радних места

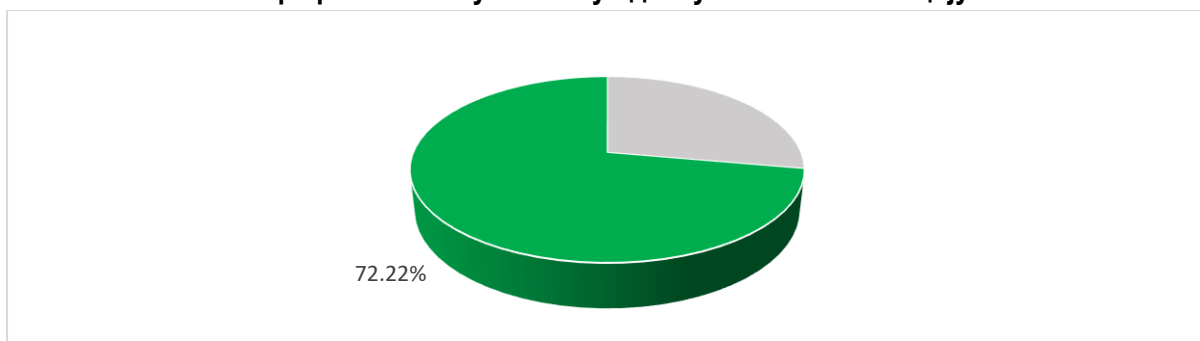
У Управи за превентивну заштиту укупно је систематизовано 180 радних места, а од укупног броја наведених радних места, попуњено је 130 радних места.

Организациона јединица	Постојеће стање	Нова систематизација
УВС у Београду	26	27
УВС у Новом Саду	12	11
УВС у Нишу	7	11
УВС у Крагујевцу	6	11
ОВС у Бору	3	5
ОВС у Ваљеву	3	5
ОВС у Врању	5	6
ОВС у Зајечару	3	5
ОВС у Зрењанину	4	5
ОВС у Јагодини	6	6
ОВС у Кикинди	2	5
ОВС у Краљеву	5	5
ОВС у Крушевцу	5	6
ОВС у Лесковцу	3	5
ОВС у Новом Пазару	3	5
ОВС у Панчеву	3	5
ОВС у Пироту	2	5
ОВС у Пожаревцу	1	5
ОВС у Пријеполу	3	5
ОВС у Прокупљу	3	5
ОВС у Смедереву	2	5
ОВС у Сомбору	4	5
ОВС у Сремској Митровици	5	6

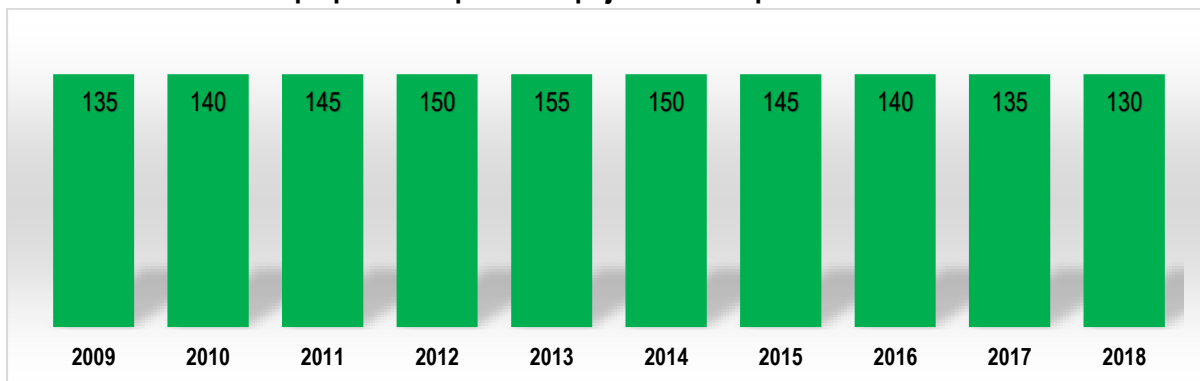
ОВС у Суботици	1	5
ОВС у Ужицу	4	5
ОВС у Чачаку	5	6
ОВС у Шапцу	4	5
УКУПНО	130	180

У последњих 10 година је дошло до пада броја запослених иако је у једном периоду још увек било могуће примити у радни однос нове раднике (до пре 5 година), тако да је садашњи број за око 15-20% мањи. Разлог за пад броја инспектора је пензионисање и у неколико случајева давање отказа. У Управи за превентивну заштиту нема других стручњака и административног особља - аналитичари, планери, правници, извршна служба, ИТ стручњаци и запослени других профила.

Графикон 1 Попуњеност у односу на систематизацију

Графикон 2 Кретање броја инспектора 2009 – 2018

38.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима старосна структура инспектора је:

Организациона јединица	до 40 година	од 40 до 50 година	преко 50 година	просек
УВС у Београду	11	10	5	42,2
УВС у Новом Саду	3	8	1	43,8
УВС у Нишу	3	2	2	41,3
УВС у Крагујевцу	2	1	3	46,2
ОВС у Бору	1	-	2	48
ОВС у Ваљеву	-	-	3	55,7
ОВС у Врању	-	3	2	47,2
ОВС у Зајечару	2	1	-	42,3
ОВС у Зрењанину	1	3	-	41,5

ОВС у Јагодини	1	5	-	45,7
ОВС у Кикинди	1	1	-	39
ОВС у Краљеву	2	2	1	45
ОВС у Крушевцу	-	3	2	49,6
ОВС у Лесковцу	2	1	-	38,7
ОВС у Новом Пазару	-	3	-	47,3
ОВС у Панчеву	-	3	-	44,3
ОВС у Пироту	-	1	1	50,5
ОВС у Пожаревцу	-	1	-	50
ОВС у Пријеполју	1	1	1	45,3
ОВС у Прокупљу	1	2	-	43,7
ОВС у Смедереву	1	1	-	39,5
ОВС у Сомбору	-	2	2	49
ОВС у Сремској Митровици	1	2	2	47,2
ОВС у Суботици	-	1	-	46
ОВС у Ужицу	-	4	-	43,3
ОВС у Чачаку	-	4	1	48
ОВС у Шапцу	1	2	1	44,5
УКУПНО	34	67	29*	44,7

*У наредних 12 месеци 8 инспектора испуњава услов за одлазак у пензију

Просечна старост инспектора у Управи за превентивну заштиту је 44.7 година. Приложени подаци указују на не тако високу просечну старост инспектора.

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору сви инспектори су положили испит за инспектора, тј. имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора). Инспектори су око 80% са 24/300 ЕСПБ и 20% са 180 ЕСПБ у највећем делу из поља техничко-технолошких наука и делом из поља природно математичких наука.

38.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Управа за превентивну заштиту доставила је све тражене податке.

Подаци о броју надзираних субјеката, на основу података из регистара истих за сваку организациону јединицу Сектора, по делатности, броју и броју објекта по категоријама угрожености од пожара и експлозија и процена ризика, су дати у:

- Прилогу 1 - субјекти (електронски) у виду табела.
- Прилогу 2 - анализа (електронски) у виду табела.

Приликом утврђивања броја редовних годишњих инспекцијских надзора, узета је у обзир категорија субјекта од угрожености од пожара. Наиме, овакав став је заузет због чињенице да није могуће кумулативно узети само надзиране објекте јер један надзирани субјекат може имати и више десетина објекта различитих категорија. Укупни бројчани показатељи исказани су у Прилогу 1 – субјекти.

Сектор за ванредне ситуације је сачинио предметну анализу по својим подручним организационим јединицама због различитости у обиму свих послова које оне реализују. Наиме, Одсеци за превентивну заштиту у свом раду извршавају и одређене задатке који нису послови инспекцијског надзора, као на пример послови у поступцима градње објекта (тзв. обједињена процедура - ЦЕОП), прегледа лица места пожара и експлозија ради утврђивања њиховог узрока, као и други

послови који могу бити везани и за сталне активности које спроводи Министарство унутрашњих послова.

Обрада података за потребе предметне анализе је спроведена табеларно за сваку организациону јединицу посебно. Обрада података није спроведена на нивоу Републике, јер након такве анализе не би било могуће одлучити како расподелити добијени број инспектора, а у односу на њихово реално окружење. Такође је потребно напоменути да је збир броја надзираних субјеката приказаних по организационим јединицама прилично већи од показатеља по субјекту из разлога што је присутан велики број надзираних субјеката који своје пословање спровode на територији свих организационих јединица Сектора за ванредне ситуације и на тај начин се воде као надзирани субјекат у свакој од њих (на пример НИС, ЕПС, железница, друге нафтне компаније, Телеком и сл.).

Приликом утврђивања броја расположивих радних дана, у тачки 5 рубрике "Обрачун расположивих дана" је усвојено 20 дана. Овде су послови и активности везани за обавезе инспектора као радника МУП-а РС (физичка обука и провера, провера знања, гађања из ватреног оружја), учешће у ванредним ситуацијама изазваних елементарним непогодама и вежбама развоја карактера у организацији Сектора за ванредне ситуације, израда планова, извештаја и анализа, спровођење програма „Основи безбедности деце“, праћење законских и подзаконских новитета као и техничко-технолошких новитета у области заштите од пожара и експлозија и сл.

Коначни резултати анализе су дати у Прилогу 2 – резултати анализе (електронски).

На основу извршене анализе, обрачунато је да је на основу методологије представљене у уводном делу, потребно запослити још 50 инспектора. Неопходно је у што краћем року запослити инспекторе у организационим јединицама МУП-а.

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори део времена троше на аналитичке послове и припрему инспекцијског надзора. Сходно томе, препорука је да се систематизација радних места у Управи за превентивну заштиту употпуни одговарајућим бројем радних места – правници и аналитичари за послове припреме аката у вези са прекршајним поступцима и привредним преступима, израде процена ризика, израда планова надзора, обрада контролних листи, учешће у процедурама израде прописа, студијско-аналитичке и правне послове итд.

38.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Хардвер	Старости до 1 године	Старости 1-3 године	Старости 4-5 година	Старости преко 5 година	Укупно
десктопови	2	0	32	115	149
лаптопови	0	1	1	4	6

Остали уређаји	Штампачи		Скенери	Мултифункционални уређаји	
	мрежни	остали		мрежни	Остали
	40	37	10	8	3

Оперативни системи	Windows XP	Windows 7	Windows 8	Остали оперативни системи
	91	51	1	6

Путничка возила – 52 возила, старости 90% преко 10 година.

Сва постојећа возила и опрема је у власништву Министарства унутрашњих послова. За одржавање опреме задужено је Министарство унутрашњих послова.

38.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- Образовати Одсек или Групу за правне и аналитичке послове у области инспекцијског надзор, као организациону јединицу у оквиру Управе за превентивну заштиту. Запослени у новом одсеку или групи пружали би подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, приликом израде планова надзора, приликом креирања, измена и допуна и обраде контролних листи, у вези са правним пословима, итд.
- У складу са анализом, у складу са проценом ризика и врстом и обимом посла које обавља Управа за превентивну заштиту, потребно је запослити још 50 инспектора.
- Потребно је обновити возни парк и планирати набавку нове ИТ опреме.
- Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре, штампаче и скенере.

39. УПРАВА ЗА ЦИВИЛНУ ЗАШТИТУ – УПРАВА ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ

39.1. ПРЕГЛЕД СТАЊА

39.1.1. Организација и надлежност инспекције

Управа за управљање ризиком је саставни део Министарства унутрашњих послова, тј. Сектора за ванредне ситуације у чијем је саставу посебна организациона јединица – <http://prezentacije.mup.gov.rs/svs/HTML/organizacija.html>

Инспекција је по Закону о ванредним ситуацијама започета 2012. године, у делу надзора над објектима за склањање тј. склоништима, а од 2015. године, и по другим елементима које наведени закон налаже, а све у циљу да надзирани субјекти примене мере за смањење ризика за запослене, објекте рада али и за становништво када су јединице локалне самоуправе у питању.

Међутим, новембра 2018. године усвојен је и ступио је на снагу Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (Закон), којим се ставља ван снаге досадашњи Закон о ванредним ситуацијама.

У складу са новим Законом, Управа за управљање ризиком у свом саставу обавља и део послова цивилне заштите који се бави плановима заштите и спасавања, а део који се до сада није бавио инспекцијом него пословима реаговања (везан за јединице цивилне заштите) прелази у организациону структуру Управе за ватрогасно спасилачке јединице.

Тиме ће комплетна структура послова који се односе на инспекцијски надзор из области које су до сада биле из надлежности Управе за цивилну заштиту и Управе за управљање ризиком, бити у оквиру Управе за управљање ризиком, али само на републичком нивоу.

Управа за управљање ризиком у свом саставу има:

- Одељење за планирање и процену ризика
- Одељење за координацију и управљање у ванредним ситуацијама
- Републички центар за обавештавање (Национални центар 112)

У Управи за управљање ризиком се обављају послови који се односе на:

- организацију изградње и развоја јединственог система управљања ризиком од елементарних непогода и других несрећа;
- координацију и сарадња са државним органима, посебним организацијама јединицама локалне самоуправе, овлашћеним и оспособљеним правним лицима у циљу повећања ефикасности укупног рада, кроз оптимално коришћење ресурса и капацитета на предузимању превентивних мера, изради анализа и прогноза, предузимању мера заштите у случају непосредне опасности и мера заштите када наступи елементарна непогода и друга несрећа и мера ублажавања и отклањања последица;
- имплементација Упутства о садржају и методологији израде Процене угрожености;

- организација израде и праћење имплементације Процене угрожености Републике Србије;
- реализација Акционог плана Националне стратегије заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
- учешће у изради дугорочног, средњорочног и краткорочног плана развоја Сектора за ванредне ситуације;
- обављање административно - техничких и стручних послова за потребе Републичког штаба за ванредне ситуације;
- пружање стручне помоћи и праћење рада покрајинског штаба, окружних, градских и општинских штабова за ванредне ситуације;
- примену ГИС алата (географско информационих система) за управљање просторно оријентисаним подацима;
- размена података од значаја за заштиту и спасавање са организационим јединицама Сектора за ванредне ситуације;
- достављање прикупљених информација и анализа стања, државним органима, органима државне управе и Републичком штабу за ванредне ситуације;
- организацију и координацију изградње и развоја система осматрања, обавештавања, раног упозоравања, узбуњивања телекомуникација, информатике и заштите информација (криптозаштите);
- имплементација јединственог европског броја за хитне службе 112 на територији Републике Србије;
- мере за непрекидно функционисање телекомуникационог и информатичког обезбеђења и заштите информација за потребе руковођења, координацију акција заштите и спасавања и функционисања Сектора за ванредне ситуације;
- прикупљање, обраду и анализу података о елементарним непогодама и другим несрећама и последицама;
- сарадњу са Националним тренинг центром из надлежности Управе у спровођењу обука из надлежности Управе;
- израда Регистра о привредним друштвима и другим правним лицима који управљају опасним материјама, односно власника објеката који су угрожени са аспекта терористичких напада;
- учешће и изради Плана заштите и спасавања на националном нивоу;
- давање сагласности на Планове заштите од удеса привредних друштава и других правних лица;
- давање мишљења корисницима високих брана на пројектну документацију система осматрања, раног упозоравања, обавештавања и узбуњивања;
- организацију и спровођење обавештавања о удесима са прекограничним ефектима;
- праћење и спровођење активности – изради извештаја о анализи примене конвенција и директива из области заштите и спасавања;
- израду пројектних задатака за пројекте из надлежности Управе за управљање ризиком који се финансирају из Буџета и фондова ЕУ;
- праћење прописа ЕУ из области ванредних ситуација и учествовање у хармонизацији националних прописа са прописима ЕУ који се односе на област ванредних ситуација;

- сарадњу са другим организационим јединицама Министарства унутрашњих послова, Министарствима, посебним организацијама, правним лицима, научним и другим институцијама и осталим субјектима из области управљања ризиком;
- сарадња у реализацији послова са организационим јединицама Сектора из области управљања ризиком,
- успостављање и вођење јединствене информационе базе података о елементарним непогодама и другим несрећама;
- израда нацрта и обезбеђење примене законских прописа и подзаконских прописа;
- инспекцијски надзор из делокруга надлежности Управе.

Делокруг инспекције и области под надзором (Анекс – области и подобласти са законима и подзаконским прописима): радом Управа руководе начелници управа.

39.1.2. Територијална организација и организациона шема

Сектор за ванредне ситуације у свом саставу има 27 подручних организационих јединица – 4 Управе и 23 Одељења за ванредне ситуације. Послови управљања ризиком су у Управама за ванредне ситуације организовани као Одељења за управљање ризиком ради спровођења превентивних мера за смањење ризика од катастрофа.

Организациона јединица	Организациона јединица	Организациона јединица
УВС у Београду	ОВС у Бору	ОВС у Јагодини
УВС у Новом Саду	ОВС у Ваљеву	ОВС у Кикинди
УВС у Нишу	ОВС у Врању	ОВС у Краљеву
УВС у Крагујевцу	ОВС у Зајечару	ОВС у Крушевцу
ОВС у Пожаревцу	ОВС у Зрењанину	ОВС у Лесковцу
ОВС у Пријепљу	ОВС у Смедереву	ОВС у Новом Пазару
ОВС у Прокупљу	ОВС у Сомбору	ОВС у Панчеву
ОВС у Суботици	ОВС у Сремској Митровици	ОВС у Пироту
ОВС у Ужицу	ОВС у Чачку	ОВС у Шапцу

39.1.3. Систематизација радних места

Преглед броја предвиђених радних места и преглед тренутног стања попуњености је дат у следећој табели (колона постојећег стања укључује начелнике Одељења и шефове Одсека, а колона по новој систематизацији само оне инспекторе који имају положен стручни испит за инспекторе и у каталогу-опису послова имају предвиђен инспекцијски надзор)

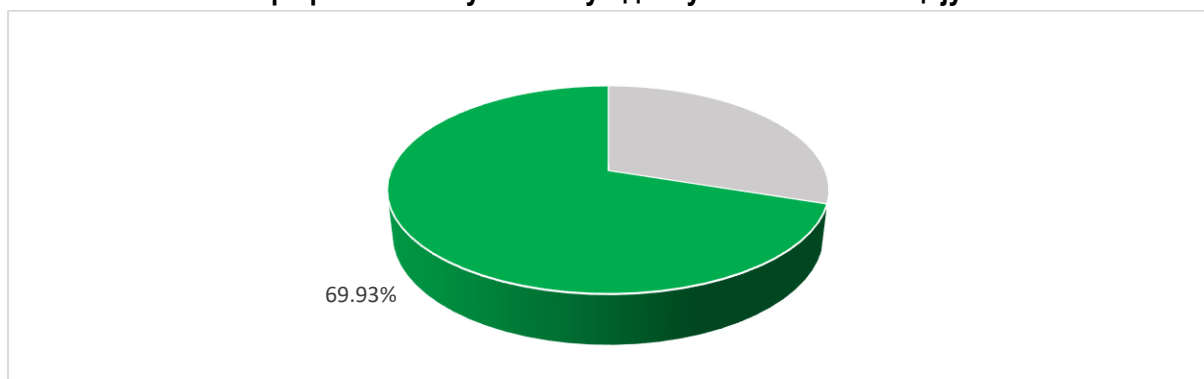
У Управи за управљање ризиком укупно је систематизовано 100 радних места, а тренутно је попуњено 143 радних места, јер је у току спровођење нове систематизације радних места која је ступила на снагу августа 2018. године.

Организациона јединица	Постојеће стање	По новој систематизацији
УВС у Београду	24	19
УВС у Новом Саду	4	7
УВС у Нишу	8	5
УВС у Крагујевцу	8	5
ОВС у Бору	2	1
ОВС у Ваљеву	6	3
ОВС у Врању	6	4
ОВС у Зајечару	1	1
ОВС у Зрењанину	5	3
ОВС у Јагодини	3	3
ОВС у Кикинди	4	2
ОВС у Краљеву	4	1
ОВС у Крушевцу	7	6
ОВС у Лесковцу	4	3
ОВС у Новом Пазару	6	4
ОВС у Панчеву	9	4
ОВС у Пироту	3	1
ОВС у Пожаревцу	6	3
ОВС у Пријеполју	3	0
ОВС у Прокупљу	4	2
ОВС у Смедереву	4	2
ОВС у Сомбору	5	4
ОВС у Сремској Митровици	3	3
ОВС у Суботици	2	3
ОВС у Ужицу	8	6
ОВС у Чачку	3	2
ОВС у Шапцу	7	4
УКУПНО:	143	100

У последњих 5 година дошло је до смањења броја инспектора највише из разлога одласка у пензију, тако да је садашњи број за 5-7 % мањи.

У Управи за управљање ризиком нема других стручњака и административног особља - аналитичари, планери, правници, извршна служба, ИТ стручњаци и запослени других профила.

Графикон 1 Попуњеност у односу на систематизацију

39.1.4. Старосна структура и образовни профил запослених

Према добијеним подацима старосна структура инспектора је:

Организациона јединица	до 40 година	од 40 до 50 година	преко 50 година	просек
УВС у Београду	9	5	4	41,3
УВС у Новом Саду	3	2	1	41
УВС у Нишу	2	0	2	47
УВС у Крагујевцу	2	1	1	42
ОВС у Бору	0	0	1	59
ОВС у Ваљево	1	1	1	43
ОВС у Врању	1	1	2	53
ОВС у Зајечару	0	0	0	*
ОВС у Зрењанину	0	0	3	56
ОВС у Јагодини	0	0	3	54
ОВС у Кикинди	0	2	0	46
ОВС у Краљеву	0	0	1	59
ОВС у Крушевцу	0	3	3	55
ОВС у Лесковцу	1	0	2	51
ОВС у Новом Пазару	1	1	2	51
ОВС у Панчеву	0	0	4	52
ОВС у Пироту	0	1	0	40
ОВС у Пожаревцу	0	0	3	55
ОВС у Пријеполју	0	0	0	*
ОВС у Прокупљу	1	0	1	50
ОВС у Смедереву	1	1	0	42
ОВС у Сомбору	0	1	3	54
ОВС у Сремској Митровици	1	0	2	47
ОВС у Суботици	1	2	0	37
ОВС у Ужицу	0	0	6	58
ОВС у Чачаку	0	0	2	56
ОВС у Шапцу	2	2	0	41
УКУПНО	26	23	47	48

*Радно место инспектора у Зајечару је непопуњено, а у Пријеполју није предвиђено систематизацијом

Просечна старост инспектора у Управи за управљање ризиком је 48 година. Приложени подаци указују на не тако високу просечну старост инспектора.

Сви инспектори имају стечену високу школску спрему и испуњавају услове за рад у својству инспектора у складу са одредбама Закона о инспекцијском надзору сви инспектори су положили испит за инспектора, тј. имају више од седам година радног искуства на пословима инспекцијског надзора).

Инспектори су око 80% са 240/300 ЕСПБ и 20% са 180 ЕСПБ у највећем делу из поља интердисциплинарних, мултидисциплинарних и трансдисциплинарних (ИМТ) и двопредметних студија.

2.2. АНАЛИЗА

За потребе функционалне анализе извршена је процена потребног броја инспектора. Управа за управљање ризиком доставила је све тражене податке.

Укупан број субјеката и/или објеката инспекцијског надзора према кључним типовима односно врстама:

- Субјеката: 10.701
- Објеката: 17.916

Број субјеката разврстаних према степену ризика:

На основу контролних листа утврђени су степени ризика за субјекте који су предмет надзора у складу са Законом о ванредним ситуацијама. У вези са наведеним стање је следеће: субјекти са незнатним ризиком 1.236, са ниским ризиком 716, са средњим 7687, са високим 514 и са критичним 510.

Субјекти под надзором по Закону о ванредним ситуацијама, разврстани по степену ризика							
Редни број	Врста субјекта под надзором	Број субјеката /објеката по степену ризика					Укупан број субјеката/објеката
		Незнатан ризик	Низак ризик	Средњи ризик	Висок ризик	Критичан ризик	
1	ЈП Склоништа	91	226	1072	2	35	1426
2	Привредна друштва, локалне самоуправе по листи за личну и узајамну заштиту	1005	483	3702	377	14	5582
3	Привредна друштва по ЗВС	132	1	2837	110	482	3562
4	Јединице локалне самоуправе по ЗВС	8	6	76	27	14	131
Укупно:		1.236	716	7.687	514	510	10.701

Годишњи број надзора – учесталост надзора у складу са расподелом посматраних објеката по степену ризичности на основу устаљене праксе и контролних листа дат је у Прилогу 3 – електронски

Потребно време за вршење инспекцијског надзора према врсти надзора, типу субјекта/објекта и степену ризика:

Рб.	Активности	Укупан број дана по инспектору
1	Укупан број дана у години	365
2	Викенди	105
3	Годишњи одмор	25
4	Празници	12
5	Укупан број расположивих радних дана	223
6	Активности праћења стања, процене ризика планирања и координације	20
7	Ванредни инспекцијски надзори	20
8	Редовни инспекцијски надзори	88
9	Саветодавне посете	10
10	Остале активности	85

Приликом утврђивања годишњег броја надзора, тј. учесталости према степену ризика, узете су у обзир контролне листе са процењеним степеном ризика, неуједначеност броја инспектора који

врше надзор у организационим јединицама и број субјеката/ објеката, као и разуђеност подручја у инспекцијском надзору и недостатак возила за потребе инспекцијског надзора.

Сектор за ванредне ситуације је сачинио предметну анализу по својим подручним организационим јединицама због различитости у обиму свих послова које оне реализују. Наиме, инспектори у одсецима за управљање ризиком и цивилну заштиту у свом раду првенствено извршавају задатке који нису послови инспекцијског надзора, као што су на пример, послови давања сагласности на процене угрожености и планове заштите и спасавања субјектима система заштите и спасавања (јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица), организовање и реализација обука и тренинга за специјализоване јединице цивилне заштите, мобилизација и употреба јединица цивилне заштите, ангажовање на седницама општинских, градских и окружних штабова за ванредне ситуације у својству начелника штаба, прикупљањем, обрадом података, раном најавом, упозоравањем, обавештавањем и узбуђивањем о елементарним непогодама и другим несрећама ради умањења ризика од потенцијалних опасности узбуђивањем становништва и осталих субјеката система заштите и спасавања у случају опасности и обавештавање о престанку опасности, учешће у заштити и спасавању у ванредним ситуацијама изазваним елементарним непогодама, учешће на вежбама разног карактера у организацији Сектора за ванредне ситуације, израда планова, извештаја и анализа, спровођење програма „Основи безбедности деце“, праћење законских и подзаконских новитета као и други послови који могу бити везани за сталне активности које спроводи Министарство унутрашњих послова (физичка обука и провера, провера знања, гађања из ватреног оружја).

Обрада података за потребе предметне анализе је спроведена таблично за сваку организациону јединицу посебно. Обрада података је спроведена на нивоу организационих јединица, а таквом анализом може се одлучити како расподелити добијени број инспектора, а у односу на њихово реално окружење. Такође је потребно напоменути да је збир броја надзираних субјеката приказаних по организационим јединицама прилично већи од показатеља по субјекту из разлога што је присутан велики број надзираних субјеката који своје пословање спроводе на територији свих организационих јединица Сектора за ванредне ситуације и на тај начин се воде као надзирани субјекат у свакој од њих (на пример НИС, ЕПС, железница, јавна водопривредна предузећа, јавна предузећа за газдовање шумама, друге нафтне компаније, Телеком и сл.).

Коначна анализа:

Субјекти под надзором по Закону о ванредним ситуацијама, разврстани по степену ризика							
Редни број	Врста субјекта под надзором	Број субјеката /објеката по степену ризика					Укупан број субјеката/ објеката
		Незнатан ризик	Низак ризик	Средњи ризик	Висок ризик	Критичан ризик	
1	ЈП Склоништа	91	226	1072	2	35	1/1426
2	Привредна друштва, локалне самоуправе по листи за личну и узајамну заштиту	1005	483	3702	377	14	5582
3	Привредна друштва по ЗВС	132	1	2837	110	482	3562
4	Јединице локалне самоуправе по ЗВС	8	6	76	27	14	131
I	Укупан број планираних инспекцијских посета помножен са бројем субјеката	1236	716	7687	514	510	10701

II	Време трајања процеса инспекцијског надзора у данима	1	1	1,5	2	2	
III	Број инспектор дана (I*II)	1236	716	11530,5	1028	1020	15530,5
IV	Број радних дана потребних за обављање послова инспекцијског надзора и саветодавних посета						108
V	Потребан број инспектора (III / IV)						148

2.3. ПРЕГЛЕД ОПРЕМЉЕНОСТИ

Хардвер	Старости до 1 године	Старости 1-3 године	Старости 4-5 година	Старости преко 5 година	Укупно
десктопови	1	3	3	67	74
лаптопови				2	2

Остали уређаји	Штампачи		Скенери	Мултифункционални уређаји	
	мрежни	остали		мрежни	остали
	2	27	13	-	3

Оперативни системи	Windows XP	Windows 7	Windows 8	Остали оперативни системи
	62	10	-	4

Путничких возила – 18 возила, старости 90% преко 10 година.

Сва постојећа возила и опрема је у власништву Министарства унутрашњих послова. За одржавање опреме задужено је Министарство унутрашњих послова.

39.4. ПРЕПОРУКЕ

- У оквиру ове инспекције нема потребе за спровођењем реорганизације.
- Образовати Одсек или Групу за правне и аналитичке послове у области инспекцијског надзора, као организациону јединицу у оквиру Управе за управљање ризиком. Запослени у новом одсеку или групи пружали би подршку свим инспекторима, у вези са аналитичким пословима, приликом израде процена ризика, приликом израде планова надзора, приликом креирања, измена и допуна и обраде контролних листи, у вези са правним пословима, итд.
- У складу са анализом, у складу са проценом ризика и врстом и обимом посла које обавља Управа за управљање ризиком, потребно је систематизовати и запослити још 48 инспектора.
- Потребно је обновити возни парк и планирати набавку нове ИТ опреме.
- Како број инспектора буде растао, потребно је за новозапослене обезбедити додатне рачунаре, штампаче и скенере.

У међународној пракси начин како је извршена подела основних инспекцијских надзора углавно полази од поделе на техничке и финансијске (пореску) инспекцију. У складу са смерницама међународне инспекцијске праксе²⁷, основне области инспекцијског надзора (тзв. сфере ризика) техничких инспекција су:

1. Безбедност хране
2. Непрехранбени производи и заштита потрошача
3. Заштита животне средине
4. Јавно здравље
5. Безбедност (безбедност и здравље на раду, техничка безбедност, безбедност објеката)

Иако су начелно инспекције, односно инспекторати организовани да обухвате наведене области, у пракси постоје различита решења. У појединим земљама унутар једне области постоји више независних инспекција, док су у неким земљама унутар неких инспектората „измешане“ области на пример техничке безбедности и заштите животне средине. Начин организације често је последица историјског наслеђа, степена децентрализације или уобичајене поделе ресорних министарстава у посматраним земљама.

У мањем броју земаља, већи број инспекција је консолидовану унутар „јединственог“ инспектората. Насупрот томе, у значајном броју земаља број инспекција је веома велик. На пример, у Литванији је до пре десетак година постојало око 70 различитих инспекција, при чему је већина веома мала, а само неколико заиста активних и потпуно функционалних. Холандија је такође након реформе драстично смањила број инспекција. У прошлости број инспекција достигао је око 70 тела која су имала надзорну функцију, али је током последњих 20 година сведен на само десетак. У другим земљама број инспекција је далеко мањи. Тако у Летонији и Словенији постоји око 15 националних инспекција.

У овом делу дајемо приказ једне „старе“ чланице – Холандије и једне нове чланице Европске уније - Литваније. Избор је вршен на основу релевантности примера, односно консолидације инспекција и доступности информација.

²⁷ Видети: „Inspection Reforms: Why, How, and With What Results”, OECD, 2014, Florentin Blanc, стр. 66

ХОЛАНДИЈА

Инспекцијски надзор у Холандији је релативно високог квалитета у односу на међународна поређења. У стручној јавности Велика Британија и Холандија сматрају се земљама са најбољим квалитетом инспекцијског надзора²⁸.

У првој половини прошле деценија влада Холандије донела је одлуку о консолидацији националних инспектората уз изузетак Пореске управе. Консолидација је довела до тога да се број инспекцијских органа преполови од 25 на 10. То је такође довело до смањења нивоа запослености и формирања великих инспектората унутар кључних министарстава. Број запослених је током 15 година смањен за око 30% (Графикон 1). Консолидација је вршена пре свега као вид смањења броја запослених, тако да се не доведу у питању резултати инспекцијског надзора (ефективност инспекција). Нажалост још увек је рано да се разматрају резултати ових спајања. Према Blanc (2018) спровођењу реформи није претходила значајна функционална анализа. Доминантни циљ реформи било је смањење трошкова, тако што су груписане функције које су биле „сличне“ или су се налазиле унутар једног министарства.

- **Рад и социјална заштита.** Тако су реформе довеле до стварања Инспекције за социјална питања и запошљавање. Инспекторат је створен 2012. године, ("Inspectie SZW - Sociale Zaken en Werkgelegenheid"). Новокреирани инспекторат регруписао је организације и активности дотадашњег Инспектората рада, Инспектората за рад и доходак и Инспектората за социјалне и интелектуалне услуге у оквиру Министарства за социјална питања и рад. Инспекторат обухвата велики број надлежности. Неке од ових надлежности су често обухваћене сличним инспекцијама у другим земљама, али ретко се баш све налазе под једним инспекторатом. Нови инспекторат надзире примену прописа у области безбедности на раду и радног законодавства. С друге стране у Великој Британији (Health and Safety Executive) посматра само безбедност и заштиту на раду, док је организација Инспектората рада у Француској органичена само на радне односе (непријављене раднике, минималне плате, ...).
- **Безбедност хране и производа.** Националне инспекције у домену безбедности исхране су такође реформисане у протеклих петнаест година. Реорганизација је довела до нове институционалне структуре. Тако је прво формирана Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) – Холандска агенција за безбедност хране и производа намењених потрошачима која се налази унутар Министарства привреде, али извештава и Министарство Здравља, формирана у два корака. У првом кораку, 2002. године дошло је до обједињавања надзора меса и производа од меса, са надзором производа за широку потрошњу (Keuringsdienst van Waren). Оба надзора стављена су под капу VWA, да би 2006. године биле у потпуности спојене. NVWA је такође спровела унутрашњу реорганизацију како би њена структура боље одражавала модерни приступ безбедности исхране и потрошача. Треба напоменути да су поменутом спајању претходила спајања мањих области надзора како хоризонталних (више области), тако и националних са регионалним. Треба такође напоменути да су неке специфичне функције и даље ван мандата NVWA -

²⁸ На пример у периоду од 2008-2013, Велика Британија и Холандија су земље са најмањим бројем фаталних исхода у области безбедности на раду у Европској унији. Земље које су такође у врху су Словачка и Немачка. Слични резултати су и у другим областима које су предмет инспекцијског надзора.

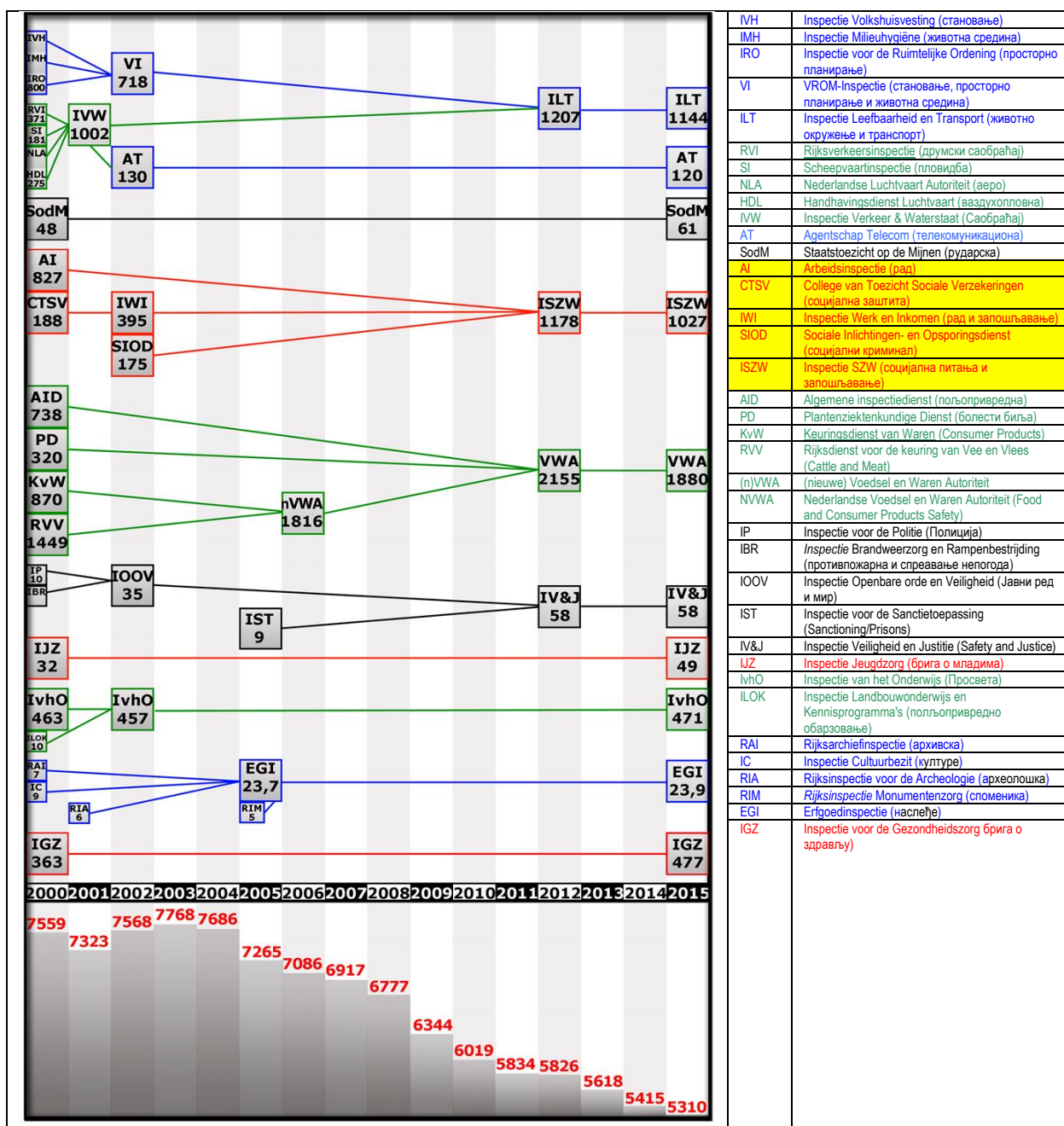
јаја, млеко и млечни производи. Ове области су делегиране приватном сектору (COKZ, NCAE)²⁹, тако да лиценцирани субјекти спроводе надзор. Реч је делом и о историјском наслеђу, јер је Холандија тежила да неки сектори буду дрегулисани. Ипак, са симплификацијом и затварањем неких тела приватног сектора (scharpen) односи у појединим областима се мењају, али је делегирање приватном сектору једна од специфичности холандског система. Процес консолидације у овом сектору је био релативно спор и комплексан, јер је првобитно надзор спровођен од стране локалних власти. Коначан резултат је да у Холандији постоји не тако уобичајена структура у којој је надзор хране и других производа обједињен. То није толико неуобичајен, али је ређи приступ надзору у овој области. У другој фази, Холандска агенција за безбедност гране и производа наменених потрошачима је додатно реформисана, тако што су интегрисане и пољопривредна инспекција

- **Образовање.** Инспекција која није била предмет спајања и припајања је Просветни инспекторат (Inspectie van het Onderwijs). Инспекторат функционише као тело (buitendienst) унутар Министарства образовања, при чему има висок степен независности. Просветни инспекторат је основан 1801. године. Тренутно има око 500 запослених, од чега су 20 такозвани стратешки инспектори, старији саветници или саветници за односе са јавношћу, око 230 просветних инспектора и чак 230 запослених који су помоћно особље. Инспекција спроводи надзор како над предшколским установама, основним и средњим школама, тако и над универзитетима. Објекти надзора су школе, а не запослени. Инспекција не врши надзор над локалним самоуправама. Питања надзора уређена су Законом о надзору у области образовања.
- **Саобраћај и животна средина.** Инспекторат за животну средину и транспорт је тело у оквиру Министарства за инфраструктуру и јавне радове. Овај инспекторат запошљава више од 1100 запослених који врше надзор у области безбедности саобраћаја, грађевинских радова и животне средине.
- У последње две године установљено је надзорно тело у области нуклеарне безбедности и радијације, а такође је дошло и до спајања Здравственог инспектората и Инспектората за младе.

²⁹ COKZ (Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel, Централно тело за контролу квалитета млечних производа). NCAE (Nederlandse Controle Autoriteit Eieren Холандско надзорно тело за контролу квалитета јаја). NCAE је тело – кћерка COKZ. Наведена тела раде на основу пренетих овлашћења надлежних тела и добијају средства од државе за своје активности..

Табела приказује спајања и припајања, као и број запослених у националним инспекцијама у Холандији.

Графикон. 1 Приказ спајања и припајања у оквиру реформе холандских националних инспектората

Док су области надзора и величина инспекција (инспектората) у Холандији знатно већи у односу на Републику Србију, коју карактерише релативна уситњеност инспекција, према другим аспектима инспекцијски надзора и Холандији одговара оном у Републици Србији.

Холандија је успоставила Савет инспекцијског надзора који чине генерални инспектори и начелници различитих инспектората. Од 2007. године Савет се састаје редовно сваког месеца како би осигурао континуирану сарадњу различитих инспекција. Циљ Савета је да 1) подстиче инспекције на примену начела доброг надзора – независност професионалност, транспарентност,

као и начело сарадње и адекватног избора објеката надзора; 2) унапређење координације и сарадње у области надзора који спроводе државни органи. Чланови савета су Агенција за радио-комуникације, Инспекторат за наслеђе, Инспекторат за здравље и младе, Инспекторат за животну средину и саобраћај, Просветна инспекција, Инспекција за социјална питања и запошљавање, Агенција за безбедност хране и потрошача, Државни орган за надзор над рудницима. Поред тога специјални статус имају инспекторат војних снага, агенција за нуклеарну безбедност и Одељење које се бави сарадњом инспекција и евалуацијом јавних политика.

Сарадња инспекција у Холандији врши се како на хоризонталном (међуресорном) нивоу, тако и на вертикалном (сарадња са регионалним телима). Сарадња може имати различите облике – од заједничких анализа ризика и размене података, до заједничке израде годишњих планова надзора и заједничких посета. Пример такве сарадње је **сарадња четири инспекције (у области социјалне заштите)** Четири инспекције које раде заједно су Просветна инспекција, Инспекторат за социјална питања и запослене, Инспекторат правде и Инспекторат за заштиту здравља и младе. Други пример је **интензивна сарадња аналитичких одељења неколико инспектората**, и сарадња на развоју надзора заснованог на подацима.

Инспекцијски надзор у Холандији користи напредна ИТ решења. Кључни систем је Inspectieview који инспекцијска и регулаторна тела обавештава и сигнализира проблеме. Inspectieview је уједно и алатка која служи за унапређење надзора и примене прописа. Систем се користи за сарадњу различитих инспекцијских органа, вршење надзора на основу анализе ризика и како би се смањило оптерећење инспекцијских органа. Систем се користи за припрему надзора, активности пре надзора и њиховог утицаја на резултате и могуће последице, избор објеката надзора, издавање дозвола, извештавање и анализу. Inspectieview се „пуни“ подацима добављача на недељном или дневном нивоу. Приступ систему је ограничен и подразумева регистрацију лица задужених за координацију унутар инспекција. Поред тога у Холандији се користи и **концепт „досијеа предузећа“** (Ondernemingsdossier) који омогућава инспекцијама приступ подацима у погледу специфичних предузећа, спречава се дупло завођење или дупли захтеви за подацима

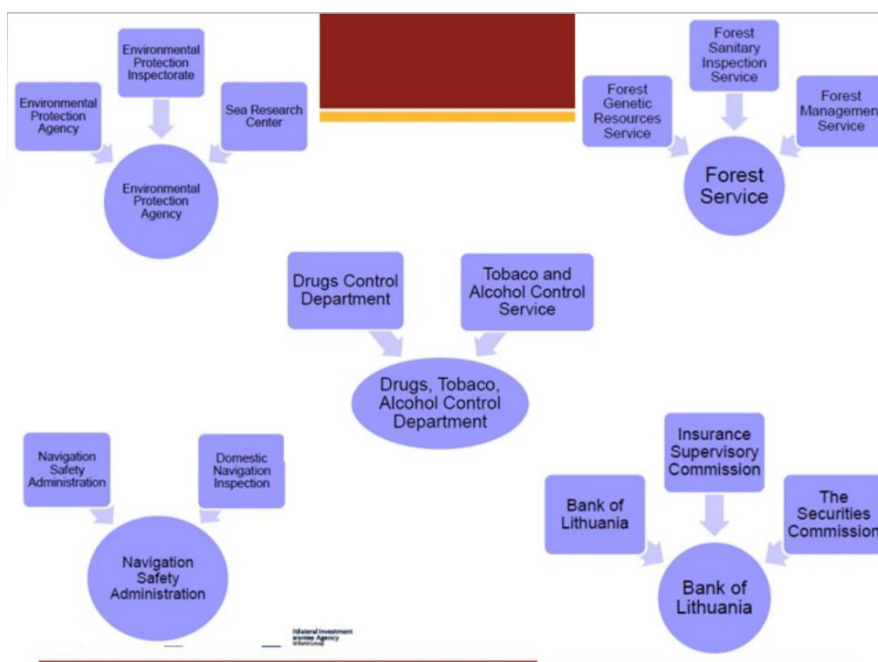
Иако начелно постоји позитиван однос, у појединим инспекцијама у Холандији, контролне листе нису наишле на претерано одобравање. Разлог који се наводио је претерано ограничавање дискреције инспектора, или једноставно штиклирање “tick box” approach као приступ надзору, итд.

Континуирана едукација инспектора спроводи се посредством Академије за надзор. Циљ Академије је да обезбеди професионализацију професије инспектора, размена искустава и добре праксе. Експерти из различитих области ангажовани су посредством Академије како би као предавачи, ментори или на други начин унапредили свакодневну праксу надзора.

ЛИТВАНИЈА

Литванија је једна од земаља која тренутно спроводи консолидацију инспекцијских органа. Реформа је започета 2010. године, и то изменама Закона о јавној управи у делу којим се уређује управни и инспекцијски надзор, у складу са савременим међународним принципима и стандардима (ОЕЦД, Светска банка и др.): Инспекцијски надзор заснован на процени ризика и управљању ризицима, превентивно-саветодавно деловање, употреба контролних листа, консолидација инспекцијског информационог система, показатељи делотворности инспекцијског надзора, административно растерећење привреде, уједначавање инспекцијске праксе. У периоду између 2010. и 2012. године започета је прва фаза у току које је извршена консолидација одређених надзорно-контролних институција. Наиме, 16 надзорно-контролних институција је обједињено (спојено) у шест.

Графикон 2 Графички приказ обједињавања литванских надзорно-контролних институција (2010 – 2012)]

Након овог обједињавања, поред ових шест надзорно-контролних институција, постојало је још 60 надзорно-контролних институција. Тако да је систем инспекцијског надзора у Литванији и даље био знатно уситњенији од оног у Републици Србији.

Литванска влада је 2011. године донела допуну Одлуке о оптимизацији надзорно-контролних функција, које обављају јавне институције. Њоме су унапређени циљеви и принципи оптимизације надзорно-контролних органа и тела, и начини реализације.

Инспекције и други надзорно-контролни органи и тела груписана су у девет панела (комитета), према сродним надлежностима. У панелима су и представници привредних асоцијација.³⁰

Панели (комитети):

1. Заштита животне средине (10 инспекција и других надзорно-контролних органа и тела)
2. Конкуренција и надзор над тржиштем (2 надзорно-контролна органа и тела)
3. Надзор над јавном инфраструктуром (три инспекције и друга надзорно-контролна органа и тела)
4. Финансијско тржиште (два надзорно-контролна органа и тела)
5. Култура и образовање (шест инспекција и других надзорно-контролних органа и тела)
6. Порези и царине (три инспекције и друга надзорно-контролна органа и тела)
7. Јавно и индивидуално здравље (14 инспекција и других надзорно-контролних органа и тела)
8. Безбедност производа (шеснаест инспекција и других надзорно-контролних органа и тела)
9. Процесна сигурност (тринаест инспекција и других надзорно-контролних органа и тела)

Од 2012. године планирање, постављање циљева, спровођење и праћење реализације реформе у одређеним областима, као и оптимизација надзорно-контролних функција врши се од стране девет надзорно-контролних панела (комитета).

План предвиђа обједињавање постојећих 68 надзорно-контролних органа и тела у 25 надзорно-контролних органа и тела. Реализација овог плана започета је 2014. године и још увек је у току.

³⁰ Видети Прилог Одлука Владе Литваније о оптимизацији надзорно-контролних функција, које обављају јавне институције, са списком надзорно-контролних панела и органа и тела који их чине.

МОДАЛИТЕТИ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ

Набавка опреме у јавној тј. државној управи, а самим тим и за потребе инспекција, се спроводи по поступку јавне набавке. Поступак јавне набавке детаљно је регулисан Законом о јавним набавкама („Сл. Гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015).

Јавна набавка се дефинише као набавка добра, услуга или радова од стране наручиоца. Постоји више различитих врста јавне набавке, али када је у питању набавка опреме, углавном се спровode две: отворени поступак и поступак набавке мале вредности. Отворени поступак је поступак у којем сва заинтересована лица могу поднети понуду док јавна набавка мале вредности је набавка чија процењена вредност није већа од 5 милиона динара (износ се односи укупно за све истоврсне набавке на годишњем нивоу, у оквиру једног ресурса) и у овом случају наручилац мора да позове најмање три лица да дају понуду.

Већ сам закон омогућава примену неколико модалитета набавке опреме. Наиме, предмет уговора о јавној набавци добара може бити:

- 1) **куповина добара;**
- 2) **закуп добара;**
- 3) **лизинг добара (са правом куповине или без тога права).**
- 4) **рентирање**

У пракси, по правилу се примењује први модалитет куповина добара. Сама процедура спровођења јавне набавке је доста комплексна и временски захтевна и изискује одлично познавање самог поступка и процедура јавних набавки (овим се углавном баве Секретаријати по министарствима, или правна служба или службеник за јавне набавке). Овде ћемо само укратко представити сам процес како би се схватила његова комплексност и неопходност стручности за вођење истог. Јавна набавка се спроводи према унапред дефинисаном плану јавних набавки за текућу годину, и средства морају а буду унапред одређена. Поступак се покреће доношењем одлуке о покретању поступка. Истовремено са доношењем ове одлуке, образује се и комисија за јавну набавку. Такође, наручилац је дужан да припреми конкурсну документацију, те оглас објави на порталу јавних набавки и на својој интернет страни а када је набавка већа од јавне набавке мале вредности онда и на Порталу службених гласила Републике Србије. Рок за подношење понуда у отвореном поступку не може да буде краћи од 35 дана, док у поступку мале вредности не може бити краћи од 8 дана (овај рок се додатно продужава уколико понуђачи буду постављали питања, сходно броју и тренутку постављених питања и давања одговора од стране наручиоца, што се често и злоупотребљава). Након што наручилац објави одлуку о додели уговора, незадовољни понуђач има право да у року од 10 дана (5 у поступку мале вредности) покрене поступак за заштиту права. У случају постојања оваквог захтева Наручилац не може да донесе одлуку о закључењу уговора, већ мора да чека одлуку Комисије (која се доноси у року од 20 дана, мада се може продужити за још 15 дана).

Према подацима наведеним у Извештају о јавним набавкама у Републици Србији за целу 2017 годину³¹, укупан број закључених уговора о јавним набавкама је 107.248, од чега 83% набавка

³¹ http://www.ujn.gov.rs/ci/izvestaji/izvestaji_ujn

велике, вредности а 17% набавка мале вредности. Такође, 90% свих поступака је спроведено а 10% обустављено. Све нам ово говори о великој активности јавних набавки упркос строгим правилима и комплексној процедури. Имајући у виду све наведено, те да одредбе Нацрта закона о јавним набавкама, које су у процедури јавне расправе, извесно је да се поступак јавне набавке (пре свега у погледу опреме тј. робе, која нас у контексту ове теме највише интересује) неће мењати.

Лизинг

Могућност лизинга опреме уређена је такође Законом о јавним набавкама. Ипак, у пракси, лизинг опреме за потребе јавне управе није уобичајен. До завршетка ове анализе нисмо дошли до податка да је државна управа била у улози примаоца лизинга за набавку тј. коришћење одређене робе. Приликом доношења одлуке о набавци опреме, потребно је размотрити која од алтернатива је најповољнија. За потребе функционалне анализе развили смо једноставну алатку коју инспекције могу користити приликом доношења одлуке о најоптималнијем виду набавке опреме. Односно одлуци о набавци уз плаћање, куповини уз задуживање или набавци посредством лизинга. Алатка је дата у прилогу студије.

МОДЕЛИ НАБАВКЕ	
Молимо унесите кључне податке о опреми која се набавља	
сиве ћелије се не попуњавају	
беле ћелије се попуњавају	

ИНФОРМАЦИЈЕ	
Датум одлучивања о моделу финансирања	15/01/2019

ПОРЕЗИ	
Пореска стопа	0.00%
Други намети	0.00%
Укупни намети	0.00%
Век трајања (линеарни отпис)	10

ПОДАЦИ О КУПОВИНИ	
Набавна цена	RSD 100,000.00
Начин финансирања	Куповина
Месечне отплате	-RSD 1,012.45
Процењена каматна стопа (трошак финансирања)	4.00%
	0.33%
Месечне отплате	120
Очекивана ликвидациона вредност	10.00%
Процењени трошкови	RSD 2,000.00
Дисконтна стопа	4.00%

ПОДАЦИ О ЛИЗИНГУ	
Отплате лизинга	RSD 1,842
Годишња отплата лизинга	RSD 22,104.00

Коришћење сопственог возила

Недовољан број службених возила је нешто са чим се суочава већина инспекција. Међутим, посебно је отежано ефикасно функционисање оних инспекција које свој надзор врше над објектима који су изван места покривеним јавним саобраћајем па често користе такси превоз или иду пешака до тих објеката. Такође, инспектори често ноће у другим градовима-местима ако инспекцијски надзор траје дуже од једног дана, а често и због удаљености од седишта инспекције.

Уколико би се омогућило **коришћење сопственог возила инспекцијама уз покривање путних трошкова и одговарајућу амортизацију овај проблем би се привремено решио, до набавке одговарајућег броја потребних возила**. Наиме, ставом 2 и 3. члана 11. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (Сл. гласник РС, бр. 98/2007 – пречишћен текст, 84/2014 и 84/2015) прописано је да ако због хитности, односно потреба службеног пута, државни службеник не може да користи превоз у јавном саобраћају ни службено возила, он по писменом одобрењу овлашћеног лица може да користи сопствени аутомобил. У том случају се том лицу исплаћује накнада од 10% прописане цене за литар погонског возила по пређеном километру. Уколико би се у оквиру овог члана прописало да инспектори могу да користе сопствено возило за вршење инспекцијског надзора, проблем недовољног броја службених возила би делимично решен (макар за онај број инспектора који су спремни да своје возиле користе у сврху инспекцијског надзора).

Међутим, овде треба водити рачуна и о пореском третману накнаде трошкова приватног возила за службене сврхе. Одредба члана 18. став 1. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. Закон, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 – УС, 93/12, 114/12 – УС, 47/13, 48/13 – исправка, 108/13, 57/14, 68/14 – др. Закон и 112/15, 5/2016 – усклађен дин.изн., 7/2017 - усклађен дин.изн., 113/2017 и 7/2018 - усклађен дин.изн., – у даљем тексту: Закон) не плаћа се порез на зараде на примања запосленог по основу накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно закону и другим прописима, одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе – до износа 30% цене једног литра бензина помноженог са бројем потрошених литара, а највише до 6.716,00 динара месечно.

Према тумачењу Министарство финансија³², у вези са пореским третманом примања запосленог по основу накнаде за коришћење сопственог возила у службене сврхе, уколико се запосленом

³² Мишљење Министарства финансија, тумачење број 011-00-56/2016-04, http://www.privsav.rs/pages/povremene_vesti/2016/01_02_2016.html

исплати накнада по основу коришћења сопственог аутомобила за службено путовање у износу већем од неопорезивог износа до 6.322 динара месечно, део изнад прописаног неопорезивог износа био би предмет опорезивања порезом на доходак грађана на зараду сагласно закону.

Предметна накнада јесте накнада запосленом за употребу његовог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе (фактички представља накнаду запосленом по основу амортизације сопственог аутомобила када га користи у службене сврхе), која у себи не садржи износ трошкова по основу горива које је потрошено на службеном путовању, односно у службене сврхе коришћењем сопственог аутомобила запосленог.

Сходно горе наведеној Уредби, која прописује амортизацију од 10% прописане цене за литар долазимо до закључка да би накнада за коришћење сопственог возила у службене сврхе била опорезива само у случају када би државни службеник за месец дана потрошио више од 61.000,00 динара на гориво. Имајући у виду да је ово мало вероватно, мишљења смо да би се имплементацијом ове препоруке проблем недовољног број службених возила делом премостио. Ипак, већина инспекција током интервјуа сумња да би инспектори били спремни да користе сопствена возила у службене сврхе, чак и уз накнаду.

УСЛУГА РЕНТИРАЊА ВОЗИЛА ОД СТРАНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

Четврта опција је могућност рентирања возила. Међутим, и у тим околностима процедура набавке услуге рентирања подразумева спровођење поступка јавне набавке (а сам модалитет тј. врста поступка јавне набавке, који би се применио зависи од износа који је планиран на годишњем нивоу за ову врсту услуге).

Оно што би можда поједноставило овај поступак јесте да се ова врста услуге набави за потребе целе Владе и свих инспекција заједно (централизована јавна набавка) уместо да свако министарство спроведи овај поступак самостално за себе. Одлуку о спровођењу централизоване јавне набавке усваја Влада и ово има смисла јер се онда спроводи један поступак јавне управе за све институције у Влади. Ову врсту јавне набавке спроводи Управа за заједничке послове републичких органа. Централизована јавна набавка може да се спроведе и за закључивање „Оквирног споразума“ (ово је погодно када треба утврдити услове уговоре који ће важити током одређеног периода а који се односе на цене и где је то прикладно и на количине). Дакли, оквирни споразум се закључује када знамо да ћемо имати потребу али не и у којој количини за одређеном робом или услугом. Уколико се спроводи централизована јавна набавка за закључење оквирног споразума, након тога свака институција за понуђачем закључује посебан уговор. Проблеми који су до сада евидентирани у пракси су ти јер се увек каснило са оваквим набавкама, па се дешавало да оквирни споразуми буду закључени тек у другој половини године (овде се ради о значајним износима и понуђачи користе сва законом дозвољена средства како би одуговлачили поступак и обарали тендер). С друге стране, централизована набавка створила би подстицај да се што пре искористе количине, и створило би „трку“ инспекција како би што пре искористиле ову услугу. Стога би било неопходно извршити алокацију на инспекције, које би приликом планирања набавке морале да наведу своје потребе. И у овом случају, јавља се проблем предимензионирања потреба, те је могуће да је повољније да свака инспекција спроведе посебну набавку.

Када је у питању набавка робе овде постоји још један потенцијални проблем јер је једини критеријум најнижа понуђена цена што увек иде на уштрб квалитета (у пракси се дешавало да се понуде добра веома лошег квалитета). Међутим, када је у питању услуга рентирања возила таква врста проблема није толико релевантна. У сваком случају набавку ове врсте услуге би свака институција, тј министарство (инспекција) требало да планира и да предвиди у свом плану набавки да би могла да је спроведе. Рентирање возила има највише оправдања у случајевима када је због хитности спровођења ванредног инспекцијског надзора, неопходно одмах спровести надзор.

Алтернативни модели стварају значајне проблеме у пракси

- (1) заједничке набавке (одговорност око одржавања, морални хазард, алокација коришћења, итд.),
- (2) car sharing (контрола коришћења, трошкови, ...)

Стога сматрамо да су модели који су детаљно описани оправдани и објективно спровољиви. Такође, у упоредној пракси набавке опреме се по правилу врше путем јавних набавки. У Републици Србији, иако је законски могуће, у пракси се користи само један модел.

Иако све ове могућности постоје у нашем систему осим класичних јавних набавки други модели се не или слабо користе (централизована јавна набавка за набавку опреме и материјала на нивоу Владе).

ЗАЈЕДНИЧКЕ ПРЕПОРУКЕ

Анализом инспекција, може се закључити да поред специфичних препорука које се односе на конкретне инспекције (које су представљене у оквиру сваке појединачне инспекције) и које се углавном односе на реорганизацију (било спајања у једну инспекцију, или могућности образовања инспектората, или образовањем додатних подручних јединица) знатан број препорука се односи на све или већи део инспекција. Наиме, заједничке препоруке можемо посматрати у односу на проблем који се жели превазићи а са којим се сусрећу скоро све инспекције. Сходно томе препоруке ћемо представити сходно проблемима и променама које можемо да остваримо:

1. Непопуњена инспекторска радна места

Попуњена радна места инспектора у односу на број систематизован правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места износи мање од 60%. Наиме овај проблем је и у тесној вези са звањима инспектора (већина радних места инспектора је у звању саветник, а плате у овом звању износе између 48.000 и 67.500 динара), као и мерама фискалне консолидације и забране (отежаног) запошљавања у јавном сектору. Међутим, оно што је посебно интересантно тј. забрињавајуће, јесте да је доста инспекција расписивало јавни позив за запошљавање и да није било заинтересованих кандидата. Иако се чинило да ће се овај проблем делимично решити повећањем зарада инспектора, до повећања зарада ипак неће доћи. Наиме, Нацртом закона о платама државних службеника и намештеника, док се налазио у званичној процедури прибављања мишљења, и то чланом 25. Нацрта закона, предвиђено је било да се државном службенику који ради на пословима инспекцијског надзора може увећати коефицијент до 20% своје вредности, ако обављају послове теренског надзора или контроле у непосредном контакту са субјектима надзора или контроле, у зависности од одговорности за стање у области у којој се врши надзор или контрола. Нажалост до овог неће доћи јер је у скупштинску процедуру ушао овај закон без овог члана. Имајући у виду наведено, препорука се односи на то да треба пронаћи одржив модел повећања накнада за инспекцијске послове.

2. Промена постојећих систематизација - Звања инспектора и старосна структура

Велики број инспектора је у звању саветника, а инспекције углавном немају систематизована места млађих саветника, док се јако мали број инспектора налази у звању виши саветник и то су углавном руководиоци инспекција. Ово доводи до два проблема, први се односи на то да нема млађег кадра, које би искусне колеге требало да обуче и припреме за самосталан рад, а други се тиче накнада тј. плата инспектора (наведено под 1). Ово делује посебно демотивишуће на инспекторе, јер је просек година инспектора око 55. Имајући у виду послове инспекцијског надзора (стручне послове), предлог препоруке се односи на то да би инспекције требало изузети из примене члана 38. (ограничење броја највиших звања) Уредбе о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника (Сл. гласник РС; бр. 117/2005, 108/2008, 109/2009, 95/2010, 117/2012, 84/2014, 132/2014, 28/2015, 102/2015, 113/2015 и 16/2018). На тај начин би се омогућило да се у оквиру инспекција актима о систематизацији радних места, пропишу

звања која би одговарала стварним потребама инспекција, без ових ограничења која се односе на сва министарства (максимално 10% од укупног броја систематизованих државних службеника у звању вишег саветника односно 20% у звању самосталног саветника). Такође, пожељно је да систематизације предвиде и један број позиција за млађе саветнике.

3. Запослени који би обављали аналитичке и правне послове

Поред попуњавања места недостајућих инспектора, треба водити рачуна о томе да инспектори доста времена троше на аналитичке послове, те им то додатно отежава рад и одузима доста времена. Сходно томе, препорука је да се у оквиру појединачних инспекција или у оквиру ресора ако ресор има више инспекција систематизују радна места у чијем би опису били аналитички послови, који би били подршка инспекторима приликом израде процена ризика, планова надзора и обраде контролних листи.

Такође, ефикаснији рад инспекција би се остварио и прописивањем радног места за правне и административне послове у области инспекцијских послова, који запослени би пружао подршку свим инспекторима, у вези са правним пословима.

4. Адекватно планирање захтева адекватну процену ризика

Процена ризика представљала је једно од битних ограничења анализе, јер поједине инспекције још увек немају развијене инструменте за анализу ризика. Планирање ресурса инспекција захтева прецизније одређивање броја субјеката/објеката надзора. Након усвајања подзаконских аката који регулишу процену ризика, потребно их је проверити у пракси. Многе инспекције су прецениле или учесталост надзора или су вршиле неадекватну алокацију ризичних субјеката. Обе околности доводе до прецењивања потребног броја инспектора. Ова анализ покушала је да отклони поједине елементе пристрасности у корист већег броја инспектора. Ипак, с обзиром да је анализа морала да се ослони искључиво на податке инспекцијских органа, веровато је да пристрасност налаза „на више“ није у потпуности отклоњена.

Уколико инспекције нису у могућности да самостално врше процену ризика. Могућ први корак је самопроцена субјеката, чиме би се бар делимично олакшао процес инспекцијама са недовољним (аналитичким ресурсима).

5. Инспекције код којих се тражи високо стручно и специјализовано знање

Код инспекција где се тражи високо стручно, специјализовано знање (нпр. електроенергетска, нуклеарна, информациона безбедност, цивилно ваздухопловство), проблем је наћи инспекторе који имају то знање, а хоће да раде за малу плату у државној управи. Премошћавање наведеног проблема могуће је поверавањем стручних послова појединцима са таквим знањем или оснивањем независног тела које има другачији систем плата; трећа могућност је на пример, опција коју користи инспекција за информациону безбедност је ангажовање консултаната. Овакве опције

пожељне су у случајевима „инспекција са ниском фреквенцијом“, односно малим бројем субјеката/објеката надзора, с једне и високим фиксним трошковима инспекцијског надзора с друге стране.

6. Уредити посебан положај инспектора у службеничком систему

Карактеристике посла, стручне квалификације, знања и вештине које се захтевају од инспектора, циљ инспекцијског надзора, самосталност, одговорност и услови рада инспектора изискују посебно законско уређење положаја инспектора свих нивоа јавне власти у службеничком систему у односу на друге државне службенике и службенике аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Овакво посебно уређење одређених категорија јавних службеника већ постоји код царинских и пореских службеника (Закон о пореском поступку и пореској администрацији и Закон о царинској служби). Налазимо да су потребна посебна звања и описи послова за инспекторе, у поређењу са оним из Закона о државним службеницима и Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, са већом платом, уређеним системом награђивања инспектора за остварене учинке, могућношћу напредовања и могућношћу за специјализацију инспектора. Доношењем системског Закона о инспекцијском надзору, прописивањем у члану 44. ст. 5. и 6. да показатељи делотворности инспекцијског надзора служе као смернице за утврђивање радних циљева инспектора, у оквиру законом и другим прописом утврђених мерила за оцењивање службеника, те да уз годишњи извештај о раду инспекција доставља преглед (списак) постављених радних циљева инспектора и збирни приказ њиховог извршавања, доношењем посебног Кодекса етике и понашања за инспекторе од стране Координационе комисије, успостављањем испита за инспектора и низом других регулаторних мера остварују се претпоставке да се у службенички систем уведе звање „Инспектор“. Законски основ за посебан положај инспектора у службеничком систему могао би да буде садржан у изменама и допунама Закона о инспекцијском надзору или евентуално у посебном закону, са могућим изменама и допунама Закона о државним службеницима и Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Посебно законско уређење би се изразило и у подзаконским прописима, правилницима о систематизацији и појединачним решењима. Законском уређењу посебног положаја инспектора у службеничком систему претходила би правно-економска анализа, која би пружила одговоре на конкретна питања правног уређења и положаја инспектора у службеничком систему.

Републички инспектори су у тешком материјалном положају, будући да се већина налази у звању саветника, независно од година радног искуства, и да плата републичких инспектора годинама није повећавана, па би као прву меру, у кратком року, до посебног уређења положаја инспектора у службеничком систему, што би обухватило и већу плату и систем награђивања за остварене учинке, требало за републичке инспекторе увести корективни коефицијент.

